

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 1 mars 2002 (5.3)
(OR. fr)**

6666/02

AGRI

52

FÖLJENOT

från:	För Europeiska kommissionens generalsekreterare Sylvain BISARRE, direktör
mottagen den:	11 februari 2002
till:	Javier SOLANA, generalsekreterare/hög representant
Ärende:	Jordbruksläget i Europeiska unionen – Rapport 2000

För delegationerna bifogas kommissionens dokument – KOM(2002) 67 slutlig.

Bilaga: KOM(2002) 67 slutlig

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 11.02.2002
KOM(2002) 67 slutlig

Jordbruksläget i Europeiska unionen

Rapport 2000

(framlagt av kommissionen)

Rapporten offentliggörs tillsammans med
Allmän rapport om Europeiska unionens verksamhet – 2000

BRYSSEL-LUXEMBURG, 2001

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Konjunktur och inkomsterna i jordbruket	12
1.1.	Allmän översikt.....	12
1.2.	Produktionsnivåer	14
1.3.	Utvecklingen för producent- och marknadspriser	16
1.4.	Kostnader för produktionsmedel	18
1.5.	Utvecklingen av jordbruksinkomsterna	18
1.6.	Informationssystemet för jordbruksföretagens redovisning (FADN).....	23
1.6.1.	Utvecklingen av jordbruksinkomsterna	23
1.6.2.	Inkomst efter driftsinriktning.....	23
2.	POLITIKUTVECKLING OCH LAGSTIFTNINGSINITIATIV 2000	28
2.1.	Kvalitetspolitik.....	28
2.2.	Ekologiskt jordbruk.....	30
2.3.	Säljfrämjande åtgärder	30
2.4.	Förenkling av jordbrukslagstiftningen	31
2.4.1.	Inledning.....	31
2.4.2.	En öppen och tillgänglig jordbrukslagstiftning	32
2.4.2.1.	Konsolidering	32
2.4.2.2.	Omarbetning av förordningar om export- och importlicenser.....	32
2.4.2.3.	Destinationskoder vid export.....	32
2.4.2.4.	Förslag från utbetalande organ	32
2.4.2.5.	Nya riktlinjer för statligt stöd	32
2.4.3.	Förenklande åtgärder inom olika marknadssektorer.....	33
2.4.3.1.	Lin och hampa	33
2.4.3.2.	Kött.....	33
2.4.3.3.	Mjölk och mjölkprodukter.....	33
2.4.3.4.	Frukt och grönsaker	33
2.4.3.5.	Ris	34
2.4.4.	Stödsystemet för småjordbruk	34
2.5.	Statligt stöd.....	34
2.5.1.	En ny rättslig ram.....	34

2.5.2.	Översikt över 2000.....	35
2.5.3.	Exceptionella händelser och naturkatastrofer.....	36
2.5.3.1.	Dioxinkrisen – (B)	36
2.5.3.2.	Omstrukturering av Frankrikes skogsbrukssektor – (F).....	36
2.5.4.	Privatisering och omstrukturering.....	37
2.5.4.1.	Stöd till markförvärv – (D).....	37
2.5.4.2.	Omstrukturerings- och privatiseringsplaner hos EPAC och SILOPOR – (P).....	38
2.5.4.3.	Centrale del Latte di Roma – (I)	38
2.5.5.	Skattetekniska åtgärder	39
2.5.5.1.	Befrielse från koldioxidskatten för sektorn för växthusodling – (NL)	39
2.5.5.2.	Befrielse från mineralavgifter – (NL)	40
2.5.6.	Driftstöd: Grekiska kooperativ – (EL)	41
2.5.7.	RIBS: statliga åtgärder på marknadens villkor – (I)	41
2.5.8.	Sektorn för griskött	41
2.5.8.1.	Stöd till produktion av griskött – Stabiporc – (F).....	41
2.5.8.2.	Uppsamlingsplatser för svin – (NL).....	42
2.5.9.	Animaliesektorn: allmänna åtgärder	43
2.5.9.1.	Nedläggning av produktionskapacitet: det befintliga systemet för intensiv djuruppfödning – (NL)	43
2.5.9.2.	Djurtransporter: Gaelic Ferries – (IRL)	44
2.5.9.3.	Stöd till djuruppfödare som drabbats av ogynnsamma väderleksförhållanden – (IRL).....	45
2.5.10.	Sockersektorn	45
2.5.11.	Citrussektorn.....	46
2.5.11.1.	Stöd till citrussektorn på Sicilien – (I)	46
2.5.11.2.	Nationell handlingsplan för citrussektorn – (I).....	48
2.5.12.	Vinsektorn	48
2.6.	Stöd till de sämst ställda.....	49
2.7.	Regionerna i gemenskapens yttersta randområden.....	50
2.8.	Åtgärder för information om den gemensamma jordbrukspolitiken	51
2.9.	Rapport om verksamheten inom området för informations- och kommunikationsteknik.....	52
2.10.	Rådgivande kommittéer och förbindelserna med samhälls- och branschorganisationer.....	53

3.	Jordbruksmarknader.....	54
3.1.	Jordbruksprispaketet 2000/01.....	54
3.2.	Växtprodukter.....	54
3.2.1.	Spannmål.....	54
3.2.1.1.	Världsmarknaden.....	54
3.2.1.2.	Gemenskapsmarknaden.....	55
3.2.2.	Oljeväxtfrön.....	56
3.2.3.	Ärter, bondbönor, åkerbönor och lupiner.....	57
3.2.4.	Oljelin.....	57
3.2.5.	Trindsäd (kikärter, vicker och linser).....	58
3.2.6.	Sektorn för icke-livsmedelsprodukter.....	58
3.2.7.	Ris och brutet ris.....	59
3.2.7.1.	Reform av rissektorn.....	60
3.2.8.	Stärkelse.....	60
3.2.9.	Socker.....	61
3.2.9.1.	Situationen på världsmarknaden.....	61
3.2.9.2.	Gemenskapsmarknaden.....	63
3.2.9.3.	Viktigare händelser inom lagstiftning och politik.....	63
3.2.10.	Potatis.....	64
3.2.11.	Torkat foder.....	64
3.2.12.	Spånadslin och hampa.....	65
3.2.12.1.	Spånadslin.....	65
3.2.12.2.	Hampa.....	65
3.2.12.3.	Reform av marknaden för spånadslin och hampa.....	66
3.2.13.	Bomull.....	66
3.2.13.1.	Reform av systemet för bomullsstöd.....	67
3.2.14.	Silkesmask.....	67
3.2.15.	Olivolja.....	68
3.2.16.	Färsk frukt och färska grönsaker.....	69
3.2.16.1.	Situationen på världsmarknaden.....	69
3.2.16.2.	Internationell handel.....	69

3.2.16.3. Gemenskapsmarknaden.....	69
3.2.16.4. Reformen av sektorn för frukt och grönsaker.....	70
3.2.17. Bananer.....	71
3.2.17.1. Gemenskapens produktion	71
3.2.17.2. Import från AVS-länderna.....	73
3.2.17.3. Reformen av den gemensamma organisationen av marknaden för bananer	73
3.2.18. Bearbetad frukt och bearbetade grönsaker	74
3.2.18.1. Världsmarknaden och gemenskapsmarknaden.....	74
3.2.18.2. Viktigare händelser inom lagstiftning och politik (se avsnitt 3.2.16.4).....	75
3.2.19. Vin.....	76
3.2.20. Tobak.....	78
3.2.20.1. Utvecklingen på marknaderna	78
3.2.20.2. Viktigare händelser inom lagstiftning och politik	79
3.2.21. Utsäde.....	80
3.2.21.1. Utvecklingen på marknaderna	80
3.2.21.2. Viktigare händelser inom lagstiftning och politik	80
3.2.22. Humle	81
3.2.22.1. Världsmarknaden	81
3.2.22.2. Gemenskapsmarknaden.....	81
3.2.22.3. Viktigare händelser inom lagstiftning och politik	82
3.2.23. Levande växter och blomsterprodukter.....	82
3.3. Boskapsfoder	83
3.4. Animalieprodukter	87
3.4.1. Mjölk och mjölkprodukter.....	87
3.4.1.1. Världsmarknaden	87
3.4.1.2. Gemenskapsmarknaden.....	88
3.4.2. Nötkött.....	90
3.4.2.1. Genomförande av reformen för nötköttssektorn.....	90
3.4.2.2. Märkning av nötkött.....	90
3.4.2.3. Världsmarknaden 1999	92
3.4.2.4. Gemenskapsmarknaden.....	94

3.4.3.	Får- och getkött.....	95
3.4.4.	Griskött.....	97
3.4.4.1.	Viktigare händelser och politisk utveckling (Utjämningsfond för griskött)	97
3.4.5.	Fjäderfäkött.....	98
3.4.6.	Ägg.....	99
3.4.7.	Honung	100
4.	DET AGROMONETÄRA SYSTEMET	101
4.1.	Utvecklingen under 2000	101
5.	Utveckling av landsbygden 2000.....	102
5.1.	Belgien	102
5.1.1.	Antagande av nya program.....	102
5.1.1.1.	Flandern.....	102
5.1.1.2.	Vallonien	103
5.1.2.	Utvärdering av tidigare program.....	103
5.1.2.1.	Federala Belgien	103
5.1.2.2.	Bryssel.....	103
5.1.2.3.	Flandern.....	104
5.1.2.4.	Vallonien	104
5.2.	Danmark	105
5.2.1.	Antagande av nya program.....	105
5.3.	Tyskland	105
5.3.1.	Antagande av nya program.....	105
5.3.1.1.	Bakgrund och ramar för programplanering.....	105
5.3.1.2.	Programmets struktur och prioriteringar	105
5.3.1.2.1	Baden-Württemberg.....	106
5.3.1.2.2	Bayern.....	106
5.3.1.2.3	Brandenburg.....	106
5.3.1.2.4	Bremen	107
5.3.1.2.5	Hamburg	107
5.3.1.2.6	Hessen.....	107
5.3.1.2.7	Mecklenburg-Vorpommern	107

5.3.1.2.8 Niedersachsen	107
5.3.1.2.9 Nordrhein-Westfalen	108
5.3.1.2.10 Rheinland-Pfalz	108
5.3.1.2.11 Saarland	108
5.3.1.2.12 Sachsen	108
5.3.1.2.13 Sachsen-Anhalt	108
5.3.1.2.14 Schleswig-Holstein	109
5.3.1.2.15 Thüringen	109
5.3.2. Utvärdering av tidigare program	109
5.3.2.1. Mål 1	109
5.3.2.2. Mål 5b	109
5.3.2.3. Leader II	110
5.4. Grekland	110
5.4.1. Antagande av nya program	110
5.4.2. Utvärdering av tidigare program	110
5.5. Spanien	110
5.5.1. Antagande av nya program	110
5.5.1.1. Aragonien	111
5.5.1.2. Katalonien	111
5.5.1.3. Balearerna	111
5.5.1.4. Rioja	111
5.5.1.5. Madrid	111
5.5.1.6. Navarra	112
5.5.1.7. Baskien	112
5.5.2. Programplanering inom utvecklingssektionen vid EUGFJ	112
5.5.3. Utvärdering av tidigare program	113
5.6. Frankrike	113
5.6.1. Antagande av nya program	113
5.6.1.1. Program för mål 1-områden	113
5.6.1.2. Program för mål 2-områden	114
5.6.1.3. Leader+	114

5.6.2.	Utvärdering av tidigare program.....	114
5.7.	Irland	114
5.7.1.	Antagande av nya program.....	114
5.7.1.1.	Bakgrund och ramar för programplanering.....	114
5.7.1.2.	Programmets struktur och prioriteringar	115
5.7.2.	Utvärdering av tidigare program.....	115
5.8.	Italien.....	115
5.8.1.	Antagande av nya program.....	115
5.8.1.1.	Abruzzerna.....	116
5.8.1.2.	Bolzano.....	116
5.8.1.3.	Emilia-Romagna	116
5.8.1.4.	Friuli-Venezia Giulia	116
5.8.1.5.	Latium	117
5.8.1.6.	Ligurien	117
5.8.1.7.	Lombardiet	117
5.8.1.8.	Marche.....	117
5.8.1.9.	Umbrien.....	117
5.8.1.10.	Piemonte.....	118
5.8.1.11.	Toscana.....	118
5.8.1.12.	Trento	118
5.8.1.13.	Valle d'Aosta.....	118
5.8.1.14.	Veneto	118
5.8.2.	Utvärdering av tidigare program.....	119
5.9.	Luxemburg	119
5.9.1.	Antagande av nya program.....	119
5.9.2.	Utvärdering av tidigare program.....	119
5.10.	Nederländerna.....	119
5.10.1.	Antagande av nya program.....	119
5.10.2.	Utvärdering av tidigare program.....	120
5.11.	Österrike	120
5.11.1.	Antagande av nya program.....	120

5.11.1.1.Burgenlands mål 1-program	120
5.11.1.1.1. Strategi	120
5.11.2. Utvärdering av tidigare program.....	121
5.12. Portugal	121
5.12.1. Antagande av nya program.....	121
5.12.1.1.Gemenskapens stödram och andra instrument	121
5.12.1.2.Mål	121
5.12.1.3.Programmens struktur och prioriteringar	122
5.12.2. Utvärdering av tidigare program.....	122
5.13. Finland.....	122
5.13.1. Antagande av nya program.....	122
5.13.1.1.Finska fastlandet	123
5.13.1.2.Åland	123
5.13.2. Utvärdering av tidigare program.....	123
5.14. Sverige.....	123
5.14.1. Antagande av nya program.....	123
5.14.1.1.Mål 1	124
5.14.2. Utvärdering av tidigare program.....	124
5.15. Förenade kungariket.....	124
5.15.1. Antagande av nya program.....	124
5.15.1.1.England.....	124
5.15.1.2.Nordirland.....	124
5.15.1.3.Skottland.....	125
5.15.1.4.Wales.....	125
5.15.1.5.Mål 1	125
6. Miljö och skog	126
6.1. Övriga miljöåtgärder	126
6.2. Skogsbruksåtgärder	126
7. Finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitiken år 2000	128
7.1. Avtalet från toppmötet i Berlin och budgetdisciplin.....	128
7.2. EUGFJ:s garantisektion.....	129

7.2.1.	Budgetförfarandet	130
7.2.1.1.	Den monetära reserven.....	132
7.2.2.	EUGFJ:s garantisektions plats i den allmänna budgeten	132
7.2.3.	EUGFJ och dess finansiella resurser.....	132
7.2.4.	Arten av utgifter inom EUGFJ:s garantisektion	133
7.2.4.1.	Offentliga interventionslager	134
7.2.5.	Granskning och godkännande av räkenskaperna.....	135
7.2.6.	Utvecklingen av jordbruksmarknadernas utgifter 2000	136
7.3.	EUGFJ:s garantisektion.....	137
7.3.1.	Genomförd finansiering	137
7.3.2.	Budgetgenomförande	141
7.4.	Utvärdering.....	142
7.4.1.	Utvärdering av marknadsåtgärderna	142
7.4.2.	Utvärdering av strukturåtgärder och åtgärder för utveckling av landsbygden	142
8.	Förberedelser inför utvidgningen.....	143
8.1.	Viktigare händelser	143
8.1.1.	Anslutningsförhandlingar	143
8.1.2.	Strategin inför anslutning	143
8.1.3.	SAPARD	145
8.1.4.	Länderna i Central- och Östeuropa - gradvis liberalisering av den bilaterala handeln med jordbruksprodukter.	146
8.1.4.1.	Lista 1:.....	147
8.1.4.2.	Lista 2:.....	147
8.1.4.3.	Lista 3:.....	147
8.1.5.	Förhandlingsresultat.....	147
8.2.	Bulgarien	148
8.3.	Tjeckien.....	148
8.4.	Estland.....	149
8.5.	Ungern.....	149
8.6.	Lettland.....	149
8.7.	Litauen.....	150
8.8.	Polen.....	150

8.9.	Rumänien.....	151
8.10.	Slovakien.....	151
8.11.	Slovenien.....	152
9.	INTERNATIONELLA FÖRBINDELSER.....	153
9.1.	Internationella organisationer och avtal.....	153
9.1.1.	Världshandelsorganisationen (WTO).....	153
9.1.1.1.	Samråd och lösning av tvister inom WTO.....	153
9.1.2.	Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).....	153
9.1.3.	Allmänna preferenssystemet (GSP).....	154
9.1.4.	FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO).....	155
9.1.5.	Internationella spannmålsavtalet.....	155
9.1.5.1.	Spannmålskonventionen.....	155
9.1.5.2.	Konventionen om livsmedelsbistånd.....	155
9.1.6.	Internationella sockerorganisationen.....	156
9.2.	Bilaterala och regionala handelsförbindelser.....	156
9.2.1.	Förenta staterna.....	156
9.2.2.	Kanada.....	157
9.2.3.	Mexiko.....	158
9.2.4.	Mercosur och Chile.....	158
9.2.5.	Sydafrika.....	159
9.2.6.	Japan och Sydkorea.....	159
9.2.7.	Nya Zeeland.....	159
9.2.8.	Medelhavsländerna.....	160

1. KONJUNKTUR OCH INKOMSTERNÄ I JORDBRUKET

1.1. Allmän översikt

1. Jordbruksåret 2000 utmärktes främst av tre faktorer: a) prishöjningar inom sektorn för svin- och fjäderfäuppfödning efter föregående års prisfall, b) omfattande höjningar av oljepriset som även genererade kraftigt höjda energi- och gödselpriser, de senare dock i något mindre omfattning, c) minskad nötköttskonsumtion och sänkta nötköttspriser från och med oktober på grund av den nya kris som upptäckten av nya fall av BSE (bovin spongiform encefalopati) i flera medlemsstater ledde till. På det hela taget var väderleksförhållandena goda under jordbruksåret och spannmålsskörden var rekordstor. Även den ekonomiska miljön i och utanför EU var tämligen gynnsam både när det gäller den ekonomiska tillväxten och konkurrenskraften hos gemenskapens jordbruksexport.
2. De första prognoserna över jordbruksinkomsterna, som gjordes i slutet av 2000 innan den fullständiga omfattningen av BSE-krisens effekter helt kunde skönjas, visar på en ökning av intäkterna med 1,3 % i reella termer för hela Europeiska unionen efter den måttliga uppgång som skedde redan 1999 (+0,7 % enligt de senaste tillgängliga uppgifterna). Det är dock troligt att denna första prognos för 2000 måste nedjusteras efter prisnedgången inom nötköttssektorn under sista kvartalet. Man bör dock komma ihåg att priset på gris- och fjäderfäkött, parallellt med denna nedgång, fortsatte den uppåtgående trend som inleddes redan i början av krisen.
3. När det gäller väderleken inleddes jordbruksåret 2000 med allmänt ganska gynnsamma förhållanden vid höstsådden (hösten 1999). Detta ledde till en ökning av arealer besådda med vete i Frankrike, Beneluxländerna och, framför allt, i Tyskland efter minskningen föregående år. Det rikliga regnandet i södra Europa strax före höstsådden gjorde det dessutom möjligt att fylla på vattenreserverna efter en sommar med höga temperaturer och en lång period av torka i Spanien. Detta uppvägs i hög grad bristen på regn i dessa områden och vintertemperaturer som legat över genomsnittet. Även i Europas centrala och norra delar var temperaturen hög (två grader varmare än normalt), men väderleksförhållandena under våren var allmänt ganska goda med relativt höga temperaturer som gynnade grödornas tillväxt. I gengäld försämrades väderleksförhållandena något under sommaren med omfattande regn i norra Europa och fortsatt onormalt höga temperaturer i södra Europa. Det rikliga regnandet i de norra delarna under juli och augusti ledde till en kraftigt försenad höstskörd. Även skördens kvalitet påverkades. Dessa förhållanden gynnade dock sommargrödorna, särskilt potatis och betor, även om betproduktionen i allmänhet inte nådde upp till föregående års rekordnivåer. Båda grödorna, men framför allt betor, påverkades negativt av de omfattande regnen i de norra delarna under hösten, och skörden blev i allmänhet försenad.
4. Efterfrågan på spannmål på den inre marknaden beräknades öka med cirka 2,5 % efter avmattningen föregående år särskilt efter uppsvinget för konsumtionen av spannmål i djurfoder till följd spannmålets förbättrade konkurrenskraft i förhållande till ersättningsprodukter. Före BSE-krisen uppskattades konsumtionen av nötkött under år 2000 förbli oförändrad eller till och med öka något jämfört med föregående år, och således bli något bättre jämfört med den tidigare utvecklingen som trots allt var negativ (från över 23 kilo per person 1986 till cirka 20 kilo 1999). Konsumenternas bristande förtroende som i hög grad påverkats av nya fall av galna ko-

sjukan även i medlemsstater som hittills trott sig vara förskonade från BSE, har lett till en kraftig minskning av nötköttskonsumtionen i flertalet medlemsstater med nedgångar på upp emot 60–70 % i vissa medlemsstater. Totalt sett räknar man med att krisens inverkan på nötköttsproduktionen under 2000 innebär en nedgång på cirka 5 %. Effekterna kan bli mycket kännbara även under 2001. Liksom tidigare har den minskade nötköttskonsumtionen inneburit en relativ ökning av konsumtionen av fjäderfä- och griskött, där prognoserna före BSE-krisen pekade lätt nedåt. Konsumtionen av dessa köttyper under hela 2000 bör således i stort sett förbli oförändrad jämfört med föregående år. För fjäderfäkött kan den rentav sjunka något. Slutligen minskade konsumtionen av smör igen efter den svaga återhämtningen under 1999, medan konsumtionen av ost fortsatte att öka med cirka 1,5 % under 2000.

5. Det allmänna ekonomiska läget präglades av relativt stark tillväxt såväl inom EU som i resten av världen, av en mycket kraftig nedgång för euron i förhållande till dollarn, vilket gynnat konkurrenskraften hos gemenskapens export på världsmarknaderna samt av en mycket stor uppgång för oljepriset som i kombination med den svaga euron åter satte fart på inflationen i flertalet medlemsstater.
6. Läget på världens jordbruksmarknader fortsatte att förbättras något jämfört med föregående år, även om det fortfarande såg mörkare ut än tidigare. Framför allt steg världsmarknadspriserna på vete under andra halvåret, tack vare mindre lager än väntat för regleringsåret 2000/01. Världsmarknadspriserna var dock betydligt lägre än under rekordåren 1994–1996. När det gäller majs låg världsmarknadspriserna i slutet av 2000 på nästan samma nivå som vid årets början, trots den återhämtning som skedde under andra halvåret efter det att världsmarknadspriserna sjunkit med cirka 20 % mellan maj och juli. På samma sätt pendlade världsmarknadspriserna på soja upp och ner under året kring en nivå något över föregående års, även om eurons värdeminskning i förhållande till dollarn såsom tidigare nämnts fördyrade importen av frö och oljekakor till gemenskapen. Världsmarknadspriserna på nötkött sjönk under 2000 på grund av den ökande efterfrågan, särskilt i Nordamerika. Däremot var världsmarknadspriserna på fjäderfäkött ganska låga på grund av ökat utbud i kombination med lägre efterfrågan. När det gäller mjölkprodukter sjönk världsmarknadspriserna något för ost och smör medan en tydlig uppgång kunde noteras för skummjölkpulver efter de senaste årens kraftiga nedgång på grund av den ekonomiska och finansiella krisen i Asien, Latinamerika och Ryssland.
7. Det allt gynnsammare internationella läget kan, i kombination med den nedgång för euron som förbättrat konkurrenskraften hos gemenskapens export, till stora delar förklara EU:s goda resultat på de internationella jordbruksmarknaderna under 2000. Det gäller dock inte vissa produkter som nötkött och fröolja. Under de första tio månaderna 2000 ökade faktiskt värdet av gemenskapens jordbruksexport med 13,6 % jämfört med samma period föregående år. Framför allt ökade spannmålsexporten, med cirka 7 % i kvantitet och 27 % i värde, då gemenskapens export av vete och korn kunde genomföras utan exportbidrag under andra halvåret. Exporten av mjölkprodukter ökade också kraftigt i värde (totalt +22,6 %), i synnerhet mjölkpulver (+84,7 %) och ost (+19,8 %). Detsamma gäller socker (+22,7 %), frukt (+25,7 %), grönsaker (+7,2 %), olivolja (+46,9 %) och vin (+7,2 %). Exporten av griskött, som var rekordhög 1999, låg kvar på en ganska hög nivå 2000 (+0,6 % i volym under årets första tio månader jämfört med samma period föregående år). Värdemässigt ökade den till och med kraftigt (+24,3 %). Exporten av fjäderfäkött ökade något

(+4,2 % i värde), medan exporten av nötkött minskade med över 20 % både i kvantitet och i värde.

8. Totalt sett förbättrades situationen för offentliga lager märkbart för flertalet jordbruksprodukter som omfattades av interventionssystem på marknaderna under 2000. Det gäller framför allt spannmål, där de fysiska kvantiteterna i offentliga lager minskade från 14,9 miljoner ton i slutet av januari 2000 till 7,8 miljoner ton i slutet av september. Trots att man lyckades få avsättning för en stor del av lagren av vete och korn var läget fortfarande mycket besvärligt för råg, där interventionslagren under året var över 3 miljoner ton. Lagren av mjölkpulver försvann praktiskt taget under årets första åtta månader. Däremot växte lagren av smör fram till maj, varefter de minskade något. Det bör även påpekas att lagren av ris ökade kraftigt, till över 700 000 ton i september 2000, beroende på ökad import och egen produktion.

1.2. Produktionsnivåer

9. Produktionen av **spannmål** blev under 2000 större än rekordåret 1998 (över 211 miljoner ton), tack vare ökade odlingsarealer och ökad avkastning. Spannmålsarealen ökade faktiskt med cirka 3 % under 2000, efter det att odlingsarealerna för oljeväxter, proteingrödor och oljelin skurits ned. Denna omställning från odlingsarealer för oljeväxter och proteingrödor till odlingsarealer för spannmål har sin förklaring i de ganska låga priserna under regleringsåret 1999/2000. En annan orsak är att höstsådden försvårades av de dåliga jordförhållandena i vissa områden året innan. Bland spannmålssorterna ökade odlingsarealen för vete med 6 %, medan motsvarande siffra för majs och råg var 4,5 % respektive 7 %.
10. Spannmålsavkastningen ökade med 3 % jämfört med 1999 och uppgick i genomsnitt till 5,7 ton per hektar, vilket var cirka 1 % bättre än den tidigare utvecklingen. Utvecklingen var dock mycket olika i olika medlemsstater. Samtidigt som avkastningen steg med över 30 % i Spanien och Finland efter de katastrofala resultaten föregående år sjönk den i Österrike, Tyskland, Belgien och Frankrike på grund av de dåliga väderleksförhållanden året innan. Återgången till normalproduktion i Spanien är i hög grad orsak till den kraftiga ökningen av den genomsnittliga avkastningen av durumvete (+17 % för hela EU) och korn (+7 %). Avkastningen av vete ökade något medan avkastningen av majs sjönk något.
11. Totalt ökade spannmålsproduktionen med över 11 miljoner ton jämfört med föregående år (dvs. cirka 6 %). Vete svarade för ungefär hälften av denna uppgång, medan resten utgjordes av foderspannmål (framför allt korn).
12. Efter 1999 års rekordskörd sjönk den totala produktionen av **oljeväxter** (raps, solrosor och soja) med 15 % under 2000 på grund av minskade odlingsarealer (-8 %) och minskad avkastning (-7 %). Nedgången för den totala oljeväxtproduktionen berodde framför allt på den minskade produktionen av raps (-24 %) på grund av minskad odlingsareal (-13 %) och minskad avkastning (-11 %). Solrosproduktionen ökade däremot med 11 % tack vare den markant förbättrade avkastningen i Spanien, där föregående års torka fick katastrofala följder. Odlingsarealerna för solrosor förblev därför totalt sett oförändrade. När det gäller soja sjönk produktionen med 5 % jämfört med föregående år.
13. Produktionen av **proteingrödor** minskade också under 2000 (-15 %) på grund av minskad odlingsareal och avkastning, och nådde därmed sin lägsta nivå sedan 1995.

Produktionen av **oljelin** minskade för övrigt nästan med hälften jämfört med föregående år, på grund av återgången till normalproduktion hos odlingsarealer i Förenade kungariket och Tyskland, efter det fantastiska uppsvinget föregående år.

14. Efter den kraftiga uppgången föregående år minskade produktionen av **socker** under 2000 med över 5 %. Orsaken var den markanta minskningen av odlingsarealer för betor (-7,3 % jämfört med 1999) som berodde på sänkta produktionskvoter och sämre villkor för världsmarknadsexport. Trots de minskade odlingsarealerna uppnådde avkastningen av socker en relativt hög nivå under 2000, tack vare allmänt goda väderleksförhållanden för betodling, åtminstone fram till skördeperioden. Då drabbades dock flera områden av stora mängder regn som i viss mån drog ned avkastningen av betsocker.
15. Enligt de första tillgängliga prognoserna i mitten av januari 2001 låg produktionen av **olivolja** kring 1,9 miljoner ton, en uppgång med 12 % jämfört med föregående år.
16. Enligt de första prognoserna för 2000 sjönk produktionen av **frukt** (-2,5 % jämfört med föregående år) och **grönsaker** (-2,0 %). Produktionen av **potatis** var nästan oförändrad jämfört med föregående år.
17. Efter en mycket god skörd 1999, då en uppgång på cirka 20 miljoner hektoliter noterades jämfört med föregående år, sjönk åter produktionen av **vin** under 2000 (cirka -8 %) till cirka 165 miljoner hektoliter. Kraftiga nedgångar skedde bland annat i Österrike och Portugal (-25 % i respektive medlemsstat), Tyskland (cirka -13 %), Frankrike (-9 %) och Italien (-8 %). Produktionen av vin ökade däremot i Spanien (+7 %) efter att ha sjunkit föregående år.
18. Trots att produktionen av **nötkött** under 2000 ännu följde en uppåtgående trend innan den nya BSE-krisen bröt ut, vilket innebar en lätt uppgång jämfört med föregående år, innebar raset för konsumtionen under årets sista månader att slakten och därmed produktionen minskade, trots en rad åtgärder för att förstärka de befintliga insatserna och säkra skyddet för konsumenterna. Nedgången var cirka 5 % år 2000. Trots att nötköttskonsumtionen per person helt tycktes ha återhämtat sig från nedgången efter 1996, då den första BSE-krisen inträffade, sjönk konsumtionen på nytt i slutet av året, särskilt i de medlemsstater där nya BSE-fall i nötkreatursbesättningarna upptäcktes för första gången.
19. Produktionen av **griskött** hade förutspått sjunka med 2,5 % efter de senaste årens kraftiga ökning och prisfallet under 1998 och 1999. Efter den ökade konsumtionen av vitt kött efter BSE-krisen dämpades dock nedgången för grisköttproduktionen i slutet av året (-1,8 % på årsbasis).
20. Den uppgång för produktionen av **fjäderfäkött** som länge kännetecknat sektorn bröts under 1999, dels på grund av en måttlig exportökning, dels på grund av negativa effekter på konsumtionen efter dioxinkrisen i Belgien våren 1999. För år 2000 förutspåddes en ny produktionsnedgång i likhet med 1999. Precis som för griskött blev dock produktionsnedgången mindre än man först räknade med (cirka -1,1 % på årsbasis), tack vare den ökade konsumtionen av fjäderfäkött efter BSE-krisen.

21. Efter återhämtningen 1998 jämfört med föregående års nedgång stabiliserades nästan produktionen av **får- och getkött** under 1999 och 2000, dock på en betydligt lägre nivå än i 90-talets början.
22. Trots att mjölkobesättningen fortsätter att minska med cirka 1,5 % per år låg produktionen av **mjölk** år 2000 kring 122 miljoner ton, dvs. nästan lika mycket som under 1999 då produktionen dock ökade med en miljon ton jämfört med föregående år. Avkastningen fortsatte faktiskt att stiga och kunde i allmänhet kompensera för de minskade djurbesättningarna. Mjölkleveranserna till mejerierna var också oförändrade eller till och något mindre än föregående år, trots att referenskvantiteterna ökats för vissa medlemsstater i enlighet med Agenda 2000-besluten. Det är dock troligt att dessa beslut inverkar redan på 1999 års leveranser.
23. Efter föregående års uppgång sjönk produktionen av **smör** på nytt under 2000 (-1,2 % enligt de första prognoserna) samtidigt som konsumtionen minskade inom EU och trots en återhämtning för exporten efter problemen på den ryska marknaden. Däremot ökade produktionen av **ost** med 2,3 % tack vare ökad konsumtion på den inre marknaden i kombination med ökad export. När det gäller **skummjölkspulver** sjönk produktionen kraftigt under 2000 (-5 %) efter föregående års uppgång.

1.3. Utvecklingen för producent- och marknadspriser

24. Enligt de första tillgängliga prognoserna från slutet av december 2000 ökade **producentprisindex för jordbruksprodukter** år 2000 med i genomsnitt 2,9 % i nominella termer jämfört med föregående år, till följd av en sänkning av priserna på vegetabilieprodukter med 1,5 % och en ökning av priserna på animalieprodukter med 7,7 %, efter nedgången föregående år. Det bör dock påpekas att den prisnedgång som skett inom sektorn för uppfödning av nötkreatur efter den nya BSE-krisen troligen inte kunnat beaktas till fullo i dessa prognoser. Bland vegetabilieprodukterna drabbade prissänkningarna främst potatis (-19,5 %), vin (-5,3 %), ris (-4,3 %) och färsk frukt (-2,0 %). Priserna sjönk även på spannmål (-1,5 %), sockerbetor (-1,7 %) och torkade grönsaker (-1,4 %). Däremot steg priserna på färska grönsaker något (+2,6 %). När det gäller animalieprodukter skedde såsom tidigare nämnts en kraftig uppgång av priserna på griskött efter föregående års nedgång (+25,0 %). Betydande höjningar noterades även för nötkött (+2,0 %), får- och lammkött (+5,1 %), fjäderfäkött (+7,0 %) och mjölk (+2,6 %). Priserna på ägg steg också kraftigt (+20,0 %).
25. Efter att hänsyn tagits till inflationen steg producentprisindex med 0,6 % jämfört med föregående år för hela Europeiska unionen. Störst var ökningen i Belgien (+6,3 %), Danmark (+7,2 %), Tyskland (+7,6 %) och Nederländerna (+7,2 %), dvs. de medlemsstater där grisköttpisernas återhämtning efter föregående års nedgång varit störst. Producentpriserna steg något även i Grekland (+1,0 %), Irland (+1,3 %) och Österrike, medan de var praktiskt taget oförändrade i reella termer i Frankrike. Däremot sjönk producentpriserna i reella termer i Spanien (-2,4 %), Italien (-1,6 %), Luxemburg (-3,5 %), Portugal (-1,1 %), Finland (-1,8 %), Sverige (-2,9 %) och Förenade kungariket (-4,7 %).
26. Efter att ha nått sin lägsta nivå i början av regleringsåret 1999/2000 steg marknadspriserna på **spannmål** något fram till maj 2000, i takt med att interventionslagren minskade (från 18 miljoner ton vid regleringsårets början till 9 miljoner ton vid årets slut) till följd av den ökade exporten på världsmarknaden och den ökade efterfrågan

på den inre marknaden, särskilt på djurfoder. Från juni började dock priserna på gemenskapens spannmål att sjunka kraftigt allteftersom utsikterna till en rekordstor spannmålsskörd blev ljusare. Det skall också tilläggas att den sänkning av interventionspriserna som fastslogs inom ramen för Agenda 2000 trädde i kraft den 1 juli 2000 (- 7,5%), en sänkning som delvis kompenserades av utökat stöd (från 54,34 euro/ton till 58,67 euro/ton).

27. Sänkningen av interventionspriserna fick full genomslagskraft på marknadspriserna. Skillnaderna var dock stora mellan olika medlemsstater och olika spannmål. Medan priserna på vete i Frankrike var ganska låga och närmade sig interventionspriset, på grund av den undermåliga kvaliteten på vete av brödkvalitet, återhämtade sig marknadspriserna i Italien och Tyskland successivt för att vid årets slut nå nivåer ovanför interventionspriset. Medan priserna på korn i Frankrike steg kraftigt efter regleringsårets början, tack vare en relativt liten skörd av malkorn, skedde på samma sätt en betydligt blygsammare uppgång i Spanien och Tyskland. Slutligen låg priserna på majs klart över interventionspriset i flertalet producerande medlemsstater, även om de var lägre än föregående år.
28. Priserna på **olivolja** var ganska låga under hela 2000. När det gäller extra jungfruolja låg priserna till och med under utlösningströskeln för privat lagring i Spanien och Grekland, efter den senaste skörden som var större än föregående år. I Italien låg dock priserna både på extra jungfruolja och bomolja över denna nivå.
29. Priserna på **vin** fortsatte nedåt jämfört med föregående år. Jämfört med samma period föregående år, början av januari 2001, var marknadspriserna på rödvin 4 % lägre i Italien, 10 % lägre i Frankrike och 37 % lägre i Spanien. Priserna på vitt vin sjönk med 3 % i Italien, 7 % i Frankrike och 27 % i Spanien.
30. Priserna på **smör** låg kvar på ganska låga nivåer (mellan 90 och 93 % av interventionspriset) under första halvåret. Från och med juni började de dock stiga för att vid årets slut hamna på en nivå nära interventionspriset, efter att först ha passerat denna nivå under hösten. Priserna på **skummjölkspulver** steg kraftigt under första halvåret i takt med att interventionslagren minskade för att slutligen ta slut i augusti 2000 till följd av kraftigt ökad efterfrågan, särskilt på världsmarknaden. Priserna stabiliserades slutligen på en ganska hög nivå. Priserna på **ost** var också högre än föregående år.
31. Före den nya BSE-krisen kännetecknades marknaden för **nötkött** av relativt stabila marknadspriser som låg betydligt högre än tidigare år och som till och med steg kraftigt för kor. Med början i oktober, efter det att nya BSE-fall upptäckts i bland annat Frankrike, Belgien, Tyskland och Italien, rasade dock nötköttsmarknaden fort samman till följd av den minskade konsumtionen på den inre marknaden. Till exempel sjönk priserna på vuxna nötkreatur med cirka 14 % i november och december 2000. Motsvarande siffror för unga nötkreatur och kor var 14 respektive över 20 %. I slutet av året låg priserna i vissa medlemsstater nära "skyddsnetet" (mellan 60 och 70 % av interventionspriset).
32. Marknaden för **fjäderfäkött** återhämtade sig bra under 2000 efter sammanbrottet föregående år, då konsumtionen föll på grund av krisen med dioxinförorenat fjäderfäfoder. BSE-krisen och den ökade efterfrågan på vitt kött som följde genererade ännu högre marknadspriser på fjäderfäkött. Särskilt marknadspriserna på kyckling steg med i genomsnitt över 8 % under årets två sista månader.

33. Efter att produktionen minskat och efterfrågan ökat steg priserna på **grisskött** markant under 2000, efter föregående års nedgång. I slutet av 2000 låg priserna på grisskött cirka 30 % högre än under samma period föregående år.
34. Under 2000 låg marknadspriserna inom **sektorn för får- och getkött** betydligt högre än föregående år, då de påverkades negativt av den höga produktionen i Förenade kungariket och Irland. Återhämtningen var särskilt tydlig efter sommaren, då priserna steg med cirka 25 % mellan augusti och december.

1.4. Kostnader för produktionsmedel

35. Index för **inköspriser på varor och tjänster för löpande konsumtion i jordbruket** ökade under 2000 i nominella termer med i genomsnitt 5,8 % jämfört med föregående år. Störst var uppgången inom energi (+25,4 %), till följd av de kraftigt höjda oljepriserna, djuruppfödning (+13,5 %), gödsel (+6,5%) och djurfoder (+3,4 %).
36. Med hänsyn tagen till inflationen ökade index för inköspriser på varor och tjänster för löpande konsumtion i jordbruket i reella termer med i genomsnitt 3,7 % jämfört med föregående år i hela Europeiska unionen. Den största uppgången jämfört med genomsnittet skedde i Belgien (+5,6 %), Tyskland (+7,9 %), Finland (+4,1 %), Sverige (+4,1 %) och Nederländerna (+3,9 %). Index för priser på insatsvaror ökade även i Grekland (+3,2 %), Spanien (+2,0 %), Frankrike (+3,3 %), Österrike (+2,6 %), Portugal (+1,9 %) och Förenade kungariket (+2,2 %), medan det låg praktiskt taget stilla i Danmark och Italien.

1.5. Utvecklingen av jordbruksinkomsterna¹

37. Enligt de första prognoserna från Eurostat, baserade på information som erhöles från medlemsstaterna i mitten av december 2000 inom ramen för den nya metodiken för jordbrukets företagsredovisning, ökade jordbruksinkomsterna² med i genomsnitt 1,3 % i hela Europeiska unionen. Jordbruksinkomsterna ökade framför allt i Belgien (+12,2 %), Danmark (+24,1 %), Tyskland (+6,9 %), Spanien (+4,6 %), Frankrike (+1,3 %), Irland (+6,5 %), Nederländerna (+3,7 %), Finland (+22,0 %) och Sverige (+4,9 %). Däremot sjönk jordbruksinkomsterna i Italien (-4,3 %), Österrike (-4,8 %), Portugal (-7,5 %) och Förenade kungariket (-10,8 %), medan de var oförändrade i Grekland och Luxemburg.

¹ En mer detaljerad analys av jordbruksinkomsternas utveckling under 2000 återfinns i Eurostats broschyr *Statistiques en bref, Thème - 22/2000*.

² Mätt i nettomervärdet till faktorpris per arbetsenhet.

**Förändringar i de nominella producentpriserna för jordbruksprodukter
2000* och 1999**

(%)

Medlemsstat	2000*/1999			1999/1998		
	Vegetabilie- produkter	Animalie- produkter	Totalt	Vegetabilie- produkter	Animalie- produkter	Totalt
EU-15	-1,5	7,7	2,9	-2,4	-4,6	-3,4
Belgique/België	0,7	15,1	9,2	-5,1	-9,1	-7,4
Danmark	6,5	12,0	10,2	-3,6	-4,7	-4,3
Deutschland	-2,2	9,4	5,4	-3,0	-5,6	-4,7
Elláda	2,8	6,0	3,7	-1,0	3,5	0,2
España	-3,4	9,0	0,9	1,6	-6,3	-1,3
France	-1,7	5,3	1,8	-3,3	-3,8	-3,5
Ireland	-2,0	7,7	6,5	-2,0	-4,6	-4,2
Italia	-2,5	6,8	1,1	-3,5	-3,2	-3,4
Luxembourg	1,3	-0,6	0,2	-0,1	-2,1	-1,7
Nederland	3,6	15,8	9,6	-5,6	-9,8	-7,6
Österreich	0,9	5,9	4,6	-1,8	-3,6	-3,2
Portugal	-5,2	10,7	1,7	-5,2	-4,1	-4,7
Suomi/Finland	-2,7	3,3	1,0	-1,1	-2,3	-2,0
Sverige	-9,5	2,7	-1,6	9,7	-7,4	-2,8
United Kingdom	-7,8	-0,8	-3,5	-4,1	-3,5	-3,7

* Prognos för 2000

Källa: Eurostat

**Förändringar i de nominella inköpspriserna för produktionsmedel i jordbruket
2000* och 1999**

(%)

Medlemsstat	Förbrukning i produktionen		Investeringar		Totalt	
	2000*/1999	1999/1998	2000*/1999	1999/1998	2000*/1999	1999/1998
EU-15	5,8	-1,4	1,7	1,0	4,7	-0,7
Belgique/België	8,4	-1,2	-0,4	1,8	7,1	-0,7
Danmark	2,8	-1,5	1,3	2,2	2,5	-0,7
Deutschland	10,0	-0,9	0,9	0,8	7,6	-0,4
Elláda	6,0	0,6	1,9	1,9	5,2	0,9
España	5,6	-1,3	4,3	-0,7	-0,8	-1,2
France	5,2	-1,8	1,4	1,1	4,3	-1,2
Ireland	5,4	0,7	4,1	1,7	5,3	1,0
Italia	2,9	-1,7	1,5	0,9	2,2	-0,4
Luxembourg	6,6	-0,9	0,9	1,7	4,1	0,3
Nederland	6,3	-2,1	3,0	2,3	5,4	-1,0
Österreich	4,5	-2,4	0,8	1,0	2,8	-0,9
Portugal	4,4	-1,1	4,8	1,3	4,7	-0,5
Suomi/Finland	7,1	-2,0	2,5	0,7	5,9	-1,1
Sverige	5,5	-0,7	2,2	0,7	4,7	-0,4
United Kingdom	3,2	-2,0	1,3	1,1	2,8	-1,5

* Prognos för 2000

Källa: Eurostat

Inflationsrensade producentprisindex

(1990=100)

Medlemsstat	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000*
EU-15	100	97,2	89,1	84,6	84,8	85,2	83,0	80,0	76,6	72,8	73,1
Belgique/België	100	98,1	92,3	83,8	84,8	79,4	79,2	79,2	74,6	68,3	72,6
Danmark	100	96,2	92,8	80,0	79,5	77,8	77,3	76,0	66,7	62,6	67,1
Deutschland	100	95,2	91,2	80,6	79,5	78,7	76,8	76,1	71,1	67,3	72,4
Elláda	100	100,6	90,5	84,3	87,5	87,8	86,5	84,7	80,9	79,3	80,1
España	100	94,9	83,5	84,1	88,8	94,1	90,5	84,8	81,7	78,9	77,0
France	100	97,6	88,2	81,8	80,7	80,2	78,6	78,0	77,6	74,5	74,5
Ireland	100	93,4	91,9	96,7	95,8	95,6	89,3	82,5	79,9	74,6	75,6
Italia	100	102,8	89,8	87,8	87,5	90,9	89,2	87,4	85,3	81,1	79,8
Luxembourg	100	89,6	82,3	78,0	75,9	73,6	71,0	71,4	69,6	67,8	65,4
Nederland	100	100,8	92,1	83,4	84,2	84,9	84,8	87,1	81,8	74,1	79,4
Österreich	100	97,1	92,5	87,3	85,5	63,2	62,7	63,4	58,7	56,6	58,1
Portugal	100	87,3	74,3	71,3	73,8	72,2	69,8	64,4	66,6	62,2	61,5
Suomi/Finland	100	92,5	89,6	87,7	86,6	63,9	54,4	53,0	51,8	50,2	49,3
Sverige	100	91,5	86,4	79,3	81,6	79,8	76,2	73,7	74,7	72,2	70,1
United Kingdom	100	93,7	91,9	95,2	93,3	98,2	94,4	79,1	69,6	66,1	63,0

* Prognos för 2000

Källa: Eurostat

Inflationsrensade priser på produktionsmedel i jordbruket
(varor och tjänster som förbrukas i driften)

(1990=100)

Medlemsstat	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000*
EU-15	100	97,4	95,0	93,4	91,3	90,8	92,2	90,9	86,4	84,1	87,2
Belgique/België	100	97,1	94,5	91,0	88,5	87,4	89,4	89,7	84,4	82,4	87,0
Danmark	100	96,7	94,1	92,7	89,0	87,6	88,6	88,7	85,5	82,5	82,6
Deutschland	100	98,3	96,0	91,9	90,0	88,5	89,8	89,9	85,0	83,7	90,3
Elláda	100	101,7	99,2	96,5	97,4	94,2	94,6	92,0	87,8	86,4	89,2
España	100	96,1	92,0	91,1	89,5	88,4	88,7	89,0	86,4	83,4	85,1
France	100	97,9	96,2	94,2	92,6	92,6	94,4	94,9	91,6	89,5	92,5
Ireland	100	97,3	94,3	93,0	91,7	90,8	92,7	90,0	86,1	84,6	84,7
Italia	100	95,9	92,8	95,6	93,1	97,9	97,0	93,2	89,1	86,1	86,4
Luxembourg	100	98,7	96,0	91,4	89,5	89,0	91,1	90,4	87,4	85,8	88,1
Nederland	100	96,9	95,2	90,9	87,5	88,7	91,0	89,3	84,8	81,3	84,5
Österreich	100	98,8	96,3	93,7	88,8	84,8	87,5	89,7	86,0	83,5	85,7
Portugal	100	94,5	89,3	79,7	79,1	76,0	73,4	69,0	65,4	63,4	64,6
Suomi/Finland	100	102,8	102,4	102,0	96,6	74,7	75,9	77,0	73,9	71,6	74,5
Sverige	100	95,4	92,9	88,4	88,1	90,8	96,6	98,2	96,5	95,3	99,2
United Kingdom	100	97,5	97,2	99,9	97,0	97,0	101,0	93,4	83,9	81,1	82,9

* Prognos för 2000

Källa: Eurostat

1.6. Informationssystemet för jordbruksföretagens redovisning (FADN)

1.6.1. Utvecklingen av jordbruksinkomsterna

38. FADN används för att beräkna produktion, kostnader och inkomster från kommersiella jordbruksföretag i EU på grundval av data som samlas in genom en undersökning av harmoniserade redovisningsuppgifter från jordbruksföretagen (se tabell 3.2.1 i kapitel VII). Genom undersökningen erhålls värdefull information om hur jordbruksföretagens inkomster varierar efter driftsinriktning och läge, något som inte framgår av de sammanlagda genomsnitten för hela jordbrukssektorn. I detta avsnitt presenteras uppgifter per driftsinriktning och land. För en förklaring av de olika driftsinriktningarna, se tabell 3.2.2 i Statistikbilagan.
39. Vid tidpunkten för tryckningen var vissa av resultaten för 1998 ännu inte tillgängliga, och de som var tillgängliga var endast preliminära för vissa länder. Noggrannare resultat, beroende på driftsinriktning och jordbruksföretagens ekonomiska storleksklass, anges i tabellerna 3.2.3 och 3.2.4 i Statistikbilagan.

1.6.2. Inkomst efter driftsinriktning

40. De stora skillnaderna i genomsnittlig inkomst mellan medlemsstaterna beror på jordbrukets struktur i respektive land (tabellerna 1, 2 och 3).
41. De medlemsstater som har de högsta genomsnittsinkomsterna är i allmänhet de som har ett stort antal stora jordbruksföretag som specialiserat sig på jordbruksgrödor eller som verkar inom de mest konkurrenskraftiga produktionssektorerna (grisar och/eller fjäderfä, trädgårdsodling och mejeriprodukter). I de sydliga medlemsstaterna, där det finns ett stort antal små jordbruksföretag med blandjordbruk (grödor och djurhållning) eller "andra fleråriga grödor" (företag med flera olika grödor), ligger medelinkomsten under genomsnittet för EU.
42. Tabell 3 visar inkomstskillnaderna mellan olika medlemsstater och olika driftsinriktningar. Särskilt anmärkningsvärda är de negativa inkomsterna i flera medlemsstater under 1998 inom sektorerna grisar/fjäderfä och blandjordbruk. Detta visar hur allvarlig krisen var inom grisköttssektorn det året.
43. Tabell 4 visar nettosumman av stöd och skatter i procent av familjeinkomst från jordbruket. För EU-15 utgjorde nettosumman av stöd och skatter 47 % av familjeinkomsten från jordbruket 1997, men skillnaderna var stora mellan olika medlemsstater och driftsinriktningar.
44. Luxemburg, Finland, Sverige och Förenade kungariket hade en genomsnittlig familjeinkomst från jordbruket som var lägre än nettosumman av stöd och skatter. Detta innebär att försäljningsintäkterna inte kunde täcka produktionskostnaderna. Å andra sidan var stödets andel av inkomsten lägst i Nederländerna, Italien, Belgien, Grekland och Spanien.
45. Skillnaderna är även stora när det gäller typ av driftsinriktning. Nettostödets andel av inkomsten var störst för slaktdjur, blandjordbruk och jordbruksgrödor. Trädgårdsodling och vin var de sektorer som fick minst stöd.

TABELL 1

TOTAL PRODUKTION

(ECU)

	Samtliga jordbruksföretag		Jordbruksgrödor		Trädgårdssodling		Vinodling		Övriga fleråriga grödor		Mejeriprodukter		Slaktdjur		Grisar/fjäderfä		Blandjordbruk	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
B	126920	123306	101382	101985	161556	179539	-	-	154465	143290	101568	102928	80878	84934	258455	191764	142738	141550
DK	136440	123583	57461	53407	416476	458114	-	-	163174	180509	150818	157972	62447	47496	355322	268886	148879	120915
D*	110706	106464	124452	120209	217933	215419	70444	75416	173374	164036	84203	85425	78141	72241	146938	126377	135308	122625
EL	15703		16541	-	34771	-	12506	-	11327	-	38729	-	21149	-	114353	-	18761	-
E	30168	28843	25885	27430	59015	47692	21229	20275	19281	17002	32976	38339	29889	31958	167196	134462	40735	38670
F	103095	107351	98783	102015	182550	184007	135535	156417	146366	147248	82586	87350	58921	60882	312961	272632	125819	125705
IRL	32199	27960	64717	68818	-	283973	-	-	-	-	65461	61859	15701	12448	366129	249484	66159	54052
I	29818	30206	20595	20709	55018	52459	30301	30030	18087	19216	104035	106684	49669	49239	262655	272719	49147	45173
L	95744	111437	15235	44261	-	-	66933	108143	-	-	102297	117187	93095	100578	119931	236123	99232	108410
NL	222557	209949	164285	190266	394114	428073	-	-	169869	162539	178087	167330	64559	59629	370206	256827	245810	207870
A*	52193	50652	55007	53077	-	-	51533	51366	66751	65576	39834	42811	42746	43399	98250	81091	64667	58105
P	9964	11220	8075	9562	19072	21330	9652	12554	8270	9160	28685	31646	9906	10144	62908	58021	7361	8588
FIN	50354		31044	-	158733	-	-	-	14514	-	43917	-	26369	-	76432	-	49589	-
S*	78010		53151	-	-	-	-	-	-	-	97212	-	56290	-	194814	-	76243	-
UK	154834		178677	-	347203	-	-	-	478223	-	196644	-	56897	-	417487	-	186862	-
EUR-15	54766		40768		130519		52999		21928		87725		39998		239253		76532	

* S: preliminära uppgifter för 1997, D och A: preliminära uppgifter för 1998.

TABELL 2

NETTOSUMMA LÖPANDE STÖD OCH SKATTER

(ECU)

	Samtliga jordbruksföretag		Jordbruksgrödor		Trädgårdsodling		Vinodling		Övriga fleråriga grödor		Mejeriprodukter		Slaktdjur		Grisar/fjäderfä		Blandjordbruk	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
B	8370	7747	10677	101985	-44	-523	-	-	832	489	5366	5803	14842	14147	4525	1202	10205	9256
DK	12619	13196	11900	53407	5457	9095	-	-	2149	1998	11819	12411	13087	14715	15617	17108	14932	14800
D*	17825	17957	28921	29968	4149	4704	6633	6461	6082	6134	11188	11637	19635	19007	13722	12376	23644	23242
EL	2519		2181	-	679	-	5878	-	1983	-	2988	-	4684	-	-2194	-	3545	-
E	5524	5591	7613	27430	920	-579	722	679	5920	5289	1048	933	6725	7673	1689	2081	7146	7599
F	15118	15482	26925	102015	1549	1481	-776	-698	5278	7933	7136	7285	17495	18145	5613	6844	18310	18663
IRL	9526	8981	25438	68818	-	3672	-	-	-	-	6778	5974	9348	9098	16757	15810	22063	18637
I	3201	2961	4476	4512	-1	-121	989	844	2024	1576	3782	1259	3633	3950	2919	2338	4075	3802
L	26460	26813	10180	44261	-	-	13862	8566	-	-	26313	27317	33441	37487	23524	37113	31599	32180
NL	5521	4129	7505	8515	4226	4916	-	-	4118	3054	4782	3603	5298	3551	7287	377	6771	3210
A*	15694	14516	22308	20486	-	-	7944	8813	13287	12512	13220	12377	15218	14170	13685	11743	16783	15095
P	1609	1979	1441	1715	-15	-41	151	982	750	1031	3450	3165	3675	4361	-286	-184	1854	2333
FIN	26807		24259		24372	-	-	-	9871	-	24257	-	34495	-	38166	-	37779	-
S*	16341		16451			-	-	-	-	-	17120	-	22792	-	9194	-	14121	-
UK	29034		48330		767	-	-	-	745	-	10634	-	29334	-	4813	-	37645	-
EUR-15	8120		9789		1864		1455		3046		8674		12221		8889		11957	

* S: preliminära uppgifter för 1997, D och A: preliminära uppgifter för 1998.

TABELL 3

FAMILJEINKOMST FRÅN JORDBRUKET

(ECU)

	Samtliga jordbruksföretag		Jordbruksgrödor		Trädgårdssodling		Vinodling		Övriga fleråriga grödor		Mejeriprodukter		Slaktdjur		Grisar/fjäderfä		Blandjordbruk	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
B	36723	34450	40814	44364	43610	58269	-	-	50210	38128	33222	35967	27897	33233	45127	-9282	38416	34751
DK	16444	-550	3133	-3210	41114	41873	-	-	23022	15999	21002	22203	1890	-8017	59738	-34538	16678	-11223
D*	23488	20355	28855	23980	30386	28540	22569	26681	31838	25270	19697	23676	22217	16402	31038	-1047	23566	13006
EL	9059		8038	-	17923	-	12157	-	8188	-	16954	-	12805		24241	-	10351	
E	16571	15857	16286	17365	26942	18817	12187	12749	14126	11382	12852	15658	18933	22053	36500	25726	19666	20524
F	28322	29965	30567	30188	28736	31805	42654	57952	26789	30992	22360	25165	20130	21088	45364	835	29612	26765
IRL	15332	11952	17058	26656	-	46296	-	-	-	-	26335	22458	10491	7170	46924	-7222	24620	20156
I	14671	14314	10365	10550	26261	24767	17078	17194	10515	11181	44619	40715	21726	16604	94630	80419	21460	18747
L	24989	31347	-2680	8221	-	-	21475	49619	-	-	23432	30494	36143	28877	20998	42640	24573	25056
NL	43579	25884	41575	49538	68702	80814	-	-	54999	40508	37448	29330	6449	-564	64068	-52159	39812	-10408
A*	25581	23601	28474	26007	-	-	26314	26631	32523	27913	22234	23352	24345	24890	32786	18000	26210	20300
P	2623	3948	1822	3352	6150	5932	2656	6273	2885	3902	6705	7560	3323	4649	7991	-8375	1942	3372
FIN	19368		14245	-	5573	-	-	-	766	-	22605	-	14545	-	27681	-	20464	-
S*	5349		4370	-	-	-	-	-	-	-	11811	-	-3810	-	7303	-	-3739	-
UK	26935		30292	-	38888	-	-	-	69151	-	40199	-	14837	-	33065	-	20962	-
EUR-15	17134		14058		30213		21249		11328		24189		16064		43947		18277	

* S: preliminära uppgifter för 1997, D och A: preliminära uppgifter för 1998.

TABELL 4

NETTOSUMMA LÖPANDE STÖD OCH SKATTER I % AV FAMILJEINKOMST FRÅN JORDBRUKET

(ECU)⁽¹⁾

	Samtliga jordbruksföretag		Jordbruksgrödor		Trädgårdsodling		Vinodling		Övriga fleråriga grödor		Mejeriprodukter		Slaktdjur		Grisar/fjäderfå		Blandjordbruk	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
B	22,8	22,5	26,2	229,9					1,7	1,3	16,2	16,1	53,2	42,6	10,0		26,6	26,6
DK	76,7		379,8		13,3	21,7			9,3	12,5	56,3	55,9	692,4		26,1		89,5	
D*	75,9	88,2	100,2	125,0	13,7	16,5	29,4	24,2	19,1	24,3	56,8	49,2	88,4	115,9	44,2		100,3	178,7
EL	27,8		27,1		3,8		48,4		24,2		17,6		36,6		-9,1		34,2	
E	33,3	35,3	46,7	158,0	3,4		5,9	5,3	41,9	46,5	8,2	6,0	35,5	34,8	4,6	8,1	36,3	37,0
F	53,4	51,7	88,1	337,9	5,4	4,7			19,7	25,6	31,9	28,9	86,9	86,0	12,4	819,6	61,8	69,7
IRL	62,1	75,1	149,1	258,2		7,9					25,7	26,6	89,1	126,9	35,7		89,6	92,5
I	21,8	20,7	43,2	42,8			5,8	4,9	19,2	14,1	8,5	3,1	16,7	23,8	3,1	2,9	19,0	20,3
L	105,9	85,5		538,4			64,5	17,3			112,3	89,6	92,5	129,8	112,0	87,0	128,6	128,4
NL	12,7	16,0	18,1	17,2	6,2	6,1			7,5	7,5	12,8	12,3	82,2		11,4		17,0	
A*	61,4	61,5	78,3	78,8			30,2	33,1	40,9	44,8	59,5	53,0	62,5	56,9	41,7	65,2	64,0	74,4
P	61,3	50,1	79,1	51,2			5,7	15,7	26,0	26,4	51,5	41,9	110,6	93,8	-3,6	2,2	95,5	69,2
FIN	138,4		170,3		437,3				1288,6		107,3		237,2		137,9		184,6	
S*	305,5		376,5								144,9		-598,2		125,9			
UK	107,8		159,5		2,0				1,1		26,5		197,7		14,6		179,6	
EUR-15	47,4		69,6		6,2		6,8		26,9		35,9		76,1		20,2		65,4	

* S: preliminära uppgifter för 1997, D och A: preliminära uppgifter för 1998.

(1) % beräknas inte när inkomsten är negativ eller uppgift saknas.

2. POLITIKUTVECKLING OCH LAGSTIFTNINGSINITIATIV 2000

2.1. Kvalitetspolitik

46. Det står klart att konsumenterna intresserar sig allt mer för livsmedelsprodukternas kvalitet, vilket producenterna inte kan ignorera. Men när hälsoskyddet, som är ett grundläggande krav, väl är garanterat, bör konsumenternas krav på kvalitet även återspeglas genom ett ökat utbud av livsmedelsprodukter som uppfyller garanterade, objektiva kriterier. Ett varaktigt ökat utbud är för övrigt en garanti för att jordbruksproduktionen kan diversifieras, vilket är särskilt viktigt för de minst gynnade landsbygdsområdena i unionen. Det är med hänsyn till dessa förhållanden som man har fortsatt att utveckla en gemenskapspolitik för märkning av produkter med garanterad kvalitet. Denna politik syftar till att garantera både produkternas ursprung och framställningsmetod.
47. Inom ramen för genomförandet av förordning (EEG) nr 2081/92³ har kommissionen kompletterat förteckningen över skyddade ursprungsbeteckningar och skyddade geografiska beteckningar, som nu är 544 till antalet.
48. De nya registreringarna är ett konkret uttryck för medlemsstaternas och olika drifts-inriktningars ökande intresse av att skydda sådan produktion som konsumenterna kan koppla till särskilda produktionsmetoder och geografiskt ursprung.
49. Inom ramen för genomförandet av förordning (EEG) nr 2082/92⁴ om särartsskydd, i vilken benämningen "garanterad traditionell specialitet" fastställs, har två nya beteckningar registrerats. Förordningen har dock tillämpats mycket sparsamt, endast nio beteckningar har registrerats. Med anledning av kommissionens rapport till rådet om tillämpningsföreskrifter till denna förordning håller en förordning på att utarbetas för att hantera problem som uppstår. Framför allt skall kriterier för tillåtliga invändningar fastställas.
50. På multilateral nivå pågår arbetet med att förtydliga vissa delar av förordning (EEG) nr 2081/92 med anledning av TRIPS-avtalet. Dessutom försöker Europeiska unionen genom att lägga förslag skynda på arbetet med att inrätta ett system för anmälan av registrerade geografiska beteckningar. Detta är ett prioriterat mål som kommer att underlätta för gemenskapsproducenter som har geografiska beteckningar att försvara och stärka sina positioner på den inre marknaden.

³ EGT L 208, 24.7.1992, s. 1.

⁴ EGT L 208, 24.7.1992, s. 9.

Förteckning över produkter som år 2000 registrerades under skyddad geografisk beteckning (SGB), skyddad ursprungsbeteckning (SUB) eller som garanterad traditionell specialitet

LAND	PRODUKT	BETECKNING
Tyskland	Meissner Fummel (bakverk)	SGB
Spanien	Espárrago de Huétor-Tajár (sparris)	SGB
Spanien	Montes de Toledo (olivolja)	SUB
Frankrike	Haricot Tarbais (böna)	SGB
Frankrike	Pomme de terre de l'Ile de Ré (potatis)	SUB
Frankrike	Riz de Camargue (ris)	SGB
Frankrike	Huile d'olive de la vallée des Baux-de-Provence (olivolja)	SUB
Frankrike	Miel de Corse - Mele de Corsica (honung)	SUB
Frankrike	Canard à foie gras du Sud-Ouest (Chalosse, Gascogne, Gers, Landes, Périgord, Quercy) (färskt, bearbetat kött)	SGB
Frankrike	Agneau du Limousin (lamm)	SGB
Portugal	Queijo mestiço de Tolosa (ost)	SGB
Portugal	Anona da Madeira (cherimoya)	SUB
Sverige	Skånsk spettkaka (bakverk)	SGB
Italien	Aceto balsamico tradizionale di Modena (balsamvinäger)	SUB
Italien	Aceto balsamico tradizionale di Reggio Emilia (balsamvinäger)	SUB
Nederländerna	Kanterkaas, Kanternagelkaas, Kanterkomijnekaas (ost)	SUB
Italien	Castagna del Monte Amiata (kastanj)	SGB
Italien	La Bella della Daunia (oliv)	SUB
Spanien	Leche certificada de granja (mjölk)	Garanterad traditionell specialitet
Förenade kungariket	Traditional farm-fresh turkey (kalkon)	Garanterad traditionell specialitet

2.2. Ekologiskt jordbruk

51. Den 19 maj 2000 och den 25 september 2000 antog kommissionen förordning (EG) nr 1073/2000⁵ respektive förordning (EG) nr 2020/2000⁶ för att uppdatera de tekniska bilagorna II och VI i förordning (EEG) nr 2092/91⁷.
52. Till följd av antagandet av förordning (EG) nr 1804/1999⁸, inbegripet ekologisk animalieproduktion inom ramen för förordning (EEG) nr 2092/91, inrättade kommissionen ett arbetsprogram för att skapa klarhet i vissa frågor kring ekologisk animalieproduktion som togs upp av rådet genom antagandet av förordning (EG) nr 1804/1999. Det handlar främst om följande åtgärder inom ramen för ovannämnda program:
- Ändra bilaga III om minimikrav på kontrollåtgärder och förebyggande åtgärder.
 - Utarbeta en förordning om fastställande av märknings- och tillsynskrav för djurfoder.
 - Komplettera avsnitt A och B i bilaga VI när det gäller ingredienser med annat ursprung än jordbruksursprung och ämnen som får användas vid beredning av animalieprodukter.
 - Granska villkoren för tillgång till betesmark.
 - Genomföra åtgärder för att förbjuda användning av GMO (genetiskt modifierade organismer) och ämnen härledda ur GMO.
53. Bedömningen av likvärdighet enligt artikel 11.1 i förordning 2092/91 pågår för flera tredje länder, särskilt när det gäller att utöka erkännande av likvärdighet till animalieproduktion. Den 24 juli 2000 och den 31 oktober 2000 antog kommissionen förordningarna (EG) nr 1616/2000⁹ respektive 2426/2000¹⁰ där erkännande av likvärdighet utökas till att omfatta animalieproduktion i Argentina och Schweiz och där ett nytt tillsynsorgan inrättas för Argentina.

2.3. Säljfrämjande åtgärder

54. Inom ramen för en omorientering av politiken för säljfrämjande åtgärder för jordbruksprodukter har rådet antagit en förordning om informations- och säljfrämjande åtgärder för jordbruksprodukter i tredje land.¹¹ Förordningen gör det möjligt att stödja sälj- och informationsfrämjande åtgärder för jordbruksprodukter i alla tredje länder. I kommissionens förordning nr 2879/2000¹² av den 28 december 2000 antas tillämpningsföreskrifter för systemet för säljfrämjande åtgärder i tredje land.

⁵ EGT L 119, 20.5.2000, s. 27.

⁶ EGT L 241, 26.9.2000, s. 39.

⁷ EGT L 198, 22.7.1991, s. 1.

⁸ EGT L 222, 24.8.1999, s. 1.

⁹ EGT L 185, 25.7.2000, s. 62.

¹⁰ EGT L 279, 1.11.2000, s. 19.

¹¹ Förordning (EG) nr 2702/1999 (EGT L 327, 14.12.1999, s. 7).

¹² EGT L 333, 29.12.2000, s. 63.

55. När det gäller de program för säljfrämjande åtgärder som förvaltas direkt av kommissionen utarbetades en ny treårig kampanj för olivolja under 1999, med utgångspunkt från resultaten av den föregående kampanjens utvärdering. Även en ny tvåårig kampanj för spånadslin inleddes i september. När det gäller program som förvaltas indirekt fortsatte marknadsföringskampanjerna för mjölk och mjölkprodukter, kvalitetsnötkött, äpplen, citrusfrukter och druvsaft. Även för dessa produkter är resultaten av utvärderingsrapporterna mycket lovande.
56. Dessutom förbereddes informationsåtgärder för det nya systemet för märkning av nötkött, till ett värde av 7 miljoner euro.
57. När det gäller blommor och levande växter har den sista omgången av marknadsföringsprogrammen för dessa produkter inletts i 14 medlemsstater, till ett värde av 15 miljoner euro.
58. För kvalitetsprodukter från Europeiska unionens mest avlägset belägna områden har informationskampanjen för logotyper använda av dessa områden avslutats.
59. Budgeten för dessa kampanjer fördelar sig enligt följande (miljoner euro):

	Utbetalningar under 1999
Direkt förvaltade åtgärder (Olivolja, spånadslin, kvalitetsprodukter från EU:s mest avlägset belägna områden)	21,1
Indirekt förvaltade åtgärder (Druvjuice, äpplen/citrusfrukter, bordsoliver, kvalitetsnötkött, mjölk och mjölkprodukter, blommor och levande växter)	47,4
Totalt	68,5

60. Den 8 september 2000 antog kommissionen dessutom ett förslag till rådets förordning¹³ vars syfte är att harmonisera informations- och säljfrämjande åtgärder för jordbruksprodukter på den inre marknaden. Rådet antog förordning (EG) nr 2826/2000¹⁴ den 19 december 2000.

2.4. Förenkling av jordbrukslagstiftningen

2.4.1. Inledning

61. Under de senaste åren har kommissionen tagit flera viktiga och konkreta initiativ för att förenkla jordbrukslagstiftningen. Förenklingsarbetet under 2000 inriktades på att göra jordbrukslagstiftningen så tydlig, öppen och lättillgänglig som möjligt och minska den administration som den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) medför för jordbrukare och myndigheter.

¹³ KOM(2000) 538 slutlig.

¹⁴ EGT L 328, 23.12.2000, s. 2.

2.4.2. *En öppen och tillgänglig jordbrukslagstiftning*

2.4.2.1. Konsolidering

62. I början av 1999 inleddes ett projekt för att konsolidera jordbrukslagstiftningen på EU:s samtliga officiella språk och göra den tillgänglig för allmänheten på Internet. Ändringar av jordbrukets rättsakter införlivas med grundtexterna så att en enhetlig, uppdaterad version av texten blir tillgänglig. Även om de konsoliderade versionerna inte är rättsligt bindande underlättar de i hög grad sökningar efter gällande regler.
63. I slutet av 2000 fanns redan cirka 500 konsoliderade jordbruksrättsakter tillgängliga på webbplatsen Eur-Lex.

2.4.2.2. Omarbetning av förordningar om export- och importlicenser

64. Den övergripande förordningen om import- och exportlicenser har ändrats många gånger, i vissa fall genomgripande. För att öka tydligheten och effektivisera administrationen har dessa bestämmelser konsoliderats i en enda rättsakt, kommissionens förordning (EG) nr 1291/2000¹⁵. Den nya förordningen innebär betydande förenklingar. Medlemsstaterna får till exempel införa förenklade förfaranden som gör det möjligt att undvika fysiska överföringar av licenser. Minimibeloppet för när licens behövs har även höjts från 5 till 60 euro. Förenklingarna kommer i hög grad att minska det administrativa arbetet både för berörda handelsmyndigheter och för nationella myndigheter.

2.4.2.3. Destinationskoder vid export

65. Ett förenklat system för att ange destination när exportbidrag fastställs används sedan september 2000. Det nya enhetliga systemet ersätter de olika och komplicerade system som hittills tillämpats på olika områden, och det minskar också riskerna för fel och missförstånd. Det kommer dessutom att underlätta elektronisk överföring av data och information mellan kommissionen och medlemsstaterna.

2.4.2.4. Förslag från utbetalande organ

66. De senaste åren har de nationella utbetalande organen i medlemsstaterna lämnat in 246 förslag till förenkling av lagstiftning och/eller administration. Kommissionen har nu granskat förslagen¹⁶ och ett stort antal av dem har antagits helt eller delvis. En del av förslagen håller fortfarande på att granskas och kan komma att leda till ytterligare förenklingar i framtiden.

2.4.2.5. Nya riktlinjer för statligt stöd

67. Gemenskapens nya riktlinjer för statligt stöd till jordbrukssektorn, som antogs i februari 2000, ersätter och konsoliderar en rad andra ramprogram och riktlinjer samt kommissionens arbetsdokument och praxis på området. Detta kommer att leda till ökad överskådlighet och underlätta de behöriga myndigheternas arbete.

¹⁵ EGT L 152, 24.6.2000, s. 1.

¹⁶ SEK(2000)1775.

2.4.3. *Förenklade åtgärder inom olika marknadssektorer*

68. Reformen som antogs eller föreslogs under 2000 har lett eller kommer att leda till förenklingar av jordbrukslagstiftningen inom flera marknadssektorer.

2.4.3.1. Lin och hampa

69. Genom reformen av sektorn för lin och hampa, som antogs i juli 2000, införlivades dessa grödor med systemet för jordbruksgrödor, när det gäller direkt stöd till producenter. Reformen har dessutom lett till färre antal förordningar.

2.4.3.2. Kött

70. Ett flertal bestämmelser som innebär förenklingar antogs för denna sektor under 2000, bland annat följande:
- Slaktbidrag inom nötköttssektorn kan på vissa villkor utbetalas automatiskt till berörda jordbrukare.
 - Medlemsstaterna får medge att jordbrukarna, om de så önskar, väljer en förenklad form för ansökan om extensifieringsbidrag.
 - Nomenklaturen för exportbidrag avseende bearbetat nötkött har förenklats betydligt genom att 47 mycket tekniska och komplicerade produktlinjer har reducerats till åtta.
 - I linje med praxis inom andra Agenda 2000-sektorer kommer priserna på gris- och fårkött inte längre att fastställas varje år, utan i respektive grundförordningar utan specifika tidsfrister.
 - Hanteringen av "omedelbara" exportlicenser för griskött, ägg och fjäderfäkött har förenklats och anpassats efter licenssystemet i nötköttssektorn.

2.4.3.3. Mjölk och mjölkprodukter

71. När en ny grundförordning för mjölksektorn antogs var det av följdriktighetsskäl nödvändigt att också genomföra ett stort antal ändringar av kommissionens tillämpningsförfordningar. I stället för att ändra befintliga förordningar valde man att ta tillfället i akt och kodifiera stora delar av bestämmelserna för mjölksektorn. Kodifieringen innebar både att antalet förordningar minskade, att den administrativa hanteringen förenklades och att administrationen och kontrollen av olika system harmoniserades.

2.4.3.4. Frukter och grönsaker

72. Förslaget om att ändra den gemensamma organisationen av marknaden för frukt och grönsaker (inklusive bearbetad frukt och bearbetade grönsaker) syftar till att effektivisera och förenkla det nuvarande systemet samt att anpassa vissa produktionsnivåer. Resultatet kommer att bli ett enklare och stabilare stödsystem för de berörda producentorganisationerna och en effektivare förvaltning av exportbidragen för färsk frukt och färsk grönsaker.

2.4.3.5. Ris

73. Enligt kommissionens förslag från juni 2000 skall ris föras över till systemet för jordbruksgrödor. Sammanslagningen bör innebära betydande förenklingar.

2.4.4. Stödsystemet för småjordbruk

74. I december 2000¹⁷ antog kommissionen ett förslag till förenklat system för utbetalning av mindre belopp i direkt stöd till jordbrukare. Enligt förslaget får jordbrukare med rätt till högst 1 000 euro i direkt stöd rätt att lämna in en enda ansökan och erhålla ett samlat belopp varje år i stället för flera mindre utbetalningar.

2.5. Statligt stöd

2.5.1. En ny rättslig ram

75. Sedan den 1 januari 2000 tillämpar kommissionen gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbrukssektorn¹⁸, vilka antogs den 24 november 1999, när det gäller nya statliga stöd som införs efter detta datum. Medlemsstaterna måste anpassa sina befintliga stödsystem före utgången av 2000 för att uppfylla de nya reglerna.
76. De nya riktlinjerna kodifierar och förenklar de regler som kommissionen tillämpat tidigare. Flera viktiga förändringar har dessutom gjorts för att säkerställa att Europeiska unionens regler för statligt stöd är förenliga med den nya politik för utveckling av landsbygden som infördes som en del av Agenda 2000-reformerna.
77. Utgångspunkten för de nya riktlinjerna är att alla statliga stöd till jordbrukssektorn måste vara förenliga med EU:s gemensamma jordbrukspolitik (GJP) och EU:s internationella åtaganden, särskilt WTO-avtalet om jordbruk. Eftersom medlemsstaterna beslutat att göra det omöjligt för enskilda medlemsstater att snedvrider det noggrant avvägda EU-stödet till program för produktpriser eller landsbygdsutveckling, är alla statliga stöd som stör den gemensamma marknadsorganisationens mekanismer förbjudna.
78. Enligt de nya riktlinjerna kan stöd som beviljats av medlemsstater och godkänts av EU (under förutsättning att en rad villkor uppfyllts) sammanfattas på följande sätt:
- Stöd till investeringar i jordbruksföretag kan normalt tillåtas för upp till 40 % av de stödberättigande kostnaderna, eller 50 % i mindre gynnade områden. Högre stödnivåer kan tillåtas för investeringar som syftar till att bevara traditionella landskap, för förflyttningar av jordbruksbyggnader av intresse för allmänheten eller för åtgärder som främjar miljön, djurens välfärd eller hygienförhållanden.
 - Stöd till investeringar i bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter kan normalt tillåtas upp till 40 %, eller 50 % i mål 1-områden, förutsatt att det kan visas att de berörda produkterna har normala avsaltningsmöjligheter på marknaden.

¹⁷ KOM(2000) 841.

¹⁸ EGT C 28, 1.2.2000, s. 2, ändrade genom EGT C 232, 12.8.2000, s. 19.

- Stöd till jordbrukare som åtagit sig att bedriva miljövänligt jordbruk samt övriga miljöstöd.
 - Stöd för att kompensera för svårigheter i mindre gynnade områden.
 - Startstöd till unga jordbrukare.
 - Stöd till förtidspensionering, upphörande av jordbruksverksamhet eller nedläggning av produktions-, bearbetnings- eller saluföringsförmåga.
 - Stöd till inrättande av producentgrupper.
 - Stöd för att kompensera skador på jordbruksproduktion eller produktionsmedel i jordbruket orsakade av naturkatastrofer eller exceptionella händelser, ogynnsamma väderförhållanden eller utbrott av djur- eller växtsjukdomar, och stöd för att främja försäkringar mot sådana risker.
 - Stöd för att främja produktion och saluföring av kvalitetsprodukter från jordbruket, tillhandahålla tekniskt stöd till producenter och förbättra djurens genetiska kvalitet.
 - Stöd för att bevilja särskilt stöd till de yttersta randområdena och öarna i Egeiska havet.
79. Utöver dessa stödtyper, som specifikt omfattas av riktlinjerna, får stöd dessutom beviljas i enlighet med andra av gemenskapens texter: stöd till forskning och utveckling, kortfristiga driftskrediter, undsättning och omstrukturering av jordbruksföretag i svårigheter samt sysselsättningsstöd.
80. Kommissionen håller nu på att utreda nya ramar för säljfrämjande åtgärder och marknadsföring av jordbruksprodukter. De nya riktlinjerna innehåller således bara hänvisningar till de gamla riktlinjerna som offentliggjordes 1987.
- 2.5.2. *Översikt över 2000*
81. Under 2000 mottog kommissionen 248 anmälningar om statligt stöd inom jordbruks- och livsmedelssektorn. Kommissionen inledde även granskning av 26 stödåtgärder som inte tidigare hade anmälts enligt artikel 88.3 i EG-fördraget. Ingen granskning av pågående stödåtgärder enligt artikel 88.1 i EG-fördraget inleddes eller avslutades. Sammanlagt hade kommissionen invändningar mot 183 åtgärder. Flera av dessa åtgärder godkändes efter att de berörda medlemsstaterna antingen ändrat dem eller förbundit sig att ändra dem så att de överensstämde med gemenskapens regler för statligt stöd. Kommissionen inledde förfarandet enligt artikel 88.2 i EG-fördraget i sju fall, där berörda åtgärder gav anledning till allvarliga misstankar om oförenlighet med den gemensamma marknaden. Kommissionen avslutade förfarandet enligt artikel 88.2 i EG-fördraget i 13 fall, och i sju av dessa fattades ett slutligt negativt beslut. I samtliga fall där ett negativt beslut fattades och statliga stöd redan beviljats av medlemsstaten i fråga krävde kommissionen att de utbetalade stöden skulle återbetalas.
82. Nedanstående översikt innehåller ett urval av de fall som är intressanta när det gäller politiken för statligt stöd till jordbruks- och livsmedelssektorn. För tydlighets skull har fallen indelats efter ämne och sektor.

2.5.3. *Exceptionella händelser och naturkatastrofer*

2.5.3.1. Dioxinkrisen – (B)

83. När det gäller statligt stöd till följd av "exceptionella händelser" enligt artikel 87.2 b i fördraget godkände kommissionen under 2000, liksom under 1999, stöd till producenter och företag som drabbats av krisen med dioxinförorenat djurfoder. Kommissionen godkände alltså stöd för att kompensera för ekonomisk skada som jordbruksproducenter lidit till följd av krisen¹⁹. Stödet omfattade all animalieproduktion, dock inte värdet av destruerade djur och produkter som redan omfattades av andra nationella bestämmelser godkända av kommissionen²⁰. Stöden, som utbetalades som engångsbelopp och beräknades enbart utifrån makroekonomiskt fastställda schablonbelopp, utgick endast per produktionsmedel eller per saluförd enhet. Därigenom minskades risken för överlappning med andra stöd som godkänts tidigare, framför allt i form av ersättningar för att undanröja djur eller animalieprodukter som var olämpliga för konsumtion eller saluföring. Kommissionen ansåg att det fanns ett samband mellan den påvisade försämrade omsättningen och den exceptionella händelse som dioxinkrisen utgjorde. Den försämrade omsättningen kunde bland härledas till förlorade marknadsandelar och minskad konsumtion till följd av den allmänna oron, den kaotiska hanteringen av krisen och exceptionella åtgärder som hindrade en normal handel med de berörda produkterna.

2.5.3.2. Omstrukturering av Frankrikes skogsbrukssektor – (F)

84. När det gäller åtgärder för att avhjälpa skadorna efter naturkatastrofer enligt artikel 87.2 b i fördraget godkände kommissionen en åtgärd vars syfte var att omstrukturera Frankrikes skogsbrukssektor, som drabbades hårt av ovädren i slutet av december 1999. Åtgärdens totala budget var 3 miljarder euro, inklusive alla stöd²¹. Stödplanen omfattade akuta åtgärder, till exempel stöd för att öppna skogsvägar på nytt, stöd för att anlägga skogsvägar och våtlagrings- och uppställningsplatser för timmer, finansiering av kostnader för bortforsling av timmer, stöd för lagring av timmer, stöd för sanitär produktion av vindskadat trä, återställande av skadad skog och skatteavdrag för stormkostnader när det gäller drabbade markägares schabloninkomster från skogsbruket. Även andra stimulansåtgärder ingick i planen, till exempel stöd för timmertransporter, investeringsstöd, särskilt stöd till förvärv av skogsbruksutrustning och snabbare avskrivning av sådan utrustning, stöd till anställning och utbildning samt organisatoriskt och tekniskt stöd. Även om planens åtgärder var av olika slag ansåg kommissionen att allihop rymdes inom samma ram och hade samma mål, nämligen att återställa en hel sektor efter en naturkatastrof. De måste därför betraktas som åtgärder avsedda att avhjälpa skador orsakade av naturkatastrofer i den mening som avses i fördraget.
85. Inom samma sektor, men ej i anslutning till de skador som orsakades av stormarna i december 1999, godkände kommissionen även stöd till den franska skogsstyrelsen

¹⁹ Stöd nr N 770/1999. (Om hänvisning till offentliggörande av beslut i EGT saknas i denna text har beslutet ännu inte offentliggjorts. De giltiga texterna till beslut om godkännande av stöd finns i allmänhet på http://europa.eu.int/comm/sg/sgb/state_aids).

²⁰ Stöd nr NN 87/1999, NN 88/1999, NN 89/1999, N 380/1999 och N 386/1999.

²¹ Stöd nr N 92/2000.

(Office national de forêt, ONF)²², där det fanns en risk för att statliga resurser även skulle gynna konkurrensutsatt verksamhet inom ett offentligt organ. ONF är nämligen ett nationellt offentligt organ med en dubbel verksamhetsfunktion, eftersom ONF å ena sidan har ett offentligt och exklusivt uppdrag och å den andra sidan bedriver kommersiell verksamhet i konkurrens med andra marknadsaktörer. Den offentliga verksamheten är att på ägarnas vägnar säkerställa förvaltningen av skog som omfattas av Frankrikes skogsbruksordning. ONF får statliga bidrag i form av kompensationsbetalning för att täcka förvaltningskostnaderna. Dessutom förekommer offentlig, och till och med privat, finansiering av insatser av allmänt statligt intresse genomförda ONF. Åtgärderna kan bland annat avse skydd och övervakning av skog, förebyggande av skogsbränder, bekämpning av erosion och laviner etc. Kommissionen fann att detta utgjorde åtgärder som genomförts i allmänhetens intresse och att överföringen av medel måste ses som en överföring från en statlig nivå till en annan. Eftersom vissa offentliga åtgärder genomförs inom en samlad statlig ram kan de heller inte betraktas som åtgärder som gynnar vissa företag eller viss produktion. Därmed uppfylls inte alla kriterier i artikel 87.1 i fördraget. När det gäller den kommersiella delen av verksamheten får ONF sluta avtal med privata eller offentliga aktörer för att genomföra förvaltningsåtgärder, studier, undersökningar och arbeten, och i syfte att skydda, förvalta och utveckla skogsbruksresurserna. Här har kommissionen inte funnit att någon del av det offentliga stödet även gynnat konkurrensutsatt verksamhet. ONF:s priser är nämligen inte lägre än konkurrenternas och den statliga kompensationsbetalningen täcker i alla fall inte samtliga "offentliga" kostnader för ONF, vilket i praktiken utesluter att så skulle varit fallet.

2.5.4. *Privatisering och omstrukturering*

2.5.4.1. Stöd till markförvärv – (D)

86. 1999 meddelade kommissionen Tyskland att ett slutligt negativt beslut fattats om det stöd som den tyska regeringen beviljat i enlighet med lagen "Entschädigungs- und Ausgleichsleistungsgesetz" (EALG)²³. Lagen omfattar ett program för förvärv av mark till reducerat pris i före detta Östtyskland, vilket inneburit att vissa mottagare beviljats statligt stöd.
87. Det stöd som beviljats framstod som alltför högt i jämförelse med vad kommissionen normalt accepterar för förvärv av jordbruksmark. Stödet i fråga tycktes dessutom vara diskriminerande och innebar därmed en överträdelse av artiklarna 12, 34.3 och 43 i EG-fördraget.
88. Under 1999 mottog kommissionen en ny version av markförvärvsprogrammet, som godkändes genom en skrivelse av den 19 januari 2000²⁴. De problem som föranlett det tidigare delvis negativa beslutet från 1999 har nu lösts:
 - Enligt kommissionens beslut av den 20 januari 1999 om det tidigare EALG förekom diskriminering i och med att stödberättigande för programmet

²² Stöd nr NN 96/95.

²³ Inledande av förfarande för stöd nr C 17/98, EGT C 215, 10.7.1998, s. 7; slutligt negativt beslut av den 20 januari 1999, EGT L 107, 24.4.1999, s. 21.

²⁴ Stöd nr N 506/1999.

förutsatte bosättning vid ett visst datum – ett krav som i praktiken bara kunde uppfyllas av (öst)tyskar. Alla sådana datum har strukits ur det nya programmet.

- Kommissionen invände vidare mot stödnivån för förvärv av jordbruksmark utanför mindre gynnade regioner. Stödsatsen har nu ändrats så att den motsvarar vad kommissionen brukar godkänna. Stöd som enligt det tidigare EALG beviljats utöver denna stödsats skall återkrävas med ränta, i enlighet med kommissionens beslut av den 20 januari 1999.

89. Efter de tyska myndigheternas försäkringar har kommissionen kunnat konstatera att det finns tillräckligt med mark för att undvika all eventuell diskriminering, utan att upphäva kontrakt som redan slutits inom ramen för det tidigare EALG. I den mån det fortfarande finns inslag i den nya stödordningen som, när alla andra förutsättningar är lika, skulle innebära förmåner för östtyskar anser kommissionen att ett sådant gynnande ryms inom målet att omstrukturera jordbruket i de nya delstaterna, om det kan säkerställas att potentiella köpare som själva, eller vars familjer, har bott och arbetat i tidigare DDR under flera decennier också får möjlighet att förvärva mark. Detta mål förklarades rättmätigt i kommissionens beslut av den 20 januari 1999 och har inte ifrågasatts.
90. Kommissionen anser därför att det nya system som den tyska regeringen föreslagit kommer att underlätta utvecklingen av sektorns ekonomiska verksamhet. Åtgärden omfattas därmed av artikel 87.3 C i fördraget.

2.5.4.2. Omstrukturerings- och privatiseringsplaner hos EPAC och SILOPOR²⁵ – (P)

91. Under 1998 inledde kommissionen ett förfarande enligt artikel 88.2 i EG-fördraget beträffande planerna på att omstrukturera och privatisera det offentliga spannmålsföretaget EPAC och det offentliga stuveribolaget SILOPOR²⁶. Samtidigt beslutade Portugal att försätta båda företagen i likvidation, men har ännu inte meddelat kommissionen sin officiella ståndpunkt.
92. Den 27 juni 2000 meddelade EG-domstolen sin dom om Portugals underlåtelse att följa kommissionens beslut från 1997, där det fastställs att den statliga garanti som EPAC erhöll var olaglig och utgjorde ett oförenligt statligt stöd²⁷. I allt väsentligt bekräftade domstolen kommissionens åsikt om stödets art och oförenligheten hos den statliga garanti som EPAC erhöll.

2.5.4.3. Centrale del Latte di Roma²⁸ – (I)

93. Kommissionen beslutade även att avsluta förfarandet om det stöd som beviljats Centrale del Latte di Roma, genom att anta ett delvis negativt beslut²⁹. Å ena sidan ansåg kommissionen att de rörelseförluster som Roms kommun systematiskt skrev av under 1992 och 1997 utgjorde driftstöd som inte kunde anses vara allmännyttiga. Å andra sidan ansåg kommissionen att det inte handlade om statligt stöd till Lazios mjölkproducenter eller till köparen i privatiseringsförfarandet. Eftersom överföringen

²⁵ Stöd nr C 51/98 (f.d. nr N 852/97 och nr N 6/98).

²⁶ EGT C 363, 25.11.1998, s. 4.

²⁷ Stöd nr C 404/97.

²⁸ Stöd nr C 28/98 (f.d. NN 185/97).

²⁹ EGT L 265, 19.10.2000, s. 15.

till fabriken kan betraktas som en överlåtelse av tillgångar kommer kravet på återbetalning av stödet att avse Centrale del Latte (i likvidation).

2.5.5. Skattetekniska åtgärder

2.5.5.1. Befrielse från koldioxidskatten för sektorn för växthusodling³⁰ – (NL)

94. Den 5 januari 2000 beviljade kommissionen sektorn för växthusodling delvis befrielse från koldioxidskatten.
95. Ursprungsversionen av lagen om miljöskatter, "Wet belastingen op milieugrondslag", godkändes av kommissionen den 3 december 1992. Till denna har olika tillägg gjorts, bland annat en energiskatteförordning. Syftet med energiskatteförordningen är att minska koldioxidutsläppen och främja energihushållning. Den nederländska regeringen ändrade energiskatterna från och med den 1 januari 1999. Skattesatserna höjdes och skattemarginalerna justerades. Intäkterna från denna höjning skall slussas tillbaka till hushåll och företag i form av sänkta inkomstskatter. Den nederländska regeringen förväntar sig att den hårdare beskattningen av energikonsumtion kommer att få positiva effekter på koldioxidutsläppen.
96. Inom ramen för energiskatteförordningen skattebefriades också naturgas för växthusodling. De nederländska myndigheterna har begärt en förlängning på minst ett år av skattebefrielsen för naturgas för växthusodling. För växthus som saknar naturgas undantas mellanolja, gasolja och gasol från skatt.
97. Efter att ha kontaktat kommissionen vidtog de nederländska myndigheterna en ändring av åtgärden: skattebefrielsen skulle bara gälla 1999. Under 2000 och 2001 skulle sektorns beskattning successivt öka för att slutligen beskattas som andra energiintensiva sektorer. De nederländska myndigheterna åtog sig att under 2002 återkomma med en anmälan av stödordningen.
98. Åtgärden faller inom tillämpningsområdet för gemenskapens riktlinjer om statligt stöd för miljöskydd eftersom syftet är att skydda miljön. Avsikten är att minska energikonsumtionen genom höjd energiskatt. Skattebefrielsen kan förefalla vara ett driftsstöd. Gemenskapens riktlinjer innehåller stränga villkor för driftsstöd som ges i samband med miljöproblem:
 - Stödet skall vara tillfälligt och i princip avtagande: de nederländska myndigheterna har angett ett sista datum för när skattebefrielsen skall upphöra och successivt anpassas till vad som generellt gäller. Åtgärden är avtagande då skattebefrielsen fortsätter under endast under 1999, varefter skatten successivt skall öka.
 - Stödet skall vara nödvändigt för att uppväga förlorad konkurrenskraft: kommissionen har beaktat det faktum att sektorn för växthusodling har relativa arbetskostnader som ligger under genomsnittet. Dessa företag kommer därför att få mycket begränsade fördelar av minskningen av skatten på arbete. Det tidigare prissystemet som gynnade naturgas för sektorn för växthusodling upphörde att gälla i slutet av 1998.

³⁰

Stöd nr N 589/B/98.

- En motprestation måste krävas av mottagarna: ett miljöavtal har slutits med sektorn, där det även uppställs mål för användandet av förnybar energi: under 2010 måste förnybar energi stå för 4 % av energiförbrukningen. I förhållande till 1980 måste energieffektiviteten förbättras med 65 %. En ytterligare motprestation utgörs av den ökade totala skattebördan. Genom att föreskriva en gradvis ökande skatt på gas (och oavkortad skatt på elförbrukning) stimulerar den nya åtgärden sektorn för växthusodling till rationell energianvändning och minskade koldioxidutsläpp.
99. Kommissionen fann därför att åtgärden uppfyller miljöriktlinjernas krav, och godkände åtgärden.

2.5.5.2. Befrielse från mineralavgifter³¹ – (NL)

100. Nederländerna avser att införa vissa befrielser från mineralavgifter, som införts genom gödselmedelslagen. I denna lag fastställs en skyldighet för jordbruksföretagen att registrera vilka mineraler som används, och det fastställs också gränsvärden för utsläpp av fosfater och nitrater per företag. Om utsläppen överskrider dessa gränsvärden skall en avgift tas ut. Jordbrukaren kan välja hur mineralutsläppen skall reduceras till högsta tillåtna mängd. Miljöavgifterna tas endast ut om den totala fosfat- och kvävemängd som används av företaget, minus den totala mängd mineraler som avlägsnas från företaget, under ett kalenderår överskrider normerna för tillåtna utsläpp av fosfat och kväve i miljön (så kallade utsläppsnormer). Om ett företag vidtar effektiva åtgärder, t.ex. avlägsnar gödselmedel som inte får spridas på markerna, skall det inte åläggas att betala några avgifter.
101. Enligt den föreslagna åtgärden undantas små företag (så kallade hobbyföretag) och plantskolor helt från de mineralavgifter som föreskrivs i kapitel IV i lagen om gödselmedel. Trädgårdsföretag som odlar grödor i växthus eller på substrat undantas delvis.
102. I punkt 23 i kommissionens meddelande om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag³² anges att vissa åtgärders särskiljande art inte nödvändigtvis måste innebära att de skall betraktas som statligt stöd. Så är fallet om åtgärderna är nödvändiga eller ändamålsenliga på grund av att de är ekonomiskt rationella med hänsyn till skattesystemets effektivitet. Det ankommer emellertid på medlemsstaterna att motivera detta.
103. I detta skede av förfarandet anser kommissionen att de nederländska myndigheterna inte har visat att de olika skattebefrielserna motiveras av mineralavgiftssystemets art och ekonomi.
104. I brist på sådan motivering måste befrielserna betraktas som statligt stöd eftersom de tycks uppfylla samtliga villkor i punkterna 9–12 i kommissionens meddelande om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag. De måste därför betraktas som driftstöd. Kommissionen har därför beslutat att förfarande skall inledas mot de föreslagna åtgärderna.

³¹ Stöd nr C 14/2000, EGT C 190, 8.7.2000, s. 4.

³² EGT C 384, 10.12.1998, s. 3.

105. Kommissionen är även tveksam till de föreslagna befrielsernas miljöpåverkan och förenlighet med nitratdirektivet. Den har skrivit en formell underrättelse³³ som Nederländerna har besvarat. Kommissionen granskar för närvarande detta svar.

2.5.6. *Driftstöd: Grekiska kooperativ – (EL)*

106. I enlighet med den allmänna principen om förbud för medlemsstaterna att bevilja driftstöd till jordbrukssektorn antog kommissionen under 2000 ett slutligt negativt beslut om två olagliga stödåtgärder som den grekiska staten genomfört genom att skriva av och konsolidera lån för ett stort antal jordbrukskooperativ (116 stycken för respektive åtgärd)³⁴. Den främsta källan till skulder är rörelseförluster hos de berörda företagen på grund av ingripanden från den grekiska statens sida när det gäller de berörda varornas produktion och saluföring (prissättning, lagring, interventioner och export). Andra skulder hänför sig till investeringar och naturkatastrofer. Åtgärderna är av samma slag som 1997 års lag, som innebar att en skuld på 450 miljoner avskrevs för jordbrukskooperativen, vilket godkändes av rådet i december 1998.
107. De aktuella åtgärderna genomfördes i enlighet med två lagar från 1992 och 1994. Kommissionen fattade sitt beslut efter ett klagomål från det kooperativa mejeriet AGNO rörande olagligt och oförenligt statligt stöd. I kommissionens slutliga negativa beslut utfärdades även ett föreläggande för Grekland att tillhandahålla alla relevanta uppgifter för att en undersökning om statligt stöd skulle kunna inledas för Agricultural Bank of Greece verksamhet.

2.5.7. *RIBS: statliga åtgärder på marknadens villkor – (I)*

108. Under 1999 och 2000 anmälde Italien tre projekt som beviljats stöd av det offentliga finansbolaget Itainvest. Företagets grundprincip vid åtgärder är att bevilja stöd genom förvärv av andelar i stödmottagarens företag, enligt principen om en privat investerare som är verksam under normala villkor i en marknadsekonomi, såsom fastställs i dokumentet om hur artiklarna 92 och 93 i EG-fördraget skall tillämpas på offentliga myndigheters innehav av kapital i företag³⁵. De förvärvade andelarna återförs efter ett visst antal år, till en ränta som överstiger kommissionens referensränta och med garantier som tillåter finansbolaget att ta kontroll över det stödmottagande företaget. Två projekt har godkänts hittills³⁶. Det tredje granskas fortfarande. Under tiden har Italien anmält fem projekt med åtgärder inom ramen för det offentliga holdingbolaget RIBS. Fyra av dessa har stoppats, efter att kommissionen uttryckt tvivel om huruvida åtgärden genomförts på marknadsekonomiska villkor. Under 2000 slogs företagen Itainvest och RIBS samman till ett nytt offentligt holdingbolag kallat Sviluppo Italia. Liksom för RIBS har Italien presenterat en ordning med åtgärder som det nya holdingbolaget skall genomföra. Kommissionen granskar för närvarande denna ordning.

³³ Skrivelse av den 29 september 1998.

³⁴ Stöd nr C 78/97 och nr C 82/97 (f.d. NN 33/96 och NN 168/97).

³⁵ EG-bulletinen 9/1984.

³⁶ Stöd nr N 652/1999 och N 164/2000.

2.5.8. *Sektorn för griskött*

2.5.8.1. Stöd till produktion av griskött – Stabiporc – (F)

109. Kommissionen har antagit ett slutligt, delvis negativt beslut om ett franskt stöd i tre delar till produktion av griskött³⁷. Ett förfarande med avseende på dessa åtgärder har inletts enligt artikel 88.2 i fördraget³⁸. De franska myndigheterna ville först och främst återinföra systemet med återbetalningspliktiga förskott från regleringsfonden för griskött (Stabiporc), vilket innebär utbetalning av helt och hållet återbetalningspliktiga likvida förskott till grupper av producenter, för att dessa skall kunna reglera det pris på svin som erläggs till uppfödare anslutna till systemet. Systemet är dock avsett att reglera skulder för svinuppfödare som drabbats av krisen inom grisköttssektorn. Kommissionen drog slutsatsen att återförandet av Stabiporc-systemet inte utgjorde ett statligt stöd, eftersom den statliga åtgärden endast bestod i att bevilja ett lån till marknadsränta. De offentliga organ som deltog i systemet i egenskap av långgivare har heller inte avstått från att kräva in förfallna belopp inklusive dröjsmålsränta från grupperna, vid utebliven eller sen betalning av återbetalningspliktiga lån. Kommissionen fann dock att stödets två andra granskade delar var oförenliga med fördraget. Det handlade framför allt om en åtgärd för att skjuta upp sociala kostnader för företag i ekonomiskt trångmål och om en åtgärd för att delvis ta över förfallna räntor på företagens banklån för initiala investeringar i grisköttsproduktion. Det negativa beslutet motiveras av att inga av villkoren i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter är uppfyllda. Det har således inte i tillräckligt hög grad kunnat visas att läget är besvärligt. De berörda företagen saknade lönsamhetsplan och respekten för principen om engångsstöd har därför inte kunnat garanteras.

2.5.8.2. Uppsamlingsplatser för svin³⁹ – (NL)

110. Samtliga uppsamlingsplatser för svin i Nederländerna har stängs efter utbrottet av klassisk svinpest. Alla driftstillstånd har dragits in. Anläggningarna kan öppna på nytt endast genom att ansöka om nytt tillstånd. Tillstånd beviljas endast om uppsamlingsplatserna uppfyller nya hygienkrav, som anses nödvändiga för att hindra spridningen av klassisk svinpest. Anläggningar som inte vill eller kan uppfylla de nya hygienkraven, och därför förblir stängda, erbjuds bidrag för att lägga ned verksamheten permanent. Mottagarna (inbegripet aktieägarna) måste förbinda sig att inte delta direkt eller indirekt i verksamheten vid en uppsamlingsplats för svin. Det bidrag som erbjuds består av två delar: en del som kompenserar förlorade intäkter och en del som kompenserar kapitalförluster.
111. Då förfarandet inleddes påpekade kommissionen att anläggningar som inte kan eller vill uppfylla de nya hygienkraven och som kommer att lägga ned sin verksamhet skulle anses ha fattat ett normalt affärsbeslut. I princip kan stöd till nedläggning under sådana omständigheter inte accepteras eftersom de nya hygienkraven utgör en normal affärsrisk.
112. Det stod dock klart att sådana nedläggningar efter de skärpta hygienkraven borde ses som ett led i ett bredare handlingsprogram vars syfte är att minska de veterinära

³⁷ Stöd nr C 74/98.

³⁸ Beslut offentliggjort i EGT C 61, 3.3.1999, s. 7.

³⁹ Stöd nr C 80/98, inledande av förfarande offentliggjort i EGT C 108, 17.4.1999, s. 5.

riskerna genom att minska antalet uppsamlingsplatser för svin och därigenom bidra till sektorns utveckling.

113. Investeringsstöd beviljas för att anpassa anläggningarna efter de nya hygienkraven, men enbart ett sådant stöd skulle säkerligen inte räcka för att nå det kompletterande målet, nämligen att minska antalet uppsamlingsplatser för svin, en målsättning som även begränsar den veterinära risken. Djurhälsoaspekten motiverar stödet till en nedläggning av produktionen.
114. Stödåtgärden måste bedömas inom ramen för en dubbel strategi där stöd beviljas både för att anpassa anläggningarna och för att lägga ned produktionen. I det sammanhanget hade uppsamlingsplatserna ett val mellan att anpassa anläggningarna eller lägga ned produktionen på samma sätt som de skulle ha gjort av andra skäl än till följd av en statlig åtgärd. Stödet utgör klart en stimulans för företagen att agera på ett sätt (dvs. lägga ned) som de annars inte skulle ha gjort. Därför kan stödet anses vara en åtgärd med stimulanseffekt.
115. De andra krav som kommissionen ställer för att godkänna stöd till nedläggning av produktionskapaciteten verkar i detta fall vara uppfyllda.
116. Kommissionen erkände därför att de stödåtgärder som den nederländska regeringen föreslagit underlättar utvecklingen av sektorns ekonomiska verksamhet. Åtgärden omfattas därmed av artikel 87.3 C i fördraget.

2.5.9. *Animaliesektorn: allmänna åtgärder*

2.5.9.1. Nedläggning av produktionskapacitet: det befintliga systemet för intensiv djuruppfödning⁴⁰ – (NL)

117. De nederländska myndigheterna har föreslagit en samordnad strategi för att hantera gödselproblemet. Denna strategi förutsätter särskilda ansträngningar från jordbrukssektorns sida.
118. Härigenom får jordbrukare tillfälle att upphöra med jordbruksverksamhet eller lägga ner en eller flera intensiva djuruppfödningens verksamheter i jordbruksföretaget. Detta system bör innebära en permanent minskning av produktionen av gödsel från djur. Systemet är även kopplat till omstruktureringen av landsbygden i områden med hög djurtäthet. I dessa områden kan djuruppfödare som (delvis) upphör med sin verksamhet få ersättning för att riva byggnader som blivit överflödiga.
119. För att komma i fråga för stöd måste rättigheterna till produktion av griskött eller gödsel säljas till staten. I "koncentrationsområdena" (dvs. områden med hög svintäthet i Nederländernas östra och södra delar) kan bidrag beviljas för att riva överflödiga jordbruksbyggnader.
120. Bidrag inom systemet består av två delar. Den första är ett belopp för att upphäva den del av rättigheterna till grisköttproduktion som inte är bunden till mark- eller gödselproduktionsrättigheter. Den andra är ett bidrag för kostnader för rivande av överflödiga jordbruksbyggnader som drabbar djuruppfödare i koncentrationsområdena. En del av de rivna byggnaderna kan i vissa fall ersättas

⁴⁰

Stöd nr N 177/2000.

med bostadshus. I de fallen beviljas inga bidrag. Denna åtgärd frigör extra medel som kan användas för att finansiera rivningen av andra jordbruksbyggnader.

121. I gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbrukssektorn talas det i punkt 8 om stöd till förtidspensionering och upphörande av jordbruksverksamhet och i punkt 9 om stöd till nedläggning av produktions-, bearbetnings- eller marknadsföringskapacitet. Punkt 8 är uppenbart inte tillämplig, eftersom den typen av stöd förutsätter att all jordbruksverksamhet upphör för gott. Systemet bör därför granskas med utgångspunkt från punkt 9 i gemenskapens riktlinjer.
122. Kommissionen fann att systemet uppfyller kraven i punkt 9 i gemenskapens riktlinjer:
 - Stödet är av allmänt intresse för den berörda sektorn. Systemet gynnar hela sektorn, som har svårt att leva upp till kraven på miljö- och djurskyddsområdet. Systemet kommer även att gynna miljön genom att produktionen av gödsel från djur minskar. Andra (ej deltagande) företag kommer att kunna fortsätta bedriva jordbruksverksamhet i en bättre affärsmiljö.
 - Det finns en motprestation från mottagaren. Deltagarna måste avstå från rättigheter till produktion av griskött eller gödsel, och riva jordbruksbyggnader. Anläggningen får inte användas för liknande djuruppfödningens verksamhet under de närmaste tio åren.
 - Stödet är inte avsett till undsättning och omstrukturering. Även om systemet antagligen främst kommer att gynna jordbrukare som inte ser några långsiktiga utvecklingsmöjligheter för sin verksamhet beviljas stödet inte på grundval av tidigare eller aktuella affärsproblem, utan kan erhållas av alla djuruppfödare.
 - Framtida inkomster och värdet av kapitalbortfall är inte överkompenserade.
123. När det gäller de övriga kraven i punkt 9 i gemenskapens riktlinjer är stödets varaktighet begränsad. Stödet tycks inte störa mekanismerna för de olika gemensamma marknadsorganisationerna. Systemet är öppet för alla näringsidkare i den berörda sektorn. Inga bidrag från sektorn krävs eftersom kapaciteten läggs ned av miljöskäl.
124. När det gäller systemets miljöfördelar har de nederländska myndigheterna förklarat att gödselproduktion i Nederländerna utan koppling till marken helt och hållet omfattas av ett kvotsystem. Det totala antalet produktionsrättigheter kan därför aldrig öka, endast minska. Företag som deltar i det nuvarande systemet måste helt eller delvis avstå från sina produktionsrättigheter. På nationell nivå kommer det nuvarande systemet att leda till att gödselproduktionen och antalet djur minskar väsentligt och permanent.
125. Kommissionen fann således att åtgärden uppfyller kriterierna för undantag i enlighet med artikel 87.3 c i fördraget, eftersom den underlättar utvecklingen av den aktuella näringsverksamheten, utan att det påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

2.5.9.2. Djurtransporter: Gaelic Ferries⁴¹ – (IRL)

126. Kommissionen beslutade att anta ett slutligt negativt beslut när det gäller driftstöd beviljat av Irland, vilket innefattar stöd både till jordbruket och till transporter. Fallet avsåg framför allt utbetalningen av 1,58 miljoner irländska pund i statligt stöd till det irländska företaget Gaelic Ferries, för drift av färjetrafik för djurtransporter från Irland till den europeiska kontinenten⁴². Den statliga åtgärden genomfördes efter att den privata färjeoperatören beslutat upphöra med djurtransporttrafik av kommersiella skäl efter påtryckningar från djurskyddsgrupper. Kommissionen ansåg att hela den irländska djuruppfödningsektorn var stödmottagare, eftersom det angivna målet och det statliga stödets effekt var att garantera de irländska djurproducenterna tillgång till den kontinentala marknaden. Irland måste nu kräva tillbaka det beviljade stödet från mottagarna.

2.5.9.3. Stöd till djuruppfödare som drabbats av ogynnsamma väderleksförhållanden – (IRL)

127. Kommissionen beslutade att godkänna en tilläggsåtgärd för tackor i det irländska programmet för utslagsdjur samt tre åtgärder inom systemet för stöd vid förluster av vinterfoder⁴³. Programmen omfattade olika stödåtgärder för att underlätta situationen för djuruppfödare vars produktion påverkades av de ogynnsamma väderförhållandena under sommaren och hösten 1998.
128. Kommissionen hade tidigare uttryckt tvivel om förenligheten med artiklarna 87 och 88 i fördraget. Bland annat tycktes åtgärden utgöra ett driftstöd genom att jordbrukarna eventuellt fick hjälp att avyttra sina (vid den tidpunkten värdelösa) får.
129. På grundval av ytterligare uppgifter som de irländska myndigheterna lämnat godkände kommissionen att åtgärdens primära mål var att minimera miljöskadorna från alltför omfattande bete och förekomsten av döda och döende djur på marken. Därmed kunde kommissionen införliva åtgärden i ett bidrag för bortskaffande av avfall.
130. Enligt punkt 3.4 i kommissionens riktlinjer om statligt stöd för miljöskydd⁴⁴, som gällde för jordbrukssektorn vid den tidpunkten då stödet beviljades, skall stöd till insamling, återvinning och behandling av jordbruksavfall beaktas från fall till fall. Då godkännande av sådant stöd innebär en avvikelse från principen att förorenaren betalar kan det endast tillåtas i särskilda och väl motiverade fall.
131. I det aktuella fallet verkar det som om stödet hade en tydlig stimulanseffekt och att det var fråga om en motprestation från producenternas sida, vilka gick med på att slakta 30 % av sina tackor, varav några kanske skulle ha kunnat överleva vintern. Ur jordbrukarnas synvinkel begränsades stödet till gratis bortskaffande av djuren. Ingen ersättning utbetalades för boskapen. Dessa faktorer uppmuntrade jordbrukarna att göra sig av med de sämst beskaffade djuren med minst chans att överleva. Därmed gav stödet varaktiga fördelar både för sektorn och, genom att undvika miljöproblem, för hela samhället. Eftersom stödet endast beviljades en gång för att åtgärda ett specifikt miljöproblem, som orsakats av en mycket ovanlig kombination av händelser

⁴¹ Stöd nr C 7/90 (f.d. NN 1/98).

⁴² EGT L 263, 18.10.2000, s. 17.

⁴³ Stöd nr 44/1999.

⁴⁴ EGT L 72, 10.3.1994, s. 3.

och där det fanns en ökad risk för djurens hälsa, ansåg kommissionen att det i detta fall var motiverat med ett undantag från principen att förorenaren betalar.

2.5.10. Sockersektorn

132. Under 1999 fattade kommissionen ett slutligt negativt beslut om flera italienska åtgärder för statligt stöd inom sockersektorn som beviljats genom det offentliga holdingbolaget RIBS mellan 1988 och 1992⁴⁵. Dessa stöd, som gällde driften av två sockerfabriker i centrala Italien (i Abruzzerna och Toscana) innefattade företagsgarantier, kapitaltillskott för att täcka förluster, kapitaltillskott för investeringar, utökning av aktiekapitalet, avstående från fordringar, gynnsamma villkor för försäljning av offentlig egendom samt lån på förmånliga villkor. Stödmottagare var Sadam-koncernen och totala belopp som måste återbetalas (inklusive ränta) var 45,548 miljoner euro. Efter detta beslut anmälades ytterligare fem fall till kommissionen beträffande stöd som beviljats under samma period genom det offentliga holdingbolaget RIBS till företag inom sockersektorn.
133. Efter en förfrågan från Italien godkände rådet ett samlat stödpaket för sockersektorn i Italien. Stödpaketet omfattade godkännande av de fem nyligen anmälda fallen, avslutande av ett pågående stödärende rörande fabriken i Ostellato samt stöd till Sadam-koncernen för att återbetala utestående belopp enligt kommissionens beslut från 1999. Det sistnämnda stödet var ett nytt inslag i rådets beslut, eftersom det var första gången rådet godkände ett nytt stöd som upphäver den ekonomiska verkan av ett slutligt negativt beslut fattat av kommissionen om obligatorisk återbetalning. Kommissionen beslöt dock att inte överklaga rådets beslut, för att undvika diskriminering mellan företag i Italiens sockersektor.
134. Med anledning av rådets beslut godkände kommissionen ett investeringsstödpaket för sockerfabriken i Villasor på Sardinien (som ägs av Sadam-koncernen)⁴⁶. Stödet beviljades enligt det offentliga bolaget RIBS bestämmelser (aktieinnehav och lån på förmånliga villkor). Stödet godkändes enligt bestämmelserna för nationellt stöd i den gemensamma organisationen av marknaden för socker, enligt vilka undantag får göras från det allmänna förbudet för sockersektorn att investera i bearbetning och saluföring i södra Italien fram till 2001.
135. Kommissionen godkände även paketet för att de italienska myndigheterna förbundit sig att kräva tillbaka tidigare beviljade driftstöd från sockerfabrikens ägare.

2.5.11. Citrussektorn

2.5.11.1. Stöd till citrussektorn på Sicilien⁴⁷ – (I)

136. I januari 2000 meddelade kommissionen sitt slutliga negativa beslut om stöd som beviljats enligt artiklarna 1, 3, 5, 6 och 7 i regionen Siciliens lag nr 68/95 (om instiftande av en garantifond för skuldkonsolidering för industri- och handelsföretag och en fond för skuldkonsolidering för hantverksföretag. Stöd till handelsföretag.)⁴⁸ i

⁴⁵ EGT L 236, 7.9.1999, s. 14.

⁴⁶ Stöd nr 157/99.

⁴⁷ Stöd nr C 1/98.

⁴⁸ Stöd nr C 1/98 (f.d. N 750/B/95), kommissionens beslut av den 22 december 1999 (EGT L 110, 6.5.2000).

den mån som stödet avsåg företag som producerar, bearbetar eller saluför produkterna i bilaga I.

137. I artikel 6 i den regionala lagen fastställs finansiering under 1995–1997 av stöd till kampanjer under åren 1993/94, 1994/95 och 1995/96. Det berörda stödet utgjordes av nedsatt ränta på lån med en löptid på högst ett år som beviljas handelsföretag verksamma på Sicilien vars omsättning (till minst 70 %) utgörs av försäljning av citrusfrukter, färsk frukt och färska grönsaker utanför regionens territorium. 70 % av de medel som anslogs enligt artikel 6 avsåg citrussektorn.
138. Enligt kommissionens praxis är kortfristiga krediter (driftskrediter) stöd som beviljas för att företag skall kunna täcka förhandskostnader i jordbruksproduktionscykeln innan intäkterna i denna cykel kan uppbäras. Det får endast vara frågan om så kallade regleringsårslån avsedda att täcka allmänna kostnader (köp av produktionsmedel, betalning av arbetskraft osv.)
139. När det gäller tillämpningen av kommissionens meddelande om statligt stöd till jordbruket i form av kortfristiga lån med subventionerad ränta⁴⁹ brukade kommissionen anse att krediterna var förenliga om följande villkor var uppfyllda: lånet får inte enbart knytas till en enda produkt eller en enda åtgärd, och lånets löptid får inte överskrida tolv månader. Exportstöd i sig är förbjudna (se kommissionens meddelande om försumbart stöd)⁵⁰.
140. Kommissionen anser därför följande: i) En kortfristig kredit (driftskredit) kan inte beviljas retroaktivt, då det i så fall utgör ett rent driftstöd som inte är motiverat i jordbruket (bilaga I, produkter). ii) Om stöd som anmäls som en driftskredit i praktiken även kan utgöra ett exportstöd (även om säsongsvillkoret och övriga gällande villkor är uppfyllda) kan stödet inte anses vara en driftskredit som är förenlig med den gemensamma marknaden.
141. Efter att förfarande inletts för stöd nr C 1/98 vidhöll de nationella myndigheterna att åtgärden utgjorde ny finansiering av en stödordning som redan godkänts av kommissionen (artikel 48 i lag nr 32/91), och att den utgjorde ett "kortfristigt lån med subventionerad ränta" som borde granskas utifrån gällande kriterier för denna typ av åtgärd före ikraftträdandet av kommissionens meddelande om statligt stöd till jordbruket i form av kortfristiga lån med subventionerad ränta⁵¹.
142. I sitt slutliga negativa beslut fastställde kommissionen att åtgärden inte kunde utgöra ny finansiering av en stödordning som godkänts av kommissionen, eftersom den tidigare godkända åtgärden (artikel 48 i lag nr 32/91) avsåg finansiering som var begränsad både till belopp (30 000 miljoner lire) och tillämpningsperiod (1991–1993).
143. Villkoren för kortfristiga lån med subventionerad ränta tycks heller inte vara uppfyllda, av följande skäl:
- För det första: eftersom de nationella myndigheterna angett att stödet avsåg återbetalning (ripiamento) av skulder med ursprung i kortfristiga

⁴⁹ EGT C 44, 16.2.1996, s. 2.

⁵⁰ EGT C 68, 6.3.1996.

⁵¹ EGT C 44, 16.2.1996, s. 2.

bankkrediter som beviljats till mycket hög ränta tycktes stödet inte uppfylla grundkriteriet för lånets "säsongsbundenhet", nämligen att företag skall kunna täcka allmänna förhandskostnader i jordbruksproduktionscykeln innan intäkterna i denna cykel kan uppbäras.

- För det andra: artikel 6 gällde endast handelsföretag verksamma på Sicilien och vars omsättning till minst 70 % utgjordes av försäljning av citrusfrukter och färsk frukt och färska grönsaker utanför regionens territorium (70 % av medlen var reserverade för citrusfrukter). Stödet tycks därför ha beviljats endast för två specifika produktkategorier (framför allt en av dessa) och främst för en enda verksamhet (export från Sicilien).
 - För det tredje: med tanke på de nationella myndigheternas oklara uppgifter som återges i beslutet om en amorteringstid för lån på 36 månader kan det inte uteslutas att lånen i fråga kan ha en löptid som överstiger tolv månader.
144. När det gäller åtgärdens inslag av export lyckades de nationella myndigheterna heller inte övertyga kommissionen om att åtgärden inte utgjorde ett exportstöd. Åtgärden, vars syfte enligt de nationella myndigheterna var att reglera skulder, tycktes därför utgöra ett retroaktivt driftstöd främst avsett för exportinriktade citrusfrukt företag och var inte förenligt med några av bestämmelserna om statligt stöd till jordbruket.
145. Regionen Sicilien lämnade in en begäran om upphävande av kommissionens beslut till EG-domstolen i juli 2000. Målet är ännu inte avgjort.

2.5.11.2. Nationell handlingsplan för citrussektorn⁵² – (I)

146. I maj 2000 antog kommissionen ett beslut om att godkänna en omfattande handlingsplan för citrussektorn i Italien. Enligt planen skulle följande åtgärder stödjas: övervakning av marknader, klassificeringssystem för citrusfrukter, forskning och utveckling, kommunikation och marknadsföring, inrättande och utökning av uppgifter som utförs av konsortier och sammanslutningar av producenter som producerar kvalitetsprodukter samt tekniskt stöd och övervakning.
147. Den plan som ursprungligen anmäldes omfattade stöd på totalt 110 000 miljoner lire (± 55 miljoner euro) fördelat på tre år. Dessutom ingick åtgärden "Stöd till producent-sammanslutningarnas integrerade åtgärdsplaner för att främja saluföring och stärka producentsammanslutningarna". Åtgärden omfattade stöd för att tillföra kapital till producentorganisationerna, öka likviditeten, förvärva aktier i saluförings-, bearbetnings- och transportföretag i Italien och utomlands, genomföra fusioner etc.
148. Kommissionen uttryckte tvivel om den sistnämnda åtgärdens förenlighet med EU:s lagstiftning om den gemensamma organisationen av marknaden för frukt och grönsaker, liksom med bestämmelserna om statligt stöd till jordbruket.
149. Eftersom denna åtgärd måste ses över på nytt och dess innehåll förtydligas och definieras ytterligare har de nationella myndigheterna förbundit sig att i ett senare skede och i enlighet med artikel 88.3 i EG-fördraget separat anmäla detaljerade genomförandeåtgärder för stöd som beviljas inom ramen för "Stöd till producentsammanslutningarnas integrerade åtgärdsplaner för att främja saluföring

⁵²

Stöd nr N 560/1999.

och stärka producentsammanslutningarna” (60 200 miljoner lire). Stöd får således beviljas först efter det att kommissionen lämnat sitt godkännande.

2.5.12. *Vinsektorn*

150. Kommissionen antog ett slutligt negativt beslut om stödåtgärder anmälda och genomförda av Frankrike för att främja vinproduktionen⁵³, för vilka kommissionen inledde ett förfarande i oktober 1999⁵⁴.
151. Genom de planerade stödåtgärderna fortsätter omställningen av vinodlingar i Charente, som för närvarande används för konjaksproduktion, till produktion av andra viner – "lantviner". Omställningen är ett komplement till nationellt stöd för att förbättra druvsorterna i syfte att höja vinproduktionens kvalitet. Åtgärden består således i att få konjaksproducenterna att gå över till att producera lantvin genom att främja användningen av vissa druvsorter. Dessa stödåtgärder har vidtagits till följd av den kris som drabbat sektorn och som har lett till att mycket stora lager byggts upp.
152. Enligt kommissionen var ett av lagstiftarens mål med att ändra rådets förordning (EG) nr 1493/1999 av den 17 maj 1999 om den gemensamma organisationen av marknaden för vin⁵⁵ att förhindra en ökad vinproduktion i gemenskapen. Kommissionen medger att omställningen till andra druvsorter i Charente-regionen har fördelen att minska produktionen av vin utan avsättningsmöjligheter, men anser att en ökning av lantvinsproduktionen i Frankrike inte är förenlig med principerna i den nya gemensamma organisationen av marknaden för vin, och att detta kan skapa snedvridningar av konkurrensen på en marknad som enligt tillgängliga uppgifter inte visar några tecken på tillväxt. De viner som skulle framställas vid en omställning av vinodlingen skulle nämligen hamna på den normala marknaden för vin, medan de produkter som för närvarande framställs per definition saluförs utanför denna marknad. En allmän omställning av denna vinodling innebär därför en allvarlig risk för att problemet förflyttas till andra marknader. Kommissionen anser dessutom att en sådan omställning borde åtföljas av kraftigt minskade produktionsarealer och avkastningar.
153. Kommissionen anser att de åtgärder som antagits inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken, närmare bestämt inom ramen för den berörda marknadens organisation, är tillräckliga för att de samlade intressena för aktörerna på denna marknad skall beaktas i hela gemenskapen.

2.6. **Stöd till de sämst ställda**

154. Europeiska unionen har gått vidare med sitt program för stöd till de sämst ställda.⁵⁶ Denna åtgärd innebär att jordbruksprodukter, eller produkter som framställts av jordbruksprodukter, tas ur Europeiska unionens interventionslager och ställs till förfogande för organisationer som arbetar till förmån för dessa befolkningsgrupper i medlemsstaterna.

⁵³ Stöd nr C 70/99. Beslut av den 20 september 2000, nr C(2000) 2754, ännu ej offentliggjort.

⁵⁴ EGT C 359, 11.12.1999.

⁵⁵ EGT L 179, 14.7.1999.

⁵⁶ Förordning (EEG) nr 3730/87 av den 10 december 1987 (EGT L 352, 15.12.1987, s. 1) och kommissionens beslut 2000/32/EG av den 16 december 1999 (EGT L 11, 15.1.2000, s. 51).

155. I tabellen nedan visas stödets fördelning och de kvantiteter som kan tas ur lager för varje medlemsstat som deltar i programmet, med beaktande av de förändringar som gjorts under budgetåret.

Gratis utdelning av jordbruksprodukter (2000)

Medlemsstat	Anslag i euro	Kvantitet (ton)					
		Spannmål	Ris	Olivolja	Skummjölks-pulver	Smör	Nötkött
Belgien	1 879 000	3 500	200			400	127
Danmark	464 000						
Grekland	15 150 000	20 000	10 000	4 000	1 000		
Spanien	54 031 000	60 000	34 000	7 000	1 150	6 000	4 550
Frankrike	39 785 000	18 200	2 325		9 350		
Irland	3 162 000					60	
Italien	52 730 000	60 000	60 000	5 000		5 000	5
Luxemburg	44 000				12		
Portugal	22 892 000	15 000	10 000	3 000	2 376	2 100	
Finland	1 863 000	9 712			300		
Totalt⁵⁷	192 000 000	186 415	116 525	19 000	14 188	13 560	5 492

2.7. Regionerna i gemenskapens yttersta randområden

156. Genom Amsterdamfördraget infördes en ny artikel 299.2 om regionerna i gemenskapens yttersta randområden (spanska Kanarieöarna, de franska utomeuropeiska departementen Martinique, Guadeloupe, Franska Guyana och Réunion samt de portugisiska öarna Madeira och Azorerna).
157. Kommissionen har utarbetat en rapport av den 14 mars 2000 om åtgärder för att genomföra fördragets nya artikel (KOM(2000) 147 – C5-0247/2000). Rapporten handlar till stor del om jordbruket med tanke på jordbrukets stora betydelse för dessa regioners ekonomi. Rapporten innehåller en utvärdering av rådets förordningar (EEG) nr 3763/91 (POSEIDOM)⁵⁸, nr 1600/92 (POSEIMA)⁵⁹ och nr 1601/92 (POSEICAN)⁶⁰, och en översikt över åtgärderna inom sektorn i framtiden.
158. Å andra sidan har jordbruksdelarna i de tre programmen för särskilda åtgärder på grund av dessa regioners stora avstånd och ökaraktär, utvärderats externt inom ramen för det SEM 2000-program som generaldirektoratet för jordbruk inrättat.
159. Undersökningen av jordbruksdelarna i POSEICAN och POSEIDOM har offentliggjorts på kommissionens webbplats⁶¹. Motsvarande undersökning för POSEIMA är snart färdig och bör finnas tillgänglig före utgången av 2000.
160. Tre rapporter har sammanställts om genomförandet av dessa program under perioden 1992–1998 och kommer att överlämnas till rådet och Europaparlamentet.
161. Med anledning av de externa utvärderingsrapporterna och svårigheterna att genomföra de tre programmen lade kommissionen den 29 november fram tre förslag till förordningar för rådet i syfte att ersätta de förordningar som grundade sig på

⁵⁷ Till dessa 192 miljoner euro bör läggas fyra miljoner euro som anslagits för finansieringen av gemenskapens transportkostnader.

⁵⁸ EGT L 356, 24.12.1991, s. 1.

⁵⁹ EGT L 173, 27.6.1992, s. 1.

⁶⁰ EGT L 173, 27.6.1992, s. 13.

⁶¹ http://europa/comm/agriculture/eval/index_fr.htm.

jordbruksdelarna i de tre programmen för särskilda åtgärder på grund av stora avstånd och ökaraktär – (EEG) nr 3763/91 (POSEIDOM), (EEG) nr 1600/92 (POSEIMA) och (EEG) nr 1601/92 (POSEICAN) – och i syfte att ändra rådets förordning (EG) nr 1254/1999 om den gemensamma organisationen av marknaden för nötkött. Dessa förslag, där ett tillägg om Azorernas mjölkproduktion lades fram vid Europeiska rådets möte i Nice, syftar till att konsolidera regelverket och förbättra berörda ordningar för att ta hänsyn till erfarenheter och förändringar i och utanför unionen. Förslagen följdes av rapporter om utvecklingen för programmens genomförande under perioden 1992–1998⁶². Med hänsyn till mjölksektorns ekonomiska och sociala betydelse för regionerna i gemenskapens yttersta randområden har kommissionen föreslagit att konsumtionen av mjölkprodukter från Azorerna på vissa villkor skall undantas från den nationella beräkningen av tilläggsavgifter, under fyra år från och med 1999/2000.

162. Beslut 91/482/EEG om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska ekonomiska gemenskapen har förlängts med ett år till den 28 februari 2001. Problem med handelssystemet har uppstått inom sockersektorn. Kommissionen har tvingats införa skyddsåtgärder.

2.8. Åtgärder för information om den gemensamma jordbrukspolitiken

163. Den 17 april 2000 antog jordbruksministerrådet förordning (EG) nr 814/2000⁶³ om stöd från EUGFJ:s garantisektion till enhetlig, objektiv och heltäckande information om den gemensamma jordbrukspolitiken, både i medlemsstaterna och övriga länder. Syftet var att förklara den gemensamma jordbrukspolitiken, informera jordbrukare och andra aktörer på landsbygden och upplysa allmänheten om vad den gemensamma jordbrukspolitiken handlar om och målsättningarna med denna.
164. Antagandet av kommissionens förslag till förordning visar att det finns en vilja att överbrygga informationsglappet i den gemensamma jordbrukspolitiken (som finns trots att den är en av de viktigaste och mest integrerade politikområdena i unionen), vilket skall ske genom en riktad informationskampanj. Gemenskapen kommer att medfinansiera följande tre typer av åtgärder:
- Årsprogram som skall genomföras särskilt av jordbruksorganisationer eller organisationer för landsbygdsutveckling, konsumentföreningar eller miljögrupper.
 - Enskilda projekt som skall genomföras särskilt av medlemsstaternas offentliga myndigheter, media eller universitet och högskolor.
 - Åtgärder som initieras av kommissionen.
165. När det gäller de två första typerna av åtgärder finansierar kommissionen högst 50 % av de stödberättigande kostnaderna. I vissa undantagsfall kan dock upp till 75 % finansieras (fastställs i tillämpningsförfordningen).
166. Projekten bör innehålla en blandning av presentationer, seminarier, säljbesök, publikationer, evenemang och produktioner för media, deltagande i internationella evenemang, program för att underlätta erfarenhetsutbyten etc. Projekten skall väljas

⁶² KOM(2000) 790.

⁶³ EGT L 100, 20.4.2000, s. 7.

ut direkt av kommissionen utifrån kriterier för kvalitet och kostnadseffektivitet. Lagstadgade åtgärder och åtgärder som beviljats annat gemenskapsstöd kommer inte att väljas ut. Kommissionen ansvarar för övervakning och kontroll av finansierade åtgärder med hjälp av till exempel kontroller på plats och, framför allt, provtagningar.

167. Kommissionen antog också förordning (EG) nr 1390/2000⁶⁴ om tillämpningsföreskrifter.

2.9. Rapport om verksamheten inom området för informations- och kommunikationsteknik

168. Kommissionen använder informations- och kommunikationsteknik (IKT) som ett hjälpmedel i allt som rör den gemensamma jordbrukspolitikens utformning, genomförande, förvaltning och utvärdering.

169. Under 2000 har IKT-verksamheten inriktats på tre mål:

a) Att uppgradera systemen för strategisk information, som är nödvändiga för den dagliga funktionen för de gemensamma organisationerna av jordbruksmarknaderna och de ekonomiska mekanismerna. Det har visat sig nödvändigt att ersätta de tidigare informationssystemen för att erhålla önskade funktioner när det gäller ny lagstiftning, integritet, sammanhållning och informationsutbyte. En dataarkitektur baserad på öppna system och Internetteknik med bred användning i Europeiska unionen har införts, och arbetet med programmets revidering, migrering och vidareutveckling pågår eller är i sitt slutskede:

- Programmet AMIS (agricultural market intelligence system), som behandlar medlemsstaternas data om marknadernas förvaltning, har migrerats till en öppen miljö (UNIX/ORACLE). Det har samtidigt fått fler funktioner och en mekanism för att producera rapporter som gör det lättare att följa jordbrukslagstiftningens utveckling.
- Arbetet pågår med att migrera IDES-systemet (Interactive Data Entry System), som de nationella myndigheterna använder för att överföra data om jordbruksmarknadernas förvaltning och om EUGFJ, till en lika öppen teknik. Målet är att systemet skall tas i bruk i juni 2001.
- De program som används för ekonomisk förvaltning (AGREX, FAUDIT, FEORIENT) håller på att revideras för att passa öppna miljöer, och deras funktioner håller på att anpassas till den nya lagstiftningen.
- Verktyg som skall underlätta och förbättra kontrollen av EUGFJ:s utgifter håller också på att utvecklas. Nya mekanismer för datautbyte håller på att inrättas.

b) Att förse användare vid generaldirektoratet för jordbruk med allt bättre verktyg för det dagliga arbetet, för att öka effektiviteten och förtroendet med datorer och främja en effektiv förvaltning av den gemensamma jordbrukspolitik. I detta arbete ingår följande:

⁶⁴

EGT L 158, 30.6.2000, s. 17.

- Övergång till ett nytt e-postsystem.
- Pilottester för att införa ett elektroniskt dokumenthanteringssystem, som kompletterar det elektroniska arkivsystem som nu finns.
- GIS (geografiskt informationssystem), som sammanställer geografiska data och jordbruksdata om till exempel marktäckning, produktion av varor, skog etc.
- Ökad Internetanvändning (Europa, CIRCA etc.) för att underlätta spridning av tillgängliga uppgifter till EU:s medborgare och nationella myndigheter.

c) **Att analysera behoven** i samarbete med användarna, för att utarbeta nya informationssystem avsedda för politiska sektorer där datoriseringen hittills gått långsamt, till exempel ekologiskt jordbruk och landsbygdsutveckling.

2.10. Rådgivande kommittéer och förbindelserna med samhälls- och branschorganisationer

170. Under de 80 möten med rådgivande kommittéer och arbetsgrupper som anordnades år 2000 informerade kommissionen om utvecklingen av den gemensamma jordbrukspolitiken och diskuterade med företrädare för producenter, bearbetningsledet, återförsäljare, konsumenter, arbetstagare, miljöorganisationer samt organisationer som arbetar för landsbygdens utveckling, bland annat om frågor som utvecklingen av den gemensamma jordbrukspolitiken och politiken för landsbygdsutvecklingen.
171. Såsom anges i kommissionens beslut 98/235/EG av den 11 mars 1998 om rådgivande kommittéers verksamhet och funktion på den gemensamma jordbrukspolitiken område⁶⁵ utses kommittéernas ledamöter av kommissionen på förslag från de socioekonomiska organisationer som inrättats på gemenskapsnivå. En första förteckning över ledamöterna har offentliggjorts i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.⁶⁶
172. Uppdateringar av denna förteckning offentliggjordes i EGT C 122 av den 4 maj 1999 och C 123 av den 3 maj 2000.

⁶⁵ EGT L 88, 24.3.1998, s. 59.

⁶⁶ EGT C 370, 30.11.1998.

3. JORDBRUKSMARKNADER

3.1. Jordbruksprispaketet 2000/01

173. På grundval av kommissionens förslag av den 23 februari 2000 antog rådet den 17 juli 2000 de institutionella priserna och mängderna för spannmål, ris, silkesmask och fårkött. De föreslagna priserna för socker och griskött antogs den 19 juni 2000. De månatliga höjningarna för spannmål kommer att förbli oförändrade under 2000/01 och de kommer att sänkas med 7,5 % från 2001/02, medan kommissionens förslag var att minska dem i två steg med 7,5 % varje gång. Rådet godkände inte förslaget att bringa interventionsperioden för spannmål i Sverige i överensstämmelse med de övriga nordiska ländernas interventionsperiod.
174. Vidare uppmanade rådet kommissionen att överväga det tillrådliga i att införa ett till vissa punkter begränsat regelverk för jordbruksalkohol, att granska definitionen av fårköttproducenter i mindre gynnade områden, att föreslå kontinuerliga utbetalningar till nötproducenter i enlighet med budgeten för år 2001 för program som annars skulle löpa ut under år 2000 samt, slutligen, att föreslå att den andel särskilt stöd för spannmålsproducenter i Portugal som fastställdes år 2000/01 bibehålls för 2001/02.

3.2. Växtprodukter

3.2.1. Spannmål

3.2.1.1. Världsmarknaden

175. Världsproduktionen av spannmål (förutom ris) har under regleringsåret 1999/2000 varit mindre än under föregående regleringsår till följd av en minskad produktion av vete i Europeiska gemenskapen, Nordafrika och Mellanöstern och av majs i Förenta staterna. Enligt uppgifter från Internationella spannmålsrådet uppgick världens spannmålsproduktion till 1 464 miljoner ton 1999/2000, jämfört med 1 479 miljoner ton under föregående regleringsår.
176. Världsproduktionen av vete har minskat från 587 miljoner ton 1998/99 till 584 miljoner ton 1999/2000. Europeiska unionen och Nordafrika har också skördat mindre vete än 1998. Kinas produktion, världens största veteproducent, uppgår till 114 miljoner ton (+4 %). Veteskörden i samtliga OSS-länder uppgår till 65 miljoner ton jämfört med 55,6 miljoner ton 1998. Produktionen av foderspannmål har minskat från 892 miljoner ton 1998/99 till 880 miljoner ton 1999/2000.
177. Världskonsumtionen av vete under regleringsåret 1999/2000 uppskattas till 592 miljoner ton, det vill säga 8 miljoner ton mer än skörden. Konsumtionen av foderspannmål uppskattas ligga kvar på 877 miljoner ton.
178. Totalt sett har världslagren av spannmål minskat, trots att de i slutet av regleringsåret 1998/99 återställts till en nivå som är jämförbar med den som rådde i början av nittiotalet. Spannmålslagren uppgår till 279 miljoner ton, vilket är 5 miljoner ton mindre än i slutet av regleringsåret 1998/99, varav 122 miljoner ton vete och 157 miljoner ton foderspannmål.

179. Världshandeln med spannmål uppgick 1999/2000 till totalt 211 miljoner ton (varav 106 miljoner ton vete) jämfört med 192 miljoner ton (varav 97 miljoner ton vete) under föregående regleringsår. Ökningen av veteimporten rör främst Ryssland och Iran, medan spannmålsimporten främst rör Asien. När det gäller Ryssland har produktionsbristen delvis kompenseras genom särskilda stödåtgärder från Förenta staterna.
180. För regleringsåret 2000/01 visar Internationella spannmålsrådets skördeprognoser av den 28 september 2000 på stabilitet i världsproduktionen (1 465 miljoner ton jämfört med 1 464 miljoner ton föregående regleringsår. Världslagren minskar från 279 till 261 miljoner ton. Världshandelsvolymen förväntas öka (212 miljoner ton, varav 106 miljoner ton vete).

3.2.1.2. Gemenskapsmarknaden

181. På grundval av uppgifter från Eurostat uppskattas gemenskapsproduktionen av spannmål för 1999/2000 till 201,4 miljoner ton i de femton medlemsstaterna, vilket är 9,6 miljoner ton mer än 1998/99.
182. Denna produktion motsvarar en besädd spannmålsareal på 36,4 miljoner hektar odlad mark, jämfört med 37,4 miljoner hektar 1998/99 (-2,6 %), samt lägre avkastning jämfört med 1998 (5,53 ton/ha jämfört med 5,65 ton/ha). Minskningen förklaras av att det obligatoriska arealuttaget ökats från 5 % till 10 %.
183. Höjningen av det obligatoriska arealuttaget för skörden 1999 till 10 % motsvarar en areal på 4,2 miljoner hektar. Tillsammans med det frivilliga uttaget på nästan 1,7 miljoner hektar blev dock det verkliga uttaget 14,1 %. Det var främst producenterna i Spanien, Sverige och Finland som nyttjade detta system.
184. Produktionen av vete (89,3 miljoner ton) och durumvete (8,3 miljoner ton) minskade med 5,8 % respektive 10 %. Däremot ökade produktionen av majs betydligt, från 36,2 miljoner ton till 37,5 miljoner ton (+3,6 %).
185. Produktionen av råg minskade med 13,3 % och uppgick till 5,6 miljoner ton.
186. Den prissänkning på spannmål som föreskrevs genom reformen 1992 i kombination med höga priser på olje- och proteinhaltiga grödor fram till slutet av 1998 främjade användningen av spannmål som djurfoder. Produktionen av vitt kött (griskött och fjäderfäkött) stimulerades genom sänkta priser på foderblandningar. Användningen av spannmål inom denna sektor uppgick till 114 miljoner ton i gemenskapens 15 medlemsstater under regleringsåret 2000/01, vilket är 25 miljoner ton mer än under perioden före reformen.
187. Samtidigt har spannmålshandeln mellan medlemsstaterna fortsatt att utvecklas och därmed bidragit till genomförandet av den inre marknaden.
188. Gemenskapens export under regleringsåret 1999/2000 (inklusive bearbetade produkter och livsmedelsbistånd) har ökat till 36,5 miljoner ton jämfört med 31 miljoner ton under föregående regleringsår. Den kommersiella exporten fördelade sig på 15,7 miljoner ton vete (inklusive vetemjöl), 13,3 miljoner ton korn (inklusive malt) och 1,2 miljoner ton råg och rågmjöl. Exporten av durumvete låg kvar på en låg nivå jämfört med tidigare.

189. Produktionsminskningen under regleringsåret 1999/2000 och en avsevärt ökad export ledde till att interventionslagren minskade från 18 miljoner ton i början av regleringsåret till 8,8 miljoner ton i slutet av regleringsåret, fördelade på 3,1 miljoner ton vete, 2,3 miljoner ton korn och 3,3 miljoner ton råg.
190. Regleringsåret 2000/01 är det första regleringsåret inom ramen för Agenda 2000. Följaktligen har interventionspriset minskats med 7,5 % och stödet har anpassats (58,67 euro per ton avkastning i stället för 54,34 euro per ton som tidigare). Det obligatoriska arealuttaget har fastställts till 10 %. Rådet har beslutat att bibehålla de månatliga höjningarna av interventionspriset med 1,0 euro/ton/månad.

3.2.2. *Oljeväxtfrön*

191. Oljeväxter används främst för att producera olja avsedd som livsmedel och oljekakor för djurfoder. Detta innebär att den ekonomiska situationen för sektorn för oljehaltiga grödor är beroende av prisutvecklingen för grödor, olja och oljekakor. Vegetabiliska oljor kan konsumeras oberedda eller i form av beredda oljor eller fetter som t.ex. margarin.
192. Europeiska unionen är nettoimportör av oljeväxtfröer, vegetabiliska oljor och oljekakor. Storleken på den årliga importen av dessa produkter beror i stor utsträckning dels på prisförhållandena mellan oljeväxtfröer, oljekakor, oljor och konkurrerande produkter (spannmål, foder baserat på majsgluten, etc.) avsedda att användas som djurfoder, dels på de avsättningsmöjligheter som finns för Europeiska unionens oljor och oljekakor på exportmarknaden. Den totala importen av oljeväxtfröer uppgick till 18,4 miljoner ton 1999 och 17,6 miljoner ton 1998. Huvuddelen bestod av sojafrö (80 %).
193. Den totala mängden krossade oljeväxtfröer i Europeiska unionens femton medlemsstater uppgick till 30,9 miljoner ton 1999/2000 jämfört med 32,6 miljoner ton 1998/99. Huvuddelen bestod av sojafrö (cirka 49 %), följt av rapsfrö (cirka 33 %) och solrosfrö (cirka 18 %).
194. Sedan regleringsåret 1993/94 är stödsystemet för producenter av oljeväxtfröer (rapsfrö, solrosfrö och sojafrö) en del av stödsystemet för producenter av vissa jordbruksgrödor (spannmål, oljeväxter, proteingrödor och oljelin). Inom ramen för detta system erhålls till och med regleringsåret 1999/2000 en grundutbetalning på 433,50 euro/ha. De belopp som utbetalas till producenterna är regionanpassade enligt referensavkastningar av spannmål eller oljehaltiga grödor och kan justeras om marknadspriset förändras med mer än ett visst tröskelvärde.
195. För regleringsåret 1999/2000 utbetalades särskild kompensationsbetalning för oljeväxter för 4 795 557 hektar, vilket är mindre än den maximala garanterade arealen på 4 933 800 hektar. Det har därför inte funnits anledning att minska kompensationsbetalningen, då den maximala garanterade arealen inte överskridits. Å andra sidan uppgick det noterade referenspriset för regleringsåret 1999/2000 till 188 euro/ton. Med hänsyn till tröskeln på omkring 8 % av referenspriset på 196,8 euro/ton, föranledde detta noterade pris inte någon höjning av kompensationsbetalningen.

196. Den totala oljeväxtproduktionen 1999/2000 uppgick till nästan 16,1 miljoner ton (varav 2,7 miljoner ton till annat än livsmedel och foder) jämfört med 15,3 miljoner ton 1998/99 (varav 1,1 miljoner ton till annat än livsmedel och foder).
197. Förordning (EG) nr 1251/1999 föreskriver en anpassning av arealersättningen för oljeväxter och spannmål från och med regleringsåret 2002/03. Under en övergångsperiod kommer arealersättningen för oljeväxter att ligga på 81,74 euro per ton för regleringsåret 2000/01 och på 72,37 euro per ton för regleringsåret 2001/02, multiplicerat med avkastningen för spannmål eller oljeväxter samt multiplicerat med en faktor på 1,95. Marknadspriiset på oljeväxter kommer inte längre att påverka arealersättningens nivå.

3.2.3. *Ärter, bondbönor, åkerbönor och lupiner*

198. Dessa produkter, som huvudsakligen avsätts till djurfoderindustrin, konkurrerar med ett stort antal andra råvaror.
199. Från och med regleringsåret 1993/94 ersattes systemet för stöd till bearbetningsindustrin och minimiprissystemet med ett system för stöd till vissa jordbruksgrödor (spannmål, oljeväxter, proteingrödor och oljelin) i vilket ett obligatoriskt arealuttag ingår för de producenter som deltar i det allmänna systemet. Inom ramen för detta system erhålls för spannmål en utbetalning på 78,49 euro per ton genomsnittlig avkastning.
200. Under 1999/2000 utbetalades kompensationsstöd för en areal på sammanlagt 1,1 miljoner hektar. Den totala produktionen uppgick till 4,7 miljoner ton.
201. Efter det att förordning (EG) nr 1251/1999 trätt i kraft beräknas arealersättningen, från och med regleringsåret 2000/01, på 72,50 euro multiplicerat med den genomsnittliga avkastningen för spannmål.

3.2.4. *Oljelin*

202. Linodlingen i Europeiska unionen innefattar dels spånadslin, som framför allt odlas för fibrernas skull men som också ger god avkastning som frö, dels oljelin, som uteslutande odlas för fröets skull. Fröna används som de är eller krossas för utvinning av olja (för industriellt bruk) och oljekraftfoder till djur.
203. Europeiska unionen importerar betydande kvantiteter linfrö (cirka 400 000 ton per år), framför allt från Kanada.
204. I syfte att kontrollera produktionen har man eftersträvat en bättre jämvikt mellan det stöd som beviljas för linfrö och det som beviljas för andra berörda grödor. Från och med regleringsåret 1993/94 har följaktligen oljelin sammanslagits med de jordbruksgrödor som åtnjuter hektarstöd sedan 1992 års reform av den gemensamma jordbrukspolitiken. Kompensationsbetalning beviljas på 105,1 euro per ton multiplicerat med spannmålsavkastningen.
205. Växelbruket av oljelin uppgick 1999 till 537 000 hektar.
206. Enligt förordning (EG) nr 1251/1999 skall arealersättningen för oljeväxter anpassas efter ersättningen för spannmål från och med regleringsåret 2002/03. Under en övergångsperiod kommer arealersättningen för oljeväxter att ligga på 88,26 euro per

ton för regleringsåret 2000/01 och på 75,63 euro per ton för regleringsåret 2001/02, multiplicerat med spannmålsavkastningen.

3.2.5. *Trindsäd (kikärter, vicker och linser)*

207. En särskild åtgärd för trindsäd infördes 1989 genom förordning (EEG) nr 762/89. Denna särskilda åtgärd fortsatte att tillämpas genom förordning (EG) nr 1577/96. Åtgärden omfattar hektarstöd för en maximal garanterad areal, vid sidan av systemet för jordbruksgrödor. Med förordning (EG) nr 811/2000 har denna maximala garanterade areal delats upp mellan kikärter och linser å ena sidan, som används till livsmedel för mänskligt bruk, och vicker å andra sidan, som används till djurfoder.
208. Hektarstödet har fastställts till 181 euro medan den maximala garanterade arealen uppgår till 160 000 hektar för kikärter och linser samt till 240 000 hektar för vicker. Om en av dessa maximala garanterade arealer inte utnyttjas till fullo, räknas återstoden till den andra maximala garanterade arealen innan man fastställer om arealen eventuellt överskridits. Vid överskridande av den maximala garanterade arealen minskas hektarstödet proportionellt under det aktuella regleringsåret.
209. År 1999/2000 uppgick trindsädesarealen till 462 882 hektar. Eftersom den maximala garanterade arealen hade överskridits, minskades stödet till 156,41 euro per hektar.
210. För regleringsåret 2000/01 uppskattas arealen till 115 000 hektar för kikärter och linser samt till 302 000 hektar för vicker.

3.2.6. *Sektorn för icke-livsmedelsprodukter*

211. Sedan rådets förordning (EG) nr 1251/1999 av den 17 maj 1999 trädde i kraft (som ersatte den tidigare förordningen (EEG) nr 1765/92) om upprättande av ett stödsystem för producenter av vissa jordbruksgrödor, har nya villkor för mark i träda börjat tillämpas, bland annat i enlighet med beslut som fattats inom ramen för Agenda 2000:
- Kravet på arealuttag har fastställts till 10 % från och med regleringsåret 2000/01 till och med regleringsåret 2006/07.
 - Det frivilliga arealuttaget ligger på minst 10 %, men medlemsstaterna kan besluta om ett större uttag vilket kan omfatta upp till 100 % av jordbruksarealen.
 - För mark i träda uppgår arealersättningen till 58,67 euro per ton för regleringsåret 2000/01 och kommer sedan att stiga till 63,00 euro per ton.
212. Eftersom den nya grundförordningen skall tillämpas från och med regleringsåret 2000/01 har den tidigare tillämpningsförordningen också måst ersättas.
213. Kommissionens nya förordning (EG) nr 2461/1999 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1251/1999 beträffande användningen av jordbruksmark som tagits ur bruk till produktion av råvaror för tillverkning inom gemenskapen av produkter som inte primärt är avsedda till livsmedel eller foder utgör en omarbetning av tidigare bestämmelser. Förordningen inför vissa ändringar som rör nya produktionsmöjligheter (förädling av biogas på själva jordbruksföretaget, tvååriga grödor, klassificering i bilaga I av vissa råvaror som på grund av sina egenskaper

uteslutande används för andra ändamål än livsmedel) och procedurfrågor (möjligheten att överföra garantin mellan förädlare).

214. För regleringsåret 1999/2000 visar uppgifter från medlemsstaterna på en avsevärd arealökning av mark i träda, som överstiger dubbleringen från föregående år.
215. Det har därför visat sig vara nödvändigt att införa ett korrigeringssystem i förordning (EG) nr 1251/1999 för att garantera överensstämmelse med punkt 7 i samförståndsförklaringen om vissa oljeväxtfrön mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Amerikas förenta stater inom ramen för GATT. Denna slöts 1993 och anger klart att om "de biprodukter som erhålls till följd av odlingen av oljeväxter på mark som inom gemenskapen har tagits undan för framställningen av produkter som inte i första hand är avsedda för livsmedelskonsumtion eller foder skulle överstiga en miljon ton per år, uttryckt i ekvivalenter till sojamjöl, skall gemenskapen vidta lämpliga korrigeringande åtgärder inom ramen för reformen av EG:s gemensamma jordbrukspolitik".
216. Rådets förordning (EG) nr 2704/1999 om ändring av förordning (EG) nr 1251/1999 om upprättande av ett stödsystem för producenter av vissa jordbruksgrödor, som fastställer denna nya bestämmelse, trädde i kraft den 28 december 1999.
217. Till följd av denna ändring av grundförordningen måste dithörande tillämpningsföreskrifter införas i förordning nr 2461/1999, vilket ledde till att kommissionens förordning (EG) nr 827/2000 publicerades om ändring av förordning (EG) nr 2461/1999 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1251/1999 beträffande användningen jordbruksmark som tagits ur bruk till produktion av råvaror för tillverkning inom gemenskapen av produkter som inte primärt är avsedda till livsmedel eller foder.
218. För övrigt kan man notera att flertalet program för landsbygdsutveckling, som medlemsstaterna lagt fram inom ramen för rådets nya förordning (EG) nr 1257/1999 om stöd från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGJF) till utveckling av landsbygden och om ändring och upphävande av vissa förordningar, föreskriver åtgärder som syftar till att främja förnybar energi och/eller produktion av annat än livsmedel.
219. Dessutom har flera central- och östeuropeiska länder som ansökt om EU-medlemskap inom ramen för SAPARD (stöd inför anslutning för jordbruk och landsbygdens utveckling) presenterat åtgärder för icke-livsmedelssektorn.
220. Av de 1 011 000 hektar mark i träda som 1999/2000 användes för produktion av annat än livsmedel användes omkring 952 000 hektar till produktion av oljeväxter. Detta motsvarar en ökning med 140 % jämfört med 1998/99. Omkring 60 % av denna produktion används till framställning av biodiesel och 40 % till smörjoljor och inom den kemiska industrin.

3.2.7. *Ris och brutet ris*

221. År 1999 uppgick världsproduktionen till ungefär 400,7 miljoner ton motsvarande slipat ris, vilket var 6,9 miljoner ton mer än 1998 (393,8 miljoner ton).
222. Världshandelsvolymen uppgick 1999/2000 till ungefär 22,3 miljoner ton, vilket utgjorde cirka 5,6 % av världsproduktionen.

223. I gemenskapen minskade produktionen av slipat ris som såldes på marknaden till 1 551 329 ton, till följd av en minskning av den besådda arealen och mindre avkastning. Minskningen var cirka 0,7 % jämfört med 1998 (1 561 596 ton).
224. Produktionen av Indica-ris ökade med omkring 26 % och uppgick till 502 229 ton, vilket motsvarade omkring 60 % av konsumtionen (50 % år 1998/99), medan produktionen av Japonica-ris minskade med omkring 10 % och uppgick till omkring 1 049 101 ton, vilket motsvarade ett överskott med omkring 17 % jämfört med konsumtionen (25 % år 1998/99).
225. Under hela regleringsåret var marknadspriserna för paddyris lägre än interventionspriset. Priserna var särskilt låga för Indica-ris i Grekland. Trots att överskottet av Japonica-ris och underskottet av Indica-ris minskade under regleringsåret, resulterade produktionsvolymen och de fortsatt stora importmängderna i att totalt 280 000 ton paddyris köptes upp genom intervention, varför det fanns sammanlagt 700 000 ton paddyris i lager i slutet av regleringsåret 1999/2000.
226. För regleringsåret 2000/01 uppskattar man att den totala besådda arealen kommer att bibehållas, med en ökning av arealen för Indica-ris med ungefär 5 % och en minskning av arealen för Japonica-ris med ungefär 2 %.

3.2.7.1. Reform av rissektorn

227. Den 7 juni antog kommissionen sitt förslag om reform av den gemensamma organisationen av marknaden för ris⁶⁷. Syftet är att återställa balansen på den europeiska rismarknaden och att göra gemenskapens risodling mer konkurrenskraftig med stöd av två åtgärder: en ökning av de direkta utbetalningarna till producenterna och avskaffandet av interventionsmekanismer (privat lagring planeras som följd). Det handlar också om se till att risodlingen behålls i områden där den gynnar miljön. Reformen bör träda i kraft redan under regleringsåret 2001/02.

3.2.8. Stärkelse

228. Den totala framställningen av stärkelseprodukter (spannmålsstärkelse, potatisstärkelse och produkter som framställs av stärkelse, t.ex. glukos) fortsätter att öka. Dessa produkter utgör en viktig råvara för livsmedelssektorn och icke-livsmedelsindustrin, inbegripet bioteknik och pappersindustri. Omkring 15 till 20 % av stärkelseproduktionen, obearbetad eller förädlad, exporteras till tredje land.
229. Ökningen av produktionen sker inom sektorn för vetestärkelse. Produktionen av majsstärkelse, som står för omkring hälften av den totala stärkelseproduktionen, har stabiliserats.
230. Produktionen av potatisstärkelse i Europeiska unionen begränsas av ett kvotsystem. 1999/2000 uppgick produktionen till 1,805 miljoner ton vilket är 3 % lägre än den fastställda kvoten. För de följande två regleringsåren minskades gemenskapens kvot i två etapper: -2,7 % för regleringsåret 2000/01 och med ytterligare -2,9 % för regleringsåret 2001/02. Beslutet att minska kvoterna fattades av rådet, inom ramen för besluten om Agenda 2000, i syfte att uppväga de extra budgetkostnader som

⁶⁷

KOM(2000) 278 slutlig.

uppkommit till följd av beslutet att ersätta potatisproducenterna för prissänkningar som var större än den för spannmålssektorn.

3.2.9. Socker

3.2.9.1. Situationen på världsmarknaden

231. För sjätte året i rad rådde överskott av socker på världsmarknaden. Överskottet för 1999/2000 uppgick till 4,0 miljoner ton. I slutet av regleringsåret fanns 58,6 miljoner ton i lager, vilket motsvarar närmare 46 % av den totala konsumtionen och är den högsta nivån någonsin.

Regleringsår sept./aug.	Produktion	Konsumtion	Över- eller underskott	Lager i % av konsumtionen
	(1)	(2)	(3) = (1) - (2)	(4)
1990/91	116,1	110,1	+6,0	32,4
1991/92	117,1	111,2	+5,9	36,5
1992/93	113,0	112,1	+0,9	35,9
1993/94	111,6	112,6	-1,0	33,5
1994/95	116,1	115,0	+1,1	33,3
1995/96	125,6	117,8	+7,8	38,8
1996/97	124,1	120,9	+3,2	38,5
1997/98	128,1	123,2	+4,9	40,1
1998/99	135,1	126,1	+9,0	44,7
1999/2000	132,3	128,3	+4,0	45,7

Källa: F. O. Licht

232. Tidiga prognoser över produktionssiffrorna hade återigen visat på ett mycket stort överskott, men under 1999/2000 måste dessa justeras nedåt vilket ledde till ett lägre överskott än väntat för detta år, som ändå uppgick till den fortfarande höga nivån på 4,0 miljoner ton. Att produktionen år efter år varit större än konsumtionen har resulterat i ett faktiskt överskottslager på mer än 16 miljoner ton, vilket är långt över det normala leveransbehovet. Lager i % av konsumtionen tar hänsyn till dessa överskottslager som ackumulerats under senare år samt till ökade leveransbehov. Att lagren i slutet av regleringsåret motsvarade 46 % av konsumtionen visar emellertid på den fortsatta försämringen av världens sockerbalans när den jämförs med siffran 32,4 % som var gängse för tio år sedan.
233. Uppgifterna för balansräkningen i världen (från september till augusti) för 1999/2000 visar på en väsentlig produktionsökning i Europeiska unionen, Förenta staterna, Indien och i mindre utsträckning i Kuba, Thailand och Dominikanska republiken. Brasilien, som förra året var den största producenten och exportören, befinner sig statistiskt sett i en speciell situation eftersom landets skörd, som inleds i maj och avslutas i mars, härrör från två olika regleringsår, vilket gör att resultatet 1999/2000 utgörs av en rekordskörd 1999 och av en mycket reducerad skörd 2000, så att landet uppvisar det största enskilda produktionsfallet vid sidan av Kina och Pakistan.
234. Rörsockerproduktionen har ökat i utvecklingsländerna. Produktionen av sockerbetor under 1999/2000 uppgår endast till 27 % av den totala produktionen jämfört med 37 % 1990/91.
235. Den tidiga prognos som tydde på ett fortsatt stort överskott för regleringsåret 1999/2000 ledde till att priserna för råsocker i New York låg kvar på den nivå som

uppnått vid slutet av föregående regleringsår på strax under 7 cts/lb. Detta regleringsår utmärktes av det lägsta priset på fjorton år i april 1999.

236. Den pessimistiska prognosen påverkade inledningsvis endast priserna på vitt socker. Råsockerpriserna stod emot trycket som överskottet skapade bättre också under den period då Ryssland (som är den viktigaste köparen på världsmarknaden) tillämpade skyddstullar fram till december 1999. Senare, när den stora ryska import som man väntat i början av 2000 inte blev av, drevs priserna ned och nådde i februari 2000 återigen det tidigare nämnda historiska bottenläget. Vid den tiden hade de stora riskfonderna byggt upp väldiga korta positioner. Emellertid började priserna återhämta sig i april 2000 när produktionsprognoserna för vissa större producenter som Kina, Pakistan och Australien justerades nedåt. I synnerhet stärktes marknaden, vilket många analytiker inte hade väntat sig, när nyheterna om följderna av en långvarig torka i Brasiliens centrala och södra delar för det följande regleringsåret efter hand bestyrktes.

237. Prissituationen under regleringsåret 1999/2000 visas i följande tabell tillsammans med en prognos på längre sikt.

euro/ton	1998/99	1999/2000	sept. 2000
Vitt socker (London)	20,41	18,70	28,01
Råsocker (New York)	15,15	14,38	26,22

238. Emellertid måste man hålla i minnet att prisuppgifterna för september i hög grad påverkats av den försvagade euron.
239. Denna prisuppgång fortsatte också i början av regleringsåret 2000/01 då det konstaterades att den brasilianska sockerproduktionen minskat med 21 % och att den australiska rörsockerproduktionen troligen kommer att drabbas ytterligare på grund av allvarliga skador som naturkatastrofer orsakat.
240. De första beräkningar som gjorts för regleringsåret 2000/01 visar följaktligen på ett avsevärt underskott totalt.
241. Även om det totala överskottet inte kommer att absorberas av ett års underskott (1 till 3 miljoner ton enligt dessa beräkningar) reagerar inte alltid marknaden enbart på den statistiska situationen utan dessutom på hur den uppfattas. Det innebär att marknaden inte tar med överskottslager som inte gjorts tillgängliga i beräkningen.
242. Detta är fallet för stora mängder indiskt socker som ackumulerats under två år. Landet importerade socker trots den egna överproduktionen och trots att export till rådande världsmarknadspris just håller på att bli lönsam, men det finns också problem som har att göra med kvalitet och logistik som måste beaktas.
243. De goda prisutsikterna stöds av de relativt låga riskplaceringarna på terminsmarknaderna vid övergången mellan två regleringsår, vilket skulle kunna ses som en positiv utveckling, samt av att efterfrågan på socker i världen återhämtat sig och uppnått en normal årlig tillväxttakt på uppemot 2 %.

3.2.9.2. Gemenskapsmarknaden

244. Arealerna för sockerbetor minskade med 2,0 % (till 1 961 000 ha) under 1999 jämfört med föregående regleringsår. Den genomsnittliga avkastningen var hög med 8,98 ton socker per hektar, vilket motsvarar en ökning med 11,7 % jämfört med föregående år och en ännu större ökning med 12,8 % jämfört med genomsnittet för de fem åren 1994 till 1998. Särskilt Frankrike bidrog till detta resultat med en genomsnittlig avkastning på 11,7 ton per hektar. Avkastningen resulterade i att EU:s totala produktion (vitsockerekvivalent) uppgick till 17,943 miljoner ton, varav 17,609 miljoner ton från sockerbetor, 289 000 ton från sockerrör och 49 000 ton från melass.
245. Den totala interna sockerkonsumtionen på runt 12,800 miljoner ton ökade något jämfört med föregående års nivå. Av denna kvantitet användes 376 000 ton inom den kemiska industrin, vilket är en avsevärd ökning jämfört med föregående regleringsår.
246. Överskottet, som bestod av intern produktion och socker som importerats (totalt 2,354 miljoner ton) med förmånsbehandling (sockerprotokollet till AVS-EG-konventionen, avtalet med Indien, särskilt förmånssocker, minskade tullkvoter för mest gynnad nation) eller utan förmånsbehandling (främst förädlade varor) och som inte konsumerades internt, exporterades eller lagrades till påföljande år som socker som inte får överföras (produktion utöver kvoterna som skall ingå i sockerkvoterna för följande regleringsår). När det gäller socker som inte får överföras (*blocked sugar*) fördes 1 340 000 ton över från regleringsåret 1999/2000 medan 1 602 000 ton fördes över från 1999/2000 till 2000/01. Den sammanlagda exporten av socker i obearbetat skick uppgick under regleringsåret 1999/2000 till 6,181 miljoner ton, varav 3,381 miljoner ton C-socker och 2,800 miljoner ton gemenskapssocker. Socker i obearbetat skick inom ramen för kvoten exporteras främst i enlighet med ett veckovis anbudssystem med exportbidrag. C-socker exporteras utan bidrag.
247. Exporten har ökat som en följd av större skördar men också de användbara lagren var mer än 266 000 ton större jämfört med 1998/99.
248. Produktionen av isoglukos och inulinsirap styrs liksom sockerproduktionen av kvoter inom ramen för den gemensamma organisationen av marknaden. Liksom under föregående år producerades ingen isoglukos som översteg A- och B-kvoterna. Produktionen av inulinsirap har däremot ännu inte nått de maximinivåer som fastställts för kvoterna. Efter dåliga cikoriaskördar i Belgien och Nederländerna under 1998 har produktionen av inulinsirap 1999 återtagit sin uppåtgående trend och mer än 235 000 ton förväntas produceras.
249. Produktionen av sockerbetor och socker väntas bli avsevärt lägre för regleringsåret 2000/01 till följd av en något lägre avkastning (en minskning med 3,7 %) och en minskning med 7,1 % av arealen. Den totala EU-produktionen förväntas uppgå till omkring 16,2 miljoner ton vilket motsvarar en minskning med 1,743 miljoner ton eller 9,7 %.

3.2.9.3. Viktigare händelser inom lagstiftning och politik

250. För första gången utnyttjade kommissionen möjligheten att minska kvoter i enlighet med vad som anges i artikel 26 i grundförordningen (EG) nr 2038/1999 i syfte att uppfylla åtagandena i GATT-överenskommelsen.

251. Den 4 oktober antog kommissionen ett förslag om förändring av den gemensamma organisationen av sockermarknaden. I detta föreslås flera väsentliga förändringar av de nuvarande bestämmelserna. I synnerhet vill man minska produktionskvoterna med 115 000 ton och upphöra med att ersätta producenter för lagringskostnader. Systemet med produktionskvoter, produktionsavgifter och förmånsordningar (AVS-länderna och Indien) bibehålls ända till regleringsåret 2002/03. Förslaget syftar till att öka konkurrensen inom sektorn, upprätthålla skäliga sockerpriser på marknaden inom gemenskapen samt till att förenkla reglerna. Vidare måste förslaget hantera problemet med överproduktion på en marknad som utmärks av mycket låga världsmarknadspriser och samtidigt ta hänsyn till de snäva gränser som gäller för export som får beviljas bidrag enligt GATT-avtalen.
252. De garanterade kvantiteterna har minskats för regleringsåret 2000/01 med 498 800 ton (478 277 ton för socker, 9 931 ton för isoglukos och 10 592 ton för inulinsirap).
253. Som jämförelse kan anges att de normala sockerkvoterna ligger på 11 982 756 ton för A-socker och 2 609 655 ton för B-socker.

3.2.10. *Potatis*

254. Potatis är en av de få jordbruksprodukter för vilken det inte finns någon gemensam organisation av marknaden. 1992 lade kommissionen fram ett förslag för antagande av en gemensam organisation av marknaden för potatis. Förslaget, som lades fram på nytt både 1995 och 1996 av rådets spanska och irländska ordförandeskap, har inte antagits på grund av motstånd från vissa medlemsstater.
255. Med en total odlingsareal på omkring 1 400 000 hektar står potatissektorn för en viktig del av vegetabilieproduktionen inom Europeiska unionen. Potatis odlas i samtliga medlemsstater även om odlingen av skäl som hänger samman med klimat och markförhållanden är mer utbredd i de nordliga regionerna.
256. Unionen är självförsörjande med potatis, utom i fråga om de tidiga sorterna. Dessa importerar från Medelhavsländerna under vintern och början av våren, när produktionen inom gemenskapen är begränsad eller obefintlig. De viktigaste leverantörerna är Cypern, Egypten, Marocko och Israel. Under de senaste åren har i genomsnitt ungefär 400 000 ton tidig potatis importerats från tredje land varje år.
257. I Europeiska unionen uppgick potatisproduktionen till 45,4 miljoner ton år 1998, medan den år 1999 uppgick till 47,9 miljoner ton. Det finns ännu inga uppskattningar för skörden 2000.

3.2.11. *Torkat foder*

258. Torkat foder omfattar produkter som är rika på protein (minst 15 %) och som erhålls genom artificiell torkning (dehydratisering) eller naturlig torkning (soltorkning) av lusern, andra baljväxter och vissa grässlåg.
259. I tabellen nedan sammanfattas produktionsutvecklingen baserad på bidragsansökningar:

Produktion av torkat foder i Europeiska unionen baserat på bidragsansökningar

(tusental ton)

Torkat foder	1995/96	1996/97	1997/98	1998/99	1999/2000
Dehydratiserat foder	4 070	3 818	4 283	4 610	4 599
Soltorkat foder	402	253	156	151	162
Totalt	4 473	4 071	4 439	4 761	4 761

260. Under 1999/2000 som var det femte regleringsåret för den nya organisationen av marknaden beviljades stöd för 4 599 000 ton dehydratiserat foder (104,2 % av den maximala garanterade kvantiteten) och för 162 000 ton soltorkat foder (36,5 % av den maximala garanterade kvantiteten).
261. Eftersom den bidragsstödda produktionen av dehydratiserat foder överskridit den maximala garanterade kvantiteten, tillämpades bestämmelsen om gemensamt ansvar och bidragsbeloppet minskades i samtliga medlemsstater (från 68,83 euro/ton till 66,03 euro/ton).
262. Däremot utbetalades hela stödet för soltorkat foder, eftersom den subventionerade produktionen i detta fall låg långt under den maximala garanterade kvantiteten.

3.2.12. Spånadslin och hampa

3.2.12.1. Spånadslin

263. År 1999 uppgick enligt FAO världens odlingsareal för spånadslin till 443 000 hektar och fiberproduktionen uppgick till 625 000 ton, varav 368 000 ton i Kina och 52 000 ton i Vitryssland. Importen av fibrer är däremot ibland så stor att den kan skapa oro på gemenskapsmarknaden. Gemenskapen har underskott på fibrer av medelgod och låg kvalitet, som därför importeras från Östeuropa, Egypten och Kina. I gengäld förser gemenskapen hela världen med fibrer av hög och mycket hög kvalitet som inte produceras någon annanstans. Sålunda exporterade gemenskapen 91 000 ton huvudsakligen till Kina och Brasilien under 1999.
264. De rådande priserna på marknaden för linfibrer har återhämtat sig betydligt under regleringsåret 1999/2000. Emellertid är denna marknad fortfarande mycket beroende av klämodet, trots ansträngningar att finna nya användningsområden.
265. Trots att en rad kontrollåtgärder införts efter hand och att bidragen sänkts successivt ökade gemenskapens odlingsarealer för spånadslin kraftigt mellan 1992 (44 000 ha) och 1999 (211 000 ha). Ökningen var så stor att unionens kapacitet att bearbeta linstrå inte räckte till. Därför har rådet beslutat om en reform av sektorn som presenteras nedan. Även om reformen kommer att tillämpas först från och med kommande regleringsår 2001/02, tycks den redan ha påverkat producenterna vilket avspeglas i de senaste prognoserna för skördeåret 2000 då den besådda arealen endast uppgår till 101 000 hektar.

3.2.12.2. Hampa

266. Världsarealerna med hampa har minskat under senare år. År 1999 besåddes 67 000 hektar, mot i genomsnitt 119 000 under åren 1989-1991. Kina, Nordkorea, Indien

och Ryssland är de största producenterna. Inom gemenskapen är denna odling begränsad. Av tradition är den koncentrerad till Frankrike och i mindre omfattning till Spanien, men sedan några år försöker en del andra medlemsländer (Tyskland, Förenade kungariket och Nederländerna) att återuppta odling av hampa. År 2000 uppgick skörden i Europeiska unionen till omkring 22 000 hektar (jämfört med 32 000 år 1999). Handeln med tredje land är mycket begränsad. Stödet till hampa för 1999/2000 har bibehållits på 662,88 euro per hektar.

3.2.12.3. Reform av marknaden för spånadslin och hampa

267. Den 17 juli antog rådet en reform av den gemensamma organisationen av marknaden för lin och hampa, som skall gälla från och med regleringsåret 2001/02 och som dels syftar till att integrera dessa två grödor i stödsystemet för producenter av jordbruksgrödor enligt rådets förordning (EG) nr 1251/1999⁶⁸, dels till att inrätta ett system med ytterligare stöd som skall beviljas till godkända beredare som stöd för beredning av linstrå och hampstrå avsedd för fiberproduktion⁶⁹. Vidare har stödåtgärderna för linfibrer och för stöd till privat lagring av lin- och hampfibrer avskaffats från och med regleringsåret 2001/02.
268. Integrationen av jordbruksgrödor i systemet förutsätter att hektarstödet anpassas efter det hektarstöd som beviljas för linfrö. Det ytterligare stödet till beredning av strå omfattar ett stöd per ton långa fibrer och ett tillfälligt stöd (ända till 2005/06) per ton korta fibrer. Båda stöden är underordnade ett system för en maximal garanterad kvantitet som fördelas som nationella garanterade kvantiteter mellan medlemsstaterna. Dessutom kommer ett kompletterande schablonstöd per hektar att beviljas ända till 2005/06 för odlingsarealer i vissa områden av gemenskapen till beredare av långa fibrer som har ingått produktionskontrakt för stråförsäljning.
269. Rådet har också beslutat att för regleringsåret 2000/01, och senast den 31 oktober 2000, skall stödet till spånadslin och hampa fastställas av kommissionen inom ramen för en budget på högst 88 miljoner euro och med skördedeklarationer.

3.2.13. Bomull

270. Bomullsarealerna i världen kommer år 2000/01 att omfatta cirka 32,6 miljoner hektar och produktionen förväntas uppgå till cirka 19,0 miljoner ton, jämfört med 32,2 miljoner hektar och 18,9 miljoner ton år 1999/2000.
271. Orensad bomull är inte föremål för internationell handel. Gemenskapen importerar avsevärda kvantiteter rensad bomull eftersom dess spinnerikapacitet är mycket större än dess produktion av fibrer: mer än 1 miljon ton från 1988 till 1993 och 855 000 ton under perioden 1995 till 1999. Före detta Sovjetunionen, Förenta staterna, Syrien och de afrikanska staterna i CFA-området är de främsta leverantörerna. Däremot är handeln inom gemenskapen fortfarande begränsad, om än ökande.
272. Inom Europeiska unionen har bomullen en begränsad betydelse både när det gäller odlingsareal och antal producenter. Den odling som finns är koncentrerad till vissa regioner i Grekland och Spanien, där den spelar en mycket viktig samhällsekonomisk roll. Gemenskapens bomullsarealer minskar nu något: 538 000 hektar 1999 och

⁶⁸ EGT L 160, 26.6.1999, s. 1.

⁶⁹ Förordning (EG) nr 1672/2000 av den 27.7.2000 (EGT L 193, 29.7.2000, s. 13).

494 000 hektar 2000 (405 000 hektar i Grekland och 89 000 hektar i Spanien) med en gemenskapsproduktion som uppskattas till 1 570 000 ton orensad bomull (1 250 000 ton i Grekland och 320 000 ton i Spanien) jämfört med 1 760 000 ton 1999. Europeiska unionens självförsörjningsgrad när det gäller bomullsfibrer är omkring 40 %. Konsumtionen uppgick till ungefär 1,153 miljoner ton för perioden 1995 till 1999.

273. Inom ramen för gemenskapens stödsystem fastställs ett riktpreis (106,30 euro/100 kg) och ett stöd som motsvarar skillnaden mellan riktpriiset och världsmarknadspriset, som beviljas rensningsföretagen som betalar ett minimipris till producenterna. När produktionen av orensad bomull överskrider den maximala garanterade kvantiteten sänks riktpriiset och stödbeloppet proportionerligt.
274. Sänkningen av stödbeloppet är i varje medlemsstat proportionerlig till hur mycket den nationella garanterade kvantiteten överskridits. Den nationella garanterade kvantiteten har fastställts till 782 000 ton för Grekland och 249 000 ton för Spanien. Sänkningen kan minskas om världsmarknadspriset gör det möjligt att begränsa utgifterna för stödsystemet. För 2000/01 uppskattas sänkningen av riktpriiset vara 41,9 % för Grekland och 24,0 % för Spanien.

3.2.13.1. Reform av systemet för bomullsstöd

275. Den 14 december 1999 föreslog kommissionen en reform av den gemensamma organisationen av marknaden för bomull. Syftet var främst att förbättra stödordningens budgetneutralitet och införa miljökrav motsvarande dem i de gemensamma reglerna för direktstöd inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (KOM(1999) 492). För närvarande väntar man på Europaparlamentets samt Regionkommitténs yttrande.

3.2.14. Silkesmask

276. Odling av silkesmask förekommer i Grekland, i Italien och i mindre omfattning i Frankrike och Spanien, och utgör en ytterst liten del av gemenskapens jordbruksverksamhet och av silkesodlingen i världen. Icke desto mindre är den betydelsefull i vissa regioner, framför allt i Trakien, Venetien och Marche, och utgör en kunskap som förtjänar att bevaras.
277. Världens produktion av råsilke stabiliserades under 1998. Enligt FAO uppgick den till 87 000 ton (87 000 ton i genomsnitt från 1995 till 1997). Denna verksamhet utövas nästan uteslutande i Asien (77 000 ton): Kina (51 000 ton), Indien (16 000 ton), Korea (4 000 ton) och Japan (3 000 ton) står tillsammans för mer än 90 % av världsproduktionen.
278. Odlingen inom gemenskapen har svårt att överleva. Kostnadsökningarna för odlingen kompenseras inte alltid av ett högre marknadspris.
279. Under 1999 erhöles skörd från 3 516 lådor, jämfört med 2 841 lådor 1998. Produktionen uppgick till 70 500 kg kokonger. Stödet för 1999/2000 har bibehållits på 133,26 euro per låda.

3.2.15. *Olivolja*

280. Världens produktion uppgår i genomsnitt till ungefär 2 200 000 ton, varav mellan 70 och 80 % produceras av Europeiska unionen (omkring 1 750 000 ton 1999/2000). Övriga stora producenter är Tunisien (200 000 ton), Turkiet (70 000 ton), Syrien (81 000 ton) och Marocko (40 000 ton). Produktionen varierar mycket kraftigt från år till år, men världsmarknaden fluktuerar i direkt förhållande till gemenskapsmarknaden.
281. Den stödberättigande produktionen i gemenskapen, olivolja av pressrester inräknat, uppskattas till cirka 1 883 500 ton 1999/2000 jämfört med 1 951 000 ton 1998/99. Enligt de uppgifter som medlemsstaterna inrapporterat för att fastställa avkastningen av olja och oliver för regleringsåret 1999/2000 uppgår hela olivträdsbeståndet till ungefär 530 miljoner träd. Olivodling berör nästan 2 miljoner jordbruksföretag.
282. Gemenskapens konsumtion uppgick under 1998/99 till nästan 1 700 000 ton (71 % av världskonsumtionen). Enligt de senaste prognoserna bör konsumtionen för 1999/2000 öka något. I början av regleringsåret 1999/2000 uppgick de rapporterade lagren till 565 000 ton, och i slutet av regleringsåret beräknas de uppgå till 438 500 ton.
283. Grekland och Spanien är i regel de största leverantörerna och Italien, fastän både producent och exportör, den största köparen i gemenskapen. Importen uppgick under regleringsåret 1998/99 till 46 000 ton. Exporten uppgick till 221 800 ton under samma regleringsår, varav 72 600 ton direkt och 148 200 enligt bestämmelserna om aktiv förädling. Under hela regleringsåret 1998/99 har exporten genomförts utan några som helst exportbidrag. Gränsen för export som får beviljas bidrag fastställs i GATT-avtalen till 160 986 ton för denna period (inklusive saldot från föregående år).
284. Sedan regleringsåret 1998/99 har betydande ändringar införts i den gemensamma organisationen av marknaden för olivolja, och den maximala garanterade kvantiteten har fördelats som nationella garanterade kvantiteter mellan de producerande medlemsstaterna. När produktionen överstiger den nationella garanterade kvantiteten, medräknat eventuellt saldo från föregående år, reduceras produktionsstödet (som betalas till olivodlarna) proportionerligt.
285. Kommissionen har även förbundit sig att förbättra kontrollen vid oljefabrikerna, fastställa en objektiv metod för att bestämma avkastningen i homogena områden och utarbeta en strategi för kvaliteten på olivolja. Åtgärder för stöd till produktion av bordsoliver har fastställts för de producerande medlemsstater som så önskar.
286. Konsumtionsstödet har avskaffats, interventionssystemet har ersatts med ett system för privat lagring, ordningen för små producenter har avskaffats och åtgärder har vidtagits för att minska nyplanteringen.
287. Dessa åtgärder har planerats för de tre regleringsåren 1998/99 till 2000/01. Under denna period bör kommissionen kunna samla in mer exakta uppgifter om sektorn och i synnerhet vad beträffar produktionskapaciteten. I slutet av år 2000 lade kommissionen fram ett förslag som framför allt syftar till att förlänga den nuvarande ordningen med två regleringsår, från och med regleringsåret 2001/02, och vidtaga åtgärder för kvaliteten på olivolja.

3.2.16. Färsk frukt och färska grönsaker

3.2.16.1. Situationen på världsmarknaden

288. Världsproduktionen av färsk frukt och färska grönsaker ökar kontinuerligt. 1998 uppgick den till nästan 932 miljoner ton vilket är en ökning med 1,6 % jämfört med 1997 och med 30,3 % jämfört med genomsnittsproduktionen för åren 1989 till 1991⁷⁰. Andelen grönsaker (inklusive meloner) utgör cirka 65 % av denna volym. Med en produktion på 88 miljoner ton år 1998 var gemenskapen den näst största producenten i världen av frukt och grönsaker efter Kina (288 miljoner ton).
289. Enligt prognoserna för regleringsåret 1999/2000⁷¹ uppgick världsproduktionen av citrusfrukter till 98,3 miljoner ton, vilket är en minskning med 0,5 % jämfört med 1998/99 och med 4,8 % jämfört med 1997. Med en produktion som uppskattas till ungefär 10,2 miljoner ton för regleringsåret 1999/2000 intar gemenskapen tredjeplatsen i världen, efter Brasilien (24,0 miljoner ton) och Förenta staterna (12,6 miljoner ton) och före Kina (10,1 miljoner ton) och Mexiko (4,5 miljoner ton).

3.2.16.2. Internationell handel

290. Storleken på den internationella handeln med färsk frukt och färska grönsaker varierar från en produkt till en annan. För 1998 och utgående från importsiffrorna var storleken på världshandeln i genomsnitt 10 % för päron, 10 % för lök, 8 % för äpplen, 8 % för persikor och 4 % för tomater. För 1998 var gemenskapens exportandel i den internationella handeln 16 % för citroner, 12 % för apelsiner, 7 % för äpplen och tomater och 6 % för päron.
291. Gemenskapen är nettoimportör av färsk frukt och färska grönsaker: exportvolymen motsvarade endast 54 % av importvolymen under 1996 och 70 % under 1997. År 1998 motsvarade exporten (3,35 miljoner ton) 63 % av den sammanlagda importen (5,3 miljoner ton). Exporten av frukt (utom citrusfrukter) motsvarade endast 38 % av importen 1998 (67 % för citrusfrukter). När det däremot gäller grönsaker gick gemenskapen från att ha underskott 1996 till överskott 1997, vilket ledde till att importen minskade (-39 % jämfört med 1996) och exporten ökade (+38 %). År 1998 minskade exporten åter jämfört med 1997 (-9 %) och importen ökade (+31 %). Dessa fluktuationer beror till stor del på tomatproduktionen.

3.2.16.3. Gemenskapsmarknaden

292. Gemenskapens produktion av *frukt* kännetecknas för regleringsåret 1999/2000 av en tydlig ökning av produktionen – och återtagen – jämfört med 1998/99.
293. Gemenskapens produktion av *äpplen* uppgick regleringsåret 1999/2000 till ungefär 8,6 miljoner ton, vilket innebar en ökning jämfört med de tre föregående åren. De kvantiteter som återtas från marknaden minskade från 4,6 % av gemenskapsproduktionen år 1996/97 till 5,4 % år 1997/98 och 3,7 % år 1998/99.
294. Gemenskapens produktion av *päron* regleringsåret 1999/2000 på ungefär 2,4 miljoner ton ökade med 6,5 % jämfört med 1998/99. Under 1998/99 återtogs

⁷⁰ Källa: FAO Production Yearbook Vol. 52 - 1998.

⁷¹ Källa: FAO: <http://www.fao.org>.

kvantiteter från marknaden motsvarande 2,9 % av produktionen jämfört med 4,1 % 1997/98 och 7,1 % år 1996/97.

295. För *persikor* kännetecknas regleringsåret 1999 av en kraftig ökning på 32 % jämfört med 1998 och uppgick till 3,4 miljoner ton. I synnerhet ökade produktionen i Grekland (+105 %). Också de återtagna kvantiteterna ökar (7,8 % av produktionen jämfört med 1 % år 1998, 3,7 % år 1997 och 16,4 % år 1996) men är fortfarande klart mindre än genomsnittet på 19,3 % för perioden 1990/91 till 1994/95.
296. Marknaden 1999 för *nektariner* liknar marknaden för persikor med en produktionsökning på 38 % och uppgick till 934 tusen ton, med ökning framför allt i Grekland (+74 %). De återtagna kvantiteterna motsvarar 12,7 % av produktionen, vilket motsvarar en ökning jämfört med 5,4 % år 1998, men en minskning jämfört med genomsnittet för perioden 1990/91 till 1994/95 på 21,5 %.
297. Produktionen av *bordsdruvor* uppgick under skördeåret 1999 till 2,2 miljoner ton och var stabil jämfört med skördeåren 1996 och 1997. Italien står ensamt för 66 % av gemenskapens produktion. Den återtagna mängden är mycket blygsam (mindre än 1 % av produktionen).
298. Produktionen av *aprikoser* ökade kraftigt under regleringsåret 1999 (+52 % jämfört med 1998). De återtagna kvantiteterna ökade från 2,4 % år 1998 till 3,8 % år 1999.
299. Inom sektorn för *citrusfrukter* uppgick produktionen till 10,2 miljoner ton 1999/2000, vilket motsvarar en ökning med 18 % och samma nivå som 1997/98. Spanien är fortfarande den största producenten i Europa med 56 % av produktionen 1999/2000. Gemenskapens produktion av *apelsiner* ökade till 5,8 miljoner ton (+22 % jämfört med regleringsåret 1998/99). Med en produktion på 1,6 miljoner ton för 1999/2000 har produktionen av *citroner* åter nått upp till genomsnittet för regleringsåren 1991/92 till 1998/99. Produktionen av *mandariner*, *klementiner* och *satsumas* ökade med 8 %, 21 % respektive 16 % jämfört med 1997/98.
300. Produktionen av *blomkål* uppgick till 2,2 miljoner ton regleringsåret 1999/2000 (-2,7 % jämfört med regleringsåret 1998/99). De återtagna kvantiteterna minskade till 2,1 % av produktionen, jämfört med 5,1 % regleringsåret 1998/99, 7,8 % år 1997/98 och 8,8 % 1996/97.
301. Produktionen av *tomater* ökade med 14 % under regleringsåret 1999/2000 jämfört med 1998/99. Ökningen var särskilt stor i Italien (+27 %) där produktionen steg till 7,6 miljoner ton, och dess andel av gemenskapsproduktionen ökade från 40 % år 1998/99 till 45 % år 1999/2000. Den återtagna mängden är försumbar (1,2 %) jämfört med produktionen.

3.2.16.4.Reformen av sektorn för frukt och grönsaker.

302. Regleringsåret 2000 är fjärde året för genomförande av reformen av den gemensamma organisationen av marknaden som rådet antog 1996.
303. Den gemensamma organisationen av marknaden medger bland annat beviljande av gemenskapsstöd till erkända producentorganisationer via driftsfonder. För år 1999 hade 1 008 producentorganisationer, som representerade ungefär 40 % av Europeiska unionens frukt- och grönsaksproduktion, lagt fram ett verksamhetsprogram. Detta motsvarar en tydlig ökning jämfört med år 1998 (845 producentorganisationer) och

1997 (680 producentorganisationer). År 2000 uppgår antalet producentorganisationer som lagt fram verksamhetsprogram till 1 120.

- 304. För år 1999 kunde gemenskapsstöd beviljas via driftsfonder motsvarande 311 miljoner euro, jämfört med 238 miljoner euro 1998 och 199 miljoner euro 1997. Från och med 1999 uppgick stödet till 2,5 % av värdet av producentorganisationernas saluförda produktion, jämfört med 2,0 % åren 1997 och 1998.
- 305. Rådet har antagit vissa ändringar av bestämmelserna om den gemensamma organisationen av marknaden för färsk och bearbetad frukt och färska och bearbetade grönsaker. En av dessa ändringar syftar till att förenkla förfarandet för fastställande av stöd till producentorganisationer via driftsfonder genom att införa en översta gräns för stödet på 4,1 %, som beräknas på värdet av varje producentorganisationens saluförda produktion. En annan ändring syftar till att förbättra förvaltningen av exportbidragen för färsk frukt och färska grönsaker.
- 306. För att undvika budgetsårigheter på grund av för stora återtag från marknaden har kommissionen för regleringsåret 2000/01 fastställt interventionströsklar för tomater (360 000 ton), blomkål (111 700 ton), äpplen (486 900 ton), persikor (238 200 ton), nektariner (83 200 ton), bordsdruvor (160 200 ton), citroner (87 400 ton), apelsiner (390 300 ton), satsumas (21 100 ton), mandariner (20 600 ton) och klementiner (132 800 ton).
- 307. Kommissionen förlängde i maj 2000 mekanismen för begränsning av importen av vitlök från Kina med ett år.

3.2.17. *Bananer*

3.2.17.1. Gemenskapens produktion

- 308. Produktionen för 1999 (729 304 ton) blev slutligen lägre än förväntat ($\pm$ 800 000 ton) på grund av stormar som drabbade Kanarieöarna och Madeira i början av året. Produktionen för år 2000 förväntas uppgå till 805 000 ton eftersom en återhämtning av produktionen förväntas på Kanarieöarna och Guadeloupe.

EUROPEISKA UNIONENS BANANFÖRSÖRJNING:
FÄRSKBANANER (i ton)

URSPRUNGSLAND	1998		1999	
	Ton	Marknadsandel	Ton	Marknadsandel
EU	786 232	20,32 %	729 304	18,56 %
Grekland	3 589	0,09 %	3 336	0,08 %
Spanien	437 414	11,30 %	362 188	9,22 %
Frankrike:				
Martinique	240 499	6,22 %	258 501	6,58 %
Guadeloupe	74 294	1,92 %	83 508	2,13 %
Portugal	30 436	0,79 %	21 771	0,55 %
AVS	656 959	16,98 %	676 638	17,22 %
Belize	53 431	1,38 %	55 650	1,42 %
Kamerun	157 123	4,06 %	161 347	4,11 %
Kap Verde	0	0,00 %	10	0,00 %
Dominica	27 144	0,70 %	27 583	0,70 %
Dominikanska Republiken	56 182	1,45 %	42 122	1,07 %
Grenada	54	0,00 %	621	0,02 %
Elfenbenskusten	158 243	4,09 %	192 558	4,90 %
Jamaica	61 929	1,60 %	51 635	1,31 %
Madagaskar	0	0,00 %	0	0,00 %
Somalia	7 018	0,18 %	0	0,00 %
Saint Lucia	70 461	1,82 %	65 532	1,67 %
Saint Vincent	38 737	1,00 %	37 910	0,96 %
Surinam	21 218	0,55 %	39 029	0,99 %
Övriga	5 419	0,14 %	2 641	0,07 %
DOLLAR-OMRÅDET	2 426 210	62,70 %	2 523 160	64,22 %
Colombia	540 561	13,97 %	555 112	14,13 %
Costa Rica	639 928	16,54 %	663 386	16,88 %
Ecuador	568 449	14,69 %	696 821	17,73 %
Honduras	150 713	3,89 %	68 267	1,74 %
Guatemala	61 226	1,58 %	42 402	1,08 %
Nicaragua	10 740	0,28 %	15 336	0,39 %
Panama	416 775	10,77 %	422 387	10,75 %
Venezuela	30 069	0,78 %	41 801	1,06 %
Övriga	7 749	0,20 %	17 648	0,45 %
OBESTÄMDA	0	0,00 %	0	0,00 %
TOTALT	3 869 401	100,00 %	3 929 102	100,00 %

Källor: Medlemsstaterna för EU och Comext (Eurostat) för AVS, samt DOLLAR/Cameroun
1998: Uppskattning

3.2.17.2.Import från AVS-länderna

309. År 1999 uppgick importen av AVS-bananer till 676 638 ton. Importen av AVS-bananer kommer troligen att öka under 2000.

3.2.17.3.Reformen av den gemensamma organisationen av marknaden för bananer

310. De nya bestämmelserna i avdelning IV "Handel med tredje land" i förordning (EEG) nr 404/93⁷² av den 13 februari 1993 är tillämpliga från och med den 1 januari 1999 på grundval av den reform som antogs i juli 1998. I översiktstabellen nedan sammanställs de viktigaste elementen i försörjningen av marknaden.
311. Efter beslutet i Världshandelsorganisationens tvistlösningsorgan 1997 föreslog kommissionen den 10 november 1999 en ändring av nu gällande system för import av bananer⁷³. I förslaget förespråkas en lösning i två etapper. Under en övergångstid skall ett system med tullkvoter men med förmånstullar för AVS-länderna tillämpas. Mot slutet av denna period och senast den 1 januari 2006 skall ett schablontullsystem införas, som ersätter tullkvotsystemet.
312. I kommissionens meddelande till rådet av den 5 juli 2000 om de samråd som förts av kommissionen för att lösa banankonflikten⁷⁴, konstaterar man att de samråd som förts med berörda parter om att under den första etappen behålla det tullkvotsystem som grundar sig på historiska referensuppgifter hamnat i ett dödläge.
313. Vid rådets möte (allmänna frågor) den 10 juli 2000 tog man fasta på kommissionens rapport och anmodade kommissionen att undersöka möjligheten att förvalta tullkvoterna enligt "först till kvarn får först mala"-metoden. Kommissionen uppmanades också att därefter redovisa sina åtgärder för rådet.
314. Vid rådets möte (allmänna frågor) den 9 oktober enades man om att det meddelande som kommissionen lade fram den 4 oktober⁷⁵ innehåller ett förslag som kan betraktas som en hållbar lösning på tvisten inom WTO om gemenskapens ordning för import av bananer. Förslaget bekräftar de riktlinjer som föreslogs redan den 10 november 1999. Enligt detta förslag skulle kvoterna A, B och C (se nedan) förvaltas enligt principen "först till kvarn" (det s.k. PAPS-systemet). Den högsta tullen för kvot C skulle vara 300 euro/ton och den högsta förmånsbehandlingen för AVS-bananer skulle vara 300 euro/ton i stället för tidigare föreslagna 275 euro/ton. Förvaltning enligt principen "först till kvarn" är förenligt med WTO:s regler och ett lämpligt alternativ till den nuvarande ordningen. Rådet (jordbruk) gav vid mötet den 20 december 2000 sitt politiska samtycke till reformen av systemet för import av bananer som baserats på kommissionens förslag av den 10 november 1999 och ändrats i enlighet med villkoren i meddelandet av den 4 oktober 2000.
315. För år 2000 regleras importen av bananer inom ramen för tullkvoter och traditionella AVS-bananer av förordning (EG) nr 2268/1999 av den 27 oktober 1999⁷⁶ (första

⁷² EGT L 47, 25.2.1993, s. 1.

⁷³ KOM(1999) 582 slutlig.

⁷⁴ KOM(2000) 431 slutlig.

⁷⁵ KOM(2000) 621 slutlig.

⁷⁶ EGT L 277, 28.10.1999, s. 10.

kvartalet) och av förordning (EG) nr 250/2000 av den 1 februari 2000⁷⁷ (övriga kvartal).

316. Kommissionens förordning (EG) nr 2362/98 av den 28 oktober 1998 om tillämpningsföreskrifter rörande ordningen för import av bananer till gemenskapen ändrades genom förordning (EG) nr 1632/2000 av den 25 juli 2000⁷⁸ i syfte att förstärka kontrollerna av licenser för att säkerställa en god förvaltning av importordningarna.
317. De konvergerande priserna, till följd av den inre marknaden som skapades 1993, medför att priset på EU-bananer sjunker. För att motverka effekterna av den gemensamma organisationen av marknaden erhåller producentorganisationerna ett utjämningsstöd som motsvarar skillnaden mellan den fasta referensinkomsten - det fastställda genomsnittet för de fyra produktionsområdena på grundval av uppgifter för 1991, justerat uppåt (+5 % för 1998 och upp till 8 % från och med 1999) - och den genomsnittliga inkomsten under det aktuella året.
318. För de bananer som salufördes 1999 uppgick utjämningsstödet⁷⁹ till 29,69 euro/100 kg plus ett tilläggsstöd på 4,99 euro/100 kg för portugisiska bananer, 2,99 euro/100 kg för bananer från Martinique och 8,45 euro/100 kg för bananer från Guadeloupe. Den saluförda kvantiteten uppgick till 729 304 ton. Kostnaderna för utjämningsstödet uppgick till 232 miljoner euro 1999, jämfört med 193 miljoner euro 1998.

3.2.18. Bearbetad frukt och bearbetade grönsaker

3.2.18.1. Världsmarknaden och gemenskapsmarknaden

319. De uppgifter som finns tillgängliga om marknaden för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker är mycket ofullständiga. När det gäller gemenskapen finns uppgifter nästan enbart om produkter som berättigar till stöd för bearbetning.
320. Världsproduktionen av *tomater avsedda för bearbetning* uppgick till ungefär 29,6 miljoner ton regleringsåret 1999/2000. De viktigaste producentländerna är Förenta staterna (11,6 miljoner ton 1999/2000 jämfört med 8,5 miljoner 1998/99), gemenskapen (9,1 miljoner ton jämfört med 8 miljoner) och Turkiet (1,8 miljoner ton jämfört med 1,7 miljoner).
321. En ökning av gemenskapsproduktionen (med 1,1 miljoner ton) skedde för samtliga produkter: tomatkoncentrat (+0,7 miljoner ton), skalade tomater (+0,2 miljoner ton) och "andra produkter" (+0,2 miljoner ton). Men av de 9,1 miljoner ton tomater i gemenskapen som bearbetades till produkter som berättigar till bearbetningsstöd erhöles gemenskapsstöd för endast 6,9 miljoner ton. Kvoten på 6,9 miljoner ton har vanligen överskridits, med undantag för regleringsåret 1997/98. För regleringsåret 2000/01 förväntas en produktionsminskning, inte bara i gemenskapen utan också i övriga världen, till följd av de prissänkningar som produktionsökningen under föregående regleringsår förde med sig.

⁷⁷ EGT L 26, 2.2.2000, s. 6.

⁷⁸ EGT L 187, 26.7.2000, s. 27.

⁷⁹ Kommissionens förordning (EG) nr 1157/2000 av den 30 maj 2000 (EGT L 130, 31.5.2000, s. 26).

322. Under regleringsåret 1999/2000 har omkring 668 000 ton persikor bearbetats i gemenskapen till *konserver i sockerlag eller i naturlig fruktsaft*, jämfört med omkring 480 000 ton föregående år, vilket motsvarar en rekordproduktion efter två mycket svaga år. Gemenskapen är fortfarande nettoexportör av denna produkt (105 000 ton 1999).
323. Gemenskapens produktion av Williams- och Rochapäron som bearbetats till *konserver i sockerlag eller naturlig fruktsaft* uppgick till drygt 106 000 ton för regleringsåret 1999/2000, vilket är klart under rekordnivån på 162 000 ton föregående regleringsår. Italien är fortfarande den största producenten i gemenskapen (39 % av den sammanlagda produktionen) följt av Spanien (34 %) och Frankrike (21 %). Gemenskapen är nettoimportör av denna produkt: år 1999 uppgick exporten av slutprodukten till 3 500 ton jämfört med en import på 24 000 ton.

3.2.18.2. Viktigare händelser inom lagstiftning och politik (se avsnitt 3.2.16.4)

324. Den gemensamma organisationen av marknaden som reglerar denna sektor omfattar i princip alla bearbetade produkter av frukt och grönsaker. Gemenskapsstödet är emellertid främst inriktat på några produkter:
- Stöd till bearbetning av persikor, päron, tomater, katrinplommon, torkade fikon och ananas.
 - Interventionsuppköp och lagringsstöd i slutet av regleringsåret för torkade druvor och torkade fikon, samt hektarstöd för torkade druvor.
 - I enlighet med rådets mandat har inom ramen för prispaketet för 1999/2000 Portugals kvot för tomatkoncentrat ökats med 29 561 ton för regleringsåret 2000/01.
 - Hallon och sparris avsedda för bearbetning samt torkade russin är berättigade till särskilda stödåtgärder för att förbättra produktkvaliteten och främja saluföringen.
325. När det gäller citrusfrukter har rådet inför regleringsåret 1999/2000 ändrat förordning (EG) nr 2202/96 så att man vid överskridande av bearbetningströskeln kan tillämpa sanktioner under påföljande regleringsår i stället för under det pågående regleringsåret.
326. För regleringsåret 2000/01, och jämfört med föregående år, har ett minimipris till producenten bibehållits för tomater. Minimipriset för persikor, päron och fikon är oförändrat. Bearbetningsstödet minskade med 32,2 % för persikor i sockerlag eller i naturlig fruktsaft, med 4,5 % för Williams- och Rochapäron i sockerlag eller i naturlig fruktsaft, med 14,5 % för katrinplommon samt med 2,8 % för fikon. Denna utveckling beror på prisökningen på råvaror i tredje land, uttryckt i euro.
327. För torkade druvor och torkade fikon har nya bestämmelser införts om beviljandet av gemenskapsstöd och systemet för lagring som tillämpas från och med 1999/2000.
328. Hektarstödet för torkade druvor har bibehållits på 2 785 euro. Detta stöd utbetalas enbart för specialiserade arealer som uppfyller bestämda kriterier när det gäller avkastningen.
329. Importåtgärderna omfattar främst:

- Tullbefriade importkvoter för champinjoner.
 - Systemet med minimipriser vid import av vissa bärsorter med ursprung i Bulgarien, Ungern, Polen, Rumänien, Slovakien och Tjeckien som infördes under 1997 tillämpas fortsättningsvis. Enligt detta system skall minimipriserna vid import gälla kontinuerligt och inte längre grundas på tidsbegränsade beslut av kommissionen. Systemet har utvidgats till de tre baltiska länderna. Importpriserna är fortfarande högre än de fastställda minimipriserna.
330. I överensstämmelse med WTO-avtalet om jordbruk avskaffades systemet med minimipriser för import av torkade druvor och vissa bearbetade produkter som framställs av körsbär den 1 januari 2000.
331. Kommissionen har föreslagit vissa ändringar av bestämmelserna om den gemensamma organisationen av marknaden för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker. Den nuvarande ordningen för bearbetade tomater föreslås införliva de bästa inslagen i de befintliga ordningar som tillämpas för persikor, päron och för citrusfrukter (bland annat ska kvoterna ersättas med trösklar som indelas i nationella trösklar och uttrycks i råvaror, och stödet, som fastställs löpande av rådet, utbetalas direkt till producentorganisationerna).
332. Vidare skall ordningarna för persikor, päron och citrusfrukter harmoniseras med den nya ordning som föreslagits för tomater.

3.2.19. *Vin*

333. Genom förordning (EG) nr 1493/1999 av den 17 maj 1999⁸⁰ antog Europeiska unionens råd en ny gemensam organisation av marknaden för vin. I enlighet med denna förordning har kommissionen detta år antagit följande rättsakter:
- Förordning (EG) nr 1227/2000⁸¹ rörande produktionskapacitet (förbud mot nyplanteringar, föreskrifter om nyplanterings- och återplanteringsrätter, bidrag för nedläggning av vinodlingsarealer, stöd till omstrukturering och omställning av vinodlingar).
 - Beslut 2000/503/EG⁸² antogs av kommissionen den 25 juli 2000, varvid de anslag som avsatts för de åtta producerande medlemsstaterna för omstrukturering och omställning av vinodlingar för regleringsåret 2000/01 fastställdes. De siffror som anges är 53 986 hektar och 379,73 miljoner euro. Dessa siffror anger övre gränser och kan inte överföras till följande regleringsår.
 - Förordning (EG) nr 1607/2000⁸³ om regler för kvalitetsvin framställt inom specificerade områden.
 - Förordning (EG) nr 1622/2000⁸⁴ om införandet av en gemenskapskodex för oenologiska metoder och behandlingar samt för analysmetoder.

⁸⁰ EGT L 179, 14.7.1999, s. 1.

⁸¹ EGT L 143, 16.6.2000, s. 1.

⁸² EGT L 201, 9.8.2000, s. 4.

⁸³ EGT L 185, 25.7.2000, s. 17.

⁸⁴ EGT L 194, 31.7.2000, s. 1.

- Förordning (EG) nr 1623/2000⁸⁵ om marknadsmekanismerna (stöd för lagring, destillationsåtgärder, stöd för användning av druvmust, avsättning av vinalkohol). En ny avsättningsmöjlighet för alkohol har tillkommit med godkännandet av framställning av motorbränsle inom gemenskapen.
334. Vidare har kommissionen utarbetat förslag till föreskrifter om beskrivning och presentation, kontroll inom sektorn och om förhållandet till tredje land. Dessa förslag diskuteras nu i Förvaltningskommittén för vin. Förslagen bör kunna antas före december 2000.
335. Vad beträffar gemenskapens vinproduktion (med undantag av druvmust som inte använts för vinframställning) ser utvecklingen ut på följande sätt:
- Regleringsåret 1998/99: 162,562 miljoner hektoliter.
 - Regleringsåret 1999/2000: 175,683 miljoner hektoliter.
 - Regleringsåret 2000/01 (prognos): 163,000 miljoner hektoliter.
336. Den sammanlagda gemenskapsproduktionen beräknas för innevarande regleringsår 2000/01 uppgå till 171,8 miljoner hektoliter. För att kunna jämföra med föregående regleringsår måste man dra av 8,8 miljoner hektoliter som inte använts till vinframställning. Produktionen som inte använts till vinframställning beräknas till 163 miljoner hektoliter. Den förväntade minskningen av den sammanlagda produktionen uppgår till -8,6 % i Frankrike (57,5 miljoner hektoliter jämfört med 63 miljoner), till -9,3 % i Italien (52,6 miljoner hektoliter jämfört med 58,1 miljoner), till -24,6 % i Österrike (2,2 miljoner hektoliter jämfört med 2,9 miljoner) och till -25,6 % i Portugal (5,8 miljoner hektoliter jämfört med 7,8 miljoner).
337. Produktionssiffrorna för Grekland och Spanien för regleringsåret 1999/2000 har ännu inte bekräftats (3,680 miljoner hektoliter respektive 32,902 miljoner).
338. Enligt de senaste uppgifterna från Internationella vinkontoret motsvarar gemenskapens vinproduktion (162,562 miljoner hektoliter) för regleringsåret 1998/99 omkring 62,8 % av världsproduktionen (258,776 miljoner hektoliter).
339. Europeiska unionen är den största exportören i världen, med en export på 11,552 miljoner hektoliter 1999, vilket är en minskning jämfört med 1998, då 12,9 miljoner hektoliter exporterades. De viktigaste traditionella importörerna av vin från gemenskapen är Förenta staterna med 3,070 miljoner hektoliter, Schweiz med 1,616 miljoner hektoliter, Japan med 1,162 miljoner hektoliter (1,975 miljoner hektoliter år 1998) och Kanada med 1,098 miljoner hektoliter 1999.
340. Importen från tredje land ökar också och uppgick 1999 till 6,327 miljoner hektoliter, dvs. +8 % jämfört med 1998.
341. Importen av vin sker främst från Australien (1,368 miljoner hektoliter år 1999), Chile (912 564 hektoliter), Förenta staterna (912 251 hektoliter), Sydafrika (794 901 hektoliter) och Bulgarien (508 463 hektoliter). Exporten från Australien (+31 %) och Chile (+18 %) har ökat väsentligt jämfört med 1998.

⁸⁵

EGT L 194, 31.7.2000, s. 45.

342. Vad beträffar handeln inom gemenskapen, beräknad på grundval av importen, har handelsvolymen varit oförändrad mellan 1998 och 1999 (+/-34 miljoner hektoliter).
343. Vinkonsumtionen uppgick under regleringsåret 1998/99 till 34,6 l/person, jämfört med 34,05 l/person 1997/98 och 34,7 l/person 1996/97.
344. Vid utgången av regleringsåret för vin 1999/2000 fanns 135 miljoner hektoliter i lager, medan lagren vid utgången av regleringsåret 1998/99 uppgick till 125 miljoner hektoliter.
345. Förebyggande destillation, i enlighet med artikel 38 i rådets förordning (EEG) nr 822/87, hade under regleringsåret 1998/99 använts för sammanlagt 9,45 miljoner hektoliter. För föregående regleringsår 1999/2000 användes förebyggande destillation för 12 miljoner hektoliter och kan komma att uppgå till ett tiotal miljoner hektoliter 2000/01.
346. Den 1 september 1998 var vinodlingsarealen på 3,286 miljoner hektar oförändrad. Avkastningen för regleringsåret 1998/99 var lägre (48 hektoliter/hektar) än under de två föregående regleringsåren (50,8 hektoliter/hektar 1996/97 respektive 51,5 hektoliter/hektar 1997/98).

3.2.20. *Tobak*

3.2.20.1. Utvecklingen på marknaderna

347. Under 1999 uppgick världsproduktionen av tobak till 6,842 miljoner ton, vilket motsvarar en liten ökning (+2,5 %) jämfört med 1998. Kina var fortfarande världens största producent med 2,380 miljoner ton, vilket motsvarar 34,8 % av världsproduktionen (jämfört med 37,8 % år 1998). Indien har gått förbi Förenta staterna, som i sin tur följs av Brasilien på fjärde plats. Europeiska unionen intar femte plats, med 5 % av världsproduktionen. Under 1999 uppgick produktionen i EU till 345 225⁸⁶ ton bladtobak vilket innebär en ökning (+0,9 %) jämfört med 1998.
348. Tobakspriserna föll på marknaderna i Malawi och Zimbabwe. Priserna på dessa marknader är vägledande för utvecklingen av världsmarknadspriserna (särskilt när det gäller sorterna flue cured och light air cured). Priserna sjönk på den europeiska marknaden, särskilt för de orientaliska sorterna. För närvarande kännetecknas världsmarknaden av ett betydande överskott på bladtobak som ackumulerats mellan 1998 och 2000. Efterfrågan på bladtobak har fortsatt att minska till följd av en minskning av cigarettproduktionen på 2 % mellan 1998 och 1999.
349. Handelsutbytet har huvudsakligen varit stabilt: Europeiska unionen exporterade 172 134 ton tobak till den övriga världen 1999, jämfört med 178 674 ton 1998. Exporten omfattade främst de orientaliska sorterna, som uppskattas för sina aromatiska egenskaper. Importen uppgick till 528 734 ton tobak 1999 (541 200 ton 1998).
350. Gemenskapens produktion sker inom ramen för ett kvotsystem som fastställdes 1998 i samband med en senare reform av sektorn och trädde i kraft från och med skörden 1999. I samband med denna ändring av den gemensamma organisationen av

⁸⁶

Denna uppgift kommer troligen att ändras till följd av förändrade uppgifter från Italien.

marknaden fastställde rådet garantitrösklar för de totala skördarna 1999, 2000 och 2001 till 348 568 ton, 347 475 ton respektive 347 055 ton.

3.2.20.2. Viktigare händelser inom lagstiftning och politik

351. Reformen av den gemensamma organisationen av marknaden för tobak⁸⁷ beslutades mot slutet av 1998 och trädde i kraft från och med skörden 1999. Rådet har fastställt bidrag och garantitrösklar för skördarna 1999, 2000 och 2001. Reformen hade flera syften.
352. I syfte att uppmuntra produktion av tobak med bättre kvalitet har ett nytt system med anpassning av bidragen införts under en progressiv introduktionsperiod på tre år. Systemet kommer att tillämpas fullständigt från och med år 2002. Principen är att en rörlig del av det tillgängliga bidraget (30-45 %) bör beviljas producenterna beroende på marknadspriset, som är indikator för kvaliteten. Anpassningen skall genomföras inom varje producentsammanslutning per parti och per sort.
353. För att på ett bättre sätt ta hänsyn till miljökraven och för att bidra till forskningsinsatser för tobakskvaliteter vars skadlighet är så liten som möjligt har den del av bidragen som är reserverad för fonden för forskning och upplysning om tobak fördubblats. Kommissionen har fastställt tillämpningsföreskrifter för dessa bestämmelser i förordning (EG) nr 1648/2000 av den 25 juli 2000⁸⁸.
354. För att främja omställning av producenter som lämnar sektorn har ett system med återköp av kvoter införts. De producenter vars kvoter återköpts under ett visst skördeår har, från och med 1999 års skörd, rätt till belopp som fastställs per sortgrupp vid utbetalningen av bidrag för de tre följande skördarna. Denna ordning berör inte känsliga produktionsområden och sortgrupper av hög kvalitet, vilka fastställs för åren 1999 och 2000 i kommissionens förordningar (EG) nr 1823/1999⁸⁹ respektive nr 1534/2000⁹⁰.
355. Av samma skäl och för att skapa en viss flexibilitet i förvaltningen av produktionskvoterna bör medlemsstaterna för varje skörd upprätta en nationell reserv av produktionskvoter per sortgrupp. Reserven bör fördelas enligt objektiva kriterier som fastställs av medlemsstaterna i syfte att gynna omstruktureringen av jordbruken.
356. Reformen syftar också till förenkla administrationen och förvaltningen av systemet och att göra kontrollerna effektivare.
357. Sammantaget har dessa juridiska bestämmelser som infördes från och med skörden 1999 krävt (under 1999 och t.o.m. 2000) en rad mindre anpassningar och ändringar, som i första hand berör förvaltningen och metoderna för utbetalning av det särskilda stöd som är avsett för producentgrupper, metoder för överföring och överlåtelse av produktionskvoter samt utnyttjandet av den nationella reserven.

⁸⁷ Rådets förordning (EG) nr 1636/98 av den 20 juli 1998, EGT L 210, 28.7.1998, s. 27, som ändrar förordning (EEG) nr 2075/92, samt kommissionens förordning (EG) nr 2848/98 av den 22 december 1998, EGT L 358, 22.12.1998, s. 17.

⁸⁸ EGT L 189, 27.7.2000, s. 9.

⁸⁹ EGT L 221, 21.8.1999, s. 5.

⁹⁰ EGT L 175, 14.7.2000, s. 78.

3.2.21. Utsäde

3.2.21.1. Utvecklingen på marknaderna

358. Under 1999 uppgick arealen för produktion av utsäde som berättigar till gemenskapsbidrag⁹¹ till 439 512 hektar. Den sammanlagda arealen för samtliga medlemsstater minskade med ungefär 1 % jämfört med föregående år.
359. Arealen för produktion av utsäde av fodergräs och vallbaljväxter uppgick till 187 981 hektar respektive 175 267 hektar. Jämfört med 1998 kan man för medlemsstaterna konstatera en minskning av de sammanlagda arealer som avsatts till produktion av utsäde av fodergräs (9 %) och en ökning av den totala arealen för vallbaljväxter (cirka 6 %).
360. Den totala arealen för odling av utsäde av ris uppgick till 20 351 hektar, vilket innebar en ökning med ungefär 5 % jämfört med 1998. Den totala arealen för varianten indica ökade något (6 407 hektar, dvs. en ökning på ungefär 44 % jämfört med 1998) och en minskning av den totala arealen för varianten japonica (12 035 hektar, dvs. en minskning med 2,5 % jämfört med 1998).
361. Arealen för produktion av utsäde av spånadslin och oljelin steg till 24 972 respektive 25 612 hektar. Medlemsstaternas totala areal minskade således med ungefär 7 % för spånadslin och 5 % för oljelin jämfört med 1998.
362. Den besådda arealen för produktion av utsäde av hybridmajs uppgick till 47 967 hektar. För medlemsstater motsvarar detta en sammantagen minskning med ungefär 15 % jämfört med 1998.
363. Trots att exporten kraftigt ökat (omkring 60 %) överstiger gemenskapens totala import (70 287 ton) av utsäde som omfattas av den gemensamma organisationen av marknaden under regleringsåret 1998/99 fortfarande exporten till tredje land (37 729 ton). Importen av utsäde av hybridmajs uppgick till 62 831 ton, varav 57 687 (cirka 92 %) var enkelt hybridutsäde.

3.2.21.2. Viktigare händelser inom lagstiftning och politik

364. Vad beträffar utsäde av "Cannabis sativa L" har förordning (EG) nr 1529/2000⁹² antagits, vilken fastställer förteckningen över de sorter som är stödberättigade enligt de bestämmelser som gäller den gemensamma organisationen av marknaden för utsäde. Denna förteckning är hämtad från förordning (EEG) nr 1164/89⁹³ om närmare bestämmelser för stödet för spånadslin och hampa, för att skapa enhetlighet med stödsystemet inom den gemensamma organisationen av marknaden för spånadslin och hampa.
365. Efter en övergångsperiod, då stöden för de tre sortgrupperna stegvis närmas till varandra, kommer ett enhetligt stöd för engelskt rajgräs att införas från och med

⁹¹ Inom ramen för den gemensamma organisationen av marknaden för utsäde kan bidrag beviljas för produktion av basutsäde och certifierat utsäde av ett fyrtiotal arter av jordbruksgrödor, inbegripet olika arter av foderväxter, ris och lin.

⁹² EGT L 175, 14.7.2000, s. 67.

⁹³ EGT L 121, 29.4.1989, s. 4.

regleringsåret 2002/03, eftersom en indelning i tre grupper inte längre är motiverad med hänsyn till världsmarknadspriserna.

366. Kommissionens beslut av den 11 februari 2000 om Finlands stöd till utsädessektorn gav Finland tillåtelse att bevilja stöd för produktion av certifierat utsäde av sorterna rödklöver (*Trifolium pratense* L.), timotej (*Phleum pratense* L.), ängssvingel (*Festuca pratensis* huds.), hundäxing (*Dactylis glomerata* L.) och engelskt rajgräs (*Lolium perenne* L.) från och med den 1 januari 1996 fram till 1998 liksom stöd som planerats för året 1999.

3.2.22. Humle

3.2.22.1. Världsmarknaden

367. År 1999 uppgår den totala humleodlingsarealen i världen till ungefär 58 000 hektar, varav 52 000 hektar finns i de länder som är medlemmar i IHGC (International Hop Growers Convention eller Comité international de la culture du houblon, Internationella kommittén för humleodling) och i de humleproducerande EU-länderna. Även i Kina finns en betydande produktion, men om denna produktion finns inga exakta uppgifter.
368. I IHGC-länderna och Europeiska unionen minskade humlearealerna under 1999 med 4 %, dvs. med cirka 1 900 hektar (särskilt i Tyskland med 1 400 hektar), 900 hektar i Förenta staterna, 230 hektar i Förenade kungariket och 200 hektar i Slovenien. Däremot ökade humlearealerna i länder som Australien, Ryssland, Tjeckien och Polen.
369. Den totala världsproduktionen år 1999 uppgick till ca 1 875 000 Ztr (1 Ztr = 50 kg) vilket var något lägre än produktionen år 1998 (-1 %). Kvalitetsmässigt är produktionen bättre, med en alfasyrahalt på 7,80 % och en alfasyraproduktion på 7 310 ton (att jämföra med 7 026 ton 1998). Avkastningen var 3,18 % högre än för skörden 1998 och 18 % högre än genomsnittet för de senaste 20 åren.
370. Världsproduktionen av öl för år 2000 beräknas uppgå till 1 337 miljoner hektoliter. För en humlehalt med 5,5 g alfasyra/hektoliter öl i bryggerierna krävs omkring 7 354 ton alfasyra, varför den kvantitet alfasyra som producerades vid skörden 1999 var något lägre (44 ton) än behovet.
371. Emellertid tycks bryggerierna ännu förfoga över lager som täcker behovet för flera månaders produktion. Vidare krävs mindre alfasyra än tidigare till följd av tendensen att framställa öl med mindre beska samt ständiga tekniska framsteg.

3.2.22.2. Gemenskapsmarknaden

372. I unionen odlas humle i åtta medlemsstater (Belgien, Tyskland, Spanien, Frankrike, Irland, Österrike, Portugal och Förenade kungariket). Av gemenskapens totala humleareal på 22 686 hektar (1999) odlas 80 % i Tyskland. Jämfört med skördeåret 1998 har arealen minskat med 1 700 hektar, dvs. -7 %.
373. Kvantitetsmässigt var 1999 års skörd, som uppgick till 692 409 Ztr, avsevärt mindre (-8 %) än 1998. Däremot var den genomsnittliga avkastningen per hektar nästan lika stor som under föregående skördeår, dvs. 1,53 ton/hektar eller 30,6 Ztr/hektar. Skörden var av god kvalitet och alfasyrahalten för hela gemenskapen (alla sorter

inräknade) var i genomsnitt 7,38 %, vilket gav 2 554 ton alfasyra (113 kg per hektar) för ölproduktionen år 2000.

- 374. Totalt sett var genomsnittspriset på den humle som säljs enligt kontrakt 191 euro/Ztr, dvs. 6 euro/Ztr lägre än för 1998 års skörd. Genomsnittspriset på den humle som säljs på den öppna marknaden har stigit kraftigt (från 92 euro/Ztr 1998 till 156 euro/Ztr 1999).
- 375. Humleproducenterna får bidrag genom den gemensamma organisationen av marknaden för humle, och de kan därigenom uppnå en skälig inkomstnivå. Rådet har fastställt stödet till 480 euro per hektar för alla sorter under en period på fem år, räknat från och med 1996 års skörd. Samma stödbelopp beviljas för arealer som tas ur bruk tillfälligt eller röjs. Dessa arealer uppgick 1999 till 1 546 hektar, varav 1 174 hektar i Tyskland.
- 376. Prognoserna för skördeåret 2000 tyder på att gemenskapsskörden kommer att bli något högre än det föregående året.

3.2.22.3. Viktigare händelser inom lagstiftning och politik

- 377. Den 14 december 2000 antog Europeiska kommissionen ett förslag om att med två år förlänga den befintliga stödordningen för produktion av humle som fastställts i den gemensamma organisationen av marknaden för humle. Med hänsyn till den framgång som det nuvarande systemet haft i att anpassa produktionen till efterfrågan, förutser förslaget ingen förändring av den nuvarande stödnivån till humleproducenter på 480 euro/hektar. Kommissionen föreslår vidare att hela systemet för humle ses över i en rapport som skall publiceras före den 31 december 2002. I översynen skall effektiviteten i de "särskilda temporära regler" som tillämpas i systemet för humle behandlas, dvs. arealuttag och permanent röjning, eftersom de är tänkta att upphöra 2002. Översynen skall också behandla de konsekvenser utvidgningen av Europeiska unionen kan få på sektorn, med tanke på att ett antal kandidatländer är stora humleproducenter. Förslaget kommer att antas av EU:s ministerråd och torde kunna tillämpas den 1 januari 2001.

3.2.23. *Levande växter och blomsterprodukter*

- 378. Sektorn kännetecknas av den mångfald produkter som omfattas av den gemensamma organisationen av marknaden: lökar av olika slag, levande växter (både prydnadsväxter och plantskoleprodukter), snittblommor och snittgrönt. Den gemensamma organisationen av marknaden innefattar kvalitetsnormer och tullar, men inga andra speciella skyddsåtgärder mot import, med undantag för eventuella säkerhetsåtgärder. År 1996 antog rådet ett marknadsföringsprogram för en period av tre år (1997-1999) som finansieras av gemenskapen med 15 miljoner euro per år, upp till högst 60 % av de faktiska kostnaderna för verksamheten, som genomförs av representativa organisationer inom sektorns respektive verksamhetsområden. Målet med programmet är att höja konsumtionen av gemenskapsprodukter inom Europeiska unionen.
- 379. Under de senaste åren har både produktion och handel inom sektorn ökat väsentligt. År 1999 uppgick gemenskapsproduktionen till omkring 13,5 miljarder euro.
- 380. Den totala odlingsarealen för prydnadsväxter uppgår till närmare 115 000 hektar och Nederländerna är största producent.

381. Gemenskapsimporten från tredje land motsvarar ett värde av omkring 7 % av Europeiska unionens produktion. Under 1999 uppgick denna import till 353 000 ton (motsvarande 1 015 miljoner euro), vilket är en ökning jämfört med 1990 med omkring 97 %. Ungefär hälften av denna import utgjordes av färska snittblommor, för vilka unionen är den viktigaste marknaden i världen. Det bör noteras att största delen av dessa blommor (cirka 80 %) kan importeras tullfritt inom ramen för olika avtal som slutits med tredje land, som systemet med allmänna förmånstullar med länder i Central- och Sydamerika eller med AVS-länder inom ramen för Lomékonventionen.
382. Fem Medelhavsländer (Cypern, Västbanken och Gaza, Israel, Jordanien och Marocko) har beviljats tullbefrielse för vissa snittblommor (rosor och nejlikor) inom ramen för kvoter och på villkor att man respekterar ett minimiimportpris.
383. Kenya är nu den främsta leverantören av snittblommor till unionen (35 700 ton), följt av Israel (33 700 ton) och Colombia (26 700 ton).
384. Bland de tio viktigaste leverantörländerna till unionen, när det gäller hela sektorn, märks Costa Rica och Förenta staterna som de största leverantörerna av snittgrönt, samt Ecuador och Zimbabwe vars ökning av exporten till unionen mattades av under 1999 (+22 % respektive +17 % jämfört med 1998). Polens export till unionen av levande växter och plantskoleväxter ökade med 20 %.
385. Importpriset på snittblommor sjönk med 9 % jämfört med 1998, vilket är en större minskning än under åren 1995 till 1998, varför konkurrensen med produktionen inom unionen hårdnat.
386. Den totala exporten från gemenskapen till tredje land uppgick 1999 till omkring 362 000 ton till ett värde av 1 186 miljoner euro, vilket motsvarar en ökning på 10 % jämfört med 1998. Exportprodukter är, i ordning efter betydelse: levande växter och plantskoleväxter, snittblommor, blomsterlökar, och snittgrönt. Exporten av snittblommor ökade under 1999 med 17 % (371 miljoner euro) jämfört med åren 1995 till 1998 då exporten avstannade runt 310 miljoner euro.
387. Sammantaget var handelsbalansen för hela sektorn år 1999 positiv (+170 miljoner euro), och även kvantitetsmässigt var resultatet positivt (9 400 ton). Detta resultat berodde på delsektorerna lökar och levande växter, vars exportöverskott uppgick till 278 miljoner euro respektive 219 miljoner euro.

3.3. Boskapsfoder

388. Betydande kvantiteter jordbruksprodukter används till djurfoder. Detta är en mycket viktig avsättning för EU:s produktion av spannmål och oljeväxter, och praktiskt taget det enda användningsområdet för vad som produceras på permanent ängsmark och för foderodlingar på jordbruksmark. Sammanlagt används tre fjärdedelar av EU:s totala utnyttjade jordbruksareal för produktion av djurfoder. Vidare bör noteras att foderkostnaden motsvarar uppemot 65 % av totalkostnaden för produktion av svin- och fjäderfäkött.
389. Den totala efterfrågan⁹⁴ har knappast ökat under 1999/2000, vilket främst beror på att efterfrågan inom gris- och fjäderfäsektorn avstannat. Ungefär hälften av det totala

⁹⁴

Inbegripet samtliga typer av djurfoder, saluförda eller ej. Uppskattning för EU-15.

utbudet⁹⁵ består av foder som normalt inte saluförs (gräs, hö, ensilage) och utnyttjas i huvudsak av idisslande djur. Den andra hälften, som kan utnyttjas av samtliga djur, består av foder som går att saluföra (spannmål, ersättningsprodukter, oljekakor m.m.). Konkurrensen i fråga om pris och näringsvärde på denna marknad är ytterst hård.

390. För EU totalt beräknar man att uppemot 204,5 miljoner ton av de viktigaste saluförbara produkterna⁹⁶ kommer att användas som djurfoder under 1999/2000, vilket är en ökning med 0,7 miljoner ton jämfört med 1998/99. Fodret består
- å ena sidan av produkter av inhemskt ursprung (främst spannmål och proteingrödor), uppskattningsvis 150,5 miljoner ton, vilket är en minskning med 1,1 miljoner ton jämfört med föregående regleringsår,
 - å andra sidan av produkter som importeras från icke-medlemsstater, uppskattningsvis 54,0 miljoner ton, vilket är omkring 1,8 miljoner ton mer än föregående regleringsår, i huvudsak beroende på uppsvinget för importen av citruspellets och kassava.
391. Vad beträffar erättningsprodukter som omfattas av ett importkvotsystem, har utnyttjandegraden av importkvoten för kassava ökat. Den ökade från 52 % år 1998 till 73 % för produkter av thailändskt ursprung och låg kvar på en genomsnittlig nivå runt 3 % för övriga ursprungsländer. Utnyttjandegraden för importkvoten med avseende på batater med ursprung i Kina låg 1999 kvar på 0 %.
392. Den totala industriproduktionen av sammansatt djurfoder inom EU⁹⁷ uppskattas till 121,3 miljoner ton 1999, vilket är en minskning med 0,8 miljoner ton jämfört med 1998. Denna sammanvägda bild skymmer emellertid skillnader mellan de olika sektorerna för animalieproduktion: medan produktionen inom nötkreatursektorn (mjölk och kött) ökar, minskar gris- och fjäderfäsektorerna något.

Industriproduktion inom EU av sammansatt foder uppdelad enligt efterfrågan för olika djurbestånd

(i miljoner ton)

Sammansatt foder för:	1998	1999	Skillnad	Variation i %
Nötkreatur totalt (mjölk och kött)	34,3	35,4	1,1	3,2 %
Gris	43,2	43,1	-0,1	-0,2 %
Fjäderfäproduktion	35,4	35,2	-0,2	-0,7 %
Övriga	8,4	8,4	0,0	0,1 %
TOTALT: sammansatt foder	121,3	122,1	0,8	0,7 %

⁹⁵ Uppskattning på grundval av en bedömning (Eurostat) av läget för foder uttryckt i foderenheter (motsvarande det genomsnittliga energiinnehållet i 1 kg korn).

⁹⁶ Inbegripet de flesta av de saluförbara fodertyper som inom EU används av tillverkare av sammansatt foder samt ute på bondgårdarna (konsumtion av egen skörd och inköp av råvaror). Jämför den detaljerade tabellen med rubriken "Sammanfattning av de viktigaste saluförbara produkternas användning (uppskattning för EU-15)". Källa: GD Jordbruk.

⁹⁷ Preliminära uppgifter för EU-15 utom Grekland och Luxemburg, tabell 4.13.7.3, del 2. Källa: Europeiska sammanslutningen för tillverkare av sammansatt foder (FEFAC).

393. De största ökningarna per medlemsstat 1999 och av den totala produktionen av sammansatt foder registrerades i Spanien och Irland, medan de största minskningarna förekom i Frankrike, Danmark och Italien.
394. Andelen spannmål⁹⁸ i sammansatta foder inom EU låg 1999 kvar på runt 50 miljoner ton.
395. De faktorer som spelar störst roll för foderprodukternas sammansättning är fortfarande råvarupriserna och det inbördes förhållandet mellan priserna på olika råvaror, liksom utvecklingen av efterfrågan för de olika djurbestånden. Resultatet för regleringsåret 2000/01 vad beträffar användningen av spannmål som djurfoder kommer att bero på faktorer som utvecklingen av efterfrågan på foder för djurbestånden och priset på importerade produkter. Genom att spannmålets konkurrenskraft ökar jämfört med ersättningsprodukter kommer genomförandet av Agenda 2000 att stärka utnyttjandegraden av spannmål i djurfoder.

⁹⁸ Tabell 4.13.7.5, del 2. Källa: Europeiska sammanslutningen för tillverkare av sammansatt foder (FEFAC).

SAMMANFATTNING AV DE VIKTIGASTE SALUFÖRBARA PRODUKTERNAS
ANVÄNDNING

(uppskattning EU-15)

i miljoner ton

VIKTIGA PRODUKTER	Import-tull	1998/99 ANVÄNDNING SOM DJURFODER				1999/2000e ANVÄNDNING SOM DJURFODER			
		EU	Imp.	Exp.	TO-TALT	EU	Imp.	Exp.	TO-TALT
SPANNMÅL									
Vete	T	38,7	-	-	38,7	38,5	-	-	38,5
Korn	T	29,5	-	-	29,5	30,1	-	-	30,1
Majs	T	27,8	1,5	-	29,2	28,4	0,9	-	29,3
Övrigt	T	12,2	0,9	-	13,1	10,6	1,2	-	11,8
TOTALT SPANNMÅL		108,2	2,4	-	110,5	107,6	2,1	-	109,7
ERSÄTTNINGSPRODUKTER		<u>20,6</u>	<u>11,9</u>	=	<u>32,5</u>	<u>20,6</u>	<u>13,9</u>	=	<u>34,5</u>
<i>totalt ur bilaga D</i>									
Kassava	6 % G/T	-	3,3	-	3,3	-	4,2	-	4,2
Batat	0 G/T	-	-	-	-	-	-	-	-
Majsgluten (corn gluten feed)	0 G	1,6	5,2	-	6,8	1,6	5,1	-	6,7
Kli	T	11,0	0,1	-	11,1	11,0	0,1	-	11,1
Kakor av majsgröddar	0 G	0,2	0,4	-	0,6	0,2	0,4	-	0,6
Citruspellets	0 G	-	0,7	-	0,7	-	1,7	-	1,7
Torkad betmassa	G	5,4	0,8	-	6,2	5,4	0,8	-	6,2
Drav och drank	0 G	2,0	0,6	-	2,6	2,0	0,7	-	2,7
Diverse fruktavfall	0 G	0,4	0,9	-	1,3	0,4	1,0	-	1,4
ÖVRIGA ENERGIPRODUKTER		<u>1,5</u>	<u>3,4</u>	=	<u>4,9</u>	<u>1,5</u>	<u>3,4</u>	=	<u>4,8</u>
<i>totalt varav</i>									
Melass	T	0,9	3,0	-	3,9	0,9	3,0	-	3,8
Animaliska och vegetabiliska fetter (tillsatta)	4-17 % G	0,6	0,4	-	1,0	0,6	0,4	-	1,0
TOTALT ENERGIRIKA FODERPRODUKTER		22,0	15,3	-	37,4	22,1	17,3	-	39,3
OLJEKAKOR och motsvarande, <i>totalt varav</i>		<u>8,1</u>	<u>34,8</u>	<u>0,9</u>	<u>42,0</u>	<u>8,5</u>	<u>34,9</u>	<u>0,9</u>	<u>42,5</u>
Soja	0 G	1,4	26,9	0,7	27,6	1,0	26,9	0,7	27,2
Raps	0 G	4,8	0,7	0,1	5,4	5,9	0,7	0,1	6,5
Solrosor	0 G	1,8	2,7	-	4,5	1,6	2,7	-	4,3
Övrigt	0 G	-	4,5	0,1	4,4	-	4,6	0,1	4,5
ÖVRIGA PROTEINPRODUKTER		<u>13,3</u>	<u>1,5</u>	<u>0,9</u>	<u>13,9</u>	<u>12,4</u>	<u>1,5</u>	<u>0,9</u>	<u>13,0</u>
<i>totalt varav</i>									
Proteingrödor	2-5 % G	5,5	0,7	-	6,2	4,4	0,7	-	5,1
Torkat foder och likvärdiga produkter	0-9 % G	4,8	0,1	0,2	4,7	4,8	0,1	0,2	4,7
Fisk- och köttmjöl	0-2 % G	2,6	0,7	0,7	2,6	2,6	0,7	0,7	2,6
Skummjölkspulver	T	0,5	-	-	0,5	0,6	-	-	0,6
TOTALT PROTEINRIKA FODERPRODUKTER		21,4	36,3	1,8	55,9	20,9	36,4	1,8	55,5
TOTALT FÖR DE VIKTIGASTE PRODUKTERNA		151,6	54,0	1,8	203,8	150,5	55,8	1,8	204,5
Index för de viktigaste produkterna: 100 = 1994/1995									
Index för förbrukningen av foder					107,5				107,9
Index för efterfrågan på djurfoder					107,5				107,9

Anmärkningar: e = uppskattning; T = tariff sedan den 1 juli 1995; G = godkänt av GATT; % = ingångspris den 1 juli 1995; 0 = tullbefrielse.

3.4. Animalieprodukter

3.4.1. *Mjök och mjökprodukter*

3.4.1.1. Världsmarknaden

396. Enligt de första tillgängliga prognoserna kommer världsproduktionen av mjök (inbegripet buffel-, får- och getmjök) under 2000 att öka med 2,5 miljoner ton (knappt +0,5 %) till sammanlagt 565 miljoner ton. Ökningen förväntas till största delen härröra från produktionen av komjök, vilket inte varit fallet tidigare då produktionen av komjök låg på en nästan jämn nivå trots en ökad produktion i Oceanien, eftersom produktionen i Ryssland och de övriga östeuropeiska länderna minskade.
397. När det gäller Asien har produktionsökningen i Indien, där mer än hälften av produktionen består av buffelmjök, bromsats upp i vissa regioner. År 2000 kommer Indien att överskrida 79 miljoner ton och därmed befästa sin ställning som den näst största producenten i världen, efter Europeiska unionen men klart före Förenta staterna. Produktionstillväxten beror på ökad inhemsk efterfrågan i Indien. Konsumtionen per invånare är dock endast 82 kg per år, dvs. mindre än en fjärdedel av konsumtionen i västländerna. Pakistan, som är den andra stora producenten i regionen och intar femte plats i världen, förväntas producera drygt 24 miljoner ton under 2000, vilket innebär att produktionen ökat med 1 miljon ton varje år sedan 1994.
398. I Latinamerika förväntas de flesta länderna öka sin mjökproduktion under det innevarande året. År 1999 hade produktionen i denna del av världen överstigit 59 miljoner ton. För år 2000 förutspås en ökning med upp till 60 miljoner ton. Brasilien är både den största mjökproducenten i regionen (sjätte i världen) och den största importören av alla Mercosur-länder. Den brasilianska produktionen förväntas överstiga 23,8 miljoner ton 2000, men den interna konsumtionen förväntas förbruka en stor kvantitet mjökprodukter från Argentina och Uruguay.
399. I Östeuropa förväntas den totala mjökproduktionen år 2000 ligga kvar på samma nivå som 1999, dvs. 83,3 miljoner ton, men med skillnader mellan länderna. I före detta Sovjetunionen minskade den registrerade nedgången efter landets sönderfall 1999 och det är troligt att vi från och med nu och under de kommande åren får se en svag återhämtning av produktionen. Vidare förväntas produktionen i de östeuropeiska länderna (Polen, Rumänien, Tjeckien etc.) åter öka under 2000, som under åren 1997 och 1998. Emellertid är tillgången på foder för boskapen fortfarande begränsad, och följaktligen fortsätter djurbesättningarna att minska. Försvagningen av rubeln under 1998 har medfört att Ryssland fått en svag position på marknaderna: i själva verket importerade landet bara hälften så mycket under åren 1998 och 1999 som 1997. Landet är den största köparen av smör vilket förklarar varför nämnda marknad fortfarande är ganska kärv med mycket låga priser runt 1 100 dollar per ton. Den inhemska ryska efterfrågan hålls nere till följd av prisökningar på konsumtionsvaror. Till detta kommer den nya tendensen att konsumenterna väljer alternativa produkter som är billigare, t.ex. vegetabilisk olja. Konsumtionsvanorna i denna region håller också på att ändras till förmån för mjök med lång hållbarhet, mjukost, glass och efterrätter, medan konsumtionen av vissa traditionella mjökprodukter sjunker.

400. I Förenta staterna förväntas produktionen öka under år 2000 med 2,3 % efter en tämligen stabil femårsperiod, trots användningen av BST-programmet som under ett inledningsskede skapat förväntningar på en spektakulär produktionsökning och som därefter visat sig vara en besvikelse. I Kanada har kvoterna för mjölk avsedd för förädling bibehållits, vilket har resulterat i oförändrad produktion.
401. I Oceanien har väderleksförhållandena haft mycket stor betydelse för de två stora aktörerna i regionen. I denna del av världen beror mjölkproduktionen på väderleksförhållandena, som kan vara mycket olika under olika år. 1996 var ett gynnsamt år medan en stor del av Australien drabbades av torka 1997. Även under första halvåret 1998 var väderleksförhållandena ogynnsamma. De relativt förmånliga priserna inom mjölkindustrin, jämfört med andra branscher, har uppmuntrat till nya investeringar inom sektorn.
402. I Australien var väderleken mycket gynnsam under de senaste regleringsåren. Detta gjorde det möjligt att öka produktionen med över 11 miljoner ton, dvs. +16,8 % sedan 1998. I detta land används allt mer foderblandningar för utfodring av mjölkboskapen. De australiska myndigheterna har infört ett nytt stödsystem⁹⁹ som inte innebär direkta subventioner till producenterna. Syftet är att öka storleken på jordbruken, även om det skulle innebära att antalet producenter måste minskas.
403. I Nya Zeeland drabbades mjölkproduktionen av torka under regleringsåret 1998/99 vilket ledde till en minskning med 5 %. Detta förklarar det förvånansvärt stora uppsvinget i produktionen under 2000, som uppgick till 12,8 miljoner ton, dvs. en ökning på 15 %. Tack vare goda väderleksförhållanden för betet och en gynnsam utveckling av världsmarknadspriserna åren 1995 och 1996 har mjölkproduktionen återtagit den uppåtgående trenden från åren 1995 till 1998. Sänkningar av världsmarknadspriserna har alltid motverkats av att den nyzeeländska valutan devalverats, vilket är en penningpolitik som även Australien tillämpat.

3.4.1.2. Gemenskapsmarknaden

404. I slutet av 2000 bör mjölkbesättningen ha minskat med 264 000 kor (dvs. -1,3 %) till 20,9 miljoner djur, vilket delvis torde kompenseras genom en ökning av avkastningen med 1,1 %. Sålunda förväntas produktionen sjunka med omkring 186 000 ton till 122 miljoner ton. Medlemsstaterna räknar med att den levererade mjölmängden kommer att uppgå till 114,2 miljoner ton, vilket motsvarar en minskning med -323 000 ton. Detta förefaller rimligt efter uppgången med 1,4 % år 1999, som huvudsakligen berodde på den i Förenade kungariket registrerade ökningen.
405. Produktionen av konsumtionsmjölk ligger kvar på ungefär samma nivå som 1998, runt 29 miljoner ton. Produktionen av konsumtionsgrädde var ungefär lika stor som 1999.
406. Produktionen av smör under 2000 kommer att minska något till 1,8 miljoner ton. Denna minskning beror på minskningen av mejerismör då smör producerat på gården ligger kvar på samma nivå.

⁹⁹ 0,46 AUD/liter konsumtionsmjölk och 0,09 AUD/liter mjölk avsedd för bearbetning. Utbetalningarna kommer att ske kvartalsvis under åtta år.

407. Konsumtionen av smör förväntas minska till 1,77 miljoner ton (-0,7 %). Vidare kommer konsumtionen per invånare att minska med 1 % och uppgå till 4,72 kg per invånare.
408. År 2000 förväntas ostproduktionen öka med ungefär 135 000 ton till 6,9 miljoner ton, dvs. +2 %. Även konsumtionen år 2000 torde öka med 1,3 %, dvs. +83 000 ton. Detta förväntas inträffa efter den mycket måttliga ökningen 1999 (+30 000 ton), som var den minsta sedan kvotsystemet infördes.
409. Även ostkonsumtionen per invånare ökar så som skett tidigare. Egendomligt nog minskar denna konsumtion i flertalet medlemsstater, varför ökningen inom unionen beror på den ökning som registrerats i vissa medlemsländer.
410. Produktionen av mjölkpulver förväntas gå tillbaka något med 0,3 % (omkring 7 000 ton) och uppgå till 2,1 miljoner ton. Orsaken till denna minskning är den förväntade tillbakagången för produktionen av skummjörkspulver som minskar med -2,1 % till 1,09 miljoner ton, medan produktionen av standardmjörkspulver ökar med +2,7 %.
411. Produktionen av kasein förväntas ligga kvar på omkring 153 000 ton. Tillverkningen av kondenserad mjörk förväntas sjunka med 1,1 %, vilket är något mindre än den tidigare tendensen på -1,6 %, vilket motsvarar en produktion på 1,29 miljoner ton 2000.
412. Bland andra uppgifter bör nämnas att antalet mjörkgårdar minskat mycket kraftigt och att den årliga variationen mellan 1995 och 2000 för Europas 15 medlemsstater var 5,2 % (år 2000 torde antalet således uppgå till 675 800), att det genomsnittliga antalet kor per företag torde öka till 30,8 djur och att den levererade mjörkmängden per företag i genomsnitt förväntas uppgå till 168,5 ton.
413. Den totala konsumtionen av mjörkprodukter i Europeiska unionen ökar sedan 1997. Den förväntas uppgå till 115,6 miljoner år 2000, vilket är 1 % mer än föregående år. Denna uppgift har erhållits genom att alla användningsområden för den tillgängliga mjörken räknats samman.
414. Gemenskapslagren sjönk i mars 1996 till den lägsta nivån hittills. Då fanns det knappast ett enda ton kvar av vare sig smör eller skummjörkspulver i de offentliga lagren. Sedan dess har lagren av skummjörkspulver börjat växa, eftersom efterfrågan saknas både inom och utanför gemenskapen. Mot slutet av 1999 vändes denna tendens plötsligt då efterfrågan ökade kraftigt, särskilt på världsmarknaden. Den goda konjunkturen gjorde det möjligt att i augusti 2000 fullständigt tömma de offentliga lagren av skummjörkspulver. Vad beträffar smör har få interventioner gjorts under året, och man förväntar en kvantitet på omkring 50 000 ton.
415. Gemenskapens interna priser för mjörkprodukter 1999 utvecklades olika, särskilt under början av året. Genomsnittspriset för smör låg först på 99,2 % av interventionspriset, men sjönk sedan ända till slutet av maj (91,3 %) för att därefter stabiliseras på denna nivå fram till augusti, då priserna på nytt började stiga och året slutade på 94,5 %. Priset på skummjörkspulver var under första halvåret så gott som oförändrat och låg nära interventionspriset men ökade sedan för att uppnå 106 % av interventionspriset vid årets slut. Sedan dess har ökningen fortsatt för de två interventionsprodukterna.

416. Exportbidragen för mjölkpulver har minskats kraftigt vid flera tillfällen, särskilt under sommaren. Detta har sin grund i den bristande tillgången under året, särskilt vad beträffar skummjörkspulver, och den stora externa efterfrågan, vilket fått priset på världsmarknaden att stiga kraftigt: från 1 400 dollar per ton till 2 100 dollar per ton. Därmed överträffades priset för standardmjörkspulver, som ligger på 1 900 dollar per ton.
417. Europeiska unionens export av mjörkprodukter ökade under 1999 med 5,8 %, dvs. 620 000 ton mjörkekvivalent. Detta är förenligt med återtagandet av exportlicenser som inte utnyttjats under de föregående åren enligt de avtal som slutits inom ramen för Uruguayrundan och GATT. Sannolikt kommer en volym i samma storleksordning som 1998 att exporteras år 2000. Importen 1999 minskade till tre miljoner ton (inbegripet kasein och färska produkter). Även för innevarande år visar prognoserna på en svag minskning av importen.

3.4.2. Nörköt

3.4.2.1. Genomförande av reformen för nörköttssektorn

418. I avsikt att förbereda sektorn för de utmaningar som väntar efter år 2000, har den gemensamma organisationen av marknaden för nörköt ändrats avsevärt genom rådets möte i maj 1999 (förordning (EEG) nr 1254/1999¹⁰⁰).
419. Kommissionen har fastställt tillämpningsföreskrifter när det gäller bidragstermen (förordning (EG) nr 2342/1999¹⁰¹), systemen för offentliga interventionsuppköp (förordning (EG) nr 562/2000¹⁰²) och stöd till privat lagring (förordning (EG) nr 907/2000¹⁰³).

3.4.2.2. Märkning av nörköt

420. Rådets förordning (EG) nr 820/97¹⁰⁴ införde ett system för frivillig märkning av nörköt inom EU. Märkningen skulle vara frivillig såvida en medlemsstat inte önskade införa ett nationellt system för obligatorisk märkning för inhemskt producerat nörköt, vilket Frankrike, Belgien, Finland och, nyligen, Danmark gjorde. Tredje land kunde överlämna frivilliga underrättelser till kommissionen om uppgifter de kunde visa vara riktiga.
421. Den 13 oktober 1999 antog kommissionen formellt en rapport¹⁰⁵ och lade fram två förslag¹⁰⁶, i vilka tidsramen för obligatorisk märkning av nörköt i gemenskapen fastställdes. Båda förslagen baserades på artikel 152 (folkhälsa) i Amsterdamfördraget, vilket innebär att förordningen skulle antas genom medbeslutandeförfarande mellan Europaparlamentet och rådet.

¹⁰⁰ EGT L 160, 26.6.1999, s. 21.

¹⁰¹ EGT L 281, 4.11.1999, s. 30.

¹⁰² EGT L 68, 16.3.2000, s. 22.

¹⁰³ EGT L 105, 3.5.2000, s. 6.

¹⁰⁴ EGT L 117, 7.5.1997, s. 1, införlivad genom kommissionens förordning (EG) nr 1141/97 (EGT L 165, 21.6.1997, s. 7.).

¹⁰⁵ KOM(1999) 486 slutlig, 13.10.1999.

¹⁰⁶ KOM(1999) 487 slutlig, 13.10.1999.

422. Syftet med den föreslagna förordningen var att ersätta rådets förordning (EG) nr 820/97 och att fastställa de allmänna bestämmelserna för ett system med obligatorisk märkning i två steg. I den första etappen, med omedelbart ikraftträdande, infördes bestämmelser om obligatorisk märkning med lättfattliga uppgifter om
- spårbarhetskod för slaktdjuret samt för platsen för slakt och styckning av kroppen, med godkännandenummer för företaget i fråga,
 - nötköttets kvalitet (dvs. den djurkategori som nötköttet härrör från, slaktdatum och ideala mörningstid).
423. Kommissionen föreslog vidare att märkningen av nötkött från den 1 januari 2003 också måste innehålla detaljerad information om djurets födelseort och uppfödningssort (dvs. fullständiga uppgifter om djurets ursprung, vilket ger staten möjlighet att välja mellan att antingen uppge den berörda medlemsstatens namn eller "Ursprung: EG"). Vidare föreslogs ett förenklat förfarande för malet kött samt för nötkött som importerats från tredje land.
424. Sedan i början av år 2000 har förslaget om obligatorisk märkning av nötkött diskuterats i enlighet med medbeslutandeförfarandet. Parlamentet antog ändringar till kommissionens förslag vid den första behandlingen i plenum den 12 april 2000¹⁰⁷. Den 17 maj 2000 framlade kommissionen ett ändrat förslag¹⁰⁸, som godkändes vid plenarsessionen, vilket tog hänsyn till dessa ändringar.
425. Rådet antog sin första gemensamma ståndpunkt den 6 juni 2000¹⁰⁹ och kommissionen publicerade ett meddelande om den gemensamma ståndpunkten den 8 juni 2000¹¹⁰, som stödde rådets uppfattning. Parlamentet fortsatte den 6 juli 2000 med en andra behandling¹¹¹, vid vilken rådets gemensamma ståndpunkt antogs med två väsentliga ändringar vilka berör angivandet av ursprung för malet kött och borttagandet av uppgiften om den djurkategori som nötköttet kommer från.
426. På grund av den snäva tidsfristen för antagandet av förordningen kunde rådet (jordbruk) vid dess möte den 17 juli 2000 snabbt komma till en enhällig ståndpunkt till stöd för parlamentets ändringar. Följaktligen antogs Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1760/2000¹¹² som ersatte förordning (EG) nr 820/97 med ett system för obligatorisk ursprungsmärkning av nötkött. Systemet med frivillig märkning fortsätter att gälla för samtliga angivelser utom ursprungsangivelser.
427. De viktigaste elementen i den nya förordningen är de följande:
- Från och med den 1 september 2000 skall märkningen omfatta ett referensnummer som garanterar sambandet mellan köttstycket och djuret eller djuren i fråga, orden "slaktat i (namn på medlemsstat eller tredje land) (godkännandenummer)" och orden "styckat i : (namn på medlemsstat eller tredje land) (godkännandenummer)".

¹⁰⁷ Medbeslutandeförfarande 1999/0204(COD). Föredragande: M. Papayannakis), Dokument A5-0088/2000.

¹⁰⁸ KOM(2000) 301 slutlig.

¹⁰⁹ Dokument 8251/00 Rev 1, 6.6.2000.

¹¹⁰ SEK(2000) 956 slutlig, 8.6.2000.

¹¹¹ Dokument A5-0193/2000, 6.7.2000.

¹¹² EGT L 204, 11.8.2000, s. 1.

- Från och med den 1 januari 2002 skall märkningen också ange i vilket medlemsland eller tredje land djuret är fött, samtliga medlemsländer eller tredje länder där djuret götts samt det medlemsland eller tredje land där djuret slaktats.
- I de fall då nötköttet kommer från djur som fötts, hållits och slaktats i samma medlemsstat eller tredje land godtas angivelsen "Ursprung: (namn på medlemsstat eller tredje land)".
- Till och med den 31 december 2001 får medlemsstater fortsätta att besluta att ytterligare uppgifter skall anges på etiketterna, när det gäller kött från djur som fötts, hållits och slaktats i samma medlemsstat, förutsatt att tillräckliga uppgifter finns tillgängliga i systemet för identifiering och registrering av nötkreatur.
- De särskilda bestämmelserna för malet kött, som beskrivs ovan, kommer att förstärkas med ursprungsangivelser från och med den 1 januari 2002.
- Undantag för tredje land. Artikel 15 i den nya förordningen fastställer förenklade märkningsförfaranden för nötkött som importerats från tredje land, som inte klarar av att uppfylla det obligatoriska EU-systemet. I sådana fall skall nötköttet märkas med "Ursprung: Tredje land" och "Slaktat i: (namnet på tredje land)".

428. Kommissionen antog också förordning (EG) nr 1825/2000¹¹³, i vilken genomförandebestämmelser fastställs för den nya grundförordningen. Huvudpunkterna är följande:

- Storleken på en homogen djurgrupp, från vilken en stor mängd nötkött kommer, får inte vara större än produktionen under en dag i en bearbetningsanläggning för nötkött.
- I överensstämmelse med grundförordningen anges noga hur aktörer får, utöver de grundläggande märkningsbestämmelserna som fastställts i grundförordningen, märka malet kött på exakt samma sätt som omalet nötkött om de så önskar.
- Den fortsatta giltigheten av frivilliga uppgifter som godkänts i enlighet med den tidigare förordningen.

3.4.2.3. Världsmarknaden 1999

429. Enligt uppgifter från FAO och Eurostat ökade världsproduktionen av nötkött, uppskattad till 55,9 miljoner ton, med omkring 1 % under 1999 jämfört med 1998. Nötköttsproduktionen svarar fortfarande för något mer än en fjärdedel av den totala köttproduktionen.
430. Europeiska gemenskapens nötköttsproduktion uppgick 1999 till 7,681 miljoner ton, vilket innebar en måttlig ökning med 0,5 % jämfört med 1998. För närvarande står gemenskapen endast för 13,8 % av världsproduktionen.

¹¹³ EGT L 216, 26.8.2000, s. 8.

431. Tillgången på nötkött har ökat i Nordamerika, Brasilien, Argentina och i vissa producentländer i Asien, särskilt Kina och Indien.
432. Förenta staterna är fortfarande den största producenten i världen med en marknadsandel på 21,6 %. Produktionen gick där upp med 2 % till följd av en ökad slakt på vuxna djur liksom ökade slaktvikter, vilket gynnades av mycket låga priser på djurfoder.
433. Produktionsuppgången i Brasilien beror sannolikt på devalveringen av den brasilianska realen, som ledde till att den internationella efterfrågan ökade. I Argentina har utbudet på slaktdjur ökat, efter de mycket låga nivåerna 1998, till följd av problemen med mul- och klövsjuka.

Produktion av nötkött

(1 000-tal ton slaktkroppsvikt)

Land	1996	1997	1998	1999	Förändring i procent	
					1998/97	1999/98
Argentina	2 694	2 705	2 656	2 850	-1,81 %	7,30 %
Australien	1 745	1 816	1 955	2 009	7,65 %	2,76 %
Brasilien	6 187	5 922	5 794	6 182	-2,16 %	6,70 %
Kina	3 311	4 104	4 474	4 674	9,02 %	4,47 %
Förenta staterna	11 749	11 714	11 803	12 050	0,76 %	2,09 %
Indien	1 370	1 378	1 401	1 421	1,67 %	1,43 %
Japan	555	530	529	515	-0,19 %	-2,65 %
Ryska federationen	2 630	2 394	2 247	2 229	-6,14 %	-0,80 %
EU	7 950	7 888	7 646	7 681	-3,07 %	0,46 %
Mexiko	1 330	1 340	1 380	1 390	2,99 %	0,72 %
Världen	54 535	55 169	55 316	55 867	0,27 %	1,00 %

Källor: FAO och Eurostat

434. Nötkreaturbesättningen i världen ökade något under 1999. Detta inträffade främst i Kina, där antalet kobesättningar ständigt ökar, och i Indien, där efterfrågan på nötköttsprodukter ökat. Negativa tendenser finns i Ryssland, där kreaturstocken konstant minskar till följd av ständiga problem på livsmedelsmarknaden, och i Australien där torkan 1998 tvingade fram en ökad slakt.
435. Vad beträffar handelsförbindelser har exportvolymen ökat med 6 %. Denna utveckling beror på ett ökat livsmedelsbistånd till Ryssland från Förenta staterna och Europeiska unionen, och på en ökning med 40 % av exporten från Brasilien - som gynnas av devalveringen av realen och av en produktionsökning. Australien är nu världens största exportör till följd av att produktionen ökat och den australiska dollarn devalverats, vilket förbättrat landets konkurrenskraft internationellt. Nya Zeeland har lidit skada av konkurrensen och fått se exporten minska. På motsvarande sätt har Uruguay fått utstå hård konkurrens på Mercosur-marknaden.
436. Världsimporten har ökat med omkring 5 % beroende på livsmedelsbiståndet till Ryssland och på att Sydkoreas import ökat kraftigt till följd av landets återhämtning efter den ekonomiska krisen. Även importen till Förenta staterna har ökat något, med ökande import från Kanada och Sydamerika. Japans import har minskat med 5 % till följd av de höga priserna i leverantörländerna.

437. Konsumtionen av nötkött har ökat i de områden där produktionen ökat och i regioner som haft ett gynnsamt ekonomiskt klimat. I Förenta staterna ökade den redan höga konsumtionen per invånare med 1,7 % vilket är ett uttryck för dessa båda faktorer. Även Argentina har ökat konsumtionen till följd av en ökad produktion och låga priser.
438. I Ryssland har konsumtionen minskat, eftersom den minskade produktionen inte helt kompensades av ökad import, liksom i Australien och Nya Zeeland. Dessa länder har haft lägre produktionssiffror beroende på en ogynnsam relation mellan priset på nötkött och priset på gris- och fjäderfäkött, vilket skapat goda förutsättningar för export.
439. Världsmarknadspriset på nötkött har förbättrats något under 1999. I allmänhet var prisnivåerna högre i Förenta staterna än 1998, liksom i Australien till följd av den svaga australiska dollarn och i Brasilien beroende på det begränsade utbudet av nötkreatur och den på grund av torkan uppskjutna slakten.

3.4.2.4. Gemenskapsmarknaden

440. Gemenskapsmarknaden för nötkött fortsatte att återhämta sig efter BSE-krisen (bovin spongiform encefalopati) 1996, ända till det fjärde kvartalet 2000. I oktober 2000 inträffade en ny kris till följd av att en BSE-smittad ko, avsedd för den franska livsmedelsmarknaden, upptäcktes samtidigt med andra fall av BSE i ett flertal medlemsländer som tidigare undslupit sjukdomen. Detta ledde till kraftiga konsumtionsras och andra konsekvenser för hela branschen. Trots att produktionen bromsades av sanitära åtgärder och att tak sattes för de bidrag som infördes under krisen 1996, låg den ändå kvar på ungefär samma nivå under 1999 (med en svag ökning på 0,5 % år 1999 respektive 0,9 % år 2000) ända till oktober 2000. Detta tyder på att produktionscykelns lägsta punkt uppnåddes 1999 och att man nu måste vänta på att trenden ska vända uppåt igen, med ökad produktion och lägre priser under de följande åren.
441. En förklaring till denna situation är att man fortsatte att betala ut bearbetningsbidraget för unga kalvar under 1999 - ända till juli i Förenade kungariket och ända till slutet av året i Frankrike, Portugal och Irland. Detta innebar att omkring 500 000 djur undantogs från köttproduktionen, vilka annars skulle ha nått marknaden företrädesvis under år 2000. Slakten på nötkreatur över 30 månader och den selektiva slakten i Förenade kungariket uppgick år 2000 till omkring 1 000 000 djur (samma antal som 1999).
442. I gemenskapen minskade nötkreaturbesättningen något under 1999 med 0,3 %. Mjölkbesättningarna (som motsvarar två tredjedelar av det totala antalet kor) minskade med 1,5 % och am- och dikobesättningarna ökade med 1,8 %. För år 2000 förväntas samma utveckling. Minskningen av mjölkbesättningarna beror sannolikt på att mjölkavkastningen per ko ökat och på att kvotsystemet fått en striktare tillämpning. Samtidigt måste ökningen av am- och dikobesättningarna ses i ljuset av de förväntningar som producenterna har på en ökning av bidragsbeloppen i enlighet med Agenda 2000.
443. År 1999 utmärks av en återhämtning av gemenskapsexporten. Exportuppgången med 25 % (960 000 ton) är en följd av det fortsatta livsmedelsbiståndet till Ryssland, tillgången på kött till låga priser som kommer från utförsäljningen av interventionslagren, de måttliga marknadspriserna och en ökad export till

Mellanöstern och Nordafrika. För år 2000 förväntades en exportnedgång med omkring 35 % (630 000 ton) vilket ledde till att prisläget på den inre marknaden under tre fjärdedelar av året var alltför högt, och under årets sista kvartal fick BSE-krisen den externa efterfrågan att rasa.

444. Importen återhämtade sig under 1999 och uppgick till 430 000 ton, vilket är en ökning med 10 % jämfört med 1998. Ökningen beror på att konsumtionen ökat liksom utbudet från Sydamerika, särskilt Brasilien, Argentina och Uruguay som är våra största leverantörer. En volym i samma storleksordning förutspås för år 2000.
445. Köttkonsumtionen fortsätter att återhämta sig (mer än 3 % under 1999 jämfört med 1998) och uppgår till mer än 20 kg per invånare och år. Detta visar på ett återvunnet förtroende från konsumenterna som stärkts av de vidtagna åtgärderna för märkning och marknadsföring. Fram till oktober 2000 hade konsumtionen återgått till nivån före BSE trots de låga priserna på griskött. Därefter föll konsumtionen kraftigt vilket ledde till en förutsägbar minskning på 5 % för hela året.
446. Marknadspriset för produktion av vuxna nötkreatur, som fallit med i storleksordningen 5 % under det fjärde kvartalet 1998 till följd av den ryska krisen och dioxinkrisen som drabbade fjäderfä- och griskött, hämtade sig efter hand under 1999 och nådde en något högre genomsnittsnivå än 1997 men något lägre än 1998. År 2000 betalades rekordpriser (som under en stor del av året översteg prisläget som rådde före BSE-krisen) ända tills den nya krisen drabbade på nytt. Till följd av krisen har priserna efter hand rasat i flertalet medlemsländer och i synnerhet de i mellersta och södra Europa.
447. Det mest anmärkningsvärda detta år har alltså varit den goda marknadsutvecklingen ända till oktober 2000 då interventionslagren, som ackumulerats under den föregående BSE-krisen, fullständigt tömdes. Omkring 55 % av detta nötkött såldes på den inre marknaden och resterande parti exporterades (varav en stor del som livsmedelsbistånd). Under det fjärde kvartalet 2000 uppstod en ny kris, vars följder ännu inte kan överblickas.
448. Sammanfattningsvis hade man år 2000 nått nära nog balans på nötköttsmarknaden, men de nyligen inträffade händelserna som har att göra med BSE har i hög grad bringat marknaden ur balans. Detta har gjort det nödvändigt att använda samtliga till buds stående marknadsinstrument (privat lagring, offentliga ingripanden, exportstöd, nötköttsbidrag) och att vidta nya åtgärder: krav på att testa samtliga nötkreatur över 30 månader som är avsedda som livsmedel samt ett system för uppköp av vuxna djur för destruktion av köttet i syfte att erbjuda avsättningsmöjligheter för de djur som producenterna vill sälja, men som inte kan användas som livsmedel på grund av bristande testningskapacitet.

3.4.3. *Får- och getkött*

449. Efter Kina är Europeiska unionen världens näst största producent av får- och getkött¹¹⁴ och följs av Indien, Australien, Nya Zeeland, Turkiet, Saudiarabien och Ryska federationen.

¹¹⁴ Kina förväntas producera omkring 2,5 miljoner ton år 2000, enligt FAO. För Förenta staterna förväntas en måttlig siffra på 0.097 miljoner ton .

450. Nya Zeeland är världens största exportör (mer än hälften av världens export) medan Australien är den näst största. Importen är betydande till EU (mer än hälften av världens import), Saudiarabien, Förenta staterna, Sydafrika och Japan. Europeiska unionen är också världens näst största konsument efter Kina.
451. På den europeiska marknaden har produktionen varit i det närmaste stabil men med en trend under senare år mot en något minskad produktion. Den interna bruttoprodukten väntas uppgå till 1 146 000 ton slaktkroppsekvivalent år 2000. Bland de stora producenterna inom EU är Frankrike det land som visat på produktionsminskningar upprepade gånger år efter år. Frankrike är fortfarande den största importören inom gemenskapen, främst från Förenade kungariket.
452. Den europeiska marknaden importerar en kvantitet som motsvarar nästan en femtedel av behovet. Den största leverantören är Nya Zeeland, i stor utsträckning genom Förenade kungariket, även om man kan se en utveckling mot en diversifiering till flera medlemsstater.
453. Priserna låg på mycket goda nivåer under större delen av 1996 och 1997. Priskurvan för 1998 framstår som en spegelbild av prisutvecklingen under tidigare år: höga priser kring mitten av året och mycket låga priser under de fyra första och de fyra sista månaderna av året. År 1999 inleddes med mycket låga prisnivåer som återhämtade sig kring påsken och låg på en stabil nivå under hela våren. Dock rasade priserna i Förenade kungariket och Irland under sommaren till följd av ett stort utbud. Under hösten var priserna låga och i oktober infördes stöd för privat lagring för Förenade kungariket, Irland och Finland. Året slutade med relativt goda prisnivåer till följd av bristande tillgång och höga priser i Spanien.
454. Under år 2000 har priserna återhämtat sig väsentligt. Det europeiska genomsnittet har också stimulerats genom det i förhållande till euron starka brittiska pundet, vilket inverkat på beräkningen av bidraget genom att minska dess uppskattade värde. Marknaden för fårkött har nått en relativt stabil situation för flertalet medlemsstater och för EU som helhet. Flertalet av de anledningar till oro som fanns för ett år sedan har försvunnit från scenen: a) efterfrågenivåerna är hyggliga, b) priserna på hudar har stigit, c) utbudsnivåerna är måttliga eller minskande, d) vissa ansträngningar som gjorts för att förbättra kvaliteten på lammkött har haft positiv effekt, e) konkurrensen från annat, billigt kött har minskat.
455. Importen till gemenskapen genomförs främst inom ramen för tullfria kvoter fastställda av Världshandelsorganisationen eller kvoter med nedsatt tull i kombination med tilläggskvantiteter inom ramen för Europaavtalen. Av marknadsförvaltningskäl fastställs kvoterna per kalenderår. Den ökande andelen kylt kött som Nya Zeeland släpper ut på marknaden oroar vissa medlemsstater. Nya Zeeland är den överlägset största leverantören till Europeiska unionen och exporterar en kvantitet som ligger nära den tullfria kvoten på 226 700 ton. Australien är, med knappt 19 000 ton, den näst största exportören till Europeiska unionen. Kandidatländerna i Centraleuropa (särskilt Ungern) och Uruguay exporterar kvantiteter under 10 000 ton.
456. Bidraget för tackor för regleringsåret 1999 uppgick till 21,7 euro per tacka, vilket beräknas genom att skillnaden mellan baspriset för fårkött (468,785 euro/100 kg) och marknadspriset (330,616 euro/100 kg) multipliceras med en teknisk koefficient

(0,1569). Uppfödare i mindre gynnade områden erhöll ett tilläggsbidrag, avsett att främja landsbygdssamhällen (kallat "landsbygdsbidrag").

3.4.4. Griskött

457. Under 1999 ökade världsproduktionen av griskött något med 0,4 % och uppgick till totalt 88,4 miljoner ton (källa: FAO). Kina är fortfarande världens största producent med 39,9 miljoner ton, vilket är en ökning med 1,5 % jämfört med föregående år. Europeiska unionen förblev tvåa i världen med en årsproduktion på 18,0 miljoner ton, vilket var 2,2 % mer än 1998. De sedan sommaren 1998 bestående låga marknadspriserna fick produktionsperioden att vända nedåt under andra halvåret 1999, och under år 2000 förväntas produktionen minska ytterligare till omkring 17,6 miljoner ton (en minskning med -2,3 %). Världens tredje största producent av griskött år 1999 var USA med 8,8 miljoner ton (+1,9 %).
458. När produktionen minskade under andra halvåret 1999, började marknadspriset på griskött inom EU att återhämta sig. På grund av de mycket låga priserna i början på 1999 förblev emellertid genomsnittspriset mycket lågt (112 euro/100 kg) och bönderna gjorde stora förluster. Under år 2000 har marknadspriserna förbättrats ytterligare (i genomsnitt 141 euro/100 kg) och det blev ett år då bönderna återigen kunde få kompensation för de två föregående årens förluster. Under den period då produktionen var störst (och priserna lägst) vidtog kommissionen en rad åtgärder för att försöka förbättra marknadssituationen, huvudsakligen i form av exportbidrag och stöd till privat lagring. Exportbidrag för färska och frusna produkter kunde erhållas mellan maj 1998 och juli 2000, och mellan september 1998 och september 1999 kunde stöd till privat lagring erhållas. Sammanlagt har 428 000 ton griskött dragit nytta av stödsystemet. I juni 2000 fullbordade kommissionen förhandlingar om liberalisering av handeln med flertalet ansökarländer i Central- och Östeuropa (PECO) vilket innebar att exportbidrag och importtullar avskaffades mellan EU och dessa länder.
459. Under 1999 ökade konsumtionen av griskött per person med 2 % till 44,5 kg/år. Under år 2000 förväntas konsumtionen minska när produktionen minskar.
460. Den exporterade kvantiteten griskött från Europeiska unionen uppgick 1999 till 1,5 miljoner ton (slaktviktsekvivalent), vilket är en ökning med 25 % jämfört med 1998. Även importen ökade med 24 % till 63 000 ton 1999. Det viktigaste bestämmelselandet för export av griskött under 1999 var Ryssland med en årlig kvantitet på 591 000 ton (38 % av unionens export). Japan kom på andra plats med 258 000 ton, medan Hongkong och Kina var den tredje viktigaste destinationen med 134 000 ton. Andelen subventionerad export ökade under 1999, eftersom Europeiska kommissionen aktivt stödde exporten. Under 1999 erhöles exportbidrag för 50 % av exporten, jämfört med 35 % år 1998. Andelen subventionerad export kommer återigen att minska under 2000 då förpliktelseerna inom ramen för GATT är väsentligt striktare sedan juli 2000.

3.4.4.1. Viktigare händelser och politisk utveckling (Utjämningsfond för griskött)

461. I april 2000 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag för rådet om att ändra den gemensamma organisationen av marknaden för griskött (KOM(2000) 193 slutlig). Syftet med förslaget är att införa en utjämningsfond för griskött i sektorn för att hålla svinuppfödarens inkomst uppe när marknadspriserna är låga. Den föreslagna fonden skall möjliggöra att uppfödarnas inkomster stabiliseras genom ett system med

avgifter som tas ut under högkonjunktur och med utbetalningar i dåliga tider. För att det betydande ansvar som svinuppfödarna tilldelats inom ramen för den gemensamma organisationen av marknaden för griskött skall avspeglas i systemet, har bestämmelser införts för att detta skall finansieras av uppfödarna själva och omfatta mekanismer som ger dem kontrollen över produktionen av griskött. Förslaget diskuterades i rådet vid flera tillfällen och i november 2000 lade Europaparlamentet fram sitt yttrande. Emellertid lyckades jordbruksministrarna inte nå en överenskommelse om förslaget i december 2000.

3.4.5. Fjäderfäkött

462. Sedan 1991 har världsproduktionen av fjäderfäkött ökat i jämn men långsammare takt: 7 % per år mellan 1991 och 1995 samt 4,1 % per år mellan 1995 och 2000. Om man betraktar de viktigaste producentområdena ökar produktionen mer än genomsnittet i Kina (6,8 % per år mellan 1995 och 1999) och i Brasilien (6,2 % per år mellan 1995 och 1999). I Ryssland minskar produktionen (årlig förändringstakt, TAV: -7,1 %). I Östeuropa har produktionen åter börjat stiga sedan 1995.

Produktion av fjäderfäkött									
i miljoner ton									
	Förenta staterna	Brasilien	Kina	Japan	Ryssland	Ungern	EU-15	Övriga	Världs- produktion
1995	13 786	4 140	8 440	1 282	859	368	8 042	10 607	47 524
1996	14 522	4 144	9 630	1 249	705	365	8 358	11 456	50 429
1997	14 952	4 562	10 400	1 234	630	372	8 550	12 008	52 708
1998	15 128	4 600	10 700	1 221	640	400	8 740	12 049	53 478
1999	15 981	5 269	11 000	1 190	640	400	8 819	12 587	55 886
Marknads- andel 1999	28,6	9,4	19,7	2,1	1,1	0,7	15,8	22,5	100,0
2000	16 623	5 577	11 350	1 185	600	405	8 711	13 451	57 902
% TAV 1999/1995	3,8	6,2	6,8	-1,8	-7,1	2,1	2,3	4,4	4,1

1999: uppskattningar. 2000: prognoser.

Källor: Europeiska gemenskapen oktober 2000 och Förenta staternas jordbruksdepartement mars 2000.

463. Världsmarknaden har fortsatt att växa under 2000, bl.a. på grund av ökande behov i Ryssland, Kina och Japan. Förenta staterna förblev det största exportlandet under 1999 och 2000, vilket särskilt berodde på att man exporterade partier med lågt värde samt på olika marknadsföringsprogram. Ryssland är fortfarande det största importlandet men trots att landets produktion inte ökade under vare sig 1999 eller 2000, blev landet tvunget att kraftigt minska sin import.
464. Europeiska unionen såg sin produktion minska med 1,2 % år 2000. Gemenskapsexporten ökade kraftigt mellan 1996 och 1998. Ökningen fortsatte under 1999, men långsammare.
465. Marknadspriserna är åter i balans år 2000.

466. För fjäderfäkött beviljas inget stöd på den inre marknaden. De bestämmelser som reglerar handeln med tredje land har ändrats för att beakta WTO:s regler. Detta gäller i synnerhet export som berättigar till exportbidrag vilken begränsats till 30 000 ton per år (286 000 ton 2000/01). Denna begränsning har inneburit en starkare styrning av exportbidragen, både i fråga om mottagarländer och om produkter. Under 1999 utbetalades således exportbidrag för endast runt 31 % av gemenskapens export.
467. Importkvoter med sänkt tull (för sammanlagt 150 770 ton) tillämpas fortfarande inom ramen för associeringsavtalen med Polen, Ungern, Tjeckien, Slovakien, Rumänien, Bulgarien, de baltiska staterna och Slovenien. Dessa koncessioner har utsträckts inom ramen för "noll-nollfunktionen". Utöver dessa kvoter får 15 500 ton benfritt kycklingkött och 2 500 ton kalkonkött importeras tullfritt varje år. Därtill kommer ytterligare 11 900 ton som får importeras 2000/01 (juli till juni) inom ramen för minimitillträde till kvoter med sänkt tull samt 2 400 ton inom ramen för andra bilaterala avtal (Turkiet, Israel).

3.4.6. Ägg

468. Världsproduktionen ökade med 4,4 % (årlig förändringstakt, TAV) mellan 1991 och 1995. Ökningen fortsatte mellan 1995 och 1999: 4,1 %. Ökningen var genomsnittlig i Förenta staterna medan Europeiska unionen såg sin produktion minska med 0,4 % under 2000, varför Förenta staterna nu är den största producenten. Kina har haft en kraftig produktionsökning: 6,9 % mellan 1995 och 2000.

Äggproduktion									
i tusental ton									
	Förenta staterna	Mexiko	Öst- europa	Japan	Ryssland	Kina	EU-15	Övriga	Världs- produktion
1995	75	26	12	42	34	302	86	94	670
1996	77	26	14	43	32	313	84	98	685
1997	78	28	14	43	32	340	86	98	719
1998	80	30	14	42	33	363	88	95	745
1999	83	32	14	42	33	375	88	98	765
Marknads- andel 1999	10,8	4,2	1,8	5,5	4,2	49,1	11,5	12,8	100,0
2000	85	33	14	42	32	394	84	107	791
% TAV 1999/1995	3,2	6,6	3,9	-0,1	-1,3	6,9	-0,7	3,5	4,2

1999: uppskattningar. 2000: prognoser.

Källor: Europeiska gemenskapen oktober 2000 och Förenta staternas jordbruksdepartement mars 2000.

469. Efter att ha ökat sedan 1996 sjönk världshandeln 1999 och var mer eller mindre stabil under 2000. De viktigaste importländerna är fortfarande Japan (äggprodukter) och Hongkong (färska ägg). Gemenskapens exportvolym ökade år 1999 med 2,7 %. Enligt de första prognoserna kommer den att öka något med 1 % under 2000.
470. På gemenskapsmarknaden var antalet värphönor stabilt under 1999 men torde minska med 2,7 % under år 2000. Priserna som var låga ända till början av år 2000

har sedan dess återhämtat sig. Sedan påsken 2000 är priserna högre än det fleråriga genomsnittet.

471. Den gemensamma organisationen av marknaden liknar den gemensamma organisationen av marknaden för fjäderfäkött.
472. Vad beträffar handeln har WTO satt den övre gränsen för den volym som omfattas av exportbidrag till 98 800 ton (färskäggsekvivalent under 2000/01). Sedan sommaren 1995 har exportvolymen legat under den gräns som överenskommits inom ramen för WTO.
473. Associeringsavtalen med Polen, Ungern, Tjeckien, Slovakien och Bulgarien innebär en sänkning med 80 % av tullarna för vissa äggprodukter. Inom ramen för ordningen med minimitillträde har kvoter med sänkt importtull öppnats för en årlig volym på 157 500 ton under 2000/01 fördelade på tre produktgrupper, varav endast kvoterna för äggprodukter och äggalbumin utnyttjas.
474. Den 19 december antog rådet kommissionens förslag¹¹⁵ som ändrar förordning (EEG) nr 1907/90 av den 26 juni 1990¹¹⁶ om vissa handelsnormer för ägg som syftar till att göra märkning av ägg och äggförpackningar obligatorisk. Märkningen ska ange uppfödningssätt och förenkla kategoriseringen av ägg genom att de nuvarande kategorierna B och C slås samman.

3.4.7. *Honung*

475. Världsproduktionen av honung låg stadigt kvar kring 1,17 miljoner ton under 1999. Världsmarknadspriserna sjönk jämfört med föregående år (-14 %).
476. Europeiska unionens självförsörjningsgrad var 47,4 % under regleringsåret 1998/99, vilket är något mindre än föregående regleringsår. Detta beror på att produktionen minskat och importen ökat. Konsumtionen är oförändrad med 0,7 kg per person och år.
477. I enlighet med rådets förordning (EG) nr 1221/97 om allmänna tillämpningsregler för åtgärder som syftar till att förbättra villkoren för produktion och saluföring av honung, har kommissionen antagit beslut om godkännande av de nationella programmen för det fjärde året (produktionsåret 2001). Kommissionen lade i början på år 2001 fram en rapport om tillämpningen av denna förordning inför rådet och parlamentet.

¹¹⁵ KOM(2000) 522.

¹¹⁶ EGT L 173, 6.7.1990, s. 5.

¹¹⁷ EGT L 173, 1.7.1997, s. 1.

4. DET AGROMONETÄRA SYSTEMET

4.1. Utvecklingen under 2000

478. De agromonetära åtgärder som vidtogs under 2000 begränsade sig till genomförandet av rådets förordning (EG) nr 2799/98 om att fastställa ett agromonetärt system för euron¹¹⁸, som innebar att agromonetär ersättning fastställdes för sänkning av vissa belopp i nationell valuta i Danmark, Sverige och Förenade kungariket till följd av värdeökningen av dessa valutor.
479. I förordning (EG) nr 801/2000 av den 17 april 2000 fastställs maximibeloppet för kompensationsbidrag enligt gällande växelkurser för danska kronan, svenska kronan och pund sterling för sektorerna för får- och nötkött och strukturåtgärder¹¹⁹. Sänkningarna var 1,3 %, 9,3 % respektive 11,9 % och de sammanlagda maximibeloppen var 0,075, 19,8 respektive 172 miljoner euro, varav 50 % finansierades av Europeiska unionen. Den märkbara revalvering av pund sterling som ägde rum 1999 (4,221 % minskat med tröskelvärdet 2,6, dvs. 1,621%) ledde till att agromonetär kompensation på 55,21 miljoner euro fastställdes, varav 50 % finansierades av Europeiska unionen på villkor att medlemsstaten bidrog med samma belopp (förordning (EG) nr 802/2000¹²⁰).
480. Kompensationsbidrag för Sverige och Förenade kungariket enligt gällande kurser för jordbruksgrödor fastställdes i förordning (EG) nr 1612/2000¹²¹. Sänkningen var 6,23 respektive 3,39 %. Det sammanlagda maximibeloppet för stöd var 24,17 respektive 54,42 miljoner euro, varav hälften finansierades av Europeiska unionen. I gengäld sänktes beloppet för den andra delbetalningen av kompensationsbidraget för jordbruksgrödor, som fastställdes enligt den omräkningskurs som gällde den 1 juli 1999, genom förordning (EG) 1611/2000¹²² på grund av värdeminskningen av den danska kronan. Det sammanlagda beloppet slutade på 15,06 miljoner euro i stället för 17,59 miljoner euro.
481. I förordning (EG) nr 2293/2000¹²³ fastställs maximibeloppet för kompensationsbidrag enligt gällande växelkurser för svenska kronan och pund sterling för lin och hampa. Sänkningen var 3,99 respektive 5,38 % och de sammanlagda maximibeloppen var 0,03 respektive 0,75 miljoner euro, varav 50 % finansierades av Europeiska unionen.

¹¹⁸ EGT L 349, 24.12.1998, s. 1.

¹¹⁹ EGT L 96, 18.4.2000, s. 34.

¹²⁰ EGT L 96, 18.4.2000, s. 36.

¹²¹ EGT L 185, 25.7.2000, s. 36.

¹²² EGT L 185, 25.7.2000, s. 34.

¹²³ EGT L 262, 17.10.2000, s. 12.

5. UTVECKLING AV LANDSBYGDEN 2000

482. Planerna för utveckling av landsbygden lades fram för godkännande av kommissionen under de sista månaderna 1999 och början av 2000, i stort sett inom den tidsfrist som anges i rådets förordning (EG) nr 1257/1999¹²⁴. Totalt 69 planer lades fram. Flertalet av dessa antogs av kommissionen under 2000.
483. För mål 1- och mål 2-regionerna, där åtgärder för utveckling av landsbygden omfattas av strukturfondernas programplanering, antogs gemenskapens stödramar (EGSR) och flertalet samlade programdokument (SPD) (i enlighet med rådets förordning (EG) nr 1260/1999¹²⁵). Som en utveckling av EGSR antogs ett stort antal av de operativa programmen (OP) under 2000. Sammanlagt lades cirka 100 programplaneringsdokument för mål 1- och mål 2-områdena fram.
484. Kommissionens riktlinjer för gemenskapens initiativ Leader+ antogs i maj 2000 och medlemsstaterna lade fram sina program för godkännande av kommissionen under andra halvåret. Totalt lades cirka 70 program fram.

5.1. Belgien

5.1.1. Antagande av nya program

485. Belgiens övergripande program för utveckling av landsbygden syftar till att göra det lättare att bruka jordbruksarealer med ökad användning av miljövänliga produktionsmetoder och med syftet att bevara landskapet och den biologiska mångfalden. Särskilt skall ekologiskt jordbruk uppmuntras och demonstrationsprojekt och system inrättas för driftstöd till företag. Programmets totala offentliga kostnad är 156,68 miljoner euro, varav Europeiska kommissionen bidrar med 72,31 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ). Detta federala program omfattar samtliga landsbygdsområden i landet, dock inte den del av åtgärderna för utveckling av landsbygden som medfinansieras av EUGFJ:s utvecklingssektion i regionen Hainaut, som omfattas av ett övergångsstöd inom ramen för strukturfondernas mål 1. Programmet kompletterar de regionala (flamländska och vallonska) planerna för utveckling av landsbygden.

5.1.1.1. Flandern

486. Flanderns program för utveckling av landsbygden syftar till att främja jordbruks- och landsbygdsverksamheternas mångfald liksom produktkvaliteten och att stimulera sysselsättningen genom att stödja landsbygdens många olika roller med hjälp av en integrerad politik inriktad på hållbar utveckling och genom att främja skyddet för miljön, landskapet och djurens välbefinnande. Programmets totala offentliga kostnad är 537,388 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 204,123 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

¹²⁴ EGT L 160, 26.6.1999. s. 80.

¹²⁵ EGT L 161, 26.6.1999. s. 1.

5.1.1.2. Vallonien

487. Valloniens program för utveckling av landsbygden har som allmänt mål att skapa goda möjligheter att bedriva hållbart jordbruk i regionen, genom att stimulera regionens ansträngningar att öka sitt mervärde, stärka regionens yrkesmässiga och sociala attraktionskraft och ge den möjligheter att uppfylla allmänhetens krav i fråga om miljö och livsmedelskvalitet. Programmets totala offentliga kostnad är 227,3270 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 83,7581 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.1.2. Utvärdering av tidigare program

5.1.2.1. Federala Belgien

488. Systemet för stöd till förtidspensionering inom jordbrukssektorn är ineffektivt. Utvärderingen har visat att en förlängning av den här typen av åtgärd skulle få bättre effekt om den inriktades på intensiv djuruppfödning. Uppgifterna tyder på en mycket begränsad framgång för åtgärden.
489. Frivilliga åtgärder för att förbättra och skydda naturen har införts de senaste åren. Sedan 1995 har flera program för miljöåtgärder inom jordbruket inrättats (demonstrationsprojekt, förvaltningsavtal etc.), särskilt åtgärder för ekologiskt jordbruk och integrerade produktionsmetoder som är skonsammare mot miljön (mindre bekämpningsmedel och gödsel). Dessutom finns ett stöd för integrerad odling av kärnfrukter (äpplen och päron).
490. Hektarstödet för användning av ekologiska odlingsmetoder i Belgien har varit relativt framgångsrikt under programplaneringsperioden 1994–1999 (beräknat antal stödmottagare: 175, faktiskt antal stödmottagare: 305, beräknad brukad jordbruksareal: 2 595 hektar, faktiskt brukad jordbruksareal 11 300 hektar). En förlängning (1999–2000) av stödsystemet godkändes under 1998.
491. Antalet anmälda jordbruksföretag steg från 168 stycken 1994 till 439 stycken 1998 och 586 stycken 1999 (+249 %). Antalet jordbruksföretag som beviljades stöd inom systemet steg från 95 stycken 1994 till 330 stycken 1998.
492. Hektarstödet för integrerade produktionsmetoder (prydnadsväxter) infördes som en ny åtgärd 1997. Resultatet blev mycket lyckat.
493. Demonstrationsprojekten har gjort det möjligt att visa producenterna hur miljövänliga jordbruksmetoder kan användas i praktiken och vilka följderna blir.

5.1.2.2. Bryssel

494. Endast rådets förordning (EG) nr 951/97 av den 20 maj 1997¹²⁶ om förbättring av villkoren för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter genomfördes under den föregående programplaneringsperioden. Sex projekt har finansierats (1,110 miljoner euro) inom sektorerna för kött och prydnadsväxter, och de har genomförts på ett tillfredsställande sätt.

¹²⁶

EGT L 142, 2.6.1997, s. 22.

5.1.2.3. Flandern

495. Kontinuiteten i jordbruksföretag och ett oavbrutet stöd har kunnat säkras genom ett gott investeringsklimat. Nödvändiga strukturanpassningar har kunnat genomföras på ett ekonomiskt och socialt ansvarsfullt sätt under perioden 1994–1999.
- 1 934 investeringsprojekt syftande till att minska produktionskostnaderna (arbeten för att effektivisera jordbruksföretagen) har beviljats stöd.
 - 4 594 investeringsprojekt med det socioekonomiska målet att förbättra levnads- och arbetsförhållandena har beviljats stöd.
 - Relativt få företagslikvidationer har anmälts till den flamländska investeringsfonden (Fonds Flamand d’Investissements, VLIF) (117 stycken under 1994–1999).
 - 2 822 investeringar i syfte att höja kvaliteten och genomföra omställningar har genomförts.
 - 9 666 effektiviseringsprogram har godkänts.
496. När det gäller stöd till unga jordbrukare har 1 947 stycken beviljats nyetableringsstöd.
497. Sammanlagt 181 842 timmar har lagts ned på utbildning. 90 % av projekten för miljövänligt jordbruk, som genomförts helt eller delvis, visar att en förbättring av konkurrenskraften skett inom sektorn genom anpassade kvalitetskrav, innovation och allmän förnyelse. Cirka 54 % av de totala investeringskostnaderna avser detta.

5.1.2.4. Vallonien

498. Diversifieringsåtgärderna i tidigare programplanering (mål 1 och mål 5b) omfattar olika strategier, t.ex. flera olika verksamheter, landsbygdsturism, utveckling av skogsbruket och främjande av animalieproduktion.
499. När det gäller stöden till investeringar och nyetablering av unga jordbrukare, som medfinansieras inom ramen för mål 5a, är dessa en förutsättning för ett hållbart jordbruk i Vallonien. Framgången beror dock i hög grad på hur stödet genomförs. Problemet med gamla åtaganden nämns ofta med hänvisning till jordbrukares ackumulerade skulder hos banker och kreditinstitut.
500. När det gäller bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter har förordning 951/97 tillämpats i hela Vallonien, dock med olika stödsatser i olika regioner. När det gäller bästa metoder mäts stödets framgång i kapital som visar insatsens genomförbarhet i Vallonien och framgången hos åtgärden för potatis och sättpotatis, som verkligen har banat vägen för en betydande diversifiering i Vallonien, särskilt i Hainaut.
501. Förhandsbedömningen har visat på ett viktigt problem, nämligen de genomförda åtgärdernas begränsade kvantitativa inverkan. Detta illustrerar hur svårt det är att finna privata investerare i Vallonien och hur stort behovet är av ett systematiskt och integrerat tillvägagångssätt i utvecklingsprogram.

502. På miljöområdet har genomförandet av miljöskyddsåtgärder inom ramen för mål 1 och mål 5b och förordning 951/97 varit mycket begränsat. Orsakerna är bland annat följande:

- Traditionellt betingad ovilja hos jordbrukare att införliva miljöhänsyn i sin verksamhet.
- Bristande genomslagskraft i den politiska kommunikation som måste åtfölja miljöskyddsåtgärder (dock inte när det gäller miljöåtgärder inom jordbruket).
- Utbredd brist på förståelse för miljöskyddsåtgärdernas syfte.
- Motsättningar mellan olika insatser med samma mål, vilket skapar förvirring hos målgrupper bland näringsidkare och allmänhet.

5.2. Danmark

5.2.1. Antagande av nya program

503. Danmarks program för utveckling av landsbygden syftar till att skapa rätt förutsättningar för hållbar utveckling genom att förbättra möjligheterna till sysselsättning på landsbygden, utveckla nya jordbruksprodukter och i högre grad förena miljökrav med en effektiv jordbruks- och skogsbrukssektor. Programmets totala kostnad är 944,5 miljoner euro, varav EU bidrar med 348,8 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ). Programmet omfattar hela Danmark. 31 mindre öar omfattas av åtgärder för mindre gynnade områden.

5.3. Tyskland

5.3.1. Antagande av nya program

5.3.1.1. Bakgrund och ramar för programplanering

504. Med tanke på landets federala struktur har flera regionala planer liksom allmänna ramar inrättats i Tyskland för att utveckla landsbygden. Tyskland är indelat i områden som omfattas respektive som inte omfattas av mål 1. Myndigheterna har därför lagt fram 17 planer för utveckling av landsbygden, varav en utgörs av de allmänna ramarna. För mål 1-området har en EGSR och sex operativa program lagts fram. I områden som inte omfattas av mål 1 presenteras åtgärder för utveckling av landsbygden i ett program som finansieras av garantisektionen vid EUGFJ. I mål 1-områden omfattas åtgärderna antingen av planen för utveckling av landsbygden, som endast avser fyra åtgärder finansierade av EUGFJ:s garantisektion: miljöåtgärder inom jordbruket, beskogning och kompensationsstöd, eller av det operativa programmet, t.ex. investeringar i jordbruksföretag. De tyska myndigheterna kommer dessutom att lägga fram 14 Leader+-program, varav ett är ett "nationellt nätverksprogram".

5.3.1.2. Programmens struktur och prioriteringar

505. Kommissionen godkände EGSR för strukturfonderna (2000–2006) den 19 juni 2000. EGSR omfattar regionala program och tre ämnesspecifika program. EUGFJ:s utvecklingssektion bidrar med 3 400 miljoner euro till EGSR.

506. Tysklands allmänna ramförordning för utveckling av landsbygden syftar till att höja jordbrukets och skogsbrukets konkurrenskraft, säkra sysselsättningen på landsbygden och skapa nya arbetstillfällen samt ytterligare öka skyddet för landsbygdens natur och miljö. För att säkra en hållbar utveckling bör stödåtgärderna utformas med hänsyn till landsbygdens ekologiska, ekonomiska och sociala förutsättningar. Samtidigt bidrar denna förordning i hög grad till att harmonisera federala och delstatliga stödåtgärder för jordbruket, säkra samtliga regioners deltagande i ovannämnda åtgärder, koncentrera och samordna medel från EU, tyska staten och delstaterna samt förbättra effektiviteten hos den offentliga resursanvändningen. I grunden är den allmänna ramförordningens åtgärder en del av delstaternas planer och de medfinansieras av EUGFJ. Ramplanen är således inte ett program för utveckling av landsbygden i enlighet med förordning (EG) nr 1257/1999, där det är möjligt att ansöka om medfinansiering från EUGFJ. Ramförordningen omfattar hela Förbundsrepubliken Tyskland. Den omfattar även åtgärder som medfinansieras av EUGFJ:s utvecklingssektion i strukturfondernas mål 1-områden.

5.3.1.2.1 Baden-Württemberg

507. Baden-Württembergs program för utveckling av landsbygden syftar till att modernisera jordbruket för att tillgodose konsumenternas efterfrågan. Syftet är även att diversifiera jordbruksföretagens inkomster och trygga deras långsiktiga lönsamhet, förbättra miljön genom avancerade jordbruksmetoder samt utveckla skogsbruket. Programmets totala offentliga kostnad är 1 888,67 miljoner euro, varav EU bidrar med 763 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.3.1.2.2 Bayern

508. Bayerns program för utveckling av landsbygden syftar till att omstrukturera mark och verksamheter för att förbättra marknadsutsikterna. Syftet är även att utveckla nya inkomstkällor från naturbevarande åtgärder och nya miljöåtaganden, diversifiera sysselsättningen på landsbygden, förbättra landsbygdens infrastruktur och utveckla skogsbruket. Programmets totala offentliga kostnad är 3 269 miljoner euro, varav EU bidrar med 1 634,5 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.3.1.2.3 Brandenburg

509. Delstaten Brandenburgs plan för utveckling av landsbygden syftar till att säkra en hållbar utveckling av landsbygden, med målet att skydda, bevara och vidareutveckla kulturlandskapet genom främjande av jordbruks- och skogsbruksföretag i hela regionen. Genomförandet av planen bör bidra till att säkra lönsamheten och den fortsatta utvecklingen av landsbygdsområdena i Brandenburg, som är en region där sociala och ekonomiska användningsområden kan kombineras med naturliga miljöer. Budgeten för detta program är sammanlagt 364,20 miljoner euro. Europeiska kommissionen bidrar till programmets finansiering med 273 miljoner euro genom garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.3.1.2.4 Bremen

510. Bremens program för utveckling av landsbygden syftar till att förbättra den ekonomiska lönsamheten hos jordbruk, trädgårdsodling och skogsbruk genom diversifiering och åtgärder för att öka mervärdet. Målet är att utveckla landsbygdens infrastruktur och levnadsstandard samt förbättra miljöförvaltningen. Programmets totala offentliga kostnad är 23,966 miljoner euro, varav EU bidrar med 10,500 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.3.1.2.5 Hamburg

511. Hamburgs program för utveckling av landsbygden syftar till att skapa konkurrenskraftigare jordbruksföretag vars produkter uppfyller höga miljö- och välfärdskrav, stärka landsbygdens infrastrukturer för att tillgodose landsbygdsbefolkningens boende-, sysselsättnings- och fritidsbehov samt stödja jordbruksföretagens inkomster genom ersättning för miljöarbete. Programmets totala offentliga kostnad är 76,741 miljoner euro, varav EU bidrar med 37,800 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.3.1.2.6 Hessen

512. Delstaten Hessens plan för utveckling av landsbygden syftar till att utveckla regionens jordbruk med betoning på mångsidighet, hållbarhet och konkurrenskraft hos denna näringsgren. Särskild uppmärksamhet ägnas miljöåtgärder inom jordbruket som främjar produktionsmetoder som skyddar och gynnar miljön och bevarar landsbygden. Stor betydelse tillmäts även hållbara åtgärder, dvs. ekonomiskt och ekologiskt viktiga åtgärder. Budgeten för detta program är sammanlagt 637,382 miljoner euro. Europeiska kommissionen bidrar till programmets finansiering med 278,400 miljoner euro genom garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.3.1.2.7 Mecklenburg-Vorpommern

513. Delstaten Mecklenburg-Vorpommerns plan för utveckling av landsbygden syftar till att bevara jordbruket i mindre gynnade områden med hjälp av kompensationsstöd, miljöåtgärder inom jordbruket samt skogsbruksåtgärder. Syftet är även att stödja bibehållande och utveckling av ekologiska produktionsmetoder i jordbruket med hjälp av naturskyddsåtgärder. Budgeten för detta program är sammanlagt 208,76 miljoner euro. Europeiska kommissionen bidrar till programmets finansiering med 155,70 miljoner euro genom garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.3.1.2.8 Niedersachsen

514. Delstaten Niedersachsens program "ProLand Niedersachsen" har som övergripande mål att bevara en levande landsbygd där mångfalden hos jordbrukets olika funktioner betonas. Genom detta program för utveckling av jordbruk och landsbygd har Niedersachsen lagt fram en plan där man med en integrerande metod på lämpligt sätt försöker förena åtgärder för jordbrukssektorn, sektorsövergripande åtgärder och särskilda miljöåtgärder. Åtgärderna syftar till att på ett hållbart sätt främja landsbygdens ekonomiska konkurrenskraft och ekologiska funktioner. Budgeten för

detta program är sammanlagt 1 168,450 miljoner euro. Europeiska kommissionen bidrar till programmets finansiering med 544,4 miljoner euro genom garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.3.1.2.9 Nordrhein-Westfalen

515. Nordrhein-Westfalens program för utveckling av landsbygden syftar till att framställa konkurrenskraftiga livsmedel som uppfyller höga välfärds- och miljökrav, bevara landsbygdens befolkning genom bättre infrastrukturer och tjänster samt öka landsbygdens och skogarnas miljövärde. Programmets totala kostnad är 940 miljoner euro, varav EU bidrar med 302,5 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.3.1.2.10 Rheinland-Pfalz

516. Framtidsinitiativet för landsbygden i delstaten Rheinland-Pfalz syftar till att förbättra jordbrukets struktur och främja ett miljövänligt jordbruk och landsbygdens utveckling. Detta skall leda till ett utbrett, marknadsinriktat och konkurrenskraftigt jordbruk, vars verksamhet är resurssnål och hållbar. Programmets budget uppgår totalt till 589 694 miljoner euro, varav garantisektionen inom Europeiska gemenskapernas utvecklings- och garantifond för jordbruket (EUGFJ – Garantisektionen) bidrar med 279 200 miljoner euro.

5.3.1.2.11 Saarland

517. Utvecklingsplanen för landsbygden i Saarland syftar till att stödja och vidareutveckla ett ekonomiskt och ekologiskt hållbart jord- och skogsbruk som skall utgöra ryggraden i en oförstörd och levande landsbygd. Programmets budget uppgår totalt till 79 020 miljoner euro, varav garantisektionen inom Europeiska gemenskapernas utvecklings- och garantifond för jordbruket (EUGFJ – Garantisektionen) bidrar med 36 800 miljoner euro.

5.3.1.2.12 Sachsen

518. Sachsens program för utveckling av landsbygden har följande mål: att omstrukturera jordbruksföretag genom system för förtidspensionering, att säkra jordbruksföretagens fortsatta lönsamhet i mindre gynnade områden och stödja lokalsamhällen, att utöka miljöåtgärderna för att minska erosionen och användningen av kväve och bekämpningsmedel samt att utnyttja skogsbruket för att erhålla miljömässiga och ekonomiska vinster. Programmets totala offentliga kostnad är 443,86 miljoner euro, varav EU bidrar med 330,50 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.3.1.2.13 Sachsen-Anhalt

519. Sachsen-Anhalts program för utveckling av landsbygden syftar till att säkra strukturförändringar och miljövänliga jordbruksmetoder som kan garantera jordbruksföretagens långsiktiga lönsamhet. Skogsbruksåtgärder syftar till att trygga produktion och infrastrukturer samtidigt som marknaderna växer. Programmets totala offentliga kostnad är 235,158 miljoner euro, varav EU bidrar med 175,600 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.3.1.2.14 Schleswig-Holstein

520. Schleswig-Holsteins program för utveckling av landsbygden syftar till att utveckla nya ekonomiska möjligheter på landsbygden och förbättra infrastrukturer och tjänster samtidigt som ett omväxlande landskap bevaras. Programmets totala offentliga kostnad är 573,57 miljoner euro, varav EU bidrar med 239,10 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.3.1.2.15 Thüringen

521. Thüringens plan för utveckling av landsbygden syftar till att utveckla effektiva verktyg för att hantera den omvälvande strukturförändring som beror på den förändrade ålderspyramiden och den snabba utvecklingen av nyskapande ekonomiska sektorer, som innebär en risk att kulturlandskapen går förlorade eller drabbas av tillbakagång. Planens mål är att stödja åtgärder för att harmonisera ekonomiska behov med ekologiska, sociala och kulturella behov samt stödja åtgärder för att säkra en hållbar utveckling av landsbygden. Budgeten för detta program är sammanlagt 324,64 miljoner euro. Europeiska kommissionen bidrar till programmets finansiering med 243,00 miljoner euro genom garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.3.2. *Utvärdering av tidigare program*

522. Utvärderingen har fortsatt av program för miljöåtgärder inom jordbruket i enlighet med rådets förordning (EEG) nr 2078/92. Olika utvärderingsmetoder och bristen på gemensamma indikatorer gör det dock svårt att jämföra utvärderingsresultat. Utvärderingar har ändå påverkat utformningen av nya program för utveckling av landsbygden och inneburit att miljöåtgärder inom jordbruket har antagits. Utvärderingen av åtgärder enligt förordning (EG) nr 950/97 och 951/97 har inletts.

5.3.2.1. Mål 1

523. De nya tyska delstaterna har anslagit alla disponibla medel (2 807 332 181 euro). Utbetalningar kommer att genomföras till och med den 31 december 2001.
524. Tack vare åtgärder för bearbetning och saluföring har ett stort antal jordbruksföretag kunnat stöttas. Det i särklass viktigaste har varit stöd till åtgärder för utveckling av byar och landsbygdsturism, vilket gjort det möjligt att bevara befintliga arbetstillfällen och skapa nya alternativa arbetstillfällen.
525. Insatserna inom ramen för de operativa programmen inom EUGFJ:s utvecklingssektion har i hög grad bidragit till att förbättra landsbygdsbefolkningens levnadsvillkor.

5.3.2.2. Mål 5b

526. I slutet av 1999 hade alla disponibla EUGFJ-medel för de tyska mål 5b-programmen anslagits. Årsrapporterna för 2000 visar att medel kommer att anslås som planerat fram till slutet av 2001. Utvärderingen i efterhand har inletts, i de flesta fall efter genomförande av selektiv anbudsinfördran. Slutresultaten blir klara tidigast i slutet av 2001.

5.3.2.3. Leader II

527. Alla disponibla medel har anslagits och kommer att utbetalas senast i slutet av 2001.

5.4. Grekland

5.4.1. Antagande av nya program

528. Greklands övergripande program för utveckling av landsbygden syftar till att öka jordbrukets konkurrenskraft samtidigt som miljön skyddas och en hållbar och integrerad utveckling av landsbygden främjas. Programmets totala kostnad är 2 686,4 miljoner euro, varav EU bidrar med 993,4 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ). Programmet omfattar alla landsbygdsområden och kompletterar de åtgärder som medfinansieras av EUGFJ:s utvecklingssektion inom ramen för strukturfondernas mål 1, där hela Grekland är berättigat till stöd.

5.4.2. Utvärdering av tidigare program

529. Utvärderingar både på EGSR- och programnivå visar en viss avvikelse mellan behov och tillgängliga medel under föregående period när det gäller utveckling av landsbygden. Därför krävs ytterligare ansträngningar för att omstrukturera sektorn och öka jordbrukets och landsbygdens samlade konkurrenskraft. Dessutom visar genomförandet att "traditionell" infrastruktur och produktiva investeringar är lättare att genomföra, medan tekniskt mer komplicerade projekt och innovativa åtgärder är svårare. Slutligen behöver mekanismerna för genomförande och förvaltning förbättras (planering, utformning och genomförande av projekt).

530. De flesta uppställda mål har dock uppnåtts: genomförande av cirka 30 000 investeringsplaner för jordbruket, investeringar i 750 marknadsförings- och bearbetningsföretag, etablering av cirka 15 000 unga jordbrukare och stabilisering av fast privat kapital inom jordbruket, vilket är mycket goda resultat.

531. Under den nya perioden bör mer uppmärksamhet ägnas åt att fastställa prioriteringar, införa integrerade metoder, hantera svårigheter hos komplexa eller innovativa åtgärder och projekt, utforma och förvalta projekt samt förbättra mekanismerna för genomförande och förvaltning.

5.5. Spanien

5.5.1. Antagande av nya program

532. Spaniens övergripande program nr 1 för utveckling av landsbygden syftar till att stödja en hållbar förvaltning av landsbygden genom att förbättra produktionsvillkoren och jordbruksföretagens strukturer samtidigt som miljön skyddas. Programmets totala offentliga kostnad är 3 132,081 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 2 222,856 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ). Programmet omfattar alla landsbygdsområden utom Navarra och Baskien, som har egna medel för medfinansiering av åtgärderna. Programmet är ett komplement till de åtgärder för utveckling av landsbygden som planerats på regional nivå liksom det övergripande programmet nr 2, som endast omfattar vissa regioner.

5.5.1.1. Aragonien

533. Aragoniens program för utveckling av landsbygden syftar främst till att utveckla jordbrukets och landsbygdens många olika funktioner: ekonomisk funktion (produktion av råvaror från jordbruket, bearbetning och saluföring, turism och fritidsaktiviteter), social funktion (där de mänskliga resursernas betydelse för att stärka jordbrukssamhället betonas) och miljömässig funktion (som också bidrar till att diversifiera verksamheter på landsbygden). Programmets totala offentliga kostnad är 471,358 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 257,695 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.5.1.2. Katalonien

534. Kataloniens program för utveckling av landsbygden syftar till att marknadsanpassa jordbruket och jordbrukets livsmedelsindustri, förbättra landsbygdens konkurrenskraft genom förnyade infrastrukturer och diversifierade tjänster samt bevara och skydda skogen. Programmets totala offentliga kostnad är 400,98 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 206,95 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.5.1.3. Balearerna

535. Balearernas program för utveckling av landsbygden syftar till att bibehålla och utveckla sysselsättningen och förbättra inkomsterna, särskilt inom jordbrukssektorn, för att skapa villkor som gör det möjligt att föryngra jordbruksbefolkningen och stärka det sociala kontaktnätet samtidigt som största möjliga skydd säkerställs för miljön och landskapet. Programmets totala offentliga kostnad är 48,042 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 21,619 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.5.1.4. Rioja

536. Riojas program för utveckling av landsbygden syftar till att främja regionens ekonomiska tillväxt och bekämpa avfolkningen genom att förbättra levnadsvillkoren och tjänsternas och infrastrukturernas kvantitet och kvalitet. Målet är även att främja en hållbar utveckling av landsbygden genom att minska erosionen, öka skogsarealerna och öka andelen ytvatten av hög kvalitet. Programmets totala offentliga kostnad är 82,54 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 39,94 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.5.1.5. Madrid

537. Madrids program för utveckling av landsbygden syftar till att främja ett miljövänligt jordbruk genom att stödja en hållbar utveckling av landsbygden. Målet är även att diversifiera och blåsa nytt liv i jordbrukets verksamheter samtidigt som invånarna integreras i högre grad. Programmets totala offentliga kostnad är 139,042 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 69,526 miljoner euro från

garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.5.1.6. Navarra

538. Navarras program för utveckling av landsbygden syftar till att främja ett miljövänligt jordbruk och gynna landsbygdens sociala utveckling genom att förbättra befolkningens levnads- och arbetsvillkor och minska utflyttningen från landsbygden samt uppmuntra kvinnors förvärvsarbete. Målet är även att främja landsbygdens ekonomiska utveckling genom att stödja jordbruket och jordbrukets livsmedelsindustri, diversifiera verksamheter och främja yrkesutbildning. Programmets totala offentliga kostnad är 285,519 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 143,871 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.5.1.7. Baskien

539. Baskiens program för utveckling av landsbygden syftar till att uppnå en hållbar utveckling och diversifiering av landsbygden och främja landsbygdens minst gynnade områden (strukturfondernas mål 2-områden), genom att stärka jordbrukets ekonomiska och sociala roll (yrkeskompetens, konkurrenskraft och avsättningsmöjligheter), främja ekologiska jordbruksmetoder, höja livskvaliteten för att bevara landsbygdsbefolkningen samt skydda jordbrukets och skogsbrukets naturresurser och landskapen. Programmets totala offentliga kostnad är 235,760 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 121,199 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.5.2. Programplanering inom utvecklingssektionen vid EUGFJ

540. Kommissionen har godkänt gemenskapens stödram för de spanska mål 1-regionerna, som omfattar ett bidrag på 5 021 miljoner euro från EUGFJ:s utvecklingssektion till jordbruket och landsbygdens utveckling, varav 65 miljoner i övergångsstöd till regionen Kantabrien.

541. Följande typer av insatser för att stödja jordbrukets utveckling har presenterats:

- Ett flerregionalt operativt program (EUGFJ:s utvecklingssektion) för att förbättra jordbrukets strukturer och produktionssystem i samtliga spanska mål 1-regioner utom Kantabrien. Programmet omfattar fyra åtgärder (förvaltning av vattenresurser, stöd till investeringar i jordbruksföretag, nyetablering av unga jordbrukare och tekniskt stöd).
- Den offentliga stödberättigande kostnaden är 2 480 miljoner euro, varav 1 489 miljoner euro i bidrag från EUGFJ:s utvecklingssektion.
- Nio regionala, operativa flerfondsprogram (ERUF, EUGFJ och ESF). Bidraget från EUGFJ:s utvecklingssektion för samtliga operativa program är 3 432 miljoner euro.
- Ett operativt flerfondsprogram (ERUF, EUGFJ och ESF) för Kantabrien, som beviljats övergångsstöd. Programmet omfattar samtliga åtgärder för utveckling av landsbygden som avses i förordning (EG) nr 1257/1999. Bidraget från EUGFJ:s utvecklingssektion är 65 miljoner euro.

- Ett operativt flerfondsprogram (ERUF, EUGFJ och ESF) för tekniskt stöd. Bidraget från EUGFJ:s utvecklingssektion är nio miljoner euro.

5.5.3. *Utvärdering av tidigare program*

- 542. Utvärderingar i efterhand av programmen för utveckling av landsbygden under perioden 1994–1999 pågår och rapporterna förväntas bli klara under 2002.
- 543. För mål 5a uppgick gemenskapens totala stöd (i åtagandebemyndiganden) för perioden 1994–1999 till 438 miljoner euro, med en genomförandegrad på 61 % per den 31 december 1999 (EUGFJ:s utvecklingssektion).
- 544. För mål 1 och mål 5b uppgick stödet från EUGFJ:s utvecklingssektion (i åtagandebemyndiganden) för samma period till 3 455 respektive 423 miljoner euro. Genomförandegraden per den 31 december 1999 var 90 respektive 88 %.
- 545. För gemenskapsinitiativen (Interreg, Regis (Kanarieöarna) och Leader II) uppgick det totala stödet från EUGFJ:s utvecklingssektion (i åtagandebemyndiganden) till 300 miljoner euro. Den totala genomförandegraden per den 31 december 1999 var 49 %.
- 546. När det gäller kompletterande åtgärder har 912 miljoner euro utbetalats under 1994–1999 från EUGFJ:s utvecklingssektion, varav 230 miljoner euro för miljöåtgärder inom jordbruket, 612 miljoner euro för beskogning av jordbruksmark och 70 miljoner euro för förtidspensionering.

5.6. **Frankrike**

5.6.1. *Antagande av nya program*

- 547. Frankrikes övergripande program för utveckling av landsbygden syftar till att gynna en mer harmonisk utveckling av landsbygden genom hållbar förvaltning av landsbygdsområden och en jämnare fördelning av verksamheter. Syftet är även att främja jordbrukets och skogsbrukets många olika funktioner: produktion, nya arbetstillfällen, bevarande av landskapet och skydd av miljön. Programmets totala offentliga kostnad är 12 849,4 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 4 994,9 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ). Programmet omfattar hela landsbygden. Det kompletterar de åtgärder för utveckling av landsbygden som även medfinansieras av EUGFJ:s garantisektion och som omfattas av programmen för regional utveckling av strukturfondernas mål 2-områden, liksom de åtgärder som medfinansieras av EUGFJ:s utvecklingssektion i mål 1-områden.

5.6.1.1. Program för mål 1-områden

- 548. Mål 1 omfattar de fyra utomeuropeiska departementen samt Korsika och Hainaut (övergångsstöd för de båda sistnämnda). Samtliga åtgärder i förordning (EG) nr 1257/1999 är öppna för programplanering i form av samlade programplaneringsdokument, då de fyra kompletterande åtgärderna finansieras genom PDRN (Frankrikes plan för utveckling av landsbygden). Anslaget från EUGFJ:s utvecklingssektion till de sex programmen är 606 miljoner euro för de fyra utomeuropeiska departementen (Réunion: 303, Martinique: 100, Guadeloupe: 140

och Franska Guyana: 63) samt 74 miljoner euro i övergångsstöd (Korsika: 35 och franska Hainaut: 39).

5.6.1.2. Program för mål 2-områden

549. Tjugo regionala samlade programplaneringsdokument, där EUGFJ:s utvecklingssektions del deltar med 768,340 miljoner euro, kompletterar PDRN i storstadsområdena. De åtgärder i förordning (EG) nr 1257/1999 som de franska myndigheterna har inlemmat i den regionala programplaneringen är åtgärderna A och G samt alla åtgärder i artikel 33 (J–V). Ingen överlappning får förekomma med PDRN (när det gäller åtgärder som används på båda programplaneringsnivåer bör därför de samlade programplaneringsdokumentens åtgärder i allmänhet omfatta gemensamma strategier för den regionala utvecklingen).

5.6.1.3. Leader+

550. Leader+ skall genomföras i form av ett nationellt program som omfattar hela Frankrike, utom vissa storstadsområden, och i form av ett samlat bidrag. Förslaget till program, som lades fram den 19 juli 2000, måste antas senast i december. Programmets anslag är 252 miljoner euro.

5.6.2. Utvärdering av tidigare program

551. Utvärderingar i efterhand av programmen för utveckling av landsbygden under perioden 1994–1999 pågår och rapporterna kommer att bli klara under 2002.
552. När det gäller mål 5a uppgick gemenskapens totala stöd under perioden 1994–1999 till 1 536 miljoner euro i enlighet med förordning (EG) nr 950/97 och till 297 miljoner euro i enlighet med förordning (EG) nr 951/97.
553. Tillgängliga uppgifter för de sex mål 1-programmen visar att närmare 100 % av medlen har anslagits. När det gäller mål 5b-programmen under 1994–1999, då utvecklingen befästes tack vare tekniska och finansiella insatser under 1999, anslags 96 % av EUGFJ:s medel i programplaneringen, dvs. 841 794 355 euro. Utbetalningarna uppgick till 56 %.
554. Leader II, inbegripet mål 1- och mål 5b-områden, hade en programplanering på strax över 90 %. Genomförandegraden var dock fortfarande låg, knappt 30 % för EUGFJ-anslagen.

5.7. Irland

5.7.1. Antagande av nya program

5.7.1.1. Bakgrund och ramar för programplanering

555. Irland har delats in i två NUTS II-områden: Border, Midlands och västra Irland (mål 1) och södra och östra Irland (under avveckling). Under perioden 2000–2006 kommer båda områdena att stödjas inom gemenskapens stödramar (EGSR). EUGFJ:s utvecklingssektions deltagande i Irlands EGSR har koncentrerats till de två regionala programmen och Peace-programmet. Inom Leader+ kommer EUGFJ:s utvecklingssektion även att medfinansiera åtgärder för utveckling av landsbygden.

EUGFJ:s garantisektions deltagande kommer, tillsammans med planen för utveckling av landsbygden, att komplettera utvecklingssektionens åtgärder.

5.7.1.2. Programmens struktur och prioriteringar

556. Kommissionen godkände EGSR för strukturfonderna (2000–2006) den 27 juli 2000. Inom ramen för EGSR kommer det att finnas tre mellanregionala program (ekonomisk och social infrastruktur, sysselsättning och mänskliga resurser samt produktionssektorn). De tre mellanregionala programmen kommer att kompletteras av två regionala operativa program med följande *fyra prioriteringar*: lokal infrastruktur, lokal företagsutveckling, jordbruk och utveckling av landsbygden samt socialt införlivande och barnomsorg. Ett Peace-program kommer att genomföras i de områden som gränsar till Nordirland. EUGFJ:s utvecklingssektions deltagande i EGSR uppgår till 182,0 miljoner euro, som är koncentrerade till de två regionala programmen (169,4 miljoner euro) och Peace-programmet (12,6 miljoner euro). I de regionala programmen ingår två av de fyra ovannämnda prioriteringarna. Förslagen till operativa program lades fram april 2000.
557. Irlands program för utveckling av landsbygden ingår i en övergripande strategi som syftar till att främja ett konkurrenskraftigare jordbruk, gynna miljömässigt hållbara produktionssystem, diversifiera verksamheter inom och utanför jordbruksföretagen för att skapa alternativa inkomstkällor för jordbrukare och främja landsbygdsutveckling på lokal nivå. Programmets totala offentliga kostnad är 3 675,1 miljoner euro, varav EU bidrar med 2 388,9 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ). Programmet omfattar alla landsbygdsområden. Det inkluderar inte åtgärder som medfinansieras av EUGFJ:s utvecklingssektion i strukturfondernas mål 1-områden, där hela Irland ingår (mål 1-området i nordvästra Irland, mål 1-området med övergångsstöd i sydöstra Irland).

5.7.2. Utvärdering av tidigare program

558. Programmens samtliga medel från föregående period anslogs före utgången av 1999, och de irländska myndigheterna slutförde utbetalningarna under 2000. En utvärdering har genomförts av åtgärdernas genomförande enligt förordning (EG) nr 950/97. I utvärderingen betonas vikten av kompensationsstöd i mindre gynnade områden. Övriga åtgärder och program kommer att utvärderas ytterligare.

5.8. Italien

5.8.1. Antagande av nya program

559. Programplaneringen under 2000–2006 sker endast inom ramen för regionala program. De planer för utveckling av landsbygden som lades fram i början av året för de 19 regionerna och de två självstyrande provinserna har godkänts av kommissionen efter flera omarbetningar åtföljda av långa förhandlingar.
560. Enligt den nya lagstiftningen deltar EUGFJ:s garantisektion i finansieringen av de planer som lagts fram av de områden som inte omfattas av mål 1 (Italiens centrala och norra delar). Områdena i södra Italien, varav sex omfattas av mål 1 och en (Molise) håller på att avvecklas, kommer att få stöd av EUGFJ:s garantisektion endast för de tre kompletterande åtgärderna i reformen av den gemensamma

jordbrukspolitiken och för kompensationsstödet till jordbrukare i mindre gynnade områden eller områden med miljöbetingade begränsningar. Alla andra insatser som kompletterar jordbrukets programplanering medfinansieras av EUGFJ:s utvecklingssektion.

- 561. I detta syfte har insatserna införlivats med de regionala operativa programmen (tillsammans med insatser medfinansierade av Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Fonden för fiskets utveckling), genom vilka Italiens EGSR för mål 1 genomförs.
- 562. Dessa sju flerfondsprogram har även godkänts av kommissionen och därefter kompletterats i programplaneringen med detaljer för genomförandet.

5.8.1.1. Abruzzerna

- 563. Abruzzernas program för utveckling av landsbygden syftar till att stärka banden mellan landsbygden och resten av samhället, bekämpa avfolkningen i inlandet, bevara kulturarvet samt stödja jordbrukets livsmedelsindustri för att bibehålla och öka sysselsättningen. Programmets totala offentliga kostnad är 292,59 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 132,66 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.8.1.2. Bolzano

- 564. Bolzanos program för utveckling av landsbygden syftar till att öka jordbrukets och skogsbrukets konkurrenskraft, samtidigt som miljön skyddas och landsbygdens befolkning bevaras genom gynnande av en hållbar utveckling av landsbygden. Programmets totala offentliga kostnad är 265,88 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 118,67 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.8.1.3. Emilia-Romagna

- 565. Emilia-Romagnas program för utveckling av landsbygden syftar till att öka företagets konkurrenskraft och skydda miljön och därigenom uppnå en hållbar och integrerad utveckling av landsbygden, genom en strategi inriktad på kvalitet inom alla typer av jordbruksproduktion. Programmets totala offentliga kostnad är 852,2 miljoner euro (total kostnad 1 269,8 miljoner euro), varav Europeiska gemenskapen bidrar med 386,7 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.8.1.4. Friuli-Venezia Giulia

- 566. Friuli-Venezia Giulias program för utveckling av landsbygden har som främsta mål att genomföra en grundläggande omställning av jordbrukssektorn, genom att fokusera på skydd av miljöresurser och jordbrukets mångfunktionella roll. I linje med detta syftar programmet till att öka jordbruksföretagens konkurrenskraft, främja produktkvaliteten och miljövänliga jordbruks- och skogsbruksmetoder samt uppnå samverkansvinster i landsbygdens ekonomi. Programmets totala offentliga kostnad är 212,984 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 99,740 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.8.1.5. Latium

567. Latiums program för utveckling av landsbygden har som övergripande mål att förstärka landsbygdens produktionssystem, särskilt i de mindre gynnade inlandsområdena, för att säkra en god utveckling både ekonomiskt och socialt och när det gäller att skydda och bevara naturresurserna. Programmets totala offentliga kostnad är 585,36 miljoner euro (total kostnad: 849,23 miljoner euro), varav Europeiska gemenskapen bidrar med 255,39 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.8.1.6. Ligurien

568. Liguriens program för utveckling av landsbygden syftar till att öka konkurrenskraften hos regionens jordbruk, utveckla jordbrukets många olika funktioner för att se till att marken används förnuftigt och miljön skyddas samt anpassa landsbygdens tjänster och infrastrukturer efter de förändringar som den europeiska integrationen och det globaliserade handelsutbytet innebär. Programmets totala offentliga kostnad är 210,655 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 87,08 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.8.1.7. Lombardiet

569. Lombardiets program för utveckling av landsbygden syftar till att öka konkurrenskraften hos regionens jordbruk, stärka landsbygdens ekonomiska och sociala nätverk och sysselsättningen inom den primära sektorn (särskilt för kvinnor), främja jordbrukets roll när det gäller att skydda miljön (särskilt marken) och bevara landskapet genom mindre intensiva metoder, och slutligen att öka jordbrukarnas inkomster genom att diversifiera verksamheterna. Programmets totala offentliga kostnad är 805,435 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 337,07 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.8.1.8. Marche

570. Marches program för utveckling av landsbygden syftar till att främja en hållbar utveckling med betoning på ekonomiska, sociala och miljömässiga faktorer, genom att främja jordbruksföretagens konkurrenskraft, bevara områdets resurser och landsbygdens livskvalitet samt genom åtgärder från de offentliga myndigheternas sida för att säkra denna hållbarhet. Programmets totala offentliga kostnad är 691,1 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 185,4 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.8.1.9. Umbrien

571. Umbriens program för utveckling av landsbygden syftar till att öka landsbygdens konkurrenskraft genom att satsa på en kvalitetsinriktad politik, främja sysselsättningen (särskilt bland ungdomar) och skydda miljön och landsbygdsområdena. Den röda tråden i åtgärden är att söka samverkansvinster mellan produktiva verksamheter och verksamheter som bevarar landskapet och landsbygdens traditioner. Programmets totala offentliga kostnad är 533,04 miljoner euro, varav

Europeiska gemenskapen bidrar med 179,61 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.8.1.10. Piemonte

572. Piemontes program för utveckling av landsbygden syftar till att främja ekonomisk, social och miljömässigt hållbar utveckling av landsbygden genom att gynna jordbrukets många olika funktioner, skapa kompletterande verksamheter och inkomster för jordbrukare (särskilt i jordbruksområden på tillbakagång) och främja lika möjligheter för kvinnor och män. Programmets totala offentliga kostnad är 868,45 miljoner euro (total kostnad för programmet: 1 233,91 miljoner euro), varav Europeiska gemenskapen bidrar med 363,24 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.8.1.11. Toscana

573. Toscanas program för utveckling av landsbygden syftar till att främja jordbrukets och jordbruksindustrins konkurrenskraft liksom produktkvaliteten, skydda miljön och jordbrukslandskapet och tillvarata landsbygdens möjligheter genom en strategi för att öka livskvaliteten i Toscana. Programmets totala offentliga kostnad är 730,412 miljoner euro (total kostnad: 1 062,603 miljoner euro), varav Europeiska gemenskapen bidrar med 328,930 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.8.1.12. Trento

574. Den självstyrande provinsen Trentos program för utveckling av landsbygden syftar till att främja jordbruket inom ramen för en hållbar utveckling, bevara befolkningen och jordbruksverksamheten och skydda miljön och landsbygden. Programmets totala offentliga kostnad är 210,200 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 90,250 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.8.1.13. Valle d'Aosta

575. Valle d'Aostas plan för utveckling av landsbygden syftar till att öka jordbrukets och skogsbrukets konkurrenskraft, främja en hållbar och integrerad utveckling av landsbygden och skydda miljön i ett sammanhang där det alpina landskapet och jordbruket i bergsregioner har en väsentlig betydelse. Programmets totala offentliga kostnad är 119,142 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 43,775 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.8.1.14. Veneto

576. Venetos program för utveckling av landsbygden har som övergripande mål att främja och på ett hållbart sätt utveckla landsbygdens verksamheter inom ramen för regionens ekonomiska, sociala och lokala förutsättningar, utifrån en strategi där jordbrukets nyckelroll och många olika funktioner erkänns. Programmets totala offentliga kostnad är 660,65 miljoner euro (total kostnad: 944,94 miljoner euro), varav Europeiska gemenskapen bidrar med 297,35 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

5.8.2. Utvärdering av tidigare program

577. Alla regioner har gjort stora ansträngningar för att anslå samtliga belopp som fastställs i de operativa programmen och de samlade programplaneringsdokumenten (4 400 miljoner för mål 1 och 1 900 miljoner euro för mål 5b). I vissa regionala budgetar har till och med större belopp anslagits än vad som fastställts i finansieringsplanen.
578. Detta inledande resultat följdes under år 2000 av ett gott genomförande. Detta bör innebära att år 2001 avslutas på ett tillfredsställande sätt.
579. Läget för gemenskapsinitiativet Leader II är likartat men mindre tillfredsställande på grund av att programmens utarbetande försenats (minst två år), liksom deras start. Åtagandena ligger mellan 70 och 140 % av den planerade volymen.
580. Genomförandet förbättrades väsentligt under 2000. Även om det fortfarande är mycket lågt är det ändå väsentligt bättre än de senaste årens nivå nära noll. Givetvis måste ännu större ansträngningar göras för att nå ett acceptabelt resultat i slutet av 2001.

5.9. Luxemburg

5.9.1. Antagande av nya program

581. Syftet med Luxemburgs program för utveckling av landsbygden är att gynna konkurrenskraften, främja jordbruksinkomsterna, bevara jordbruket i mindre gynnade områden, skydda miljön och kulturarvet samt främja ett hållbart skogsbruk genom en strategi där jordbrukets och skogsbrukets många olika funktioner samt produktkvaliteten står i centrum. Programmets totala kostnad är 373 639 000 miljoner euro. Europeiska gemenskapen bidrar med 91 000 000 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ). Programmet omfattar alla landsbygdsområden i Luxemburg.

5.9.2. Utvärdering av tidigare program

582. Programmens samtliga medel från föregående period anslogs före utgången av 1999 och de luxemburgska myndigheterna slutförde utbetalningarna under 2000.
583. En utvärdering i efterhand av åtgärderna under 1994–1999 skall genomföras.

5.10. Nederländerna

5.10.1. Antagande av nya program

584. I Nederländerna har ett samlat programplaneringsdokument godkänts för gemenskapens strukturstöd till mål 1-området Flevoland (under avveckling) under perioden 2000–2006. EUGFJ:s utvecklingssektion medfinansierar insatsen med 10 miljoner euro.
585. Nederländernas program för utveckling av landsbygden syftar till att omstrukturera jordbrukssektorn för att möta nya utmaningar. Detta skall ske genom innovation, diversifiering av jordbruksverksamheterna, främjande av naturskyddet, förbättrad vattenförvaltning och utveckling av rekreationsområden för landsbygdssamhällen,

turism och fritidsaktiviteter. Programmets totala offentliga kostnad är 1 057,39 miljoner euro, varav EU bidrar med 417 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ). Programmet omfattar hela Nederländerna.

5.10.2. Utvärdering av tidigare program

- 586. Programmens samtliga medel från föregående period anslogs före utgången av 1999, och de nederländska myndigheterna slutförde utbetalningarna under 2000. De fyra Leader II-programmen i nordöstra Friesland/nordvästra Groningen, nordvästra Friesland, Drenthe och Flevoland syftar framför allt till att stimulera hållbara närings- och jordbruksverksamheter samt turism. Utvecklingen är tillfredsställande.
- 587. Genomförandet av mål 5b-programmen i Nederländerna fortskrider tillfredsställande. Över 80 % av utbetalningarna har verkställts i samtliga mål 5b-områden i Nederländerna.
- 588. Provinserna (Friesland, Groningen/Drenthe, Overijssel och Limburg) inriktar sig i allmänhet på att skapa nya företag samt på turism och landskapsvård, medan Zeeland lägger särskild tonvikt vid diversifiering av jordbruket.
- 589. Det samlade programplaneringsdokumentet för att förbättra villkoren för bearbetning och saluföring av jordbruks- och skogsbruksprodukter inom ramen för mål 5a visar att cirka 55 % av programmet har genomförts och betalats, men att genomförandet skulle kunna snabbas på.

5.11. Österrike

5.11.1. Antagande av nya program

- 590. Österrikes program för utveckling av landsbygden syftar till att främja en konkurrenskraftig och miljömässigt hållbar jordbrukssektor, samtidigt som familjeföretagens betydelse inom jordbruket betonas. Följande tre mål har fastställts: att kompensera särskilda tjänster utförda av jordbrukare, att bevara tillgångar genom underhåll av anläggningar och att förbättra konkurrenskraften. Programmets totala offentliga kostnad är 6 896,074 miljoner euro, varav EU bidrar med 3 208,10 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ). Programmet omfattar hela Österrike. Det innefattar dock inte åtgärder som medfinansieras av EUGFJ:s utvecklingssektion i strukturfondernas mål 1-områden, till exempel i regionen Burgenland.

5.11.1.1. Burgenlands mål 1-program

- 591. Geografiskt område som omfattas: mål 1-området Burgenland (Österrike).

5.11.1.1.1. Strategi

- 592. Burgenland-programmet är ett sektorsöverskridande program för utveckling och strukturell anpassning av regionen med stöd från ERUF, EUGFJ (utvecklingssektionen) och ESF, inbegripet sex prioriteringar varav en är "Jordbruk, skogsbruk, fiske och naturskydd". Denna prioritering är indelad i följande tre delar: "Jordbruk och skogsbruk", "Utveckling av landsbygden, diversifiering och skydd av naturen", som medfinansieras av EUGFJ:s utvecklingssektion, och "Fiske och vattenbruk",

som medfinansieras av FFU. De två delar som avser jordbruket omfattar samma åtgärdsområden som motsvarande plan för utveckling av landsbygden, och det är planens bestämmelser som gäller. När det gäller jordbruksstrategi, se punkt 5.11.1 ovan.

5.11.2. *Utvärdering av tidigare program*

593. Utvärdering i efterhand: slutrapport väntas 2002.

594. Det finansiella anslaget för planen för utveckling av landsbygden skall även omfatta följande:

- EUGFJ:s garantisektions kostnader för kompletterande åtgärder enligt rådets förordningar (EEG) nr 2078/92, (EEG) nr 2079/92 och (EEG) nr 2080/92 från och med budgetåret 2000.

Totala offentliga kostnader (medfinansierade): 641,62 miljoner euro, EUGFJ: 331,06 miljoner euro.

- Kostnader för övriga verksamheter för utveckling av landsbygden som godkännts före den 1 januari och som omfattas av den nya programplaneringen enligt artikel 4.2 i förordning (EG) nr 2603/1999.

Totala offentliga kostnader: 3,68 miljoner euro, EUGFJ: 0,92 miljoner euro.

5.12. **Portugal**

5.12.1. *Antagande av nya program*

5.12.1.1. Gemenskapens stödram och andra instrument

595. Hela Portugal omfattas av mål 1, utom regionen *Lisboa e Vale do Tejo*, som dock är under utveckling och därför måste tillämpa samma regler. Under 2000–2006 skall politiken för utveckling av landsbygden genomföras med hjälp av tre grupper av huvudinstrument: gemenskapens stödram (EGSR) samt gemenskapsinitiativet Leader+, som medfinansieras av EUGFJ:s utvecklingssektion, och planerna för utveckling av landsbygden, som medfinansieras av EUGFJ:s garantisektion.

596. Under andra halvåret 2000 antogs EGSR och de sju regionala operativa programmen. Det stora nationella operativa programmet "Jordbruk och utveckling av landsbygden" kommer att godkännas inom kort. Portugal har lagt fram tre EGSR – ett för portugisiska fastlandet och ett vardera för de båda självstyrande regionerna Azorerna och Madeira. Eftersom programmet Leader+ ännu inte lagts fram av de portugisiska myndigheterna återstår det att se om ett samlat nationellt program kommer att läggas fram eller om en uppdelning kommer att ske i flera regionala program.

5.12.1.2. Mål

597. Målen för utveckling av landsbygden är att förbättra konkurrenskraften och jordbruket genom omstrukturering av sektorer och investeringar inriktade på produktkvalitet, information samt stöd till jordbrukare och landsbygdsbefolkning. För att uppnå detta måste man genomföra en integrerad utveckling av landsbygden

på lämplig lokal nivå, skydda miljön, förvalta naturresurserna samt bevara naturen och kulturarvet på ett hållbart sätt.

5.12.1.3. Programmens struktur och prioriteringar

598. Utvecklingen av landsbygden inom ramen för EGSR sker genom sju regionala operativa flerfondsprogram och ett nationellt operativt program. Det nationella programmet är i allmänhet inriktat på att stödja stora projekt medan de regionala operativa programmen är inriktade på små projekt, diversifiering av jordbruksverksamheter eller särskilda noggrant avgränsade sektorer. De operativa programmen omfattar investeringar i jordbruksföretag, nyetablering av unga jordbrukare, utbildning av jordbrukare, investeringar i förbättrad bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter och främjande av åtgärder för att anpassa och utveckla landsbygden. Anslaget från EUGFJ:s utvecklingssektion är 2 177,3 miljoner euro.
599. De planer för utveckling av landsbygden som skall finansieras av EUGFJ:s garantisektion genom anslag på 1 554 miljoner euro omfattar stöd till förtidspensionering, stöd till mindre gynnade områden och områden med miljöbetingade begränsningar, miljöåtgärder inom jordbruket och beskogning av jordbruksmark.
600. Gemenskapsinitiativet Leader+ skall genomföras av lokala aktionsgrupper i enlighet med kommissionens godkännande och anvisningar. Anslaget från EUGFJ:s utvecklingssektion är 161,2 miljoner euro.

5.12.2. Utvärdering av tidigare program

601. Portugals jordbrukssektor har mycket stor social och ekonomisk betydelse jämfört med gemenskapen i övrigt. Det portugisiska jordbrukets främsta problem, som hindrar denna sektor från att bli konkurrenskraftig och modern, berör framför allt markstrukturer, klimatförhållanden, den låga yrkesutbildningsnivån, jordbrukarnas höga ålder och bristen på infrastrukturer för jordbruks- och skogsbruksprodukternas bearbetning och saluföringskanaler.
602. Efter genomförandet av EGSR II har jordbrukssektorns konkurrenskraft förbättrats, liksom integreringen av olika inkomster och verksamheter i jordbruksföretagen. Även miljöskyddet har stärkts. Åtgärderna har gjort det möjligt att modernisera cirka 45 000 jordbruksföretag och etablera 5 000 unga jordbrukare. När det gäller skogsbrukssektorn skall cirka 48 000 hektar mark beskogas utöver den beskogning av jordbruksmark som genomförs i enlighet med förordning (EEG) nr 2080/92¹²⁷.

5.13. Finland

5.13.1. Antagande av nya program

603. Finlands övergripande program för utveckling av landsbygden syftar till att säkerställa jordbruksinkomsten, gynna produktionens lönsamhet med beaktande av särskilda naturliga nackdelar och miljökrav, bevara landsbygdens befolkning och diversifiera verksamheter. Programmets totala offentliga kostnad är 5 008,33 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 2 061,44 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och

¹²⁷

EGT L 215, 30.7.1992, s. 96.

garantifonden för jordbruket (EUGFJ). Programmet omfattar alla landsbygdsområden på finska fastlandet, dock inte åtgärder som medfinansieras av EUGFJ:s utvecklingssektion i strukturfondernas mål 1-områden.

5.13.1.1. Finska fastlandet

604. Programmet för utveckling av landsbygden utanför finska fastlandets mål 1-områden syftar till att bekämpa avfolkningen av landsbygden (särskilt i avlägset belägna områden) och främja dess utveckling genom att öka attraktionskraften hos byar och landsbygdsområden. Detta skall ske genom att gynna företaganda, nya arbetstillfällen och diversifierade verksamheter samt förbättra utbildningen av jordbrukare och utveckla kompetenserna hos landsbygdens samhällen. Programmets totala offentliga kostnad är 387,77 miljoner euro, varav Europeiska gemenskapen bidrar med 116,33 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ). Berörda landsbygdsområden är den del av fastlandet som inte omfattas av strukturfondernas mål 1-områden.

5.13.1.2. Åland

605. Ålands program för utveckling av landsbygden syftar till att säkra lönsamheten hos små jordbruksföretag genom kompensationsstöd, ersättning för miljövänliga jordbruksmetoder och stöd till nyetablering av unga jordbrukare. Programmets totala offentliga kostnad är 48,093 miljoner euro, varav EU bidrar med 21,495 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ). Åland, som är en självstyrande del av Finland, har ett särskilt program. Programmet kompletterar det övergripande programmet för finska fastlandet och det regionala programmet för fastlandsområden som inte omfattas av mål 1.

5.13.2. Utvärdering av tidigare program

606. Utvärderare i efterhand har utsetts för det samlade programplaneringsdokumentet för mål 6, mål 5b-programmet för finska fastlandet, mål 5b-programmet för Åland och de två Leader II-programmen, och arbetet har nu inletts. Utvärderingen av bearbetning och saluföring utanför mål 6-områden skall finansieras av medlemsstaterna själva.

5.14. Sverige

5.14.1. Antagande av nya program

607. Sveriges program för utveckling av landsbygden syftar till att främja en miljömässigt hållbar utveckling, där målet dels är att stödja jordbrukare genom ersättning för miljövänligt jordbruk, dels skapa nya möjligheter till ekonomisk diversifiering genom skogsbruk och turism. I programmet betonas även ekonomiskt och socialt hållbar utveckling av landsbygden. Programmets totala offentliga kostnad är 2 551,63 miljoner euro, varav EU bidrar med 1 130,05 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ). Programmet omfattar alla landsbygdsområden. Två områden som inte ingår är norra Norrland och södra skogslänen (utom när det gäller miljöåtgärder inom jordbruket och kompensationsstöd i mindre gynnade områden, där hela Sverige berörs), som är mål 1-områden vars åtgärder finansieras av EUGFJ:s utvecklingssektion.

5.14.1.1.Mål 1

608. Det finns två mål 1-program i Sverige. De flesta åtgärder i förordning (EG) nr 1257/1999 som är lämpliga för den norra regionen, utom kompletterande åtgärder, förekommer i Sveriges mål 1-program. EUGFJ:s bidrag till norra Norrland är 50,6 miljoner euro. EUGFJ:s bidrag till södra skogslänen är 61,0 miljoner euro.

5.14.2. *Utvärdering av tidigare program*

609. Utvärderingar i efterhand pågår av programmen för utveckling av landsbygden under perioden 1994–1999. Rapporterna förväntas bli klara under 2002.
610. Efter en långsam inledning anslogs medel i allt större utsträckning under 1998 och i ännu högre grad under 1999. EG:s totala bidrag till de fem svenska mål 5b-programmen var 153 miljoner euro. Mängden utbetalningar ökade väsentligt. I slutet av januari 2000 var utbetalningsnivån 49 %.
611. Efter en långsam inledning anslogs allt mer medel under 1998. EG:s totala bidrag till de svenska mål 6-programmen var 309 miljoner euro. Utbetalningarna ökade väsentligt under programmets gång och uppgick till 60 % i slutet av januari 2000.
612. EG:s totala bidrag till det svenska Leader II-programmet för mål 5b var 12 478 miljoner euro. Efter en långsam inledning anslogs allt mer medel och i slutet av januari 2000 hade 22 % av medlen utbetalats. EG:s totala bidrag till det svenska Leader II programmet för mål 6 var 4,16 miljoner euro. Efter en långsam inledning anslogs allt mer medel och i slutet av januari 2000 hade 33 % av medlen utbetalats.

5.15. **Förenade kungariket**

5.15.1. *Antagande av nya program*

5.15.1.1.England

613. Englands program för utveckling av landsbygden syftar till att diversifiera jordbruks- och skogsbruksföretag och öka deras konkurrenskraft, utveckla nya livsmedel och andra produkter, säkra en hållbar förvaltning av mindre gynnade områden och väsentligt utöka antalet områden med miljöprogram. Programmets totala kostnad betalas genom medfinansiering från EU i form av anslag till Förenade kungariket i kombination med anpassade anslag, som även åtföljs av lika stora nationella anslag. Den medfinansierade kostnaden är 1 496,7 miljoner euro, varav EU bidrar med 615,2 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ). De anpassade anslagen ger ytterligare 757,3 miljoner euro, varav 381,6 miljoner euro från EUGFJ. Förenade kungariket har dessutom anslagit ytterligare 404,1 miljoner euro i nationellt statligt stöd för åtgärder inom programmet, vilket innebär att den samlade finansiella insatsen för Englands program för utveckling av landsbygden blir sammanlagt 2 658,1 miljoner euro, varav EU bidrar med 996,8 miljoner euro från EUGFJ.

5.15.1.2.Nordirland

614. Nordirlands program för utveckling av landsbygden syftar till att stärka jordbrukets ekonomiska ställning genom ökad effektivitet och diversifiering, samtidigt som befintliga jordbruksstrukturer bevaras om så är möjligt. Programmet är utformat för att

skydda och främja bilden av miljövänligt jordbruk samt uppmuntra skogsbruk och annan verksamhet som befrämjar allmänna rekreationsområden. Programmets totala offentliga kostnad är 332,11 miljoner euro, varav EU bidrar med 129,64 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ). Anpassade anslag ger ytterligare 69,49 miljoner euro, varav 47,16 miljoner euro från EUGFJ:s garantisektion.

5.15.1.3.Skottland

615. Skottlands program för utveckling av landsbygden syftar till att främja en hållbar ekonomisk, miljömässig och social utveckling av landsbygden genom omfattande markförvaltning, men även genom att främja den biologiska mångfalden, uppmuntra diversifiering i riktning mot skogsbruk och stödja jordbruksinkomsterna i mindre gynnade områden. Den totala kostnaden betalas genom medfinansiering från EU i form av anslag till Förenade kungariket i kombination med anpassade anslag, som även åtföljs av lika stora nationella anslag. Den medfinansierade kostnaden är 879,99 miljoner euro, varav EU bidrar med 273,25 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ). Anpassade anslag ger ytterligare 181,64 miljoner euro, varav 97,91 miljoner euro från EUGFJ:s garantisektion. Förenade kungariket har dessutom anslagit 10,69 miljoner euro i extra stöd vilket ökar den samlade finansiella insatsen för Skottlands program för utveckling av landsbygden till 1 072,32 miljoner euro, varav EU bidrar med 371,16 miljoner euro från EUGFJ:s garantisektion.

5.15.1.4.Wales

616. Wales program för utveckling av landsbygden syftar till att stärka jordbruksföretag genom ökad produktivitet och diversifiering, stöd till landsbygdssamhällen genom ökad sysselsättning på landsbygden samt utökade initiativ för att skydda miljön och kulturarvet på landsbygden. Den totala kostnaden betalas genom medfinansiering från EU i form av anslag till Förenade kungariket i kombination med anpassade anslag, som även åtföljs av lika stora nationella anslag. Den medfinansierade kostnaden är 600,09 miljoner euro, varav EU bidrar med 149,57 miljoner euro från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ). Anpassade anslag ger ytterligare 98,70 miljoner euro, varav 60,84 miljoner euro från EUGFJ:s garantisektion. Förenade kungariket har dessutom anslagit 113,85 miljoner euro i extra stöd vilket ökar den samlade finansiella insatsen för Wales program för utveckling av landsbygden till 746,79 miljoner euro, varav EU bidrar med 210,41 miljoner euro från EUGFJ:s garantisektion.

5.15.1.5.Mål 1

617. Det finns fyra stödberättigade mål 1-områden: Cornwall och Scillyöarna, Merseyside, South Yorkshire och västra Wales samt The Valleys. Skotska högländerna och öarna samt Nordirland är mål 1-områden med övergångsstöd. Samlade programplaneringsdokument har godkänts för alla mål 1-områden utom Nordirland. De har utformats så att landsbygden får tillgång till samma åtgärder (från förordning (EG) nr 1257/1999), finansierade av EUGFJ:s utvecklingssektion, som landsbygdsområden utanför mål 1 har enligt den plan för utveckling av landsbygden som finansieras av EUGFJ:s garantisektion.

6. MILJÖ OCH SKOG

6.1. Övriga miljöåtgärder

618. Kommissionen antog den 27 januari 1999 meddelandet "Ett hållbart framtida jordbruk"¹²⁸, där den betonar miljöfrågornas integrering i jordbrukspolitiken. De reformer som genomförts inom ramen för Agenda 2000 bidrar i hög grad till denna integrering genom att förse medlemsstater, lokalsamhällen och jordbruks- och landsbygdsbefolkning med en rad instrument för att få till stånd ett hållbart jordbruk¹²⁹. Reformerna bekräftar jordbrukarnas viktiga funktion som avlönade leverantörer av miljötjänster som sträcker sig längre än till bästa jordbruksmetoder och respekten för miljölagstiftningen.
619. För att kunna övervaka genomförandet av denna integrering i enlighet med Europeiska rådets uppmaning i Cardiff (juni 1998) och i Wien (december 1998), och inom ramen för den integreringsstrategi som fastställdes i november 1999 av Europeiska rådet i Helsingfors, antog kommissionen den 26 januari 2000 meddelandet "indikatorer för integration av miljöhänsyn i den gemensamma jordbrukspolitiken"¹³⁰.
620. Jordbruket spelar en nyckelroll i andra gemenskapsinitiativ på miljöskyddsområdet. Ett exempel på detta är de steg som tagits för att skydda yt- och grundvattnet. Enligt nitratrektivet måste medlemsstaterna bland annat upprätta åtgärdsplaner för särskilt utsatta områden i syfte att arbeta med att minska niträtföroreningarna vid källan. Ett annat av gemenskapens lagstiftningsinitiativ är 1979 års fågeldirektiv, enligt vilket medlemsstaterna måste skydda vildfågelbeståndens bosättningsområden. Enligt 1992 års habitatdirektiv inrättas det europeiska ekologiska nätverket Natura 2000.
621. För en god programplanering och ett gott genomförande av insatser för landsbygdens utveckling måste medlemsstaterna fullgöra sina förpliktelser enligt de tre direktiven.

6.2. Skogsbruksåtgärder

622. De nationella skyddsprogrammen ingår i de 80 planer för skydd av skogar mot bränder som kommissionen yttrat sig positivt om. 62 av dessa planer har nyligen reviderats eller håller på att omarbetas.
623. Planerna är en förutsättning för att stöd skall beviljas vissa skogsbruksåtgärder som genomförs inom ramen för gemenskapens åtgärder när det gäller stöd till landsbygdens utveckling från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).
624. För att få ett verktyg för uppföljning och utvärdering av nationella åtgärder och gemenskapsåtgärder för skydd av skogar mot bränder har medlemsstaterna och kommissionen inrättat ett gemenskapssystem för information om skogsbränder.

¹²⁸ KOM(1999) 22 slutlig.

¹²⁹ EGT L 160, 26.6.1999, s. 80 och s. 113.

¹³⁰ KOM(2000) 20 slutlig.

625. Systemet innehåller i dag uppgifter om över 500 000 registrerade bränder i risk-områden i gemenskapen sedan 1985. Den senast publicerade förteckningen från oktober 2000 omfattar även en studie av sambanden mellan inlämnade uppgifter om bränder och meteorologiska, geografiska och socioekonomiska faktorer.

7. FINANSIERINGEN AV DEN GEMENSAMMA JORDBRUKSPOLITIKEN ÅR 2000

7.1. Avtalet från toppmötet i Berlin och budgetdisciplin

626. Vid toppmötet i Berlin den 24 och 25 mars 1999 enades man om förslagen i Agenda 2000. På det finansiella planet skiljer sig slutsatserna väsentligt från kommissionens ursprungliga förslag. Kommissionen hade föreslagit finansiering inom ramen för EUGFJ:s garantisektion och inom en enda rubrik för marknadsåtgärder och åtgärder för utveckling av landsbygden, som även inbegriper kompletterande åtgärder. Givetvis skulle summan av dessa utgifter vara lägre än riktlinjen för jordbruket. Men med tanke på den förutsebara utvecklingen för denna riktlinje skulle det kvarstå en betydande marginal utöver de förutsebara utgifterna, som kan komma att behövas för de planerade anslutningarna efter år 2002.
627. I slutsatserna från toppmötet i Berlin behålls dock den riktlinje som kommissionen föreslagit (där ingår även åtgärder för utveckling av landsbygden, veterinära åtgärder, det strukturpolitiska föranslutningsinstrumentet för jordbruket/SAPARD samt det belopp som avsatts för jordbruket vid anslutningarna), samtidigt som utgiftstak som ligger under riktlinjen fastställs. I själva verket handlar det för perioden 2000-2006 om två årliga nivåer som inte får överstigas: en för traditionella marknadsåtgärder (avdelning 1a) och en för utgifter för utveckling av landsbygden (avdelning 1b). Dessa nivåer har fastställts så att de motsvarar de uppskattade utgifter som uppstår om Agenda 2000 antas. Det innebär att de nya utgiftstaken ligger på samma nivå som de förutsebara utgifterna, utan marginal för oförutsedda situationer som kan uppstå, vilket också ofta inträffat. Takens utgiftsnivåer anges i tabellen nedan:

Utgifter 2000-2006 (i miljoner euro, 1999 års priser)¹³¹

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt
Totalt GJP i framtiden	40920	42800	43900	43770	42760	41930	41660	297740
a) marknader ¹³² (utgiftstak 1a)	36620	38480	39570	39430	38410	37570	37290	267370
b) landsbygds- utveckling ¹³³ (utgiftstak 1b)	4300	4320	4330	4340	4350	4360	4370	30370

628. Slutsatserna från toppmötet i Berlin följdes av parlamentets och rådets antagande av följande punkter:

¹³¹ En deflator på 2 % skall användas för beräkning av beloppen i löpande priser.

¹³² Inklusive veterinära åtgärder och växtskyddsåtgärder, men exklusive kompletterande åtgärder.

¹³³ Inklusive kompletterande åtgärder.

- Till dessa utgifter kommer åtgärder för utveckling av landsbygden utanför de mål 1-program som nu finansieras av EUGFJ:s utvecklingssektion.

- Beloppen motsvarar i genomsnitt kommissionens förslag i Agenda 2000.

- Alla åtgärder för utveckling av landsbygden samfinansieras av Europeiska kommissionen och medlemsstaterna.

- Ett nytt interinstitutionellt avtal om budgetdisciplin, budgetplan (tak) och budgetförfarande, där slutsatserna återges och en möjlighet formellt fastställs för kommissionen att under hösten lägga fram en ändringsskrivelse till det preliminära budgetförslaget för följande år, så att hänsyn kan tas till de senaste utvärderingarna i budgetprognosen. I avtalet föreskrivs dessutom klausuler om flexibilitet och översyn av budgetplanen (taken), men det är den budgetansvariga myndigheten som bestämmer hur klausulerna skall tillämpas.
- En ny förordning (förordning (EG) nr 2040/2000¹³⁴) om budgetdisciplin. Enligt denna måste samtliga lagstiftningsåtgärder som beslutas inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken respektera de tak för underrubrikerna 1a och 1b som fastställts i budgetplanen och även anslagen måste understiga dessa belopp. För att säkerställa att de fastställda beloppen för underrubrik 1a (traditionella utgifter för EUGFJ:s garantisektion) respekteras, kan rådet besluta att justera nivån för de stödåtgärder som skall tillämpas från och med början av det följande regleringsåret inom de olika berörda sektorerna. När det preliminära budgetförslaget upprättas skall kommissionen lägga fram en analys av de konstaterade avvikelserna mellan de ursprungliga prognoserna och de faktiska utgifterna under de tidigare budgetåren samt granska budgetläget på medellång sikt. I allmänhet skall kommissionen använda den växelkurs för dollar/euro som konstaterats i genomsnitt under det senaste kvartalet för att upprätta budgetberäkningarna när budgeten, en ändringsskrivelse eller en ändrings- och tilläggsbudget fastställs. Slutligen skall den monetära reserven minskas till 250 miljoner euro för budgetåret 2002 och avskaffas från och med budgetåret 2003.

7.2. EUGFJ:s garantisektion

629. Anslagen till EUGFJ:s garantisektion fastställdes för budgetåret 2000 till 40 993,9 miljoner euro (inklusive ett belopp på 24,9 miljoner euro för jordbruksreserven – kapitel B0-40)¹³⁵. Riktlinjen för jordbruket¹³⁶ ligger på 46 549 miljoner euro som, utöver utgifterna för rubrik B1, även täcker utgifterna för föranslutningsstödet SAPARD (529 miljoner euro för åtagandemyndigheten i kapitel B7-01). Det finns sålunda en marginal på mer än 5 000 miljoner euro mellan riktlinjen för jordbruk och tillhörande anslag.
- Anslagen för underrubriken "traditionella utgifter för EUGFJ:s garantisektion samt utgifter inom veterinärsektorn" (kallad underrubrik 1a, som täcker posterna B1-1 till B1-3) uppgår till 36 889 miljoner euro. Det är 463 miljoner euro under det utgiftstak som fastställdes genom det interinstitutionella avtalet av den 6 maj 1999¹³⁷.
 - Anslagen för underrubriken "landsbygdsutveckling och kompletterande åtgärder" (kallad underrubrik 1b, som täcker posterna B1-4 till B1-5) uppgår till 4 104,9 miljoner euro. Det är 281,1 miljoner euro under det utgiftstak som fastställdes genom det interinstitutionella avtalet.

¹³⁴ EGT 244 L, 29.9.2000, s. 27.

¹³⁵ Utan hänsyn till de anslag på 500 miljoner euro som ingår i den monetära reserven (B1-6).

¹³⁶ Instrument för budgetdisciplin som fastställer tröskelvärden för högsta tillåtna ökning av jordbruksutgifterna.

¹³⁷ Interinstitutionellt avtal av den 6 maj 1999 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin och förbättring av budgetförfarandet (1999/C 172/01).

7.2.1. Budgetförfarandet

630. Det preliminära budgetförslaget för år 2000 upprättades av kommissionen och föreslogs av budgetmyndigheten i slutet av april 1999. Det föreslagna anslaget till EUGFJ:s garantisektion uppgår till totalt 40 901 miljoner euro, vilket motsvarar 37 314 miljoner euro för underrubrik 1a och 3 587 miljoner euro för underrubrik 1b. Det preliminära budgetförslaget skulle ta hänsyn till utgiftstaket för underrubrik 1a (37 352 miljoner euro i löpande pris) och utgiftstaket för underrubrik 1b (4 386 miljoner euro i löpande pris) som fastställts i budgetplanen, men prognoserna för de fastställda behoven för underrubrik 1a överskred utgiftstaket med 212 miljoner euro. De föreslagna anslagen har därför minskats med 250 miljoner euro över hela linjen och hamnar därmed under taket. De fastställda behoven för underrubrik 1b ligger med god marginal under taket. De föreslagna anslagen ligger således på samma nivå som behoven.
631. Rådet antog budgetförslaget i juli 1999. Anslagen i underrubrik 1b är oförändrade, medan anslagen i underrubrik 1a har minskats med 375 miljoner euro. De totala anslagen för EUGFJ:s garantisektion uppgår sålunda till 40 526 miljoner euro.
632. I oktober 1999 antog kommissionen en ändringsskrivelse till budgetförslaget. Ändringen beaktar både konjunkturutvecklingen för jordbruket och den nyligen antagna lagstiftningen på jordbruksområdet.
633. Den tidigare ogynnsamma konjunkturutvecklingen gör att de förutsebara behoven för hela underrubrik 1a ligger kvar på en nivå som överstiger utgiftstaket, trots att de förutsebara behoven minskats något (-67 miljoner euro) jämfört med det preliminära budgetförslaget. De kapitel för vilka behoven avsevärt justerats nedåt är granskning och godkännande av räkenskaperna (-300 miljoner euro), till följd av större korrigeringar nedåt än beräknat; nötkött (-191 miljoner euro), till följd av ett minskat behov av offentlig lagring och exportbidrag; får- och getkött (-186 miljoner euro), till följd av det höjda genomsnittspriset på gemenskapsmarknaden och slutligen olivolja (-159 miljoner euro), till följd av justeringen nedåt av produktionen i vissa medlemsstater. Likväl har dessa ekonomier kompenserats genom ökningar i kapitlen för griskött (+236 miljoner euro), till följd av krisens förlängning; socker (+158 miljoner euro), till följd av höjda exportbidrag beroende på sänkta världsmarknadspriser; jordbruksgrödor (+115 miljoner euro), till följd av lägre marknadspriser på oljeväxter än förutspått i prognosen och slutligen mjölk och mjölkprodukter (+102 miljoner euro), till följd av en större produktion av smör och skummjölkspulver och en höjning av vissa exportbidrag.
634. För underrubrik 1b ökades de förutsebara utgifterna med 200 miljoner euro jämfört med det preliminära budgetförslaget, för att föregripa den ökande takt i vilken medlemsstaterna lägger fram sina nya program för landsbygdsutveckling.
635. De ytterligare behov som har uppstått genom de senaste ändringarna av jordbrukslagstiftningen uppgår endast till 38 miljoner euro (uteslutande för underrubrik 1a). Den grundläggande lagstiftningen har i princip inte ändrats alls sedan det preliminära budgetförslaget lades fram, eftersom effekterna av beslut i samband med Agenda 2000 redan finns medräknade i förslaget. Rådets beslut om prispaketet 1999/2000 har för övrigt endast medfört smärre budgetkonsekvenser jämfört med kommissionens ursprungliga förslag.

636. De behov som fastställdes för EUGFJ:s garantisektion vid upprättandet av ändringsskrivelsen uppgick till 41 324 miljoner euro¹³⁸. Med tanke på att behoven för underrubrik 1a överstiger taket har de anslag som föreslås i ändringsskrivelsen minskats över hela linjen av budgetposter med 200 miljoner euro, vilket skapar en marginal till utgiftstaket på 15 miljoner euro.
637. Den 16 december 1999 avslutades trepartsmötet om budgeten 2000 och budgeten fastställdes. Följande resultat uppnåddes för EUGFJ:s garantisektion:
638. För underrubrik 1a uppgår anslaget till 36 889 miljoner euro, vilket är 463 miljoner euro under det tak som fastställdes vid Berlin-mötet, till följd av en ytterligare, företrädesvis generell, minskning över hela linjen.
639. För underrubrik 1b uppgår anslagen för avdelning B1-4 till 4 084 miljoner euro, vilket är 297 miljoner euro över det belopp kommissionen begärde i sin ändringsskrivelse. Parlamentet har sålunda ökat anslagen till miljöåtgärder inom jordbruket och har dessutom skapat en ny avdelning B1-50 "stöd till förvaltning av resurser för att understödja den gemensamma fiskeripolitiken", som fått 20,9 miljoner euro i anslag. Anslagen till underrubrik 1b uppgår därmed till sammanlagt 4 104,9 miljoner euro, vilket är 281 miljoner euro under det tak som fastställdes i Berlin.
640. Kommissionen kan föreslå budgetmyndigheten en överföring av anslag (icke-automatisk överföring av anslag) som inte tagits i anspråk för åtaganden vid räkenskapsårets avslutning, när de anslag som budgeterats berörda poster i följande räkenskapsårs budget inte täcker behoven. I enlighet därmed har budgetmyndigheten godkänt en anslagsöverföring på 29 miljoner euro för att täcka ytterligare behov under räkenskapsåret 2000, till följd av att den första årliga delutbetalningen för Italiens agromonetära stöd under 1999 försenats. Vidare har kontrollmyndigheten godkänt en anslagsöverföring på ungefär fyra miljoner euro för kontrollåtgärder i samband med livsmedelsstödet till Ryssland. De sammanlagda budgetmedlen för räkenskapsåret 2000 uppgår sålunda till 41 026,9 miljoner euro.
641. Det bör understrykas att beräkningar av framtida utgifter på jordbruksområdet är mycket vanskliga. Upp till tjugo månader kan förlöpa mellan fastställande och genomförande av vissa utgifter och många oförutsebara aspekter, såväl interna som externa, inbegripet omräkningskursen euro/dollar, kan inverka på dessa utgifter.
642. Därtill kommer att kommissionens budgetprognos är starkt beroende av de utgiftsprognoser och produktionsprognoser som skall upprättas av medlemsstaterna och inrapporteras till kommissionen enligt villkor som är fastställda i lagstiftningen. Kommissionen försöker förbättra villkoren för den ekonomiska förvaltningen och genomför för närvarande ett åtgärdsprogram i detta syfte. Kommissionen har uppmanat medlemsstaterna att medverka till dessa ansträngningar genom att följa bestämmelserna och iaktta tidsfristen för överlämnande av uppgifterna samt förbättra kvaliteten på dessa.

¹³⁸

De behov som fastställs i ändringsskrivelsen täcker inte behovet på 20,9 miljoner euro i kapitel B1-50.

7.2.1.1. Den monetära reserven

643. I 1995 års rapport om jordbruksläget beskrivs på sidorna 146 och 147 hur denna reserv fungerar.
644. Enligt rådets beslut om budgetdisciplin skall, när budgetförslaget och ändringsskrivelsen upprättas för räkenskapsåret 2000, dollarpariteten i förhållande till euron vara lika med dollarns genomsnittsparitet under perioden januari-mars 1999, varvid 1 euro = 1,12 US-dollar.
645. Emellertid är utgiftsnivån för en betydande del av exportbidragen för jordbruksprodukter, särskilt spannmål och socker, samt för vissa interna stöd som bomullsstödet, beroende av utvecklingen av dollarkursen. Sålunda har eurons noteringar legat klart under denna kurs. Medelvärdet för dollarns noteringar mellan den 1 augusti 1999 och den 31 juli 2000 (referensperiod för dollarns inverkan) skiljer sig från denna kurs (1 euro = 0,99 dollar), och medlemsstaternas utgifter är lägre på grund av dollarkursens utveckling. Besparingarna uppgår till 510 miljoner euro. EUGFJ:s garantisektion kommer emellertid endast delvis att gynnas av dessa besparingar. De besparingar som överstiger budgetdisciplinens angivna tröskelvärde på 200 miljoner euro har vid budgetårets slut överförts till reserven och kan inte utnyttjas för finansiering av andra åtgärder.
646. Det faktum att utgifterna är klart mindre omfattande än under föregående år är en följd av de dubbla kurserna. Avskaffandet av de gröna kurserna har lett till att effekten av de dubbla kurserna har försvunnit i de länder som deltar i EMU med betydande besparingar till följd. EUGFJ:s garantisektion uppskattade kostnaden för den dubbla kursen till 119 miljoner euro när ändringsskrivelsen upprättades, vilket visade sig vara 106 miljoner euro för lite. Den slutliga kostnaden blev 225 miljoner euro.

7.2.2. EUGFJ:s garantisektions plats i den allmänna budgeten

647. Av Europeiska unionens allmänna budget för 2000 på totalt 87 752,4 miljoner euro (i betalningsbemyndiganden upptagna i budgeten 2000) har 40 993,9 miljoner euro i betalningsbemyndiganden, dvs. 47 %, tilldelats EUGFJ:s garantisektion (den monetära reserven är inte inbegripen men däremot anslag upptagna i kapitel B0-40 "anslag och reserver"). År 1999 utgjorde utgifterna för garantisektionen 48 % av utgifterna i den allmänna budgeten.

7.2.3. EUGFJ och dess finansiella resurser

648. EUGFJ är integrerad i gemenskapsbudgeten. Dess anslag fastställs därmed enligt samma budgetförfarande som övriga gemenskapsutgifter.
649. Jordbrukspolitiken ger också inkomster, tack vare de avgifter som debiteras inom ramen för den gemensamma organisationen av marknader. Dessa inkomster, som ingår i Europeiska unionens egna medel¹³⁹, består av följande:

¹³⁹ Europeiska unionens övriga egna medel härrör från mervärdesskatt, tullar uttagna enligt den gemensamma tulltaxan och medlemsstaternas bidrag.

- Avgifter i form av varierade skatter på import av jordbruksprodukter från tredje land inom ramen för den gemensamma organisationen av marknader. Dessa skatter är avsedda att kompensera skillnaden mellan världsmarknadspriset och den prisnivå som man har bestämt att upprätthålla inom Europeiska unionen. Till följd av jordbruksavtalet inom ramen för de multilaterala handelsförhandlingarna i Uruguayrundan har importavgiften ersatts av fasta tullar från och med regleringsåret 1995.
- Avgifter som tas ut inom ramen för den gemensamma organisationen av sockermarknaden. Dessa fördelar sig på avgifter på produktion av socker och isoglukos, avgifter för lagring av socker och kompletterande elimineringsavgifter. De säkerställer att jordbrukarna och sockerföretagen finansierar kostnaderna för avsättning av gemenskapens produktionsöverskott i förhållande till konsumtionen inom unionen.

Utveckling av inkomster

Uppbörd av egna medel till Europeiska unionen till följd av den gemensamma jordbrukspolitiken (belopp innan kostnader för uppbörden dragits av)

(miljoner euro)

Art av uppbörd	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000 ¹⁴⁰
Jordbrukstullar	922,4	844,3	810,1	1025,2	1102,2	1187,3	1102,2
Sockeravgifter	1382,1	1316,4	1213,7	1114,0	1070,1	1203,6	1162,7
varav produktion ¹⁴¹	849,4	773,5	722,1	765,1	790,0	827,0	875,8
varav lageravgifter	532,1	542,0	490,8	348,9	281,1	288,5	286,9
- övrigt	0,6	0,8	0,8	0,01	0,0	88,1	0,0
Totalt	2304,5	2160,7	2023,8	2139,2	2172,3	2390,9	2264,9

650. I detta sammanhang bör också andra inkomster från jordbruket nämnas. Inom den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter betalar producenterna en tilläggsavgift när mjölkproduktionskvoterna överskrider. Dessa inkomster har dock inte karaktären av Europeiska unionens egna medel utan betraktas som åtgärder avsedda att reglera jordbruksmarknaderna. Inkomsterna täcker de ytterligare utgifter som en produktionsökning utöver kvoterna medför och dras därför av direkt från dessa utgifter.

7.2.4. Arten av utgifter inom EUGFJ:s garantisektion

651. EUGFJ:s garantisektion finansierar främst utgifter inom ramen för den gemensamma organisationen av jordbruksmarknaderna genom

- marknadsstödjande åtgärder (10 301,4 miljoner euro i utgifter 1999) och
- direktstöd till producenterna (29 239,4 miljoner euro i utgifter 1999).

652. Som marknadsstödjande åtgärder klassificeras exportbidrag (5 572,8 miljoner euro 1999), lagringsstöd (1 568,3 miljoner euro 1999), omställningsbidrag (154,3 miljoner

¹⁴⁰ Detta är de siffror som är upptagna i budgeten.

¹⁴¹ Inbegripet kompletterande elimineringsavgifter.

euro 1999), stöd till bearbetning och konsumtion (2 684,3 miljoner euro 1999), återtåg och jämförbara insatser (346,2 miljoner euro 1999) samt diverse utgifter (-24,5 miljoner euro 1999).

653. De direkta producentstöden är sålunda för närvarande den klart viktigaste åtgärdstypen.
654. Därutöver är det meningen att EUGFJ:s garantisektion till följd av omorienteringen, och efter reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken, helt eller delvis skall finansiera vissa särskilda åtgärder som rör förvaltningen av jordbruksmarknaderna, t.ex. utdelning av jordbruksprodukter till mindre bemedlade inom gemenskapen, åtgärder för att bekämpa bedrägeri, kvalitetsfrämjande åtgärder, liksom åtgärder som syftar till att kompensera den speciella geografiska situationen för de utomeuropeiska franska departementen (POSEIDOM), öarna Madeira och Azorerna (POSEIMA), Kanarieöarna (POSEICAN) liksom öarna i Egeiska havet. Inom ramen för reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken 1992 och, nyligen, 1999 bör också nämnas kompletteringsåtgärder för att stödja producenter som satsar på miljöskydd, bevarande av naturområden, tillvaratagande av skogsresurser eller som överlåter sin jordbruksverksamhet och förtidspensionerar sig. Vidare bör nämnas de övriga åtgärder för landsbygdsutveckling, inbegripet kompensationsstöd till mindre gynnade områden, som tillsammans utgör den andra pelaren i jordbrukspolitiken.

7.2.4.1. Offentliga interventionslager

655. Som framgår av tabell [3.4.5] (rapportens statistikdel) yttrade sig utvecklingen mellan den 1 oktober 1998 och den 30 september 1999, datum för avslutande av räkenskaperna för den offentliga lagringen, i en ökning av det bokförda värdet på de lagrade produkterna jämfört med 1998. Detta värde ökade från 1 397,8 till 1 621,9 miljoner euro, det vill säga en ökning på 16 %.
656. Utvecklingen utmärktes av
- en ökning av lagren för spannmål och ris (från 13 602 995 ton den 30 september 1998 till 14 944 589 ton den 30 september 1999),
 - en ökning av lagren för mjölkprodukter (från 208 395 ton den 30 september 1998 till 274 845 ton den 30 september 1999),
 - en kraftig minskning av lagren för nötkött (från 544 037 ton den 30 september 1998 till 160 924 ton den 30 september 1999).
657. Under det första budgetåret 2000 konstaterades
- en minskning av lagren för spannmål (8 miljoner ton i lager den 30 september 2000), olivolja (25 000 ton i lager den 30 september 2000), alkohol (1,6 miljoner hektoliter i lager den 30 september 2000), skummjörkspulver (2 000 ton i lager den 30 september 2000) samt nötkött (1 000 ton i lager den 30 september 2000),
 - en ökning av lagren för ris (700 000 ton i lager den 30 september 2000) och för smör (72 000 ton i lager den 30 september 2000).

7.2.5. Granskning och godkännande av räkenskaperna

658. År 2000 antog kommissionen sex beslut om granskning och godkännande av medlemsstaternas utgifter för garantisektionen vid EUGFJ:
- Beslut av den 1 mars 2000 (2000/197/EG) om budgetåret 1995¹⁴².
 - Beslut av den 5 juli 2000 (2000/448/EG) om budgetåret 1995¹⁴³.
 - Beslut av den 14 februari 2000 (2000/179/EG) om budgetåret 1999 - granskning av räkenskaperna¹⁴⁴.
 - Beslut av den 28 april 2000 (2000/314/EG) om budgetåret 1999 - granskning av räkenskaperna¹⁴⁵.
 - Beslut av den 1 mars 2000 (2000/216/EG) om artikel 5.2 c i förordning (EEG) nr 729/70 - det fjärde tidsbegränsade beslutet från och med budgetåret 1996¹⁴⁶.
 - Beslut av den 5 juli 2000 (2000/449/EG) om artikel 5.2 c i förordning (EEG) nr 729/70 - det fjärde tidsbegränsade beslutet från och med budgetåret 1996¹⁴⁷.
659. Summan av de utgifter som medlemsstaterna återbetalat enligt dessa sex beslut uppgår till 632,6 miljoner euro.
660. När det gäller garantifonden för jordbruket har kommissionen, eftersom medlemsstaterna står för verkställandet av nästan samtliga betalningar och indrivningen av samtliga felaktiga avgifter och återkrav, vidtagit kraftfulla åtgärder för att få medlemsstaterna att minska antalet oegentligheter. Kommissionen har för det första samarbetat med medlemsstaterna för att se till att de utbetalande organen i hela unionen genomför stränga kontroller av samtliga ansökningar före utbetalning, och att de utbetalande organens konton och rutiner granskas varje år enligt internationellt erkända normer. För det andra har kommissionen på ett omfattande sätt hjälpt alla medlemsstater att dels inrätta integrerade kontrollsystem med mycket avancerad teknik, som gör det möjligt att kontrollera odlingar med hjälp av flygfoto och satellit, och dels genomföra dubbelkontroller av ansökningar med hjälp av databaser.
661. Granskning och godkännande av räkenskaperna har även utvecklats till att innefatta andra uppgifter:
- Utveckling av en dialog med medlemsstaterna om resultaten av kontrollåtgärderna för budgetåret 1999 och om utarbetande av ett nytt beslut om granskning och godkännande av räkenskaperna.
 - Deltagande i Europaparlamentets budgetkontrollutskotts arbete inom ramen för avslutandet av budgeten för 1998.

¹⁴² EGT L 61, 8.3.2000.

¹⁴³ EGT L 180, 19.7.2000.

¹⁴⁴ EGT L 57, 2.3.2000.

¹⁴⁵ EGT L 104, 29.4.2000.

¹⁴⁶ EGT L 67, 15.3.2000.

¹⁴⁷ EGT L 180, 19.7.2000.

- Revisionsrättens yttrande om beslutet om granskning och godkännande av räkenskaperna för budgetåren 1995 (godkännande av utgifter som är förenliga med reglerna), 1996, 1997 och 1998 (granskning av räkenskaperna) samt om 1999 års revisionsförklaring.
- Övervakning och stöd för att inrätta utbetalningsorgan i SAPARD-länderna.
- Deltagande i förlikningsorganets arbete.

7.2.6. Utvecklingen av jordbruksmarknadernas utgifter 2000

662. Utnyttjandet av anslagen för EUGFJ:s garantisektion för budgetåret 2000 (medlemsstaternas utgifter från den 16 oktober 1999 till den 15 oktober 2000) uppgår till 40 348,6 miljoner euro (preliminära beräkningar), dvs. 98,4 % av de anslag som tagits upp under rubrik B1 i budgeten. Om man bortser från utbetalningen av anslag till den monetära reserven är utgifterna 335,3 miljoner euro lägre än anslagen på 40 683,9 miljoner euro.

- De sammanlagda utgifterna för underrubrik 1a (traditionella utgifter för EUGFJ:s garantisektion samt utgifter inom veterinärsektorn, som täcker posterna B1-1 till B1-3) uppgår till 36 172,2 miljoner euro (preliminära beräkningar), det vill säga 1 179,8 miljoner euro under det utgiftstak som fastställdes genom det interinstitutionella avtalet av den 6 maj 1999.
- De sammanlagda utgifterna för underrubrik 1b (landsbygdsutveckling och kompletterande åtgärder, som täcker avdelningarna B1-4 och B1-5) uppgår till 4 176,4 miljoner euro, det vill säga 209,6 miljoner euro under utgiftstaket.

663. De viktigaste sektorerna som underutnyttjar anslagen är följande:

- socker (-86 miljoner euro), beroende på lägre utgifter för exportbidrag till följd av en gynnsam utveckling av dollarkursen,
- fiberväxter och silkesmask (-33 miljoner euro), beroende på minskade utgifter för produktionsstöd till spånadslin då förstärkt kontroll av de nationella förvaltningarna lett till fördröjda stödutbetalningar,
- frukter och grönsaker (-103 miljoner euro), särskilt vad beträffar bananer, moderniseringsprogrammen och producentorganisationernas driftsfonder,
- mjölk och mjölkprodukter (-189 miljoner euro), där man framför allt finner ett betydande underutnyttjande på grund av ökad försäljning av skummjölkspulver ur de offentliga lagren till följd av gynnsamma försäljningspriser i början av den offentliga interventionen vid stora kvantiteter,
- får- och getkött (-96 miljoner euro), till följd av lägre utgifter för tackbidraget.

664. I gengäld överutnyttjades anslagen i stor utsträckning i följande kapitel:

- olivolja (+20 miljoner euro), beroende på att resterande skulder för konsumtionsstöd betalades,
- vin (+71 miljoner euro), till följd av högre utgifter för olika interventionsåtgärder (destillation och privat lagring) och stöd för användning av druvmust.

- Andra vegetabiliska sektorer (+38 miljoner euro), bland annat beroende på ett större behov av produktionsstöd för utsäde.
- Nötkött (+75 miljoner euro) beroende på större utgifter än väntat för exceptionella stödåtgärder (BSE).
- Landsbygdsutveckling (+100 miljoner euro), till följd av ökade utbetalningar från medlemsstaterna för tidigare kompletteringsåtgärder och åtgärder som vidtagits inom ramen för de nya programmen för landsbygdsutveckling som godkändes under andra halvåret 2000.

7.3. EUGFJ:s garantisektion

665. Genomförandet av reformen av strukturfonderna sedan den 1 januari 1989 har gradvis förändrat arten av de stöd som beviljas av EUGFJ:s utvecklingssektion. En ständigt ökande andel av gemenskapsbidragen utgörs av medfinansiering av operativa program (totalt 99,8 % 1999, jämfört med 52 % 1993 och 40 % 1991). Den andra reformen av strukturfonderna, som inleddes den 1 januari 1994, har gjort det möjligt att uppnå ett system för årlig återbetalning av nationella utgifter utanför programplaneringen. Hela finansieringen av EUGFJ:s utvecklingssektion sker i själva verket med hjälp av fleråriga åtgärdsprogram, där partnerskap och subsidiaritet föreligger mellan kommissionen och medlemsstaterna.
666. Den andra programplaneringsperioden, som omfattar åren 1994 till 1999, kännetecknas av att de principer som styrde den första perioden (1989 till 1993) efter reformen av fonderna har bekräftats. Dessutom innebär den en viss förenkling av förfarandena, till exempel i fråga om förordning (EG) nr 951/97¹⁴⁸ (åtgärder för saluföring och bearbetning av jordbruksprodukter). Likaledes har förordning (EG) nr 950/97¹⁴⁹ om åtgärder för förbättring av jordbruksstrukturens effektivitet ändrats så att finansieringen av åtgärderna nu sker inom ramen för ett flerårigt program på liknande sätt som för andra mål, vilket har medgett en harmonisering av finansieringsmekanismerna. Detta innebär att de ordningar för gemenskapsstöd vars förvaltning medlemsstaterna ansvarar för och som utgör en väsentlig andel av utvecklingssektionens finansiering (program för förbättring av jordbruksföretag, kompensationsbetalningar etc.) leder till återbetalningar upp till de belopp som föreskrivs i de fleråriga programmen för ordningarna.
667. De åtgärder som genomförs på medlemsstaternas initiativ inom ramen för gemenskapens stödramar kompletteras av de åtgärder som initierats av kommissionen, bland annat gemenskapsinitiativen Leader, Interreg, Regis II och Peace, liksom de åtgärder som finansieras inom ramen för artikel 8 i förordning (EG) nr 4256/88¹⁵⁰ och övergångsåtgärderna.

7.3.1. Genomförd finansiering

668. Utvecklingen av EUGFJ:s utvecklingssektionens utgifter för de olika medlemsstaterna under perioden 1991-1999 framgår av nedanstående tabell.

¹⁴⁸ EGT L 142, 2.6.1997, s. 22.

¹⁴⁹ EGT L 142, 2.6.1997, s. 1.

¹⁵⁰ EGT L 374, 31.12.1988, s. 25.

669. Det är också intressant att studera fördelningen mellan de prioriterade målen för strukturfonderna. EUGFJ:s utvecklingssektion beviljar stöd enligt följande fyra mål:
- mål 1 (regioner som utvecklas långsammare),
 - mål 5a (jordbruksstrukturer inom samtliga regioner),
 - mål 5b (landsbygdsutvecklingen i ett antal avgränsade områden),
 - mål 6 (nordliga regioner), efter anslutningen av de nya medlemsstaterna.
670. I tabellen nedan görs från och med 1994 åtskillnad mellan utgifter inom gemenskapsinitiativ och utgifter som faller under artikel 8 i förordning (EEG) nr 4256/88 (finansiering av åtgärder som gäller teknisk rådgivning, undersökningar av allmän natur, pilot- och demonstrationsprojekt) samt övergångsåtgärder (tidigare åtgärder som inte kan hänföras till något av de mål som fastställs i de nya reglerna).

EUGFJ:s utvecklingssektions utgifter (åtagandebemyndiganden)

miljoner euro

Medlemsstat	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
BELGIQUE/BELGIË	30,5	28,2	1,7	37,6	40,0	39,9	32,5	40,2	86,5
DANMARK	18,0	23,5	20,0	42,5	16,7	29,1	17,2	27,4	47,1
DEUTSCHLAND	200,2	253,7	348,7	700,2	807,9	805,1	718,6	839,4	893,1
ELLÁDA	274,2	392,2	402,9	266,3	463,8	328,3	339,1	374,5	321,1
ESPAÑA	514,2	633,6	412,9	544,7	709,5	695,-	925,2	788,2	991,2
FRANCE	425,3	554,4	633,5	619,7	347,8	526,3	633,1	600,3	857,9
IRELAND	168,5	194,5	165,7	178,3	157,3	261,1	285,2	111,1	121,8
ITALIA	326,5	375,9	625,0	263,2	454,2	428,1	580,1	753,1	1350,7
LUXEMBOURG	6,7	6,3	9,0	9,8	6,0	4,3	1,1	12,2	11,2
NEDERLAND	20,5	21,9	19,5	32,1	13,1	27,3	13,6	8,3	60,8
ÖSTERREICH					97,7	122,6	84,5	127,7	187,9
PORTUGAL	313,4	289,8	313,9	510,5	282,7	379,5	309,4	444,1	159,7
SUOMI/FINLAND					109,8	102,4	129,3	98,8	174,7
SVERIGE					24,7	65,4	14,4	60,9	79,6
UNITED KINGDOM	110,2	100,8	99,5	130,5	74,1	116,-	45,7	75,2	231,8
ÖVRIGA (teknisk rådgivning för Leader)					3,7	4,1	3,4	5,5	5,4
SUMMA	2408,2	2874,8	3093,4	3335,4	3609,1	3934,5	4132,4	4366,9	5580,5

Utveckling av genomförandet per mål

miljoner euro

Mål	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
<i>Gemenskapens stödramar</i>									
Mål 1 (regioner som utvecklas långsammare)	1 440,8	1 634,7	1 599,2	1 905,3	2 395,2	2 416,5	2 578,7	2 502,8	2 534,6
Mål 5a (jordbruksstrukturer)	631,3	701,3	923,9	1 131,6	655,9	802,4	974,7	1 066,3	1 310,9
Mål 5 b (landsbygds-utveckling)	260,2	475,8	508,7	265,8	249,5	508,4	421,5	562,8	1 170,9
Mål 6 (nordliga områden)					47,7	44,7	51,3	51,2	93,9
<i>Gemenskapsinitiativ</i>									
Leader		}		0,3	235,9	83,1	65,4	116,4	303,1
Interreg		}		0,0	12,8	31,3	17,6	44,7	100,3
REGIS		}		0,0	0,0	17,0	4,6	6,3	53,5
Envireg		}		---	---	---	---	---	---
		Inkluderad i övriga rubriker							
Peace		}		0,0	1,3	8,1	13,0	7,9	7,0
POSEI		}		---	---	---	---	---	---
Art. 8 i förordning nr 4256/88		}		5,2	0,6	15,4	5,3	1,0	6,2
Övergångsåtgärder	75,9	63,0	61,6	27,2	10,3	7,6	0,4	7,5	0,1
SUMMA	2 408,2	2 874,8	3 093,4	3 335,4	3 609,1	3 934,5	4 132,4	4 366,9	5 580,5

671. Det kan noteras att utgifterna enligt mål 1, som har ökat sedan 1991, stabiliserades mot slutet av den första perioden, för att sedan åter öka från och med 1994.
672. Utgifterna enligt mål 5a har varit tämligen oförändrade under perioden, men en topp noterades 1994 som orsakades av en ändring av finansieringssystemet för så kallade indirekta åtgärder (den tidigare förordningen (EEG) nr 2328/91¹⁵¹), vilket innebar att budgetåret 1994 belastades med både utbetalningarna för 1993 och den nya finansieringen för 1994. Den kraftiga ökningen av åtaganden för 1999 motsvarar åtagandena för de resterande anspråken för programplaneringen 1994-1999.
673. Utgifterna för mål 5b ökade kraftigt mellan 1991 och 1993, vilket återspeglar den tonvikt som lades vid landsbygdsutvecklingen. Emellertid minskade utgifterna avsevärt under 1994 till följd av förseningar i den nya programplaneringen, vilka hämtats in från och med 1996 och särskilt under 1999, som är programplaneringens sista räkenskapsår.
674. Utgifterna för mål 6 var relativt stabila under åren 1995 till 1998 med en kraftig ökning 1999, programplaneringens sista räkenskapsår.
675. Vad gäller övergångsåtgärder, dvs. åtgärder som håller på att slutföras, kan man konstatera att utgifterna för dessa har minskat nästan varje år sedan 1991.
676. Medan beloppen för mål 1 och 5b under åren 1991 till 1993 även avsåg åtgärder som omfattades av gemenskapens stödramar liksom åtgärder inom ramen för gemenskapsinitiativ och enligt artikel 8 i förordning (EEG) nr 4256/88¹⁵², omfattas beloppen för de senare två åtgärdstyperna av egna budgetrubriker sedan 1994.

7.3.2. Budgetgenomförande

677. I förhållande till tillgängliga anslag 1999, bland annat de anslag som ursprungligen angavs i budgeten, utbetalningar och överförda krediter (5 717,3 miljoner euro i åtagandebemyndiganden och 4 013,2 miljoner euro i betalningsbemyndiganden) var budgetgenomförandet 1999 för hela EUGFJ:s utvecklingssektion 97,6 % för åtagandebemyndigandena och 99,9 % för betalningsbemyndigandena.
678. År 2000 var det första i den nya planeringsperioden 2000-2006 då finansieringskällan för programmen för landsbygdsutveckling bestämdes av åtgärdstyp och region.
679. EUGFJ:s garantisektion fortsätter att finansiera, i hela Europeiska unionen, de tre kompletterande åtgärder som infördes genom reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken 1992 samt utbetalningar för kompensationsstöd till jordbrukare i de minst gynnade områdena.
680. För samtliga övriga åtgärder för landsbygdsutveckling kommer finansieringskällan att vara beroende av den geografiska situationen enligt följande:
- I områden som omfattas av mål 1 (regioner som utvecklas långsammare) fortsätter EUGFJ:s utvecklingssektion, i samverkan med övriga strukturfonder,

¹⁵¹ EGT L 218, 6.8.1991, s. 1.

¹⁵² EGT L 374, 31.12.1988, s. 25.

att finansiera åtgärder för landsbygdsutveckling som, precis som nu, kommer att integreras fullständigt i utvecklingsprogrammen.

- Utanför mål 1-områden kommer finansieringskällan för landsbygdsutveckling att vara EUGFJ:s garantisektion.

681. De anslag som tagits upp i budgeten för år 2000 för EUGFJ:s garantisektion uppgår till 2 909,2 miljoner euro för åtaganden och 3 918,2 miljoner euro för betalningar. Dessa belopp omfattar anslag avsedda för nya mål 1-program för perioden 2000-2006 och för gemenskapsinitiativet Leader+ samt betalningsbemyndiganden för att avsluta mål 1, 5a, 5b och 6 samt gemenskapsinitiativ för perioden 1994-1999.

7.4. Utvärdering

682. Utvärderingen av jordbruksåtgärder utgörs av två väsentliga delar: utvärdering av marknadsåtgärder samt utvärdering av strukturåtgärder och åtgärder för landsbygdsutveckling.

7.4.1. Utvärdering av marknadsåtgärder

683. Tre utvärderingar av sektorn för färfkött, den gemensamma organisationen av sockermarknaden och Poseima-programmet som inleddes 1999, avslutades under 2000. Under samma period sattes sex utvärderingar igång avseende beskningspolitiken, oljeväxter, arealuttag, säljfrämjande åtgärder, stärkelse samt den gemensamma organisationen av marknaden för mjölkprodukter. Dessa studier bör vara tillgängliga mellan början av 2001 och början av 2002. Studierna presenteras vanligtvis på kommissionens webbplats på Internet tillsammans med det kvalitetsomdöme som utvärderingens styrgrupp avgivit.

7.4.2. Utvärdering av strukturåtgärder och åtgärder för utveckling av landsbygden

684. Som komplement till riktlinjerna för utvärdering av programmen för landsbygdsutveckling för perioden 2000-2006, finns ett dokument som anger gemensamma utvärderingsfrågor, kriterier för omdömet samt vilka gemensamma indikatorer som skall användas. Medlemsstaterna har låtit programplanerna åtföljas av uppgifter om förhandsbedömningarna.
685. För Leader II och Leader+ har utvärderingsarbetet inletts i medlemsstaterna, medan arbetet med att sammanställa och utveckla gemensamma metoder har börjat diskuteras.
686. För SAPARD har en vägledning för förhandsbedömning gjort det möjligt att från vissa kandidatländer erhålla ett antal tillfredsställande utvärderingar.

8. FÖRBEREDELSE INFÖR UTVIDGNINGEN

8.1. Viktigare händelser

8.1.1. Anslutningsförhandlingar

687. Med hänvisning till rekommendationerna från Europeiska rådets möte i Helsingfors i december 1999 inleddes anslutningsförhandlingar formellt med Bulgarien, Rumänien, Lettland, Litauen, Slovakien och Malta i februari 2000. Varje kandidatland kommer i förhandlingarna att bedömas efter sina egna förutsättningar. Mellan oktober 1999 och februari 2000 klarade man av att gå igenom jordbrukslagstiftningen med dessa sex länder, inbegripet veterinär- och växtskyddslagstiftning. Länderna har ännu inte lagt fram någon formell ståndpunkt om jordbruket. Jordbrukskapitlet har ännu inte öppnats för förhandlingar med dem och kommer endast att öppnas när och om länderna gjort tillräckliga framsteg i genomförandet av jordbruksdelen i gemenskapens regelverk.
688. Förhandlingar med Polen, Ungern, Estland, Tjeckien, Slovenien och Cypern inleddes formellt i mars 1998. Genomgången av gemenskapens regelverk med dessa sex länder genomfördes mellan september 1998 och juni 1999. De presenterade sina formella ståndpunkter beträffande jordbrukskapitlet i november och december 1999. Dessa ståndpunkter anger särskilt ländernas önskemål om övergångsbestämmelser och om teknisk anpassning av regelverket. Europeiska unionen svarade med att överlämna sin gemensamma förhandlingsposition rörande jordbruket till de sex kandidatländerna. Även om det finns ett stort antal specifika förhandlingskrav när det gäller jordbrukskapitlet, finns också ett antal viktiga gemensamma förhandlingsfrågor (förutom veterinär och fytosanitär lagstiftning), nämligen de som rör direkta utbetalningar, fastställandet av kvantitativa tröskelvärden för produktionen och möjligheten att bevilja övergångsbestämmelser. Jordbrukskapitlet i gemenskapens regelverk öppnades formellt för förhandlingar med dessa sex länder vid ministerkonferenser som hölls i Luxemburg i juni 2000.
689. Vad beträffar Turkiet betonade Europeiska rådets möte i Helsingfors Turkiets ställning som kandidatland men förhandlingar har ännu inte inletts formellt. I överensstämmelse med inbjudan från Europeiska rådets möte i Helsingfors började kommissionen i juni 2000 förbereda genomgången av regelverket för jordbrukssektorn med Turkiet inom ramen för "Ankara Association Agreement".

8.1.2. Strategin inför anslutning

690. Den 6 december 1999 antog rådet de reviderade partnerskapen för anslutning för länderna i Central- och Östeuropa och den 20 mars 2000 partnerskap för anslutning för Cypern och Malta. Partnerskap för anslutning anger inom en enda ram de prioriteringar på kort och medellång sikt som kräver ytterligare ansträngningar enligt kommissionens återkommande rapporter för 1999 om de framsteg som varje kandidatland gjort på väg mot medlemskap i EU, de finansiella medel som är tillgängliga för att bistå länderna med genomförandet av dessa prioriteringar och de villkor som satts upp för stödet.
691. De mål i dessa partnerskap för anslutning som är gemensamma för samtliga eller flertalet kandidatländer när det gäller jordbrukssektorn omfattar

- vad beträffar den veterinära och fytosanitära sektorn: anpassning och uppgrädering av kontrollverksamheten, i synnerhet vid framtida yttre gränser, samt upprättande av ett landsomfattande system för identifiering av djur,
- förstärkning av gemensamma förvaltningsmekanismer och administrativa strukturer för jordbrukspolitiken (kontroll av jordbruksmarknaderna och genomförande av strukturåtgärder liksom åtgärder för landsbygdsutveckling, upprättande av organ och kontrollmekanismer),
- omstrukturering av livsmedelsindustrin inom jordbrukssektorn och förstärkning av administrationen för livsmedelskontroll,
- inrättande eller, i förekommande fall, förbättring av en fungerande marknad för fast egendom liksom fullbordande av såväl ett fastighets- och egendomsregister som en markreform.

692. Specifika mål

- För Polen: En plan för landsbygdsutveckling som inbegriper åtgärder för att modernisera jordbruket och industrier med anknytning till jordbruket skall utarbetas och genomförandet fortsätta för att säkerställa en hållbar utveckling av den polska landsbygdsekonomin. Vidare skall den polska handelspolitiken för jordbruket ses över för att minska beroendet av importhinder och öka konkurrenskraften.
- För Ungern, Lettland, Bulgarien, Estland, Slovenien, Tjeckien och Litauen: Kött- och mejeriindustrierna skall moderniseras för att uppfylla EU:s normer för hygien och folkhälsa.
- För Ungern, Bulgarien, Slovakien och Rumänien: Ett vingårdsregister skall upprättas.

693. Varje kandidatlands nationella program för antagande av det gemensamma regelverket (NPAA) utgör ett komplement till partnerskap för anslutning. Syftet med det nationella programmet är att fastställa detaljerade planer för varje sektor över hur kandidatlandet bör förbereda sig för anslutning, både vad beträffar införlivande och genomförande av lagstiftning och utveckling och förstärkning av förvaltningsstrukturer. De nationella programmen omfattar också en tidtabell för genomförandet av anslutningsprioriteringarna och anger vilka mänskliga och finansiella resurser som kommer att behövas för detta.

694. Bilateral frågor som berör länderna i Central- och Östeuropa, Cypern och Malta behandlas i de organ som inrättats enligt de Europa- eller associeringsavtal som slutits med dessa länder. Associeringsrådet, associeringskommittéerna och underkommittéerna för jordbruk utgör forum för diskussion av jordbruksfrågor, inbegripet frågor som rör utvidgningen och hur långt genomförandet av gemenskapens regelverk för jordbruk nått.

695. Associeringskommittén för Rumänien sammanträdde den 21 mars 2000 i Bryssel, associeringskommittén för Slovenien den 25 mars 2000 i Ljubljana och den 14 juni 2000 i Bryssel, associeringskommittén för Ungern den 12 april 2000 i Bryssel, associeringskommittén för Estland den 9 juni 2000 i Bryssel, associeringskommittén för Litauen den 15 juni 2000 i Bryssel, associeringskommittén för Lettland den 16 juni 2000 i Bryssel,

associeringskommittén för Bulgarien den 20 juni 2000 i Sofia, associeringskommittén för Tjeckien den 6–7 juni 2000 och associeringskommittén för Polen den 27 juni 2000 i Bryssel. Polens underkommitté för jordbruk sammanträdde den 16 mars 2000, Bulgariens underkommitté för jordbruk den 16 juni 2000 och Turkiets underkommitté för jordbruk den 23 juni 2000.

696. I de återkommande rapporterna granskar kommissionen såväl de sammantagna framsteg som varje kandidatland gjort med hänsyn till de tre anslutningskriterier som fastställdes vid Europeiska rådets möte i Köpenhamn (politiska kriterier, ekonomiska kriterier samt förmågan att uppfylla de skyldigheter som följer av ett medlemskap) som de framsteg som länderna gjort vad beträffar den offentliga förvaltningens förmåga.
697. I enlighet med Agenda 2000 har Phare-stödet återigen inriktats på två prioriterade områden: investeringsstöd och institutionell uppbyggnad. Medan investeringsstödet syftar till att hjälpa kandidatländerna att skapa ekonomiska och sociala strukturer som överensstämmer med gemenskapens, syftar institutionell uppbyggnad till att förstärka ländernas institutionella och administrativa kapacitet så att de kan uppfylla de skyldigheter som följer av ett medlemskap. Partnersamverkan är en särskild form av institutionell uppbyggnad jämte tekniskt stöd, utbildningsprogram och expertutbyte.
698. Det mest utmärkande draget för partnersamverkan är att den syftar till att åstadkomma konkreta resultat när det gäller att genomföra prioriterade områden av gemenskapens regelverk i enlighet med partnerskapen för anslutning. I praktiken innebär detta att medlemsstaternas förvaltningar samverkar med samarbetspartner i kandidatländerna för att åstadkomma institutionell uppbyggnad. Sedan 1998 har ett flertal projekt för partnersamverkan satts igång inom jordbruksområdet. De omfattar prioriteringar som förbättring av veterinära och fytosanitära kontroller, modernisering av det statistiska jordbrukssystemet, inrättande av det integrerade jordbrukssystemet för förvaltning och kontroll, genomförande av systemet för identifiering och registrering av djur, reform av jordbrukspolitik, förberedelse för den gemensamma jordbrukspolitik, jordbruksregistrering, tillnärmning av lagstiftningen inom vinsektorn samt modernisering av landsbygdens förvaltningssystem.

8.1.3. *SAPARD*

699. Under år 2000 har den rättsliga ramen för instrumentet SAPARD fullbordats. Efter antagandet 1999 av rådets förordning (EG) nr 1268/1999¹⁵³ och av kommissionens förordning (EG) nr 2759/1999¹⁵⁴ om tillämpningsföreskrifter för nämnda förordning, samt av kommissionens beslut av den 20 juli 1999 om vägledande fördelning av det årliga gemenskapsstödet bland de tio mottagarländerna (529 miljoner euro i 2000 års priser) har ett antal etapper klarats av.
700. Den 26 januari 2000 godkände kommissionen ett meddelande som lade fast principerna för SAPARDs nya system för finansiell förvaltning. Systemet består av tre delar: en helt decentraliserad programförvaltning underställd ett organ som respektive land skall ansvara för att inrätta, finansiering baserad på differentierade

¹⁵³ EGT L 161, 26.6.1999, s. 87.

¹⁵⁴ EGT L 331, 23.12.1999, s. 51.

anslag samt tillämpning av det revisionsförfarande som används av garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

701. På grundval av denna uppdelning antog kommissionen den 7 juni 2000 en förordning om de finansiella bestämmelser som gäller för genomförandet av SAPARD-programmen och de villkor som måste uppfyllas för att förvaltningen av stödet skall delegeras till ackrediterade organ i de tio mottagarländerna.
702. Slutligen, vad beträffar den rättsliga ramen, bör de bestämmelser som antas av kommissionen och som berör mottagarländerna fastställas genom bilaterala avtal. I de förhandlingar som förts med berörda länder har man lyckats uppnå enighet kring avtalstexten. De datum då avtalen formellt ingås kommer att bestämmas av respektive lands konstitutionella regler.
703. De planer för landsbygdsutveckling som de tio mottagarländerna lagt fram inför kommissionen har granskats och förhandlats med kommissionen. Detta utmynnade i att kommissionen godkände de tio SAPARD-programmen för landsbygdsutveckling för Ungern, Polen, Lettland, Bulgarien, Tjeckien, Slovenien, Rumänien, Estland, Litauen och Slovakien.
704. SAPARD-programmen skall bidra till att införa gemenskapens regelverk för den gemensamma jordbrukspolitiken och närliggande politikområden, öka effektiviteten och konkurrenskraften i jordbruket och jordbrukets livsmedelsindustri, skapa arbetstillfällen och en hållbar ekonomisk utveckling på landsbygden. De viktigaste åtgärder som finansieras inom ramen för SAPARD-programmen är investeringar i jordbruksföretag, förbättring av bearbetningen och marknadsföringen av jordbruks- och fiskeriprodukter, utveckling och förbättring av landsbygdens infrastruktur, utveckling och diversifiering av sådan ekonomisk verksamhet som ger upphov till mångfaldig verksamhet och alternativa inkomster, upprustning och utveckling av byar samt skydd och vård av landsbygdskulturen.
705. Prioritet ges sådana åtgärder som förbättrar effektiviteten på marknaden, kvalitets- och hälsonormer samt åtgärder som skapar nya arbetstillfällen i landsbygdsområden, i enlighet med miljöskyddsbestämmelserna.
706. Innan man kan börja införa SAPARD-programmen måste de SAPARD-organ som ackrediterats för detta ändamål i mottagarländerna etableras och godkännas av kommissionen.
- 8.1.4. *Länderna i Central- och Östeuropa - gradvis liberalisering av den bilaterala handeln med jordbruksprodukter.*
707. I mars 1999 bemyndigade rådet kommissionen att förhandla med vart och ett av de central- och östeuropeiska länderna i syfte att ytterligare liberalisera den bilaterala handeln med jordbruksprodukter. Förhandlingar har förts med samtliga länder på grundval av ömsesidighet och inga produkter har på förhand uteslutits från förhandlingarna. I överensstämmelse med rådets direktiv har global balans uppnåtts i förhandlingarna. Förhandlingarna grundades vidare på neutralitetsprincipen med hänsyn till den gemensamma jordbrukspolitikens funktion.
708. Förhandlingarna omfattade tre olika slags bilaterala koncessioner beroende på produkternas känslighet och utformningen av den gemensamma jordbrukspolitiken:

8.1.4.1. Lista 1:

709. När det gäller de minst känsliga produkterna (dvs. produkter från de central- och östeuropeiska länderna för vilka importtullar på mindre än 10 % tas ut vid införsel till EU, samt produkter som inte odlas i dessa länder utan importeras från EU) har man ingått avtal om en omedelbar och fullständig liberalisering av handeln utan kvantitativa restriktioner. Förteckningen omfattar mer än 400 produkter och inbegriper i synnerhet citrusfrukter, olivolja och hästkött.

8.1.4.2. Lista 2:

710. Den så kallade "dubbla nollösningen" innebär ett ömsesidigt avskaffande av exportbidrag och avskaffande av importtullar inom ramen för tullkvoterna. Inledningsvis har tullkvoten så långt som möjligt fastställts på en nivå som motsvarar det nuvarande handelsmönstret (på grundval av genomsnittet för de senaste tre åren). En bilateral överenskommelse har uppnåtts beträffande en avsevärd årlig ökning av tullkvoterna, med hänsyn till produkternas känslighet och handelns möjliga utveckling.

8.1.4.3. Lista 3:

711. Denna lista omfattar ett begränsat utbyte av "ad hoc"-medgivanden som det fattas beslut om på grundval av särskilda ansökningar och som beviljas från fall till fall. Listan syftar också till att skapa balans i de övergripande avtalen.
712. Tillvägagångssättet är detsamma för samtliga länder i Central- och Östeuropa – både för de länder som ingår i Luxemburggruppen (Ungern, Polen, Tjeckien, Estland, Slovenien), med vilka förhandlingar om jordbrukskapitlet i gemenskapens regelverk inleddes den 14 juni, och de som ingår i Helsingforsgruppen (Bulgarien, Rumänien, Litauen, Lettland och Slovakien), med vilka förhandlingar om jordbrukskapitlet ännu inte inletts.

8.1.5. *Förhandlingsresultat*

713. Nya avtal om stegvis liberalisering av handeln har slutits med de tio länderna i Central- och Östeuropa. Enligt avtalen skall flertalet av de minst känsliga produkterna, i synnerhet ett stort antal produkter från Medelhavsområdet, liberaliseras omedelbart medan sektorerna för fjäderfäkött, griskött, ost samt vissa frukter och grönsaker skall genomgå en stegvis liberalisering grundad på "den dubbla nollösningen". Resultaten varierar från land till land, beroende på det enskilda landets förmåga att liberalisera handeln redan nu.
714. Baserat på nuvarande handelsuppgifter (1996-1998) kommer de central- och östeuropeiska ländernas tullfria jordbruksexport till EU att öka från i genomsnitt 37 % till i genomsnitt 81 %. (EU:s tullfria jordbruksexport till de nio central- och östeuropeiska länderna kommer att öka från i genomsnitt 18 % till 36 %).
715. Även om de hittills uppnådda resultaten är tillfredsställande kommer förhandlingarna att fortsätta med samtliga länder i syfte att stegvis utvidga liberaliseringen av handeln med jordbruksprodukter, för att undvika de potentiellt negativa konsekvenserna av ett omedelbart öppnande av marknader i samband med anslutningen.

8.2. Bulgarien

716. Bulgariens SAPARD-plan förklarades tillåtlig den 7 april 2000 och antogs den 20 oktober 2000.
717. Det årliga SAPARD-anslaget till Bulgarien uppgår till 53 miljoner euro. Verksamhetsplanen är baserad på fyra prioriterade områden:
- förbättring av produktionen, bearbetning och marknadsföring av jordbruksprodukter och bearbetning av fiskeriprodukter samt utveckling av miljövänliga produktionsmetoder inom jordbruket,
 - integrerad utveckling av landsbygdsområden för att skydda och stärka deras ekonomier och samhällen samt för att bidra till att minska avfolkningen från landsbygden,
 - investeringar i mänskliga resurser,
 - tekniskt stöd.
718. En väsentlig del av de tillgängliga medlen för det första prioriterade området har avsatts för investeringar i jordbruksföretag och för bearbetning och marknadsföring av jordbruks- och fiskeriprodukter. Övriga åtgärder inom detta prioriterade område berör skogsbruket och utvecklingen av miljövänliga aktiviteter och metoder inom jordbruket. Det andra prioriterade området omfattar åtgärder för utveckling och diversifiering av ekonomisk verksamhet och alternativa inkomster, upprustning och utveckling av byar, skydd och vård av landsbygdens kulturarv och kulturella traditioner samt utveckling av landsbygdens infrastruktur. De tredje och fjärde prioriteringarna omfattar förbättrad yrkesutbildning respektive tekniskt stöd.

8.3. Tjeckien

719. Tjeckiens SAPARD-plan förklarades tillåtlig den 28 april 2000 och antogs, efter förhandlingar, genom ett kommissionsbeslut.
720. Det årliga SAPARD-anslaget till Tjeckien för år 2000 uppgår till omkring 22,4 miljoner euro. Tjeckiens nationella bidrag kommer att uppgå till omkring 7,3 miljoner euro år 2000. I Tjeckiens plan för landsbygdsutveckling fastställs följande tre prioriterade områden:
721. 60 % av gemenskapens bidrag (65 % av den totala kostnaden) kommer att tilldelas för investeringsåtgärder inom jordbruks- och livsmedelssektorerna i syfte att öka konkurrenskraften och, framför allt, stödja antagandet av olika gemenskapsnormer. Åtgärder för markförbättring och omarrondering är också planerade.
722. Det andra större område som prioriteras i planen (en tredjedel av det årliga gemenskapsbidraget) är utvecklingen av landsbygdsområden, som kombinerar åtgärder för infrastruktur med åtgärder för diversifiering. Detta inbegriper också pilotåtgärder för miljöhänsyn inom jordbruket. Slutligen planeras också åtgärder för att stödja genomförandet av SAPARD-programmet (prioritering 3) genom utbildning och tekniskt stöd.

8.4. Estland

723. Estlands SAPARD-plan förklarades tillåtlig den 12 maj 2000 och antogs den 17 november 2000.
724. Det årliga SAPARD-anslaget till Estland för år 2000 uppgår till omkring 12,3 miljoner euro. Från Estlands sida har omkring 4 miljoner euro avsatts till det nationella bidraget för år 2000. Verksamhetsplanen håller för närvarande på att utarbetas. Den kommer att omfatta åtgärder för investeringar i jordbruksföretag, förbättring av bearbetningen av jordbruks- och fiskeriprodukter, diversifiering och förbättring av landsbygdens infrastruktur.

8.5. Ungern

725. Ungerns SAPARD-plan förklarades tillåtlig den 24 mars 2000 och antogs, efter förhandlingar med kommissionen och ändringar i texten, genom ett kommissionsbeslut. Det årliga SAPARD-anslaget till Ungern för år 2000 uppgår till 38,7 miljoner euro. Från Ungerns sida har 12,5 miljoner euro avsatts till det nationella bidraget för år 2000. Verksamhetsplanen baseras på två väsentliga prioriteringar:
- ökad konkurrenskraft för jordbruks- och bearbetningsindustrin samt inriktning på miljöskyddsaspekter (fem åtgärder: 62 % av EU-medlen),
 - anpassning av landsbygdsområden (tre åtgärder: 36,5 %).
726. En väsentlig del av de tillgängliga medlen för det första prioriterade området har avsatts för investeringar i jordbruksföretag (28,3 % av EU-medlen). Övriga prioriterade åtgärder inom området är förbättring av bearbetningen och marknadsföringen av jordbruks- och fiskeriprodukter (20,5 % av EU-medlen), upprättande av producentgrupper (7,3 % av EU-medlen), miljöåtgärder inom jordbruket (4,2 %) och förbättring av yrkesutbildning (1,7 %).
727. Det andra prioriterade området omfattar åtgärder för utveckling och diversifiering av ekonomisk verksamhet för att skapa alternativa inkomster (15,4 %), förbättring av landsbygdens infrastruktur (12 %) samt upprustning och utveckling av byar (9 %).
728. Anslagen till tekniskt stöd för genomförandet av programmet, inbegripet studier, övervakning, informations- och reklamkampanjer, uppgår till runt 1 % av EU-medlen.

8.6. Lettland

729. Lettlands SAPARD-plan förklarades tillåtlig den 5 april 2000 och antogs, efter förhandlingar med kommissionen och ändringar i texten, genom ett kommissionsbeslut.
730. Det årliga SAPARD-anslaget till Lettland för år 2000 uppgår till 22 miljoner euro. Från Lettlands sida har 7 miljoner euro avsatts till det nationella bidraget för år 2000. Verksamhetsplanen baseras på följande tre målområden:
- utveckling av hållbart jordbruk (fyra åtgärder: 54 % av EU-medlen),
 - integrerad landsbygdsutveckling (två åtgärder: 36 % av EU-medlen),

- förbättring av miljön (tre åtgärder: 4 % av EU-medlen).
731. En väsentlig del av de tillgängliga medlen för det första målområdet har avsatts till förbättring av bearbetningen och marknadsföringen av jordbruks- och fiskeriprodukter (26 % av EU-medlen). Övriga åtgärder inom detta målområde berör moderniseringen av maskinparken inom jordbruket (23 %), beskogning av jordbruksmark (3 %) och omarrondering av mark (2 %). Det andra målområdet omfattar åtgärder för utveckling och diversifiering av ekonomisk verksamhet för att skapa alternativa inkomster (24 %) och förbättring av landsbygdens allmänna infrastruktur (12 %). Det tredje målområdet, som kommer att utvecklas på pilotnivå, täcker åtgärder för ekologiskt jordbruk, bevarande av biologisk mångfald och landsbygdens landskap samt minskning av avrinningen från jordbruket. Yrkesutbildning (4 %) och tekniskt stöd (2 %) utgör två separata stödåtgärder.

8.7. Litauen

732. Litauens SAPARD-plan förklarades tillåtlig den 25 april 2000 och antogs den 27 november 2000.
733. Det årliga SAPARD-anslaget till Litauen för år 2000 uppgår till 30 miljoner euro. Från Litauens sida har 9 miljoner euro avsatts till det nationella bidraget för år 2000. SAPARD-planen tillhandahåller medel för följande sju verksamhetsåtgärder:
- investeringar i jordbruksföretag (47 % av EU-medlen),
 - förbättring av bearbetningen och marknadsföringen av jordbruks- och fiskeriprodukter (21 %),
 - utveckling och diversifiering av sådan ekonomisk verksamhet som ger upphov till verksamhetsmässig mångfald och alternativa inkomster (8 %),
 - förbättring av landsbygdens infrastruktur, upprustning av byar och bevarande av landsbygdens kulturarv (15 %),
 - skogsbruk, inbegripet beskogning av jordbruksområden och bearbetning och marknadsföring av skogsprodukter (5 %),
 - yrkesutbildning (2 %),
 - tekniskt stöd (2 %).

8.8. Polen

734. Polens SAPARD-plan förklarades tillåtlig den 6 april 2000 och antogs, efter förhandlingar med kommissionen och ändringar i texten, genom ett kommissionsbeslut.
735. Det årliga SAPARD-anslaget till Polen för år 2000 uppgår till 171 miljoner euro. Verksamhetsplanen är baserad på två prioriterade områden:
- ökad marknadseffektivitet inom jordbrukets livsmedelssektor,
 - förbättrade villkor för ekonomisk verksamhet och skapande av arbetstillfällen.
736. En väsentlig del av de tillgängliga medlen för det första prioriterade området har avsatts till förbättring av bearbetningen och marknadsföringen av

jordbruksprodukter. Övriga åtgärder inom denna prioritering berör investeringar i jordbruksföretag. Det andra prioriterade området omfattar åtgärder för utveckling av landsbygdens infrastruktur och diversifiering av den ekonomiska verksamheten på landsbygden. Som komplement till dessa prioriteringar omfattar planen åtgärder för yrkesutbildning och tekniskt stöd. Pilotprojekt om miljövänligt jordbruk och beskogning kommer också att genomföras enligt planen.

8.9. Rumänien

737. Rumäniens SAPARD-plan förklarades tillåtlig den 27 april och antogs den 12 december 2000.

738. Det årliga SAPARD-anslaget till Rumänien uppgår till 153 miljoner euro. Verksamhetsplanen är baserad på fyra prioriterade områden:

- ökad konkurrenskraft för bearbetade jordbruks- och fiskeriprodukter,
- förbättrad infrastruktur för landsbygdsutveckling och jordbruk,
- utveckling av landsbygdsekonomin,
- utveckling av mänskliga resurser.

739. I detta skede har en väsentlig del av de tillgängliga medlen för det första prioriterade området avsatts för förbättring av bearbetningen och marknadsföringen av jordbruksprodukter. Andra åtgärder inom denna prioritering berör förbättring av strukturerna för kvalitets-, veterinär- och växtskyddskontroll, för kontroll av livsmedelskvalitet och konsumentskydd. Det andra prioriterade området inbegriper åtgärder för utveckling av landsbygdens infrastruktur och förvaltning av vattenresurser. Det tredje området omfattar investeringar i jordbruksföretag, upprättande av producentgrupper, skogsbruk, diversifiering av ekonomisk verksamhet samt pilotprojekt för miljöhänsyn inom jordbruket. Det fjärde området omfattar yrkesutbildning och tekniskt stöd.

8.10. Slovakien

740. Slovakiens SAPARD-plan förklarades tillåtlig den 6 juni 2000. Kommissionen påpekade emellertid att förhandsbedömningen höll låg standard. Eftersom en förhandsbedömning är ett formellt krav enligt förordning 1268/99 måste den slovakiska planen avsevärt förbättras på den här punkten. Österrikes federala ministerium för jordbruk erbjuder nu partnerskap för att klara av detta och slutföra planen. Den reviderade planen antogs den 17 november 2000.

741. Det årliga SAPARD-anslaget till Slovakien för år 2000 uppgår till omkring 18,6 miljoner euro. Slovakiens nationella bidrag kommer att uppgå till omkring 5,9 miljoner euro år 2000. I Slovakiens SAPARD-plan fastställs tre prioriterade områden:

742. Förbättring av produktionen inom jordbrukssektorn, inbegripet livsmedelsindustrin. Detta kommer att motsvara 61 % av gemenskapens bidrag för investeringar i jordbruksföretag i enlighet med gemenskapens regelverk och investeringar för att förbättra livsmedelsföretag inom jordbrukssektorn så att EU:s normer kan uppfyllas samt för att öka företagets konkurrenskraft. Dessutom har en mindre summa avsatts för att upprätta producentgrupper.

743. Det andra större område som prioriteras i planen (en tredjedel av det årliga gemenskapsbidraget) är utvecklingen av landsbygdsområden, som kommer att omfatta åtgärder för diversifiering av ekonomisk verksamhet, skogsbruk, pilotprojekt för miljövänligt jordbruk samt fastighetsreglering. Slutligen planeras också åtgärder för att stödja genomförandet av SAPARD-programmet (prioritering 3) genom utbildning och tekniskt stöd.

8.11. Slovenien

744. Sloveniens SAPARD-plan förklarades tillåtlig den 20 april 2000 och antogs, efter förhandlingar med kommissionen och ändringar i texten, genom ett kommissionsbeslut.
745. Det årliga SAPARD-anslaget till Slovenien för år 2000 uppgår till 6,4 miljoner euro. Från Sloveniens sida har 3,4 miljoner euro avsatts till det nationella bidraget för år 2000. Verksamhetsplanen baseras på två väsentliga prioriteringar: förbättring av produktions- och marknadsföringsstrukturer inom jordbruk och livsmedelsframställning, samt ekonomisk diversifiering och förbättring av landsbygdens infrastruktur.
746. En avsevärd del av medlen har avsatts till investeringar i jordbruksföretag och till förbättring av bearbetningen och marknadsföringen av jordbruks- och fiskeriprodukter (75 % av EU-medlen).
747. De två åtgärderna diversifiering av ekonomisk verksamhet och förbättring av landsbygdens infrastruktur kommer att erhålla 24 % av EU-medlen.
748. Anslagen till tekniskt stöd för genomförandet av programmet, inbegripet studier, övervakning, informations- och reklamkampanjer, uppgår till runt 1 % av EU-medlen.

9. INTERNATIONELLA FÖRBINDELSER

9.1. Internationella organisationer och avtal

9.1.1. Världshandelsorganisationen (WTO)

9.1.1.1. Samråd och lösning av tvister inom WTO

749. På EU:s begäran inrättades den 23 juli 1998 en panel för att granska Koreas slutgiltiga skyddsåtgärd för import av vissa mejeriprodukter (dvs. en importkvot för beredningar av skummjölkspulver). Överprövningsorganet gav sitt stöd åt panelens rapport som hävdade att Korea hade brutit mot bestämmelserna i avtalet om skyddsåtgärder. Den 20 maj 2000 upphävde Korea skyddsåtgärderna.

9.1.2. Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)

750. EU:s medlemsstater utgör hälften av OECD:s medlemmar och är de största bidragsgivarna till OECD:s budget. Kommissionen deltar aktivt i organisationens arbete och särskilt, när det gäller jordbruk, i jordbrukskommittén.
751. I centrum för jordbrukskommitténs arbete står det årliga utarbetandet av en halvårsrapport över marknadsutsikterna för de viktigaste av OECD:s jordbruksvaror ("Agricultural Outlook report") och den årliga översynen av den viktigaste utvecklingen inom medlemsstaternas jordbrukspolitik ("Agricultural Policies, Markets and Trade in OECD Countries"). En liknande översyn behandlar den viktigaste utvecklingen i större länder som inte tillhör OECD, antingen de är övergångsekonomier eller tillväxtekonomier. Dessa översyner omfattar framför allt en beräkning av aggregerade uppskattningar av stödet till bönder och till jordbrukssektorn, och återges i databasen för beräkning av produktionsstöd.
752. Jordbrukskommittén ägnar sig vidare åt frågor som rör jordbruk och handel, miljöåtgärder inom jordbruket, landsbygdsutveckling, jordbruksstruktur och jordbruksstatistik, "Agricultural Knowledge System" (utvidgning, utbildning och forskning) samt internationella standarder (särskilt certifiering av utsäde och skogsodlingsmaterial). Ett bokslut över de senaste fem årens OECD-arbete med miljöindikatorer inom jordbruket gjordes år 2000.
753. I enlighet med OECD:s jordbruksministrars mandat från mars 1998 ägnar sig nu jordbrukskommittén åt ett betydande och omfattande arbetsprogram med avseende på WTO:s jordbruksförhandlingar. I slutet av 2000 publicerades en första serie av bakgrundsmaterial för analys. Arbetet omfattar traditionella handelsfrågor som marknadstillträde, inhemskt stöd, exportkonkurrens, om än på ett mer övergripande sätt än tidigare, tack vare nya analyser av sådant som användningen av exportkrediter med offentligt stöd, konsekvenserna för handeln i stort av den handel som statliga företag bedriver, bortkoppling av jordbruksstödet från produktionen, konsekvenserna av stödåtgärder grundat på en matrisutvärdering av politiken ("Policy Evaluation Matrix") etc. Vidare behandlas problem som inte är rena handelsfrågor utan berör sådant som mångfunktionalitet, livsmedelsförsörjning, förhållandet mellan handel och miljö, bioteknikens konsekvenser, livsmedelskvalitet och ursprungsbeteckningar.

754. Andra OECD-organ hanterar frågor av betydelse för jordbruket. De tenderar att ha en övergripande karaktär: reformer av regelverket, styrning, elektronisk handel, regler för multinationella företag, hållbar utveckling samt territoriell utveckling. Framför allt bidrog OECD under år 2000, på G8-ländernas begäran, i hög grad inom områdena för livsmedelssäkerhet och bioteknik.

755. Denna verksamhet har varit värdefull för EU, i synnerhet vad beträffar reformprocessen inom jordbrukssektorn och närliggande internationell utveckling. Emellertid var kommissionen besviken över att OECD-förhandlingarna om en överenskommelse för att styra användningen av exportkrediter till jordbruket hittills misslyckats, trots de åtaganden som gjordes i WTO-avtalet om jordbruk inom ramen för Uruguayrundan.

9.1.3. *Allmänna preferenssystemet (GSP)*

756. Bestämmelserna i rådets förordning om tillämpning av det nya fleråriga allmänna preferenssystemet (GSP) på jordbruksprodukter trädde i kraft den 1 januari 1997. Syftet med systemet är att främja utvecklingsländernas integrering i världsekonomin och det multilaterala handelssystemet. Genom detta nya system får ett stort antal jordbruksprodukter från utvecklingsländer förmånstillträde till EU:s marknader. Systemet omfattar inte produkter där det finns en gemensam organisation av marknaden. Beroende på känslighet indelas de olika produkterna i en av fyra grupper med fyra olika förmånsmarginaler. Vilken grupp en produkt skall tillhöra baseras på de bedömningar som låg till grund för det tullerbjudande som Europeiska unionen lade fram vid förhandlingarna i Uruguayrundan.

757. De fyra produktgrupperna är följande:

- mycket känsliga produkter, där förmånsmarginalen är 15 %,
- känsliga produkter, där förmånsmarginalen är 30 %,
- halvkänsliga produkter, där förmånsmarginalen är 65 %,
- icke-känsliga produkter, där förmånsmarginalen är 100 % och där tullbefrielsen är total.

758. Systemet inriktar sig på de allra fattigaste mottagarländernas behov genom att gradvis överföra förmåner från de mest utvecklade till de minst utvecklade länderna.

759. Å andra sidan har en särskild ordning fastställts för länder som åtar sig att följa sociala regler och miljöregler. Det allmänna preferenssystemets täckning av jordbruksprodukter utökades kraftigt genom rådets förordning (EG) nr 1256/96 av den 20 juni 1996¹⁵⁵, där 527 produkter lades till och 64 ströks. Principen är att det allmänna preferenssystemet skall täcka alla produkter där det inte finns en gemensam organisation av marknaden. Ytterligare förmåner beviljas också länder i Latinamerika som förbinder sig att bekämpa drogtillverkning.

¹⁵⁵

EGT L 160, 29.6.1996, s. 1.

9.1.4. *FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO)*

760. I egenskap av medlem i FAO har gemenskapen aktivt bidragit till verksamheten inom denna organisations olika instanser, bland annat vid möten i jordbrukskommittén, i kommittén för livsmedelssäkerhet samt kommittén för råvaror och skog, i syfte att redovisa sin jordbrukspolitik och sitt sätt att närma sig frågan om livsmedelssäkerhet. Gemenskapen har även deltagit i det tekniska samrådet om översynen av den internationella konventionen om växtskydd, inför översynen av denna konvention, inbegripet dess överensstämmelse med avtalet om tillämpning av sanitära och fytosanitära åtgärder ("SPS-avtalet") i slutakten från Uruguayrundan. Gemenskapen har även deltagit aktivt i sammanträdena om livsmedelssäkerhet och särskilt i genomförandet av uppförandekoden för beviljande av livsmedelsbistånd.
761. Kommissionen har dessutom deltagit i utarbetandet av FAO:s nya strategiska ramar som innehåller de politiska riktlinjer som skall följas från och med år 2000. Kommissionen har även deltagit aktivt i FAO:s tekniska bistånd till utvecklingsländer, som en förberedelse inför diskussionerna i de nya WTO-förhandlingarna.
762. Kommissionen har också bidragit till de debatter som organiserats av FAO om icke-kommersiella frågor i anslutning till handel, till exempel debatten om mångfunktionalitet i jordbruket och dess samband i mindre utvecklade länder.

9.1.5. *Internationella spannmålsavtalet*

763. Detta avtal, som förnyades 1995, består av två separata rättsliga dokument, nämligen konventionen om spannmålshandel från 1995 och konventionen om livsmedelsbistånd från 1995. Dessa två konventioner, som löpte ut den 30 juni 1998, förlängdes med ett år (till juni 1999) för att möjliggöra en omförhandling av konventionen om livsmedelsbistånd.

9.1.5.1. *Spannmålskonventionen*

764. Konventionen om spannmålshandel har förlängts ännu en gång, med en period som löper mellan den 1 juli 1999 och den 30 juni 2001.

9.1.5.2. *Konventionen om livsmedelsbistånd*

765. Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater är avtalsslutande parter till konventionen om livsmedelsbistånd, vars syfte är att genom minimibidrag främja livsmedelssäkerheten i världen och öka det internationella samfundets kapacitet att ingripa i nödsituationer där mat och andra livsmedelsbehov i utvecklingsländer måste tillgodoses.
766. Omförhandlingen av konventionen om livsmedelsbistånd från 1995 inleddes 1998 enligt ministerbesluten från Marrakech och Singapore.
767. Texten i konventionen om livsmedelsbistånd antogs vid ett sammanträde i den berörda arbetsgruppen inom konventionens råd den 24 mars 1999.
768. Konventionen har tillämpats provisoriskt sedan den 1 juli 1999.

769. Efter det att rådet (rådets beslut av den 13 juni 2000) och parlamentet godkänd konventionen har den anmälts till Förenta Nationerna och trätt i kraft.

9.1.6. *Internationella sockerorganisationen*

770. EU har fortsatt att delta fullt ut i den internationella sockerorganisationen, som är det organ som ansvarar för förvaltningen av 1992 års internationella sockeravtal (ISA). De två viktiga frågor som behandlats har utgjort svar på de mycket låga världsmarknadspriserna på socker och på den möjliga förflyttningen av ISO-kontoren.

9.2. Bilateral och regional handelsförbindelser

9.2.1. *Förenta staterna*

771. Förhandlingarna om ett omfattande vinavtal mellan EU och USA fortsatte vid ett sammanträde i april 2000. I enlighet med artikel 1 i rådets förordning (EG) nr 2839/98 av den 17 december 1998¹⁵⁶ rapporterade kommissionen i juni 2000 muntligt till rådet (jordbruk) om de framsteg som skett i förhandlingarna med USA. Rådet granskade därefter olika aspekter av vinhandelspolitiken och fattade beslut i ett antal frågor vid rådets oktobermöte. Rådet gav sitt stöd åt den förda politiken, som är avsedd att skydda konsumenterna genom att säkerställa kvaliteten på viner som släppts ut på EU-marknaden vad beträffar erkännande av metoder för vinframställning och användningen av geografiska namn och traditionella termer som används för att beskriva vin. Rådet uttryckte också den allmänna principen att i händelse av oenighet mellan handelspartners skall handeln fortsätta medan tvisten tas upp till behandling. Kommissionen välkomnade dessa beslut samtidigt som man preciserade att inte någonting i något avtal får begränsa EU:s förmåga att vidtaga åtgärder för att skydda människors hälsa. Efter dessa överläggningar med medlemsstater återupptogs förhandlingarna med USA i december 2000 och åtminstone ytterligare ett möte var planerat till början av 2001.
772. När det gäller EU:s stödåtgärder för konserverad frukt (persikor och päron), har årliga bilaterala diskussioner förts med USA om stöd för regleringsåret 2000 i enlighet med de befintliga bilaterala avtalen. I december godkände rådet (jordbruk) den nya stödordningen för sektorn. Med denna reform avskaffas utbetalningar till bearbetningsindustrin till förmån för direkta utbetalningar till producenterna. Eftersom den metod som beskrivs i avtalet med USA tillämpar utbetalningar till bearbetningsindustrin hölls samråd med USA i december 2000 för att undersöka reformens konsekvenser på det bilaterala avtalet.
773. I handelstvisterna om bananer och hormoner i nötkött fortsatte USA att tillämpa de 100-procentiga värdebaserade tullavgifterna på EU:s export. Straffförteckningen omfattar en mängd olika produkter, med betoning på griskött, fruktjuice, ost, frukt och grönsaker. I syfte att få slut på straffåtgärden gjordes under år 2000 misslyckade försök att enas kring likvärdiga kompensationsnivåer i form av ökat tillträde till EU:s marknad för hormonfritt nötkött och kring nya åtgärder för bananimport. USA spädde på den ovan nämnda exportkonflikten med EU, inom ramarna för vad WTO

¹⁵⁶

EGT L 354, 30.12.1998, s. 12.

tillåter i dessa tvister, genom att varna för sin beredskap att ändra i förteckningen över produkter som omfattas av 100-procentiga tullavgifter.

774. WTO:s överprövningsorgan fann att det amerikanska systemet "Foreign Sales Corporation" vid export gav skatteminskningar som stred mot WTO:s regler, inbegripet jordbruksavtalet, och avgjorde i februari 2000 den därav följande skattetvisten till förmån för EU. Samtidigt som EU försökte förhandla fram en lösning i samklang med WTO:s bestämmelser förbehöll man sig rätten att om nödvändigt införa straffåtgärder på industri- och jordbruksprodukter upp till ett värde av 4 043 miljoner US-dollar. EU anmälde detta till WTO i november 2000.
775. Kommissionen följde noggrant hur snedvridningen av handeln ökade på grund av USA:s jordbruksstöd och metoder för att avyttra överskott. Genom den paketöverenskommelse som USA godkände i juni 2000 har utbetalningarna till jordbruket ökat sjufalt på fyra år, vilket överstiger det belopp som utbetalas per jordbruksföretag inom EU med 300 %. Denna utveckling ligger till grund för kommissionens ståndpunkt om jordbruksavtalet i WTO-förhandlingarna.
776. I juli 2000 fastställde en WTO-panel att en amerikansk skyddsåtgärd i form av en kvantitativ gräns för import av vetegluten, särskilt från EU, var oförenlig med WTO:s regler. USA överklagade beslutet och överprövningsorganets avgörande förväntas komma senast i januari 2001. Kommissionen har uttryckt sitt missnöje med USA:s åtgärder för att förvalta kvoten på ett restriktivt och diskriminerande sätt i olika bilaterala forum, inom ramen för den nya transatlantiska agendan, det transatlantiska ekonomiska partnerskapet samt vid toppmötet i Lissabon mellan EU och USA i maj. För den händelse USA skulle underlåta att avskaffa kvoten i överensstämmelse med WTO:s bestämmelser och förfaranden, gav förvaltningskommittén för spannmål i december 2000 ett positivt yttrande om kommissionens förslag att anta den nödvändiga genomförandebestämmelsen i enlighet med rådets förordning (EG) nr 1804/98¹⁵⁷ av den 14 augusti 1998. Förordningen kommer att göra det möjligt att kompensera de handelskoncessioner som USA upphävt för vetegluten genom att tillämpa en importtull på 5 euro per ton majs glutenfoder från USA, upp till en kvantitet på 2 730 000 ton.
777. Övervakningsgruppen för majs glutenfoder har fortsatt att mötas regelbundet.
778. Regelbundna åsiktsutbyten mellan USA och kommissionen har ägt rum om de följder som oron för användningen av genetiskt modifierade produkter kan få för handeln med jordbruksprodukter.

9.2.2. *Kanada*

779. Diskussioner har förts om handeln med vin och spritdrycker i syfte att uppnå ett avtal mellan EU och Kanada, särskilt vid det gemensamma samarbetsrådets ("Joint Cooperation Council") sammanträde i november och vid toppmötet mellan EU och Kanada i december. Samtalen inriktades på skyddad användning av namn, användning av oenologiska metoder, certifieringskrav, särskilt för vissa kvalitetsviner med hög alkoholhalt, och de handelsvillkor som kanadensiska alkoholmonopol tillämpar.

¹⁵⁷

EGT L 233, 20.8.1998, s. 1.

780. I tvisten om hormoner i nötkött har Kanada fortsatt att tillämpa 100-procentiga värdebaserade tullavgifter på EU:s export upp till ett värde av 11,3 miljoner kanadensiska dollar, som också inbegriper griskött, frukt och grönsaker. Försöken att enas om motsvarande kompensationer för att få slut på straffåtgärden har misslyckats.

9.2.3. *Mexiko*

781. Ett frihandelsavtal mellan EU och Mexiko trädde i kraft den 1 juli 2000. Mexiko har också åtagit sig att förhandla om ett vinavtal med EU.
782. En rad förteckningar anger de olika sätt på vilka olika jordbruksprodukter kommer att förvaltas, från ett omedelbart avskaffande av tullar och andra avgifter till ett avskaffande mellan tre och tio år efter det att avtalet trätt i kraft. EU kommer framför allt att gynnas av Mexikos liberalisering av marknaden för vin, spritdrycker och olivolja. EU kommer att bevilja Mexiko begränsad och partiell liberalisering av kvoterna för vissa snittblommor, ägg och albumin, honung, frukt, grönsaker, apelsinjuice och ananasjuice samt en övergångskvot för avokado. Mexiko kommer att bevilja EU:s export omedelbar eller snar liberalisering för flertalet av dessa produkter. Båda parter har en väntelista, som så småningom kommer att ses över, för känsliga produkter som inte kan liberaliseras i det här skedet. (Bananer, socker, nötkött, mejerivaror, ris, majs, sockermajs, stärkelse och många frukter och grönsaker hör till de produkter som finns med på EU:s reservlista.) Viktiga delar av den gemensamma jordbrukspolitiken, inbegripet EU:s ingångsprissystem och exportbidrag, har behållits. Avtalet innehåller också ett protokoll om ursprungsbestämmelser, som anger vilka krav som ställs på olika produkter för att dessa ska ha rätt till ursprungsstatus.

9.2.4. *Mercosur och Chile*

783. I juli 1998 antog kommissionen ett utkast till förhandlingsdirektiv om associeringsavtal mellan Europeiska unionen och Mercosur/Chile. Utkastet godkändes av rådet den 13 september 1999. I förhandlingsdirektiven anges följande:
- Parterna skall bekräfta sitt gemensamma mål om en progressiv och ömsesidig liberalisering av samtliga utbyten av varor och tjänster i syfte att uppnå frihandel, där hänsyn tas till känsligheten hos vissa produkter och tjänstesektorer i enlighet med WTO:s bestämmelser.
 - Parterna skall under andra halvåret 1999 samråda om den multilaterala förhandlingsrundan inom WTO och om förberedelserna inför kommande förhandlingar. Samrådet kan handla om olika frågor och innefatta en regelbunden dialog om jordbruk, handel och tjänster.
 - Parterna skall omedelbart inleda förhandlingar om icke-tullfrågor.
 - Förhandlingsprocessen om sänkta tullavgifter och tjänster skall inledas den 1 juli 2001. Förhandlingarna skall genomföras och avslutas med beaktande av resultaten från WTO-förhandlingarna och det planerade tidsschemat för frihandelsområdet för Nord-, Latin- och Sydamerika. De bör slutföras efter det att WTO-förhandlingarna avslutats.

784. Under år 2000 har två sammanträden ägt rum med kommissionen och Mercosur/Chile (6–7 april i Buenos Aires, 10–11 april i Santiago samt 13–16 juni och 20–23 juni i Bryssel). Ett tredje möte hölls i Brasilia och Santiago i november 2000.

785. Jordbruksfrågan har givit upphov till ett utbyte av tekniska uppgifter inför förhandlingarna om tullavgifter 2001.

9.2.5. *Sydafrika*

786. Avtalet om handel, utveckling och samarbete mellan EU och Sydafrika trädde i kraft provisoriskt den 1 januari 2000. Fortfarande återstår detaljer att klara ut i de parallella avtalen för vin och spritdrycker.

787. Jordbruksdelen i avtalet om handel, utveckling och samarbete omfattar olika grader av liberalisering av handeln, alltifrån omedelbar liberalisering till längre perioder på upp till tio år för EU:s del (upp till tolv år för Sydafrika). Båda parter har också en "undantagslista" över känsliga produkter som de tillfälligt undantar från liberalisering. (Bananer, socker, nötkött, ris, majs, sockermajs, stärkelse och många frukter och grönsaker hör till de produkter som finns med på EU:s undantagslista.) Sydafrika har undantagit produkter som färskt kött, mejeriprodukter, vissa spannmålssorter och sockerprodukter. Undantagslistan kommer med tiden att ses över. För vissa produkter som kommer att liberaliseras, men inte omedelbart, införs tillfälliga preferenskvoter med omedelbar verkan. EU kommer att åtnjuta sådana kvoter för vissa viner och Sydafrika för vissa ostar, snittblommor och viner. Dessutom har EU godkänt viss liberalisering av några av gemenskapens övriga känsliga produkter, till exempel vissa citrusfrukter, konserverad frukt, juice, snittblommor och viner, varav några fanns med på rådets ursprungliga förteckning över uteslutna produkter. Det skedde i form av tullkvoter, i allmänhet begränsade till de kvantiteter som senast importerades från Sydafrika. I gengäld erbjöd Sydafrika EU vissa ömsesidiga tullkvoter inom ostsektorn. Tullkvoter har inbyggda tillväxteffekter. Viktiga delar av den gemensamma jordbrukspolitiken, inbegripet EU:s ingångsprisystem och exportbidrag, har behållits. Avtalet innehåller också ett protokoll om ursprungsbestämmelser, som anger vilka krav som ställs på olika produkter för att dessa ska ha rätt till ursprungsstatus.

9.2.6. *Japan och Sydkorea*

788. Förbindelserna med Japan och Sydkorea har fortsatt att inriktas på frågor som rör marknadstillträde och avreglering, särskilt när det gäller att fortsätta att avlägsna handelshinder på området för växtskydd och djurhälsa. Tydliga framsteg gjordes inom en rad områden, särskilt vad beträffar stabiliseringen av handeln med griskött, till följd av en skriftväxling mellan kommissionär Franz Fischler och Japans jordbruksminister.

9.2.7. *Nya Zeeland*

789. När det gäller import av mejeriprodukter till reducerade tullavgifter kommer ytterligare förtydliganden av tekniska parametrar och kontrollmekanismer (särskilt vid ansökningar från Nya Zeeland om export av smör) snart att möjliggöra en mer noggrann kontroll av den fullständiga överensstämmelsen med respektive kvotvillkor. Motsvarande tillämpningslagstiftning antogs och genomfördes den

1 juli 2000. På Europeiska unionens begäran tog Nya Zeelands jord- och skogsbruksministeriums myndighet för livsmedelssäkerhet över ansvaret för utfärdandet av intyg (IMA 1) från Nya Zeelands mejerimyndighet för att se till att intressekonflikter undviks.

9.2.8. *Medelhavsländerna*

790. Inom ramen för Europa-Medelhavspartnerskapet, som ingicks 1995 vid konferensen i Barcelona mellan Europeiska unionens medelhavsparter, pågår nu förhandlingar om nya associeringsavtal. Dessa avtal ersätter de samarbetsavtal som tillkom på 1970-talet. De nya avtalen syftar till att öka handeln och inrättar ömsesidiga handelskoncessioner för jordbruksprodukter. Förhandlingarna med Tunisien, Israel och Marocko slutfördes 1995 och förhandlingarna med Jordanien och den palestinska myndigheten avslutades 1997. Förhandlingarna med Egypten slutfördes 1999, men avtalet har ännu inte undertecknats av den egyptiska parten. Förhandlingarna med Algeriet, Libanon och Syrien fortsätter.
791. Avtalet med Tunisien trädde i kraft 1998 och avtalen med Marocko och Israel 2000, även om de med Israel överenskomna ömsesidiga jordbrukskoncessionerna och vissa bestämmelser i det nya avtalet med Marocko trädde i kraft i förtid. De med den palestinska myndigheten avtalade ömsesidiga jordbrukskoncessionerna trädde i kraft provisoriskt 1997.
792. I överensstämmelse med avtalen med Marocko, Tunisien och Israel ska jordbrukskapitlet i dessa avtal ses över för att uppnå ökad liberalisering av handeln. Dessa förhandlingar slutfördes i slutet av 2000 med Tunisien, medan de fortfarande pågår med Israel och ännu inte påbörjats med Marocko.
793. Vad beträffar Turkiet har en ny ordning för jordbruksprodukter varit i kraft sedan 1998. Denna nya ordning utvidgar den förmånsordning som beviljats turkiska varor för import till EU och föreskriver också koncessioner för jordbruksprodukter från gemenskapen som exporteras till Turkiet.
794. Vad slutligen beträffar Malta och Cypern befinner sig dessa båda länder i ett föranslutningsskede då jordbrukspolitiken måste anpassas till gemenskapens regelverk.
795. För Maltas del har inga betydande framsteg gjorts när det gäller den rättsliga ramen, de administrativa strukturerna eller reglerna för upprättandet av den gemensamma organisationen av marknaden. Ett övervakningsorgan för veterinära frågor har inrättats. Likväl är bestämmelserna för slakterier ännu inte förenliga med gemenskapens regelverk.
796. Cypern har gjort vissa betydande framsteg i att anpassa jordbrukspolitiken, framför allt när det gäller avskaffandet av statliga monopol och angränsande reformer. Vissa mekanismer behöver dock fortfarande förbättras när det gäller hur marknadsorganisationerna fungerar. På det fytosanitära och veterinära området har gemenskapens regelverk endast delvis införlivats, i synnerhet när det gäller gränsinspektionerna.